

*Internet
FOR ALL*

EMOTIONAL

EXPERIENCE

INSPIRATION

BUSINESS
OPPORTUNITY

KNOWLEDGE

ALWAYS
CONNECTED

รายงานประจำปี 2556
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

contents

002 | วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์

050 | เหตุการณ์ที่สำคัญ

098 | โครงสร้างการถือหุ้น

004 | จุดเด่นทางการเงิน

054 | ปัจจัยความเสี่ยง

100 | นโยบายการจ่ายเงินปันผล

016 | ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

062 | การจัดการ

103 | บทวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

018 | สารบัญจากประธานกรรมการและ
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

074 | การกำกับดูแลกิจการ

109 | รายงานความรับผิดชอบต่อของ
คณะกรรมการต่อรายงาน
ทางการเงิน

020 | คณะกรรมการบริษัท

084 | รายงานคณะกรรมการ
ตรวจสอบ

110 | รายงานของผู้ตรวจสอบบัญชี
รับอนุญาต

026 | คณะผู้บริหารบริษัท

086 | รายงานของคณะกรรมการ
สรรหา

112 | งบการเงิน

030 | โครงสร้างกลุ่มบริษัท

087 | รายงานคณะกรรมการ
กำกับดูแลกิจการ

121 | หมายเหตุประกอบ
งบการเงินรวม

033 | การประกอบธุรกิจ
และแนวโน้มธุรกิจ

088 | รายงานของคณะกรรมการ
กำหนดค่าตอบแทน

178 | คำนิยาม

039 | ความรับผิดชอบต่อสังคม

089 | รายการระหว่างกัน
และเกี่ยวข้องกัน

วิสัยทัศน์ | พันธกิจ | กลยุทธ์

วิสัยทัศน์ :

Empower Societies

การสร้างเสริมสังคมให้เข้มแข็งด้วยเทคโนโลยีที่เรามีอยู่ในมือ การมอบโอกาสให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเชื่อมต่อกันได้อย่างทั่วถึง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างสรรค์สังคมสำหรับอนาคตที่ดีกว่า

พันธกิจ :

We are here to help our customers

หน้าที่ของเราคือ การช่วยเหลือลูกค้าให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากการติดต่อสื่อสาร ความสำเร็จของเราจึงวัดได้จากความรู้สึกของลูกค้าที่รักเราและอยากแนะนำบริการที่ดีของเรานั้นให้กับครอบครัวและคนที่เขารัก

กลยุทธ์ :

Internet for All

การทำให้คนไทยทั่วประเทศสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

Loved by Customers

การมอบประสบการณ์ที่สร้างความประทับใจในบริการและรักดีแท้
จนอยากแนะนำและบอกต่อให้ครอบครัวและเพื่อน

Efficient Operations

การเพิ่มประสิทธิภาพในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าในอนาคต และความคาดหวังของผู้ถือหุ้นได้ดียิ่งขึ้น

ทุกวันนี้ คำว่า “เชื่อมต่อ” หมายถึง การลดช่องว่างระหว่างผู้คนกับแหล่งข้อมูล การเชื่อมต่อผู้คนเข้าด้วยกันจึงกลายเป็นหัวใจหลักของเราในฐานะผู้ให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้ใช้บริการเป็นอันดับแรก การมุ่งมั่นพัฒนาทั้งภายในและภายนอกองค์กรไม่ได้มีเป้าหมายเพียงเพื่อทำให้องค์กรประสบความสำเร็จเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการทำให้ผู้ใช้บริการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

จุดเด่นทางการเงิน

	2554	2555	2556
ผลการดำเนินงาน (หน่วย:ล้านบาท)			
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	73,188	78,235	80,659
รายได้รวม	79,199	89,497	94,617
กำไรก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย (EBITDA)	27,296	26,818	30,047
กำไรจากการขายและการให้บริการ	16,662	15,163	15,909
กำไรสุทธิสำหรับปี	11,812	11,282	10,567
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน *	21,463	17,473	15,645
งบดุล (หน่วย:ล้านบาท)			
สินทรัพย์รวม	103,866	101,043	105,054
หนี้สินรวม	69,057	66,198	72,334
ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	34,809	34,845	32,720
อัตราส่วนทางการเงิน			
อัตรา EBITDA	34.4%	29.9%	31.7%
อัตรากำไรจากการขายและการให้บริการ	21.0%	16.9%	16.8%
อัตราส่วนหนี้สุทธิต่อ EBITDA	—	1.0	0.9
อัตราส่วนหนี้สุทธิต่อส่วนทุน	—	0.8	0.8
หลักทรัพ์			
จำนวนหุ้น (ล้าน)	2,368	2,368	2,368
กำไรต่อหุ้น (บาท)	4.99	4.77	4.46
มูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (บาท)	14.70	14.72	13.82
ราคาหุ้น**			
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (บาท/หุ้น)	69.50	88.25	97.00
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ดอลลาร์/หุ้น)	2.44	2.80	3.30

* กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน = กำไรก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย (EBITDA) – ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (CAPEX)

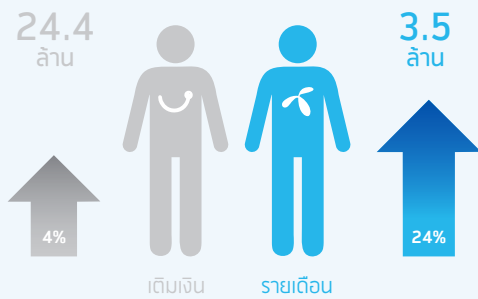
** ณ วันที่ทำการสุดท้ายของแต่ละปีปฏิทิน

หมายเหตุ: งบการเงินประจำปี 2554 และ ปี 2555 มีการปรับปรุงใหม่

ผู้ใช้บริการ ทั้งหมด

28

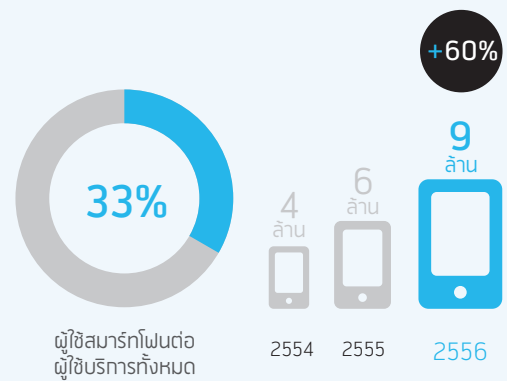
(ล้านราย)

ผู้ใช้บริการ สมาร์ทโฟน

9

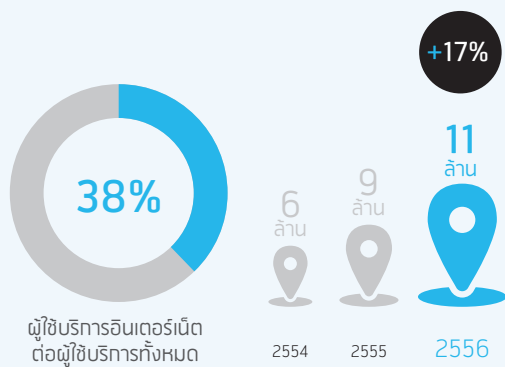
(ล้านราย)

ผู้ใช้บริการ อินเทอร์เน็ต

11

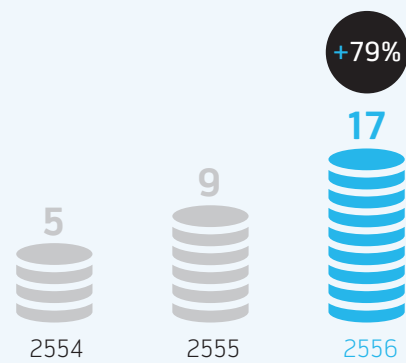
(ล้านราย)

รายได้บริการ อินเทอร์เน็ต

17

(ล้านบาท)

DATA
TRANSFER

INTERNET FOR ALL BUSINESS OPPORTUNITY

เพราะการดำเนินธุรกิจต้องการการขับเคลื่อนอยู่ตลอดเวลา
เราจึงมุ่งเน้นพัฒนาเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
ทำให้ท่านสามารถเชื่อมต่อข้อมูลข่าวสารได้ในทุกสถานการณ์
เพื่อโอกาสในการเติบโตทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

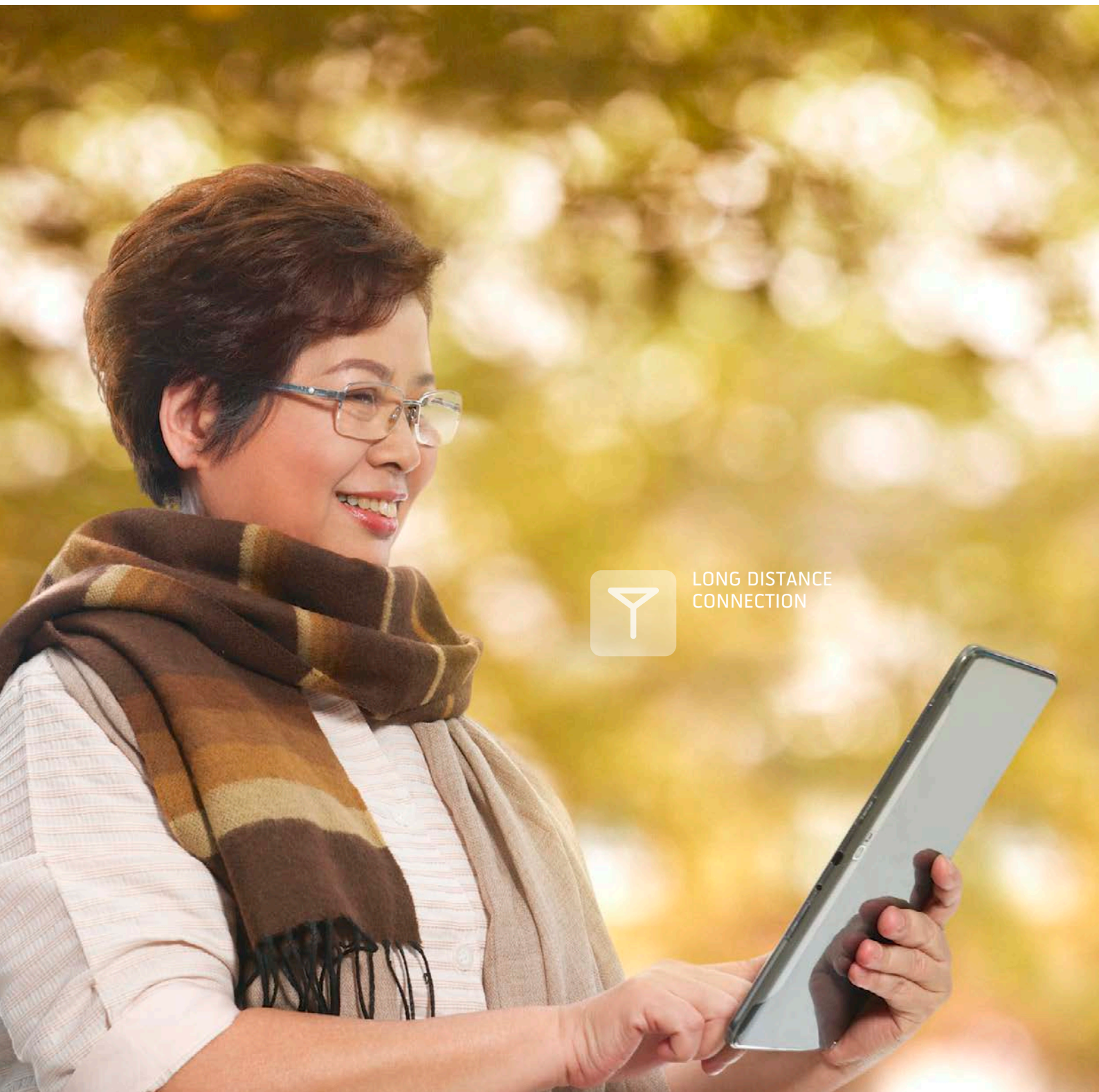
NEWS
UPDATE

STOCK MARKET

LONG DISTANCE
CONNECTION

INTERNET FOR ALL EMOTIONAL

เราเชื่อมโยงทุกความรู้สึกเข้าหากัน
ด้วยเทคโนโลยีและเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ
เติมเต็มความสุขในการใช้ชีวิตของลูกค้านักทุกคน

VIDEO CALL
APPLICATION

WEATHER FORECAST

Partly Cloudy

TODAY
32°C

Chance of rain
6%

Wind Speed
7 km/h

■ ONLINE
INFORMATION

FARMER INFO
APPLICATION

INTERNET FOR ALL KNOWLEDGE

เราพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ครอบคลุมไปยังทุกกลุ่มผู้ใช้งาน
เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และธุรกิจให้ก้าวหน้ายุคสมัย

ACCESSIBILITY
IN RURAL AREAS

INTERNET FOR ALL INSPIRATION

เรามุ่งมั่นที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการเปิดประตูสู่การเรียนรู้
แก่เด็กๆ ในพื้นที่ห่างไกล เพื่อโอกาสในการเรียนรู้อย่างเท่าเทียม

SHARING
EXPERIENCE

CHECK-IN

SHOPPING ONLINE

ADD TO CART

PAYMENT

INTERNET FOR ALL EXPERIENCE

เราสร้างสรรค์เครือข่ายที่ตอบสนองทุกความต้องการของผู้ใช้บริการ
เพื่อให้การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต สร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับทุกคน

ENJOY
ENTERTAINMENT

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ข้อมูลบริษัท

ชื่อบริษัท	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
ชื่อย่อ	ดีแทค
เลขทะเบียนบริษัท	107538000037
ประกอบธุรกิจ	ดำเนินธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในย่านความถี่ 800 เมกะเฮิร์ตซ์ ย่านความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ และย่านความถี่ 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์
ทุนจดทะเบียน	4,744,161,260 บาท (ประกอบด้วยหุ้นสามัญ 2,372,080,630 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท)
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่า	4,735,622,000 บาท (ประกอบด้วยหุ้นสามัญ 2,367,811,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท)
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 22-41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ (66 2) 202 8000 โทรสาร (66 2) 202 8929 เว็บไซต์ www.dtac.co.th

---

บุคคลอ้างอิง

นายทะเบียนหลักทรัพย์

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
62 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ (66 2) 229 2800
โทรสาร (66 2) 654 5427
ลูกค้าสัมพันธ์ (66 2) 229 2888
เว็บไซต์ www.tsd.co.th

Boardroom Limited
50 Raffles Place #32-01 Singapore Land Tower Singapore 048623
โทรศัพท์ (65) 6536 5355

ผู้สอบบัญชี

นายไผ่ภณ เพิ่มศิริวัลลภ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3182
บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ที แอนด์ ยัง จำกัด
ชั้น 33 อาคารเลครัชดา 193/136-137 ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ (66 2) 264 0777
โทรสาร (66 2) 264 0789-90
เว็บไซต์ www.ey.com

นายทะเบียนหุ้นกู้

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
1 ซอยกสิกรไทย ถนนราษฎร์บูรณะ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140
โทรศัพท์ (66 2) 470 1994, (66 2) 470 6662
โทรสาร (66 2) 470 1998
เว็บไซต์ www.kasikornbank.com

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
333 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
โทรศัพท์ (66 2) 230 1136
โทรสาร (66 2) 626 4545-6
เว็บไซต์ www.bangkokbank.com

สาส์นจากประธานกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

นายบุญชัย เบญจรงคกุล
ประธานกรรมการบริษัท

นายจอน เอ็ดดี้ อับดุลลาห์
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

เรียน ผู้ถือหุ้นทุกท่าน

ปี 2556 นับเป็นปีแห่งการเปิดตัวบริการ 3G บนคลื่นความถี่ใหม่ 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ภายใต้บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือฯ หลังจากได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมในปี 2555 และจากการจัดทำข้อตกลงเรื่องการให้บริการข้ามเครือข่ายระหว่าง ดีแทค ไตรเน็ต และ ดีแทค ในปี 2556 เราสามารถต่อยอดชื่อเสียงอันน่าภาคภูมิใจของเราในฐานะผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือคุณภาพของประเทศไทย เมื่อเปิดให้บริการบนโครงข่ายใหม่ วันที่ 23 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นมา เราดำเนินการด้วยความมุ่งมั่นที่จะติดตั้งโครงข่ายใหม่ทั่วประเทศให้ครอบคลุมพื้นที่ประชากรกว่าร้อยละ 80 ในเร็ววัน นี้วิสัยทัศน์ของดีแทค คือ “Empowering Societies” การที่จะทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการด้านเสียงและอินเทอร์เน็ตคุณภาพสูงในราคาที่ย่อมเยาเพื่อที่จะได้มีโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิต เสริมสร้างสังคม และสร้างอนาคตที่ดีกว่าอย่างเท่าเทียมกันทั่วประเทศ

ปัจจุบัน ดีแทค ไตรเน็ต มีพื้นที่ให้บริการครอบคลุมประชากรทั้งหมดมากกว่าร้อยละ 55 และมีลูกค้าที่ตัดสินใจเลือกใช้บริการ ดีแทค ไตรเน็ต เป็นจำนวน 12 ล้านรายเมื่อสิ้นปีที่ผ่านมา ลูกค้า ดีแทค ไตรเน็ต จะได้รับประโยชน์จากโครงข่ายใหม่บนคลื่นความถี่ 2.1 กิกะเฮิรตซ์ที่มีคุณภาพสูง และในขณะเดียวกันก็ยังสามารถใช้คลื่นความถี่ 850 และ 1800 เมกะเฮิรตซ์ของดีแทคที่ครอบคลุมทั่วประเทศได้ สำหรับลูกค้าแล้วนี้หมายถึงความเร็วที่เพิ่มขึ้นและบริการที่น่าไว้วางใจมากขึ้น สำหรับผู้ถือหุ้นนี้หมายถึงการก้าวผ่านจากระบบสัมประทานไปสู่ใบอนุญาต ด้วยต้นทุนการให้บริการที่จะกำลังจะปรับตัวลดลง

ความมุ่งมั่นเชิงกลยุทธ์ของดีแทคคือ ‘Internet for All’ และเพื่อให้สิ่งนี้เป็นจริง เราจำเป็นต้องเข้าใจความต้องการของลูกค้าอย่างแท้จริง และใช้วงจรธุรกิจของเราไปเพื่อช่วยสนับสนุน โดยเริ่มต้นจากโครงข่ายไตรเน็ตใหม่ พื้นที่ครอบคลุมและคุณภาพที่พัฒนาขึ้นทุกๆ วัน เรากำลังสำรวจหาแนวทางการจัดจำหน่ายใหม่ๆ และได้ทำการเปลี่ยนโฉมศูนย์บริการให้ดูทันสมัยยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ทางศูนย์บริการดูแลลูกค้าและขายบริการด้านการโทรและอินเทอร์เน็ต โดยพนักงานที่มีความทุ่มเท แข็งขัน และมีใจรักบริการ เราได้จำหน่าย ดีแทค ไตรเน็ต โฟน หรือ สมาร์ทโฟนที่รองรับ 3G แบบเต็มประสิทธิภาพและเป็นสมาร์ทโฟนที่มีราคาถูกกว่ารุ่นอื่นในตลาดอย่างเป็นประวัติการณ์ และด้วยการผลักดันดังกล่าวทำให้ระดับการเข้าถึงของ 3G และสมาร์ทโฟนของเราเพิ่มขึ้นสูงสุดในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม เราได้นำเสนอบริการที่เกี่ยวข้องและนำดีเทลในแผนผังผลิตภัณฑ์ และสามารถขึ้นเป็นผู้นำในด้านบริการโซเชี่ยลเน็ตเวิร์คและแชตได้สำเร็จท้ายสุดแล้ว เราทำให้อินเทอร์เน็ตเข้าถึงกลุ่มใหม่ๆ ด้วยนวัตกรรมใหม่ๆ และการตั้งราคาที่ยืดหยุ่นที่ช่วยให้ลูกค้าของเรามีทางเลือกที่มากกว่า

ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ของปีที่ผ่านมาเราได้จำหน่ายดีแทค ไตรเน็ต โฟนไปมากกว่า 220,000 เครื่อง และอัตราผู้ใช้สมาร์ทโฟนต่อจำนวนผู้ใช้บริการทั้งหมดอยู่ที่ร้อยละ 33 โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 22 ในปีที่ผ่านมา ผู้ใช้งาน 3G เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 126 จนมีผู้ใช้จนถึง 5 ล้านคนในปีที่ผ่านมา ขณะที่บริการเสริมเติบโตขึ้นร้อยละ 49 คิดเป็นร้อยละ 28 ของรายได้บริการของเรา ดีแทคได้ดำเนินการรุดหน้าไปมากสำหรับกลยุทธ์ ‘Internet for All’ ในปี 2556 และนี่เป็นเพียงจุดเริ่มต้น

‘Loved by Customers’ สร้างความรู้สึกประทับใจในบริการ เป็นอีกหนึ่งในกลยุทธ์ทางด้านธุรกิจของดีแทค โดยเราเชื่อว่าหลักการลูกค้าเป็นศูนย์กลางเกิดขึ้นจากการเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าอย่างแท้จริง รวมถึงความมุ่งมั่นอย่างแน่วแน่เพื่อส่งมอบสิ่งที่เหนือความคาดหมายให้กับพวกเขา การโอนย้ายของลูกค้าจากดีแทคไปยังดีแทค ไตรเน็ต เป็นบททดสอบที่สำคัญ และด้วยการวัด

จากทั้งวงจรธุรกิจและการติดตามผลตอบรับจากลูกค้า ทำให้เราก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคงสู่ความมุ่งมั่น ‘Loved by Customers’ ความพึงพอใจของลูกค้าที่เราวัดค่าออกมาได้ยังได้ผลตอบรับดีในปี 2556 ขณะที่คะแนน Net Promoter ได้พัฒนาขึ้นอย่างมั่นคง นี่คือผลตอบรับที่น่าภูมิใจมากสำหรับปีที่มีการเปลี่ยนแปลงลูกค้าขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้องค์กรของเรามุ่งสู่ก้าวต่อไปในปี 2557 เพื่อสนับสนุนลูกค้าของเรา ดีแทคยังได้ทำการปรับเปลี่ยนระบบใบแจ้งค่าบริการ Business Intelligence Systems และ Service Delivery Platforms ให้ทันสมัยมากขึ้น ซึ่งต่างล้วนทำให้เราตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น ให้บริการที่ราบรื่นและมอบคุณค่าให้กับผู้ถือหุ้นของเรา

กลยุทธ์ที่ 3 ของดีแทค เป็นเรื่องของ ‘Efficient Operations’ เป็นการมุ่งเน้นการปรับปรุงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โดยการดำเนินงานที่จะใช้ทรัพยากรของเราเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในอนาคตให้ดียิ่งขึ้น ประสิทธิภาพที่ดีขึ้นและการเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติงานจะทำให้เราได้ลงทุนลงเวลาไปกับประสบการณ์ของลูกค้า ด้วยการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้นและทัศนด้านเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การให้ความสนใจกับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพกลายเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งกว่าเดิม ด้วยการดำเนินการปรับเปลี่ยนสิ่งต่างๆ ควบคู่ไปกับความใส่ใจควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างจริงจัง ทำให้บริษัทของเราพร้อมสำหรับความท้าทายและการแข่งขันในอนาคต ‘Efficient Operations’ ยังเกี่ยวข้องกับการทำสิ่งต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นให้กับลูกค้าภายในเวลาที่กำหนด ไม่ว่าจะเป็นช่วงระหว่างการขาย การเปิดให้บริการ หรือการดูแลหลังการขาย

ในฐานะขององค์กรพลเมืองที่ดี เรายังคงขยายขอบข่ายงานออกไปเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนสังคมไทยตลอดมา ดีแทคประสบความสำเร็จในโครงการ “100,000 ชั่วโมง ร่วมกันทำดี” ที่ให้พนักงานทุกคนสละเวลาส่วนตัวไปทำความดีให้กับสังคมไทยและชุมชนต่างๆ เช่น เนื่องในโอกาสวันมหามงคล 5 ธันวาคม พนักงานดีแทคทั่วประเทศได้ช่วยให้เด็กนักเรียนในชนบทได้เข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่โรงเรียนของพวกเขา ด้วยการมอบซีการ์ด แอร์การ์ด และแพ็คเกจอินเทอร์เน็ตฟรีให้กับ 86 โรงเรียน ดีแทคต้องการที่จะเชื่อมต่อช่องว่างในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ทำให้โอกาสของนักเรียนในชนบทเสียเปรียบนักเรียนในเมือง เป้าหมายร่วมของโครงการ “100,000 ชั่วโมง ร่วมกันทำดี” ในปี 2556 สำเร็จลุล่วงไปได้ แต่สิ่งที่สำคัญกว่าก็คือปรากฏการณ์และผลที่เกิดขึ้นตามท้องถิ่นจากกิจกรรมต่างๆ

ท้ายสุดนี้ เราพึงพอใจกับการเติบโตอย่างต่อเนื่องในปี 2556 รายได้ทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 ขณะที่รายได้จากการบริการที่ไม่รวมอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายได้เติบโตขึ้นอย่างแข็งแกร่งถึงร้อยละ 10.4 เป็นผลมาจากรายได้บริการข้อมูลที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากรายได้ที่เติบโตขึ้นและการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างจริงจัง ทำให้ EBITDA ในปี 2556 เติบโตขึ้นร้อยละ 12 ดีแทคยังคงมีผลประกอบการที่แข็งแกร่ง และตามนโยบายปันผลของเรา เรามีการจ่ายเงินปันผลรวมทั้ง 8.8 พันล้านบาท หรือ ประมาณ 3.72 บาทต่อหุ้นในปี 2556

บริษัทฯ ขอถือโอกาสนี้ขอบคุณผู้ถือหุ้น พนักงานและผู้เกี่ยวข้องของเราทุกคน สำหรับการสนับสนุนที่มอบให้ตลอดมาในปีที่ผ่านมา ท่ามกลางการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น และสถานการณ์เศรษฐกิจที่ผันผวน เราได้เสริมความแข็งแกร่งให้กับสถานะของเราในตลาดตลอดปี 2556 เราได้เตรียมความพร้อมให้องค์กรระบบ ช่องทางการจำหน่ายสินค้า และโครงข่าย เพื่อที่ลูกค้าของเราจะสามารถได้รับโอกาสอันเป็นประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีมือถือได้ทำให้เราได้เชื่อมต่อการสื่อสาร พร้อมทั้งการสร้างความสุขและทำให้ชีวิตประจำวันเป็นเรื่องง่าย

คณะกรรมการบริษัท

นายบุญชัย เบญจรงค์กุล

ประธานกรรมการ

อายุ 59 ปี

จำนวนหุ้นที่ถือ*: 10 หุ้น (0.00 %)

ประวัติการศึกษา

เศรษฐศาสตร์ คุษภักดิ์บัณฑิตศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
B.Sc. in Management, Northern Illinois University, USA

ประวัติการอบรม

หลักสูตร Role of the Chairman Program (11/2548)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
(IOD)

ประวัติการทำงาน

2555 – ปัจจุบัน กรรมการ บจก. บีซีเอส โฮลดิ้ง
2545 – ปัจจุบัน กรรมการ บจก. ยูไนเต็ท ดิสทริบิวชั่น บิซิเนสส์
2544 – ปัจจุบัน ประธานสหกรณ์ร่วมด้วยช่วยกัน จำกัด
2541 – ปัจจุบัน ประธานมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนักรักบ้านเกิด
2533 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2533 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บจก. เบญจจินดา โฮลดิ้ง
2532 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บจก. ไพโรเวท พร็อพเพอร์ตี้
2545 – 2548 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่
บมจ. ยูไนเต็ท คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี้
2544 – 2549 ประธานมูลนิธิอนุรักษ์นกเงือก
2544 – 2545 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2543 – 2544 กรรมการผู้จัดการ บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2527 – 2542 ประธานกรรมการบริหาร
บมจ. ยูไนเต็ท คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี้

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

2546 ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ต.จ.ว.)
2540 ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ (ป.ภ.)
2537 ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)

นายชีกว่ เบรคเก้

รองประธานกรรมการ

อายุ 54 ปี

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา

Master Degree in Public Administration,
John F. Kennedy School of Government,
Harvard University, USA
Bachelor Degree Program in Management,
Norwegian School of Management, Buskerud, Norway
Bachelor Degree in Business and Administration,
Telemark College, Norway

ประวัติการทำงาน

2556 – ปัจจุบัน Director, Telenor Myanmar, Myanmar
2552 – ปัจจุบัน กรรมการ Unitech Wireless, India
2552 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ Grameenphone, Bangladesh
2552 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ DiGi, Malaysia
2551 – ปัจจุบัน กรรมการ และ Executive Vice President Telenor Group,
Head of Region Asia, Telenor Asia Pte Ltd
2551 – ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ
บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2553 – 2556 Nominated MD, Unitech Wireless Ltd., India
2549 – 2551 กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2548 – 2551 กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บมจ. ยูไนเต็ท คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี้
2548 – 2549 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2545 – 2548 ประธานเจ้าหน้าที่บริหารร่วม
บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2543 – 2548 กรรมการ บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2543 – 2545 Managing Director, Telenor Asia Pte Ltd.
2542 – 2543 Manager, Business Development, Telenor Asia Pte Ltd.

* นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

นายจอห์น เอ็ดดี้ อับดุลลาห์

กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

อายุ 47 ปี

จำนวนหุ้นที่ถือ*: 548,000 หุ้นเอ็นวีดีอาร์ (0.02 %)

นายจุลจิตต์ บุญยกฤต

กรรมการอิสระ

ประธานกรรมการตรวจสอบ

กรรมการกำหนดค่าตอบแทน

กรรมการสรรหา

กรรมการกำกับดูแลกิจการ

อายุ 70 ปี

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา Bachelor of Science, Electrical Engineering
from the Montana State University, USA

ประวัติการศึกษา รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต Kent State University, USA
นิติศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP)
(38/2548) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการ
บริษัทไทย (IOD)

ประวัติการทำงาน

2555 – ปัจจุบัน กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บจก. ดีแทค ไตรเนต

2554 – ปัจจุบัน กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น

2551 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ Tameer Microfinance Bank Limited

2551 – 2554 กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
Telenor Pakistan Pvt Ltd, Pakistan

2550 – 2551 Chief Operating Officer,
Maxis Telecommunications Bhd, Malaysia

2545 – 2550 Chief Technology Officer,
DiGi Telecommunications Sdn Bhd, Malaysia

2542 – 2545 Chief Technology Officer, Cesky Mobil (Oskar),
Czech Republic

ประวัติการทำงาน

2556 – ปัจจุบัน กรรมการกำกับดูแลกิจการ
บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น

2555 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บจก. ดีแทค ไตรเนต

2549 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการตรวจสอบ
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน และ กรรมการสรรหา
บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น

2547 – ปัจจุบัน รองประธานกรรมการบริหาร
บจก. คิงพาวเวอร์ อินเทอร์เน็ต

2543 – ปัจจุบัน กรรมการอิสระ บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น

2541 – 2546 กรรมการอำนวยการ บจก. ไทยออยล์ เพาเวอร์

2541 – 2546 กรรมการอำนวยการ บจก. ไทยออยล์

2537 – 2541 รองกรรมการอำนวยการ บจก. ไทยออยล์

* นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

นายสุนทร โภคาชัยวัฒน์

กรรมการอิสระ
กรรมการตรวจสอบ
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการสรรหา
กรรมการกำกับดูแลกิจการ
อายุ 76 ปี
จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา นิติศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประวัติการอบรม หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) (48/2548) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ประวัติการทำงาน

2556 – ปัจจุบัน กรรมการกำกับดูแลกิจการ
บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2556 – ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. เนชั่นโฮมโฮม
2555 – ปัจจุบัน กรรมการ บจก. ดีแทค ไตรเนต
2548 – ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ บมจ. เวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนต์
2547 – ปัจจุบัน ที่ปรึกษา บริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด
2543 – ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการกำหนด
ค่าตอบแทน และ กรรมการสรรหา
บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2517 – ปัจจุบัน ที่ปรึกษา บริษัท บางกอกเอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด
(ชอง3)
2517 – ปัจจุบัน กรรมการ หัวหน้าสำนักงานทนายความ
บริษัท สำนักงานชัยพัฒน์ จำกัด
2544 – 2545 ประธานกรรมการบริหาร บมจ. การบินไทย
2537 – 2538 กรรมการ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
2537 – 2538 ประธานกรรมการ การรถไฟแห่งประเทศไทย

นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤกษ์

กรรมการ
อายุ 52 ปี
จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา Master of Science in Electrical Engineering,
University of Miami, USA
ประวัติการอบรม หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) (81/2552) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (180/2556) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
หลักสูตร Financial Statements for Directors (FSD) (20/2556) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ประวัติการทำงาน

2556 – ปัจจุบัน กรรมการ บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2552 – ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. อินเทอร์เน็ตประเทศไทย
2556 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ระดับ 13
(สายงานกลยุทธ์องค์กร) บมจ. กสท โทรคมนาคม
2552 – 2555 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ระดับ 13
(สายงานธุรกิจโทรศัพท์) บมจ. กสท โทรคมนาคม

* นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

นายลาสี่ เอริก เทลแมนน์

กรรมการ
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการสรรหา
อายุ 42 ปี
จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา Master of Business and Administration (MBA),
Edinburgh Business School,
Heriot-Watt University, Scotland
Master of Science in Business (M.Sc. / Sivilokonom),
Bodo Business School,
International Business & Finance
ประวัติการอบรม หลักสูตร Director Certification Program (DCP)
(165/2555) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการ
บริษัทไทย (IOD)

ประวัติการทำงาน
2556 – ปัจจุบัน Chief Financial Officer, Telenor Myanmar, Myanmar
2555 – ปัจจุบัน กรรมการสรรหา บมจ.โทเทิล แอคเซีย คอมมูนิเคชั่น
2554 – ปัจจุบัน กรรมการ และ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
บมจ.โทเทิล แอคเซีย คอมมูนิเคชั่น
2554 – ปัจจุบัน กรรมการ Grameenphone, Bangladesh
2554 – ปัจจุบัน ผู้อำนวยการอาวุโส บจก. เทเลนอร์ เอเชีย (อาร์ไอเอช)
2553 – ปัจจุบัน กรรมการ Telenor Pakistan Ltd.
2554 – 2556 กรรมการและกรรมการตรวจสอบ DiGi.com Berhad
2554 – 2556 กรรมการ DiGi Telecommunications Sdn Bhd
2553 – 2555 กรรมการ Telenor Shared services
2552 – 2553 Vice President, Telenor ASA
2549 – 2552 Head of Program and Process Management,
DiGi Telecommunications Shd

นายสตีเฟ่น วูดรूप ฟอร์ดเฮม

กรรมการอิสระ
ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการตรวจสอบ
ประธานกรรมการสรรหา
อายุ 62 ปี
จำนวนหุ้นที่ถือ*: 10,000 หุ้นสามัญ และ 6,000 หุ้นเอ็นวีดีอาร์
(0.00 %)

ประวัติการศึกษา MA Jurisprudence, Oxford University, UK

ประวัติการทำงาน
2556 – ปัจจุบัน กรรมการ Masterbulk Ship Management Pte Ltd.
2555 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการสรรหา
บมจ. โทเทิล แอคเซีย คอมมูนิเคชั่น
2550 – ปัจจุบัน กรรมการอิสระ ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
และ กรรมการตรวจสอบ
บมจ. โทเทิล แอคเซีย คอมมูนิเคชั่น
2550 – ปัจจุบัน กรรมการ Masterbulk Maritime Pte Ltd.
2538 – ปัจจุบัน กรรมการ Masterbulk Private Limited

* นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน

กรรมการอิสระ

ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ

อายุ 50 ปี

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

นายขุนาร์ โจอัน เบอร์ทอลเซน

กรรมการ

อายุ 57 ปี

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา	ปริญญาโท สาขา Management Information System มหาวิทยาลัยเวสต์เวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา
	ประกาศนียบัตรด้านการจัดการ (Special Management Program) มหาวิทยาลัยมาร์แชล สหรัฐอเมริกา
ประวัติการอบรม	ปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ เอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (49/2547) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ประวัติการทำงาน	2556 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
	2554 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
	2551 – ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ดีเอสแอล เอ็กซ์เพรส อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล (ประเทศไทย) จำกัด
	2547 – 2551	ผู้จัดการประจำประเทศไทย กลุ่มอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริษัท โมโตโรลา (ประเทศไทย) จำกัด

ประวัติการศึกษา	Master of Business Administration (Hons), University College Dublin, Ireland
	Dip. Advanced Management, University College Dublin Ireland
ประวัติการอบรม	Dip. Social & Human studies, National University of Ireland Maynooth
	Radio & Telecommunication Dip., Norwegian Nautical College
ประวัติการทำงาน	หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (183/2556) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ประวัติการทำงาน	2556 – ปัจจุบัน	Chief Corporate Affairs Officer, Telenor Myanmar, Myanmar
	2553 – ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
	2552 – ปัจจุบัน	Senior Vice President, Regulatory Affairs Asia, Telenor Asia (ROH) Ltd. ผู้อำนวยการอาวุโส บจก. เทเลนอร์ เอเชีย (อาร์ไอเอช)
	2548 – 2552	Senior Vice President, Regulatory Affairs บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
ประวัติการทำงาน	2547 – 2548	Senior Strategic Advisor บมจ.ยูไนเต็ท คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี
	2543 – 2547	Vice President/Project Director, Telenor Asia Pte Ltd
	2542 – 2543	Managing Director & Country Manager, Telenor Ireland Ltd.
	2540 – 2542	Business Development Manager, Telenor Ireland Ltd.

* นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

นายทอร์ จอร์ฮัน

กรรมการ
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการสรรหา
กรรมการกำกับดูแลกิจการ
อายุ 66 ปี
จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา Master of Science, Norwegian Institute of Technology, University of Trondheim, Norway
ประวัติการอบรม หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (175/2556) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ประวัติการทำงาน
2556 – ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน กรรมการสรรหา กรรมการกำกับดูแลกิจการ บมจ.โทเทิล แอนด์เคส คอมมูนิเคชั่น
2556 – ปัจจุบัน กรรมการ DiGi Telecommunications Sdn Bhd
2556 – ปัจจุบัน กรรมการและกรรมการตรวจสอบ DiGi.com Berhad
2556 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ Telenor Pakistan Ltd.
2556 – ปัจจุบัน ผู้อำนวยการอาวุโส Performance Management, บจก. เทเลนอร์ เอเชีย (อาร์ไอเอช)
2554 – 2556 ประธานกรรมการ Grameenphone IT Ltd.
2554 – 2556 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Grameenphone Ltd.
2551 – 2554 กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ.โทเทิล แอนด์เคส คอมมูนิเคชั่น
2547 – 2551 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Telenor Pakistan Ltd.
2544 – 2547 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร DiGi Telecommunications Berhad

นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์

กรรมการ
อายุ 47 ปี
จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา Master of Science in Business and Economics from the Norwegian School of Economics and Business Administration in Bergen, specializing in strategies and finance

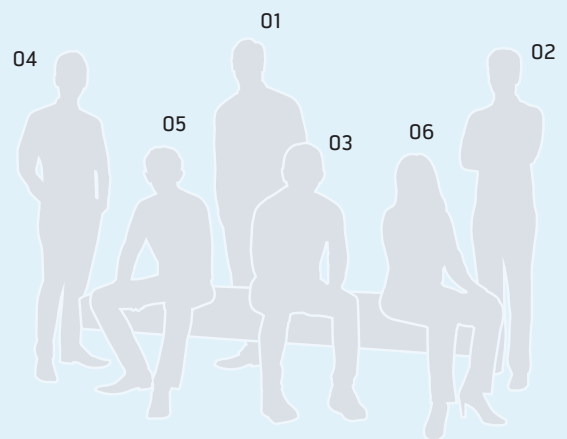
ประวัติการทำงาน
2556 – ปัจจุบัน กรรมการ บมจ.โทเทิล แอนด์เคส คอมมูนิเคชั่น
2553 – ปัจจุบัน Executive Vice President and Chief Financial Officer, Telenor ASA
2550 – 2553 Investment Director, Arendals Fossekompagni ASA

* นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

คณะกรรมการบริษัท

01

นายจอน เอ็ดดี้ อับดุลลาห์

กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

02

นายชีกวาร์ก โวส เอริคเซน

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด

03

นายชัยยศ จิรบรรกุล

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มลูกค้า

04

นายคาลิต ซีซาร์

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี

05

นายเฟร็ดจอฟ รุสเกิน

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน

06

นางกิตติกัญญา สุกรสิทธิ์

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่ม People

01

นายจอน เอ็ดดี้ อับดุลลาห์ *

กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

จำนวนหุ้นที่ถือ**: 548,000 หุ้นเอ็นวีดีอาร์ (0.02 %)

ประวัติการศึกษา

Bachelor of Science, Electrical Engineering from the Montana State University, USA

ประวัติการทำงาน

2555 – ปัจจุบัน	กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด
2554 – ปัจจุบัน	กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2551 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ Tameer Microfinance Bank Limited
2551 – 2554	กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Telenor Pakistan Pvt Ltd, Pakistan
2550 – 2551	Chief Operating Officer, Maxis Telecommunications, Malaysia
2545 – 2550	Chief Technology Officer, DiGi Telecommunications Sdn Bhd, Malaysia
2542 – 2545	Chief Technology Officer, Cesky Mobil (Oskar), Czech Republic

02

นายช็วาร์ท วอส เอริกเซน *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด

จำนวนหุ้นที่ถือ**: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา

Master of Science, Norwegian University of Science and Technology, Trondheim Norway

ประวัติการทำงาน

2556 – ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2553 – 2555	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ฝ่ายการตลาด Telenor Hungary
2552 – 2553	Senior Executive, Telenor (India launch project)
2551 – 2552	Chief Corporate Strategy Officer, Pannon
2549 – 2551	Chief Market Officer, Telenor Pakistan
2548 – 2549	Head of Human Resources and Strategy/Business Development, Telenor Pakistan
2547 – 2548	Vice president, CEO Office, Telenor Nordic Mobile
2546 – 2547	Advisor, CEO Office, Telenor Mobil
2544 – 2546	Project Manager, Telenor Mobile International
2544	Product development, Vimpelcom, Russia

03

นายชัยยศ จิรบรรณกุล *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มลูกค้า

จำนวนหุ้นที่ถือ**: 5,000 หุ้นสามัญ (0.00 %)

ประวัติการศึกษา

Master of Engineering Management, University of Missouri–Rolla, Missouri, USA

Master of Electrical Engineering, Louisiana State University, Louisiana, USA

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (ไฟฟ้าสื่อสาร) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

2555 – ปัจจุบัน	กรรมการและรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มลูกค้าและการตลาด บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด
2554 – ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มลูกค้า บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2554 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ดีแทค อินเทอร์เน็ต เซอร์วิส จำกัด
2554 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด
2553 – 2554	ผู้อำนวยการอาวุโส สายงาน Distribution บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2552 – 2553	ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานธุรกิจดีแทค บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2550 – 2552	ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานธุรกิจโพสต์เพด บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2548 – 2550	ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานพัฒนาพาณิชย์ บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2547 – 2548	ผู้อำนวยการกลุ่มงานการตลาด บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2545 – 2547	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารอาวุโส ส่วนกลยุทธ์ทางการตลาดและการวางแผน บริษัท ฮัทชิสัน ซีเอที ไวร์เลส มัลติมีเดีย จำกัด
2542 – 2545	ผู้จัดการฝ่ายกลยุทธ์และพัฒนาการค้าปลีก บริษัท เซลล์ ออยล์ โปรดักส์ ภูมิภาคเอเชีย แปซิฟิก
2540 – 2542	ผู้จัดการบริษัทค้าปลีก บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด
2539 – 2540	ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาลิขิตภัณฑ์ (Fleet Card) บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด

* เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ กสค.

**นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

04

นายคาลิต ซีซาร์ท *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา

Master of Business Administration from Karachi University, Karachi, Pakistan

Bachelor of Science (Computer Science), California State University, Northridge, California

ประวัติการทำงาน

2554 – ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2547 – 2554	Vice President and Chief Technology Officer, Telenor Pakistan (Pvt) Limited
2546 – 2547	Head of IT, Tanzania Telecommunication Co., Ltd, Tanzania
2545 – 2546	Vice President Information Technology, PTML (Ufone), Pakistan

05

นายพริตจอฟ รุสเก็น *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา

Master of Science, Industrial Economics, Norwegian University of Science and Technology, Trondheim, Norway

ประวัติการทำงาน

2556 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ดีแทค อินเทอร์เน็ต เซอร์วิส จำกัด
2556 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด
2556 – ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2555 – 2556	Chief Financial Officer, Grameenphone Ltd, Bangladesh
2552 – 2554	Chief Financial Officer, Telenor Hungary, Hungary
2550 – 2552	Chief Market Officer, Telenor Hungary, Hungary
2548 – 2551	Board of Director, Vimpercom LTD
2546 – 2550	Senior Vice President, Lee Region, Telenor Asia
2543 – 2546	Vice President, Telenor International Mobile
2533 – 2542	Saga Petroleum As

06

นางกิติกัญญา สุทธสิริ *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มPeople

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00 %)

ประวัติการศึกษา

Master of Arts, International Affairs, American University, Washington D.C., USA

ปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

2557 – ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มPeople บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น
2550 – 2556	ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารองค์กรและบุคคลากร, กลุ่มบริษัทยูนิไทย
2547 – 2550	รองผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
2543 – 2547	รองผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล บริษัท ที เอ ออเรนจ์ จำกัด
2537 – 2543	รองผู้จัดการทั่วไปด้านทรัพยากรบุคคล, เครือเจริญโภคภัณฑ์

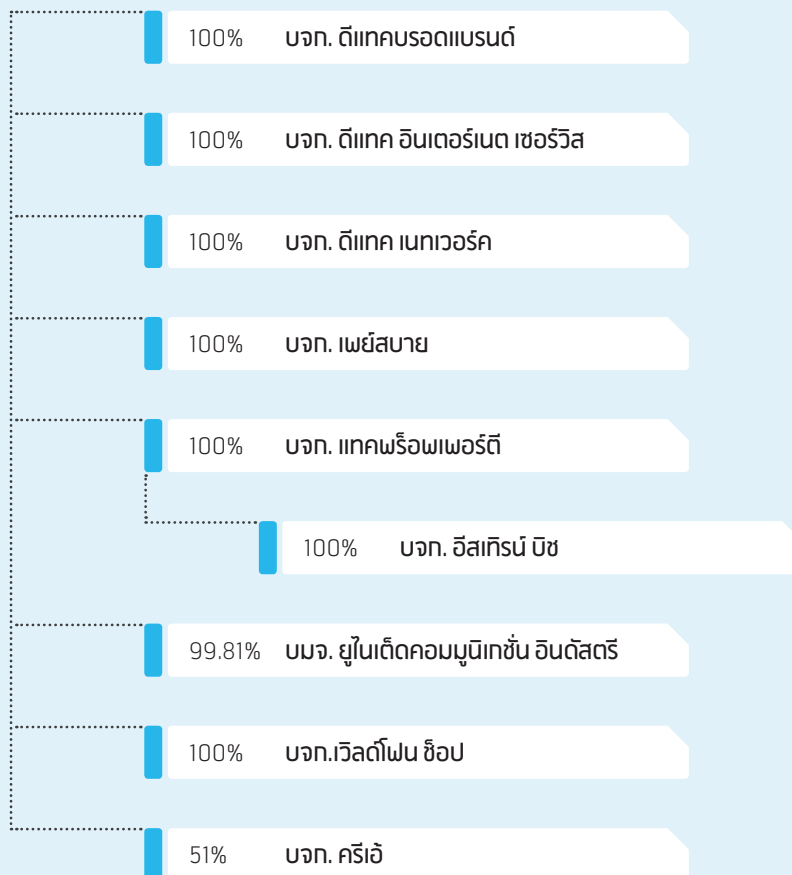
* เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ กสท.

**นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

โครงสร้างกลุ่มบริษัท

บมจ.
โทเทิล แอ็คเซ็ส
คอมมูนิเคชั่น

ดีแทคเป็นหนึ่งในผู้นำธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย ก่อตั้งในปี 2532 เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบความถี่ 800 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ ภายใต้สัญญาสัมปทานซึ่งอยู่ในรูปแบบ ส่วาง-โอน-ดำเนินงาน (BTO) เป็นเวลา 27 ปีจาก บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (เดิมคือการสื่อสารแห่งประเทศไทย)

ในเดือนธันวาคม 2555 บจก. ดีแทค เนทเวอร์ค ซึ่งเป็นบริษัทลูกของดีแทค ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์ เป็นเวลา 15 ปีและใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามสำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จาก กสทช.

ณ สิ้นปี 2556 ดีแทคมีบริษัทย่อยทั้งสิ้น 9 บริษัท และถือหุ้นในบริษัทรวมจำนวน 2 บริษัท ได้แก่ บจก. ยูโนเด็ค ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส (ยูดี) และ บจก. ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ ดีแทคยังคงมุ่งมั่นในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และลงทุนในบริษัทย่อยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และการบริหารจัดการทรัพย์สินของบริษัทเป็นหลัก นอกจากนี้ ดีแทคจะเน้นการลงทุนในกิจการที่สามารถสร้างมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทในระยะยาวได้

ข้อมูลสรุปสำหรับบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
บจก. ดีแทค บรอดแบนด์	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถ.พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ	บริการโทรคมนาคม (ปัจจุบัน ให้บริการ WiFi) โดยได้รับใบอนุญาตการ ให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	175 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 1.75 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท และเรียกชำระเต็มมูลค่า	100
บจก. ดีแทค อินเทอร์เน็ต เซอร์วิส	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถ.พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ	บริการโทรคมนาคม (ปัจจุบัน ยังไม่ได้ดำเนินการ) โดยได้รับใบอนุญาตประกอบ กิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	25.75 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 257,500 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท และเรียกชำระเต็มมูลค่า	100
บจก. ดีแทค เนทเวอร์ค	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถ.พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ	บริการโทรคมนาคม (ปัจจุบัน ให้บริการโทรศัพท์ทางไกล ระหว่างประเทศ, บริการ อินเทอร์เน็ต, และจะเริ่มให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่น ความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์) โดยได้รับใบอนุญาตจาก กสทช.	1,270 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 12.7 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท และเรียกชำระเต็มมูลค่า	100
บจก. เพย์สบาย	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 36 ถ.พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ	บริการชำระเงินออนไลน์ และบัตรเครดิต	200 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 2 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท และเรียกชำระเต็มมูลค่า	100
บจก. แทค พร็อพเพอร์ตี้	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถ.พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ	บริหารสินทรัพย์	1 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 1 แสนหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท และเรียกชำระเต็มมูลค่า	100
บมจ. ยูโนเด็คคอมมูนิเกชั่น อินดัสตรี (ยูคอม)	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถ.พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ	ตัวแทนจำหน่ายบัตรเครดิตเงิน และการให้บริการเติมเงิน โดยไม่ต้องใช้บัตรเครดิตเงิน (E-Refill)	313.6 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 434.7 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.625 บาท และเรียกชำระแล้ว 271.7 ล้านบาท	99.81

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
บจก. เวลด์โฟน ซีโอป	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถ.พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ	อยู่ระหว่างการชำระบัญชี	450 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 4.5 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท และเรียกชำระเต็มมูลค่า	100
บจก. ครีเอ	99 อาคารซอฟต์แวร์พาร์ค ชั้น 11 ห้อง 2101 ถ.แจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ อำเภอกองแก้ว นครพนม	พัฒนาและให้บริการโปรแกรมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.2 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 2 พันหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท และเรียกชำระเต็มมูลค่า	51
บจก. อีสเทิร์น บิช	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถ.พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ	บริหารสินทรัพย์	80 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 8 แสนหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท และเรียกชำระเต็มมูลค่า	100 (ผ่าน บจก.แทค พร็อพเพอร์ตี้)

ข้อมูลสรุปสำหรับบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
บจก. ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส (ยูดี)	499 หมู่ที่ 3 อาคารเบญจจินดา ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ	จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซิมการ์ด บัตรเติมเงิน และอุปกรณ์เสริมต่างๆ	200 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 20 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท และเรียกชำระเต็มมูลค่า	25*
บจก. ศูนย์ให้บริการ คงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์	10/97 ชั้นที่ 6 โครงการ เดอะเทรนนี ซอยสุขุมวิท 13 (แสงจันทร์) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ	บริการระบบสารสนเทศ และฐานข้อมูลกลาง ประสานงาน การโอนย้ายผู้ให้บริการ โทรคมนาคมเพื่อการคงสิทธิ เลขหมายโทรศัพท์	2 ล้านบาท แบ่งเป็น หุ้นสามัญจำนวน 2 หมื่นหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท และเรียกชำระเต็มมูลค่า	20

หมายเหตุ

* ส่วนที่เหลือร้อยละ 75 ถือหุ้นโดย บจก. เบญจจินดา โฮลดิ้ง แม้ว่าการที่บริษัทถือหุ้นในยูดีเพียงร้อยละ 25 โดยมี บจก. เบญจจินดา โฮลดิ้ง ซึ่งเป็นบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งกับบริษัทถือหุ้นในยูดี ร้อยละ 75 นั้นอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อบริษัท แต่อย่างไรก็ดี บริษัทเห็นว่าโครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัท เนื่องจากบริษัทไม่ได้มุ่งเน้นในการเป็นผู้จำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินให้แก่ผู้ใช้บริการโดยตรง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระให้กับบริษัทในการจัดการบริหารสินค้าคงคลัง รวมถึงระบบการจัดส่งสินค้า (Logistics) และการจัดเก็บเอกสารต่างๆ อนึ่ง บริษัทมีมาตรการป้องกันการถ่ายเททางผลประโยชน์และขั้นตอนในการควบคุมรายการระหว่างกันอย่างรัดกุม เป็นไปตามกฎเกณฑ์เรื่องการเข้าทำรายการระหว่างกันของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ ณ วันที่ 30 เมษายน 2556 บจก. เบญจจินดา โฮลดิ้ง มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นดังต่อไปนี้

นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 40.0
นายวิชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 30.0
นางวรรณ จิวกิติ	ร้อยละ 15.0
นายสมชาย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 15.0

การประกอบธุรกิจ และแนวโน้มธุรกิจ

สรุปผลการดำเนินงาน

ปี 2556 ถือเป็นปีแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมไทย เมื่อมีการเปิดให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz บนระบบใบอนุญาตเป็นครั้งแรก สำหรับดีแทคได้เปิดตัว ‘ดีแทค ไตรเน็ต’ 3 โครงข่ายอัจฉริยะบน 3 คลื่นความถี่ เสริมความพร้อมในการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ดียิ่งขึ้น การเปิดตัวบริการ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz มีส่วนช่วยขับเคลื่อนความต้องการในการใช้บริการข้อมูลผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่และสร้างความหลากหลายในรูปแบบการให้บริการในประเทศไทย ดีแทควางเป้าหมายที่จะสร้างระบบโครงข่ายข้อมูลดิจิทัลและนำเสนอรูปแบบการให้บริการข้อมูลผ่านทางแอปพลิเคชันใหม่ๆ แก่ผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่อง

ดีแทคได้เปิดตัวโทรศัพท์มือถือ ‘ดีแทค ไตรเน็ตโฟน’ สมาร์ทโฟนที่มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงในราคาประหยัดเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้บริโภค โดยสามารถสร้างมูลค่ายอดขายสูงถึงร้อยละ 20 ของมูลค่าการจัดจำหน่ายโทรศัพท์และอุปกรณ์ไร้สายทั้งหมดของดีแทคในปี 2556

สำหรับกิจกรรมทางการตลาดดีแทคประสบความสำเร็จอย่างสูงใน 3 ด้าน ในปี 2556 ด้านแรก ได้แก่ การก้าวขึ้นเป็นผู้นำตลาดในระบบรายเดือนด้วยจำนวนผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้นสูงสุดในกลุ่มผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ด้านที่สอง คือ ดีแทค สามารถจัดจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ได้เกินความคาดหมายที่ 1 ล้านเครื่อง อันเป็นผลมาจากความสำเร็จของดีแทค ไตรเน็ตโฟน และการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายทางอินเทอร์เน็ต (online) เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่มากขึ้น และสุดท้าย ความสำเร็จของกิจกรรมทางการตลาด ‘ยิ่งอยู่นาน ยิ่งรักกัน’ ที่เปิดโอกาสให้ลูกค้าสามารถใช้ระยะเวลาที่เป็นลูกค้าดีแทคมาแลกส่วนลดในการซื้อเครื่องโทรศัพท์จากดีแทค ส่งผลให้ยอดขายผู้ใช้สมาร์ทโฟนของดีแทคเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 22 เป็นร้อยละ 33 จากจำนวนผู้ใช้บริการทั้งหมด

สำหรับด้านระบบโครงข่าย ดีแทคสามารถติดตั้งสถานีฐาน 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz ประมาณ 6,000 สถานีใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการมากกว่าร้อยละ 55 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และจากจำนวนสถานีทั้งหมดนี้ ประมาณ 2,000 สถานีอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ดีแทคยังคงเดินหน้าขยายโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz พร้อมตั้งเป้าหมายที่จะดำเนินการติดตั้งสถานีฐานของ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz ควบคู่ไปกับสถานีฐานเดิมทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายในครึ่งปีแรกของปี 2557

ดีแทคมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพของสัญญาณอย่างต่อเนื่อง โดยมีการติดตามผลการทดสอบคุณภาพของสัญญาณและการร้องเรียนของลูกค้าอย่างใกล้ชิดเพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพของสัญญาณของดีแทคให้ดียิ่งขึ้น โดยในปี 2556 นี้ ดีแทคได้จัดตั้งทีมพิเศษร่วมกับพันธมิตรทางธุรกิจ มุ่งเน้นความสำคัญในการพัฒนาโครงข่ายให้มีประสิทธิภาพ และได้ลงทุนกว่า 300 ล้านบาท เพื่อเปลี่ยนแบตเตอรี่ของระบบไฟสำรองประจำแต่ละสถานีฐาน นอกจากนี้ ดีแทคยังลงทุนเพิ่มสายใยแก้วส่งสายที่สาม (the 3rd route Transmission) จากกรุงเทพฯ ไปยังภาคใต้และภาคเหนือ เพื่อเสริมความต่อเนื่องของการให้บริการ

สำหรับด้านระบบ Business Intelligence (BI) และ Customer Insight นั้น ในปี 2556 ดีแทคมุ่งเน้นการนำคลังข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารให้เป็นอย่างถูกต้องและทันสถานการณ์ นอกจากนี้ ยังมีมีส่วนช่วยขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้กลยุทธ์ ‘Internet for all’ และ ‘Loved by customers’

ดีแทคเชื่อมั่นมาโดยตลอดว่า พนักงานคือทรัพยากรที่มีค่า จึงเน้นพัฒนาศักยภาพของพนักงานด้วยหลักสูตรที่หลากหลายของ ‘dtac Academy’ ที่ให้ทั้งความรู้และความสนุกสนานในรูปแบบ Edutainment ภายในปี 2556 dtac Academy ได้จัดการฝึกอบรมให้กับพนักงานดีแทคและคู่ค้าของ dtac จำนวนกว่า 5,500 คน ครอบคลุมเนื้อหากว่า 1,200 หลักสูตร

สรุปฐานะทางการเงิน

ณ สิ้นปี 2556 ดีแทคมีผู้ใช้บริการสะสมทั้งหมด 27.9 ล้านคน โดยมีผู้ใช้บริการรายใหม่เพิ่มขึ้นกว่า 1.6 ล้านคน รายได้รวมของปี 2556 อยู่ที่ 94.6 พันล้านบาท เติบโตร้อยละ 5.7 จากปีที่ผ่านมา อันเนื่องมาจากการเติบโตของรายได้จากการให้บริการ (ไม่รวม IC) และรายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ที่ยังคงเติบโตได้อย่างแข็งแกร่ง แม้จะถูกกระทบด้วยปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ปรับตัวลดลงและการแข่งขันที่ปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ครึ่งปีหลังของปี 2556

รายได้จากการให้บริการ (ไม่รวม IC) อยู่ที่ 70.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.4 จากปี 2555 โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการและความต้องการใช้บริการข้อมูลที่ยังคงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รายได้จากการบริการเสริม (VAS) เติบโตร้อยละ 48.8 จากปีก่อน อยู่ที่ 22.6 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 32 ของรายได้จากการให้บริการ (ไม่รวม IC) รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ในไตรมาสที่ 4 ปี 2556 ปรับตัวสูงขึ้นอย่างเป็นประวัติการณ์จากไตรมาสก่อน โดยมีรายได้ต่อไตรมาสสูงกว่า 5 พันล้านบาท อันเป็นผลมาจากการความสำเร็จของการเปิดตัวไอโฟน 5s และดีแทคไดรเน็ตโฟน รุ่นที่ 2 ประกอบกับกิจกรรมส่งเสริมทางการตลาดภายใต้โครงการ ‘ยิ่งอยู่นาน ยิ่งรักกัน’ ที่มอบส่วนลดในการซื้อเครื่องโทรศัพท์ให้ตามจำนวนระยะเวลาที่ลูกค้าอยู่กับดีแทค ในปี 2556 รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์เพิ่มขึ้นเป็น 13.3 พันล้านบาท สูงขึ้นร้อยละ 26.5 จากปีก่อน

EBITDA สำหรับปี 2556 อยู่ที่ 30.0 พันล้านบาท เติบโตอย่างแข็งแกร่งร้อยละ 12 จากปีก่อน สำหรับ EBITDA margin ปรับตัวสูงขึ้นจากร้อยละ 29.9 เป็นร้อยละ 31.7 ในปี 2556 อันเป็นผลมาจากการเติบโตอย่างมั่นคงของธุรกิจหลักและส่วนแบ่งรายได้ที่ปรับตัวลดลง แต่ปรับตัวลดลงบางส่วนอันเป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดที่ปรับตัวสูงขึ้นจากการเปิดให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz และการตอบโต้การแข่งขันเพื่อรักษาส่วนแบ่งทางการตลาด เงินลงทุนของดีแทคในปี 2556 อยู่ที่ 14.4 พันล้านบาท เป็นไปตามประมาณเป้าหมายที่คาดไว้โดยมุ่งเน้นการลงทุนเพื่อสร้างและขยายโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ 2.1GHz กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (กำไรก่อนหักภาษีดอกเบี้ย ภาษีค่าเสื่อมราคา และค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย (EBITDA) ลบ ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (CAPEX)) ปรับตัวลดลงจาก 17.5 พันล้านบาทเป็น 15.6 พันล้านบาท ในปี 2556 เพราะการลงทุนในโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz ตลอดปีที่ผ่านมา กำไรสุทธิของปี 2556 อยู่ 10.6 พันล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 11.2 ของรายได้รวม

ดีแทคมีสถานะทางการเงินที่มั่นคงและมีผลประกอบการที่เติบโตอย่างแข็งแกร่ง ประกอบกับปัจจัยบวกทางด้านส่วนแบ่งรายได้ ส่งผลสถาบันจัดอันดับเครดิต ฟิทช์ เรตติ้งส์ ปรับเพิ่มอันดับเครดิตของดีแทคจาก A+ เป็น AA เมื่อเดือนตุลาคม 2556 ที่ผ่านมา ในขณะที่ ทริส เรตติ้ง ยังคงอันดับเครดิตอยู่ที่ AA-

การตลาด

ปี 2556 เป็นปีแห่งการเปลี่ยนแปลงในด้านการตลาด ผู้ให้บริการทุกรายได้เริ่มเปิดให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz ซึ่งถือว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญแห่งปี ดีแทค ไดรเน็ต แสดงถึงจุดแข็งในการรวม 3 โครงข่าย (2G บนคลื่นความถี่ 1800 MHz 3G บนคลื่นความถี่ 850 MHz และ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz) ที่ทำให้เราสามารถให้บริการได้อย่างเป็นเลิศ

ดีแทคได้ดำเนินกลยุทธ์สำหรับบริการด้านข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนการเติบโตตลอดทั้งปี ในปีนี้ เราได้เพิ่มความแข็งแกร่งด้วยเครื่องมือสมาร์ทโฟน การตั้งราคาและการนำเสนอเนื้อหา เพื่อกระตุ้นการปรับเปลี่ยนจากเสียงสู่ข้อมูล เราได้เปิดตัวโทรศัพท์ดีแทคไดรเน็ตเป็นครั้งแรก นำพาอุตสาหกรรมด้วยการตั้งราคาสมาร์ทโฟนแนวใหม่และการนำเสนอเนื้อหาผ่านทั้งทางผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ อาทิเช่น ด้านดนตรีกับแอปพลิเคชัน Deezer ด้านวิดีโอกับแอปพลิเคชัน Watchever และด้านหนังสือกับแอปพลิเคชัน Readever เราจะยังคงสร้างทั้งเนื้อหาและเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างต่อเนื่องอันเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ของเรา

ในการใช้โครงข่าย 3G ใหม่ ตลาดได้เคลื่อนสู่การแข่งขันที่มีแรงกดดันทางด้านราคาเพิ่มขึ้น ดีแทคต้องต่อสู้เพื่อรักษาพื้นที่ในทุกๆ ด้าน ดีแทคคาดหวังว่าแรงกดดันทางด้านราคานี้จะยังคงมีต่อเนื่องในปี 2557 หรืออย่างน้อยในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2557

ระบบรายเดือน

จากการขยายพื้นที่ให้บริการของ ดีแทค ไตรเน็ต และความหลากหลายของสมาร์ทโฟนที่มีอยู่ในตลาด ส่งผลให้ในปี 2556 ดีแทคมีผู้ใช้บริการระบบรายเดือนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งจากผู้ใช้บริการใหม่และจากการย้ายภายในเครือข่ายจากผู้ใช้งานระบบเติมเงินเป็นระบบรายเดือน โดยภายในระยะเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมาจำนวนผู้สมัครใช้แพ็คเกจสมาร์ทโฟนเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าและขณะนี้จำนวนมากกว่าผู้สมัครใช้บริการเสียงเพียงอย่างเดียวทั้งในแง่จำนวนผู้ใช้บริการและในแง่รายได้ จำนวนผู้ใช้บริการระบบรายเดือนที่ใช้บริการข้อมูลเพิ่มขึ้นร้อยละ 67 จากปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 70 ของจำนวนผู้ใช้บริการระบบรายเดือนทั้งหมด

ระบบเติมเงิน

ปี 2556 สมาร์ทโฟนและบริการข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จทั้งในการเติบโตของรายได้และจำนวนผู้ใช้บริการ เพื่อสนับสนุนการเติบโตนี้ ระบบเติมเงินได้มีการออกแพ็คเกจสมาร์ทโฟนที่หลากหลายและน่าสนใจ มีการออกแพ็คเกจขนาดเล็กสำหรับทั้งบริการเสียงและบริการข้อมูล โดยมุ่งเน้นบริการที่ช่วยกระตุ้นการใช้งานของลูกค้า การเปิดตัวที่ประสบความสำเร็จในปีนี้ได้แก่ Facebook Messenger สติกเกอร์ LINE และ Deezer ฯลฯ

ด้วยการมุ่งเน้นให้ลูกค้าเป็นศูนย์กลางจากปี 2555 ต่อเนื่องสู่ปี 2556 ระบบเติมเงินได้ดำเนินการตลาดแบบ contextual ที่เน้นตอบสนองความต้องการของลูกค้าแบบเฉพาะกลุ่ม ระบบเติมเงินมีข้อเสนอพิเศษสำหรับแต่ละภูมิภาคและกลุ่มลูกค้า เช่น การออก ดีแทค ไตรเน็ตโฟน ที่มี 3 รุ่น (ซีต้าห์ โจอี้ และ เม้าท์ซี่) การออกแพ็คเกจเสริมสำหรับเพื่อนและครอบครัว (ค่าบริการ 8 บาทต่อวัน นาทีละ 40 สตางค์) แพ้จเกจเสริมสำหรับเพื่อนและครอบครัวแบบไม่จำกัด (ค่าบริการ 11 บาทต่อวัน) บริการ Facebook ฟรี 99 วัน สำหรับซิมระบบเติมเงิน Facebook Messenger แพ้จเกจโปรซูเปอร์เซฟ (ค่าบริการวันละ 49 บาท สัปดาห์ละ 99 บาท เดือนละ 299 บาท หรือ 399 บาท) โปรมาราธอน และดีแทค Deezer (ค่าบริการวันละ 5 บาท)

บริการข้อมูล

เริ่มในปี 2556 จำนวนผู้ใช้บริการข้อมูล การใช้บริการข้อมูลและรายได้บริการข้อมูลของดีแทคเติบโตต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของผู้ใช้บริการระบบเติมเงิน ความสำเร็จของการตั้งราคาแพ็คเกจขนาดเล็ก (แพ็คเกจรายวัน) ยังคงดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนให้ผู้ใช้บริการที่ยังไม่เคยใช้บริการ ได้เริ่มทดลองใช้บริการข้อมูลแบบไร้กังวล ดีแทคมีบริการโซเชียลแบบไม่จำกัดสำหรับผู้ที่ชอบโซเชียลโดยสามารถใช้แอปพลิเคชัน Facebook WhatsApp และ LINE ได้ในแพ็คเกจเดียวแบบไร้กังวลอย่างไรก็ตาม เครื่องโทรศัพท์ที่มีบทบาทสำคัญสำหรับประสบการณ์ที่ดีในการใช้บริการข้อมูล ดีแทคจึงมีข้อเสนอสำหรับผู้ใช้บริการระบบเติมเงินด้วยการนำเสนอเครื่องราคาประหยัดพร้อมแพ็คเกจที่น่าสนใจ เช่น ให้ทดลองใช้บริการข้อมูลฟรี โบนัสพิเศษและการรวมข้อเสนอพิเศษกับซิม

สมาร์ทโฟนและแท็บเล็ต

ภายหลังการเปิดตัวโทรศัพท์ ดีแทค ไตรเน็ต รุ่นแรก ซีต้าห์ โจอี้ และเม้าท์ซี ในไตรมาส 2 ปี 2556 ยอดขายในส่วนนี้สูงถึงร้อยละ 20 ของยอดขายรวม ฟังก์ชันอันดับ 3 (รองจากแอปเปิ้ลและซัมซุง) ภายใน 3 เดือน ในไตรมาส 4 ปีนี้ ดีแทคเปิดตัวโทรศัพท์ ดีแทค ไตรเน็ต รุ่นสอง ด้วยรูปแบบใหม่ใส่ออนที่ เป็น HD ในขณะที่ซีต้าห์ และ โจอี้มีการยกระดับให้เร็วขึ้นเป็นซีต้าห์เทอร์โบ และ โจอี้เทอร์โบ ความสำเร็จหลักของโทรศัพท์ ดีแทค ไตรเน็ต เป็นผลจากคุณสมบัติและความสามารถที่ครบครันตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้วยราคาที่เหมาะสมสำหรับทุกกลุ่มลูกค้า ดีแทคยังมีเครื่องโทรศัพท์ที่จำหน่ายพร้อมกับแพ็คเกจที่หาใครเทียบไม่ได้ และมอบมูลค่าที่ดีที่สุดสำหรับลูกค้า

นอกเหนือจากช่องทางการจำหน่ายโดยทั่วไป ดีแทคได้ขยายช่องทางดิจิทัลเพื่อให้บริการลูกค้าได้มากขึ้นและอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า ในการซื้อสมาร์ทโฟน แท็บเล็ตทางอินเทอร์เน็ต เช่น Nexus 4 และ Nexus 5 ซึ่งถือเป็นตัวอย่างของความสำเร็จ โดย Nexus 4 จำหน่ายหมดภายใน 1 วันหลังเปิดตัวผ่านร้านดีแทคออนไลน์

เนื้อหาและบริการต่างๆ

ด้วยความสำเร็จของ Facebook กับกิจกรรมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ ดีแทคมีจำนวนผู้ใช้บริการ Facebook ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่มากที่สุดในประเทศไทย เราได้เฉลิมฉลองผ่านการให้บริการ Facebook Messenger โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายพร้อมกับการเป็นรายแรกของประเทศไทย และเป็นอันดับที่สองของโลกในการให้บริการสติ๊กเกอร์ในการคุยผ่าน Facebook Messenger ประเทศไทยมีความต้องการบริการโซเชียลเป็นอย่างมาก ดังนั้น ดีแทคจึงได้เริ่มเข้าสู่บริการคุยผ่าน LINE โดยการมีบัญชีอย่างเป็นทางการ และให้บริการสติ๊กเกอร์ดีแทค

ในปี 2555 ดีแทคได้เปิดตัวบริการ Deezer แอปพลิเคชันทางดนตรีที่ดีที่สุดที่มีเพลงกว่า 25 ล้านเพลงทั่วโลก ในปีนี้ เราได้มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจดั้งเดิมสู่เศรษฐกิจดิจิทัลสำหรับอุตสาหกรรมโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และสิ่งพิมพ์ด้วยการเปิดตัว 2 แอปพลิเคชันของดีแทค Watchever และ Readever นอกจากนี้ ดีแทคยังเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาและสร้างชุมชนผู้สร้างแอปพลิเคชันระดับท้องถิ่น เราจึงจัดให้มีการแข่งขันภายใต้ชื่อ “ดีแทค แอดเซลเลอเรท” เพื่อพัฒนาผู้สร้างแอปพลิเคชันคนไทยให้มีโอกาสเติบโตไปสู่ระดับโลก

โครงข่ายคุณภาพ

ดีแทคสามารถขยายโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz ได้ประมาณ 6,000 สถานีใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการมากกว่าร้อยละ 55 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และจากจำนวนสถานีทั้งหมดนี้ ประมาณ 2,000 สถานีอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ดีแทคยังคงเดินหน้าขยายโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz พร้อมตั้งเป้าหมายที่จะดำเนินการติดตั้งสถานีฐานของ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz ควบคู่ไปกับสถานีฐานเดิมทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายในครึ่งปีแรกของปี 2557

ดีแทคมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพของสัญญาณอย่างต่อเนื่อง โดยมีการติดตามผลการทดสอบคุณภาพของสัญญาณและการร้องเรียนของลูกค้าอย่างใกล้ชิด โดยในปี 2556 ดีแทคประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพของสัญญาณให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดีแทคได้ลงทุนกว่า 300 ล้านบาท สำหรับการเปลี่ยนแบตเตอรี่และเครื่องปั่นไฟประจำสถานีฐาน เพื่อปรับปรุงขีดความสามารถในการรักษาพลังงานไฟฟ้าในกรณีที่เกิดภาวะไฟฟ้าดับ นอกจากนี้ ดีแทคยังคงให้ความสนใจในเรื่องของเส้นทางสัญญาณ (Transmission) ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหา โดยการเพิ่มเส้นทางสัญญาณให้มากขึ้นอีก ทั้งนี้เราได้ทำการเพิ่มสายใยแก้วสายที่สาม (the 3Rd route Transmission) จากกรุงเทพถึงภาคใต้ในปี 2013 เช่นเดียวกันกับที่กำลังดำเนินการในภาคเหนืออยู่ในขณะนี้ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2014

ด้วยความทุ่มเทอย่างหนักของพนักงานและการลงทุนอย่างต่อเนื่องของบริษัท ทำให้สัญญาณของดีแทคคงความเสถียรภาพต่อเนื่องมากกว่า 2 ปี ไม่ว่าจะเป็นบทพิสูจน์จากกรณีน้ำท่วมในเดือนกันยายน หรือพายุใหญ่ที่หัวหินและโดยรอบจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากทั้งสองเหตุการณ์นี้ไม่มีสถานีฐานของดีแทคได้รับผลกระทบใดๆ เลย

การพัฒนาศูนย์คลาวด์

dtac Academy มุ่งหน้าพัฒนาศักยภาพของพนักงานดีแทคด้วยหลักสูตรที่หลากหลาย ซึ่งให้ทั้งความรู้และความสนุกสนานในรูปแบบ Edutainment นอกจากนี้หลักสูตรในห้องเรียนแล้ว dtac Academy ยังคงมีการติดตามผลด้วยการ Coaching ให้กับผู้บริหารและผู้จัดการสาขาของ dtac Hall เพื่อให้เกิดการพัฒนาสูงสุด

ในปี 2556 dtac Academy ได้จัดการฝึกอบรมให้กับพนักงานดีแทคและคู่ค้าของ dtac จำนวนกว่า 5,500 คน ครอบคลุมเนื้อหา 1,200 หลักสูตร

ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรภาวะผู้นำ ความรู้ทั่วไปและความรู้เฉพาะทางของธุรกิจโทรคมนาคม เทคโนโลยี การขาย การบริการ การตลาด เป็นต้น

นอกเหนือจากนี้ เพื่อต่อยอดความมุ่งมั่นของ dtac ในการให้ความสำคัญกับการพัฒนาศูนย์คลาวด์ของเรา dtac ได้เปิดศูนย์การเรียนรู้ใหม่ ซึ่งสามารถรองรับผู้เข้าอบรมได้มากกว่า 400 ที่นั่ง ภายใน dtac House อาคารจามจุรีสแควร์อีกด้วย

แนวโน้มธุรกิจและการแข่งขัน

ในปี 2556 ผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ในไทยได้เริ่มสัมผัสประสบการณ์การใช้งานโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz ส่งผลให้มีความต้องการใช้งานข้อมูลที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก รวมถึงความต้องการเนื้อหาที่หลากหลายมากขึ้น

ณ สิ้นปี 2556 มีการประมาณการว่า ประเทศไทยจะมีอัตราผู้ใช้บริการโทรศัพท์อยู่ที่ 135% ของจำนวนประชากรทั้งหมด อัตราการใช้งานดังกล่าว จะเป็นตัวผลักดันให้เกิดการแข่งขันที่เข้มข้นมากขึ้นในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันการให้บริการเชิงข้อมูล ทั้งคุณภาพของเครือข่าย ค่าบริการ และเนื้อหา (Content) ที่ต้องตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีมากขึ้น โดยดีแทคได้ดำเนินการมาตรการเชิงรุกที่จะรองรับกับการแข่งขันดังกล่าวเพื่อที่จะสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ลูกค้า

ดีแทคยังเตรียมพร้อมที่จะรองรับแนวโน้มทางธุรกิจใหม่ที่จะเกิดขึ้นจากพฤติกรรมของผู้ใช้งานที่เปลี่ยนแปลงไป และการเติบโตของการใช้งานข้อมูลผ่านโครงข่าย เช่น การให้บริการทางการเงินผ่านอุปกรณ์พกพา การให้บริการแอปพลิเคชัน ซึ่งจะเป็นโอกาสทางธุรกิจที่สำคัญนับจากนี้

การเข้าถึงอุปกรณ์พกพาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ต รวมถึงอุปกรณ์พกพาอื่นๆ จะเป็นตัวแปรที่สำคัญในการขับเคลื่อนการใช้งานข้อมูลและเข้าถึงเนื้อหาแอปพลิเคชัน ซึ่งผู้ประกอบการต่างๆ รวมถึงผู้ให้บริการโครงข่าย จะมุ่งนำเสนอทางเลือกของอุปกรณ์พกพาทั้งรูปแบบ ระดับราคาที่หลากหลาย ช่องทางการจัดจำหน่าย รวมถึงการส่งเสริมเงื่อนไขด้านการเงินเพื่อเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอุปกรณ์เหล่านี้ของผู้บริโภค

ดีแทค ยังคงมุ่งมั่นในการพัฒนาประสิทธิภาพของโครงข่ายและการให้บริการอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคและการแข่งขันที่สูงขึ้น สอดรับการปรับตัวในภาพรวมของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมของไทยที่เปลี่ยนแปลงจากการสื่อสารพื้นฐานในระบบเสียง ไปมุ่งเน้นทางด้านการให้บริการเชิงข้อมูล ดีแทค จะยึดมั่นในการสร้างพันธสัญญาที่จะร่วมสร้างสังคมที่มีคุณภาพ ผ่านทางกลยุทธ์ต่างๆ ได้แก่ ‘Internet for all’ ‘Loved by customers’ และ ‘Efficient operations’

๘๘๘ ความรับผิดชอบต่อสังคม

แนวทางและกลยุทธ์สู่ความยั่งยืน

ดีแทคดำเนินธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมโทรคมนาคมซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับคนในสังคม อาทิ การติดต่อสื่อสาร การรับข้อมูลข่าวสาร การทำธุรกรรมเชิงพาณิชย์ การแจ้งเตือนเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน การสืบค้นข้อมูลด้านการศึกษา และความบันเทิง ฯลฯ การปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพในสินค้าและบริการอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งสำคัญในการยกระดับการประกอบกิจการให้มีการเจริญเติบโต พร้อมต่อการแข่งขัน และสามารถรักษาสถิตในการอยู่ร่วมกันเป็นอย่างดีกับสังคม ต่อสภาวะแวดล้อมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อเพิ่มศักยภาพในการส่งมอบคุณค่าผ่านการดำเนินธุรกิจเพื่อพัฒนาทั้งองค์กรและสังคมไปสู่ความยั่งยืน

คณะกรรมการกิจการสังคมเพื่อการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

คณะกรรมการกิจการสังคมเพื่อการพัฒนาสู่ความยั่งยืนประกอบด้วย ประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธานคณะกรรมการ ผู้บริหารระดับรอง ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้อำนวยการอาวุโสจากฝ่ายต่างๆ ทำหน้าที่ร่วมกันเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานด้านกิจการสังคมในภาพรวม ตรวจสอบความคืบหน้าในการดำเนินงาน และให้คำแนะนำในการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานด้านกิจการสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความสัมฤทธิ์ผลตามแผนงานที่กำหนด โดยมีการประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

แนวการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ในการดำเนินงานดีแทคตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอก โดยมีแนวปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและความร่วมมือระหว่างกัน ดังนี้

ผู้ถือหุ้น

- ปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใส ทันต่อเวลา
- มุ่งมั่นดำเนินงานเพื่อสร้างผลกำไรและการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว

พนักงาน

- พัฒนาศักยภาพของพนักงานตลอดเส้นทางการทำงาน โดยพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถของพนักงาน มอบโอกาสในการสร้างความก้าวหน้าในการทำงานให้แก่พนักงานทุกคนโดยเท่าเทียมกัน
- จัดให้มีสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงสวัสดิการเพิ่มเติมอื่นๆ นอกเหนือจากกฎหมายกำหนด
- ส่งเสริมให้พนักงานออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี และส่งเสริมเรื่องความสามัคคีในครอบครัว รองรับพนักงานที่มีความจำเป็นต้องนำบุตรหลานมาที่ทำงานโดยจัดให้มีสถานที่อุปการะ และกิจกรรมต่างๆ อาทิ ห้องออกกำลังกาย ห้องสันทนาการ ห้องสมุด ห้องเด็กเล่น ห้องให้นมบุตร และกิจกรรมในช่วงปิดเทอม
- จัดให้มีเงินช่วยเหลือพนักงานอย่างเหมาะสมในทุกระดับโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ เช่น การสมรส การคลอดบุตร การอุปสมบท การเสียชีวิตของญาติใกล้ชิด การประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น
- จัดให้มีหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (Health Safety Security Environment: HSSE)

- พัฒนาและปรับปรุงองค์กรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของพนักงานโดยจัดให้พนักงานทำแบบสำรวจความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อองค์กร (dtac Employee Engagement Survey) ทุกสิ้นปี โดยข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ได้จากการทำแบบสำรวจจะถูกนำไปปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพขององค์กร

ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

- พัฒนากิจกรรมส่งเสริมชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมภายใต้ 3 แนวทางหลัก ได้แก่

Enable การนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนกลุ่มต่างๆ

Safe เสริมสร้างความปลอดภัยของการให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

Climate การทำธุรกิจด้วยความห่วงใย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้พนักงานมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ดูแลการให้บริการระบบโทรคมนาคมอย่างต่อเนื่องแก่ชุมชนในกรณีฉุกเฉินหรือเมื่อเกิดภัยพิบัติต่างๆ รวมทั้งจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือสังคมเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือ และบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัย

ลูกค้า

- มุ่งมั่นปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการ รวมทั้งเสนอสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า
- ปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันด้วยความเคารพและมีกิริยามารยาทที่ดีบนหลักการ “Customer Centricity” หรือการให้ความสำคัญแก่การเข้าใจความต้องการของลูกค้า
- จัดเตรียมช่องทางบริการเพื่อรับรองการติดต่อจากลูกค้า ได้แก่ ทางสำนักงานบริการลูกค้า (Service Center) และผ่านคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) โทรศัพท์หมายเลข 1678 โดยลูกค้าสามารถติดต่อสอบถามข้อมูล แจ้งทำรายการเปลี่ยนแปลง รวมถึงร้องเรียนปัญหาต่างๆ
- มีนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า โดยกำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ และจำกัดเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน การดูแลลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายที่กำหนดเท่านั้น

คู่ค้า

- มีนโยบายในการปฏิบัติต่อคู่ค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน โดยกำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นลายลักษณ์อักษร ง่ายต่อการเข้าใจ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้คู่ค้าของบริษัทฯ สามารถเชื่อมั่นในกระบวนการพิจารณาคัดเลือกคู่ค้าของบริษัทฯ ได้ในทุกกรณี จัดให้มีการแข่งขันประกวดราคาทุกครั้งหากเป็นไปได้ โดยการเจรจาตกลงเข้าทำสัญญาระหว่างคู่ค้าและบริษัทฯ เป็นไปภายใต้เงื่อนไขการค้าทั่วไป
- มีนโยบายให้คู่ค้าของบริษัทฯ ปฏิบัติตามหลักในการปฏิบัติสำหรับคู่ค้า (Supplier Code of Conduct) ในเรื่องต่างๆ อาทิ แรงงาน สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันกับบริษัทฯ
- เยี่ยมชมสถานที่ประกอบการของคู่ค้าและส่งแบบสอบถามไปยังคู่ค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจและสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้กับคู่ค้า

คู่แข่ง

- ส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม และโดยเปิดเผย และบริษัทฯ จะไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า หรือที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของคู่แข่ง

- ดำเนินการแข่งขันในการตลาดโดยนำเสนอสินค้าและบริการที่ดีและในราคาที่เหมาะสม และบริษัทฯ จะเผชิญกับคู่แข่งด้วยความซื่อตรงและด้วยความเป็นมืออาชีพ
- มีนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและห้ามมิให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัทฯ ดำเนินการอันมิชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เหมาะสมเพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบทางธุรกิจ ตามที่กำหนดไว้ในหลักการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมาภิบาล” (dtac Code of Conduct)

เจ้าหนี้

- มีนโยบายในการปฏิบัติต่อเจ้าหนี้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้แก่เจ้าหนี้ และยึดมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาที่มีต่อเจ้าหนี้โดยเคร่งครัด

นอกจากนี้ ดีแทคยังให้ความสำคัญต่อการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอก ด้วยตระหนักดีว่าการปรับปรุงและพัฒนาบริษัทฯ เพื่อสร้างความมั่นคง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว ต้องมีรากฐานจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียสำคัญกลุ่มต่างๆ โดยกิจกรรมการสร้างการมีส่วนร่วมของดีแทคได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2556 บริษัทฯ จัดให้มีการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ดังนี้

ผู้มีส่วนได้เสียภายใน	คณะกรรมการบริษัทฯ	การประชุม 9 ครั้ง ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 18 มีนาคม 2 เมษายน 24 เมษายน 16 พฤษภาคม 19 กรกฎาคม 10 กันยายน 29 ตุลาคม และ 13 ธันวาคม พ.ศ.2556
	พนักงาน	การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้บังคับบัญชาและพนักงานอย่างน้อย 2 ครั้ง
	ผู้ถือหุ้น	การประชุมชี้แจงข้อมูลผลประกอบการในวันที่ 29 มีนาคม 2556
ผู้มีส่วนได้เสียภายนอก	ลูกค้า	การเยี่ยมชมสำนักงานใหญ่ (ดีแทค เฮ้าส์) 23 ครั้งต่อปี และการรับฟังความคิดเห็น ตอบข้อซักถามผ่านทางโทรศัพท์/อีเมล ประมาณ 200 กว่าครั้งต่อวัน (เฉพาะสำนักงานใหญ่)
	ชุมชน	การเยี่ยมชมบริษัทฯ 40 ครั้ง
	คู่ค้า	การเยี่ยมชมบริษัทฯ 30 ครั้ง

การให้ความสำคัญผู้มีส่วนได้เสียนั้น ดีแทคคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ การปฏิบัติอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม และผลกระทบต่องผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งให้น้ำหนักกับการสร้างความร่วมมืออันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ตลอดจนการสร้างเชื่อมั่น ความมั่นคง และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทฯ ในระยะยาว

(ภาพประกอบ) กรอบการบริหารจัดการเพื่อความยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาและแนวทางการบริหารจัดการเพื่อความยั่งยืน

การดำเนินงานด้านกิจการสังคมในทุกโครงการของดีแทค มีเป้าหมายเดียวกัน คือ “ทำให้เกิดความสุข และความยั่งยืน” ที่อาศัยความสมดุลและยึดหลักการนำศักยภาพที่มีอยู่ขององค์กรเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ผลักดันการส่งเสริมและปลูกฝังให้เกิดจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมุ่งเน้นตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ควบคู่ไปกับนโยบายของดีแทคที่มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนกลุ่มต่างๆ (Enable) เสริมสร้างความปลอดภัยต่องานบริการโทรคมนาคม (Safe) และทำธุรกิจด้วยความห่วงใย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Climate) รวมถึงการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนโดยให้ความสำคัญต่อธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน การพัฒนาวัตกรรมสินค้าและบริการ การดูแลลูกค้า การพัฒนาศักยภาพพนักงาน และการมีส่วนร่วมต่อชุมชนไปพร้อมกันเพื่อพัฒนาไปสู่ความสมดุลอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ดังกล่าวเป็นไปตามแนวนโยบายของคณะกรรมการกิจการสังคมเพื่อการพัฒนาสู่ความยั่งยืน ที่กำหนดไว้เป็นเป้าหมายขององค์กรในการนำเสนอวัฒนธรรมด้านความรับผิดชอบต่อองค์กร โดยมุ่งเน้นการดำเนินการสู่การจัดการที่เป็นเลิศ (Operational Excellence) และสอดคล้องกับวัฒนธรรมภายในองค์กร (dtac Way) และได้ถูกถ่ายทอดต่อให้กับทั้งผู้บริหารและพนักงานอย่างจริงจังผ่านโครงการและกิจกรรมของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่องตลอดมา

ในปี 2556 การดำเนินงานด้านกิจการสังคมของดีแทคมุ่งเน้นการพัฒนาปรับปรุงการไปสู่การเป็นองค์กรที่ยั่งยืนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของพนักงานทุกระดับ ทั้งในด้านการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

การกำกับดูแลและบริหารจัดการอย่างยั่งยืน

ด้วยจำนวนพนักงานกว่า 4,700 คนทั่วประเทศที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนขององค์กร ดีแทคจึงมีความจำเป็นอย่างมากในการกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการสร้างค่านิยมหลักในวัฒนธรรมองค์กรด้วยเหตุนี้ “วิถีดีแทค” หรือ “dtac Way” จึงเกิดขึ้น จากการรวบรวมปัจจัยสำคัญต่างๆ ในวัฒนธรรมการทำงานของพนักงานดีแทค ประกอบขึ้นเป็นกรอบระเบียบปฏิบัติอันเป็นบรรทัดฐานที่พนักงานดีแทคทุกคนสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการทำงาน การประพฤติตน และการปฏิสัมพันธ์เชิงธุรกิจกับลูกค้าได้

วิถีดีแทคประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และค่านิยม รวมไปถึงหน้าที่และความคาดหวังต่อผู้นำในทุกระดับขององค์กร ดีแทคธรรมาภิบาล และนโยบายและระเบียบปฏิบัติ โดยกรอบระเบียบปฏิบัตินี้เป็นสิ่งที่เราใช้เพื่อเป็นแนวทางร่วมกันในการกำหนดสภาวะแวดล้อมในวัฒนธรรมองค์กรและวิธีการทำงานในชีวิตประจำวัน

วิถีดีแทคประกอบด้วยแนวคิดหลัก 3 ประการ ดังนี้

มุ่งเน้นลูกค้า

แนวคิดการมีลูกค้าเป็นศูนย์กลาง (Customer Centricity) คือหัวใจหลักที่ ดีแทคยึดถือในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการสร้างสรรค์สินค้าและบริการใหม่ๆ เพื่อประสบการณ์การใช้งานและบริการที่ดีที่สุดสำหรับลูกค้า โดยแนวคิดนี้ได้สะท้อนออกมาในรูปแบบของค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร กลยุทธ์ พันธกิจ ไปจนถึงวิสัยทัศน์ขององค์กรในการสร้างความแข็งแกร่งให้กับสังคม

- วิสัยทัศน์ของเรา: Empower Societies สร้างเสริมสังคมให้เข้มแข็งด้วยเทคโนโลยีที่เราถืออยู่ในมือ ให้ทุกคนได้มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและเชื่อมต่อกันได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
- พันธกิจของเรา: We're here to help our customers หน้าที่ของเราคือ การช่วยเหลือลูกค้า และด้วยแนวคิดการเป็นองค์กรที่มีลูกค้าเป็นศูนย์กลาง ได้ช่วยให้ดีแทคเข้าใจลูกค้าและหันมาพัฒนาตนเองเพื่อการบริหารที่ดียิ่งขึ้น

- กลยุทธ์ของเรา: Internet for All, Loved by Customers และ Efficient Operations
  - “Internet for All” – ให้ทุกคนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้อย่างเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการสร้างความแข็งแกร่งให้กับสังคมด้วยเทคโนโลยีที่เราได้อยู่
  - “Loved by Customers” – ไม่ใช่เพียงการนิยม แต่ให้เราเป็นที่รักของลูกค้า ด้วยการมีลูกค้าเป็นหนึ่งในใจเราเสมอ
  - “Efficient Operations” – ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อความเป็นหนึ่งในตลาด

วัฒนธรรมของเรา: One dtac

- “One team. One goal. One dtac” คือหัวใจสำคัญของรากฐานและเป้าหมายในวัฒนธรรมองค์กรของดีแทค ด้วยแนวคิดของการรวมเป็นหนึ่งเพื่อเป้าหมายร่วมกัน ทำให้ได้แทบบรรลุหลายเป้าหมายความสำเร็จด้วยจิตสำนึกของการทำงานเป็นทีม
- ค่านิยมของเรา: Make it Easy, Keep Promises, Be Inspiring, Be Respectful
- “Make it easy” – ทำทุกสิ่งให้เป็นเรื่องง่าย ลดความซับซ้อน เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ได้ง่ายต่อการเข้าใจ และการใช้งาน เพราะเราไม่เคยลืมความพยายามที่จะทำให้ลูกค้ามีชีวิตที่ง่ายยิ่งขึ้น
- “Keep promises” – การรักษาคำมั่นในความหมายของดีแทค คือการทำให้ได้ตามที่ได้ตั้งใจเอาไว้ เราเชื่อในการลงมือทำมากกว่าคำพูด
- “Be inspiring” – เราเชื่อในความคิดสร้างสรรค์ และความมุ่งมั่นด้วยพลังอันเต็มเปี่ยมที่จะทำงานออกมาได้ดี ทันสมัย และสดใหม่ตลอดเวลา เพื่อธุรกิจและลูกค้าของเรา
- “Be respectful” – ในการทำงาน เราต้องเผชิญกับความแตกต่างทั้งเรื่องความคิดเห็น เชื้อชาติ วัฒนธรรม แต่สิ่งที่เชื่อมเราไว้คือความเข้าใจที่จะนำไปสู่การเคารพและยอมรับซึ่งกันและกัน

เสริมสร้างภาวะผู้นำ

ที่ดีแทค เราเชื่อว่า “พนักงาน” คือ ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของเรา ที่ผ่านมา พนักงานดีแทคได้เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จมาโดยตลอด ทั้งนี้ หลายปัจจัยได้พิสูจน์ให้เราเห็นว่า ความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement) เป็นตัวแปรสำคัญในการสร้างความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งจะนำองค์กรไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเราเชื่อว่า ปัจจัยสำคัญในการสร้างความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร คือการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับพนักงาน ไม่ว่าจะผ่านการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ หรือด้วยการให้อำนาจในการตัดสินใจและหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อสร้างความรู้สึกรับผิดชอบเป็นเจ้าของร่วมกันขององค์กร โดยดีแทคได้กำหนดให้มีการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กรและภาวะผู้นำผ่านวิธีการและการประเมินผล ดังนี้

ความคาดหวังในความเป็นผู้นำ (Leadership Expectations)

- “Passion for business” – มุ่งมั่นเพื่อเป็นหนึ่ง ผ่านการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายและกระตุ้นให้ทีมสามารถตอบสนองเป้าหมายดังกล่าวได้ พร้อมทั้งมีความเข้าใจและใส่ใจต่อความต้องการของลูกค้า และปัจจัยทางธุรกิจ
- “Change and continuous improvement” – กล้าที่จะเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และสรรหาโอกาสใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาที่ไม่หยุดยั้ง

- “Excellent execution” – มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ลดความยุ่งยากของกระบวนการ และกล้าตัดสินใจ
- “Empower people” – เชื่อมมั่นและไว้วางใจในความสามารถของคนในทีม เสนอแนะแนวทางในเชิงสร้างสรรค์ และกระตุ้นทีมให้บรรลุเป้าหมายได้
- “Integrity and accountability” – รักษาความน่าเชื่อถือด้วยการทำตนเป็นตัวอย่าง กล้าแสดงความคิดเห็นและแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตน

แบบสำรวจความคิดเห็นของพนักงานประจำปี (Employee Engagement Survey)

จากผลการสำรวจความคิดเห็นของพนักงานที่ผ่านมาพบว่า ระดับความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement) ส่งผลโดยตรงกับระดับความพึงพอใจของลูกค้า โดยระดับความผูกพันของพนักงานที่สูง จะแปรสู่ระดับความพึงพอใจของลูกค้าที่สูงตามไปด้วย ตามแนวคิด “Happy employee = Happy customer” โดยแบบสำรวจนี้จัดทำขึ้นเป็นประจำทุกปี และสนับสนุนให้พนักงานแสดงความคิดเห็นที่สะท้อนภาพการทำงานและเป้าหมายในปัจจุบันอย่างตรงไปตรงมา เพื่อการพัฒนาที่ตรงจุดและเกิดประโยชน์สูงสุด

การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (People Development): dtac Academy และหลักสูตร Care & Growth

นอกจากแบบสำรวจความคิดเห็นพนักงานแล้ว ทุกปี ดีแทคยังจัดให้มีการทำแผนพัฒนาตนเอง โดยพนักงานดีแทคทุกคนสามารถระบุทักษะที่ตนเองต้องการพัฒนาและวิธีการในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยผลการสำรวจจะได้รับการรวบรวมโดย dtac Academy ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อนำไปพัฒนาสู่การจัดฝึกอบรมที่ตรงต่อความต้องการของพนักงานต่อไป นอกจากนี้ สำหรับหัวหน้างาน หลักสูตร Care & Growth ยังเข้ามาเป็นแนวทางและส่วนเติมเต็มภาวะความเป็นผู้นำ ที่เน้นให้หัวหน้างานเป็นผู้ฝึกสอนให้สมาชิกในทีมได้เติบโตในสายงาน มากกว่าการเป็นผู้บังคับบัญชา

ยึดมั่นหลักคุณธรรม

นอกจากเป้าหมายและข้อตกลงร่วมกันในการทำงานแล้ว มาตรฐานทางจริยธรรมยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการดำเนินธุรกิจ ด้วยหลักธรรมาภิบาลที่ชัดเจนของดีแทค พนักงานสามารถเห็นนโยบายและระเบียบปฏิบัติ (Policies and Procedures) และดีแทคธรรมาภิบาล (Codes of Conduct) เป็นหลักยึดถือในการทำงาน เมื่อต้องเผชิญกับปัญหา และการตัดสินใจ

- นโยบายและระเบียบปฏิบัติ (Policies and Procedures) คือ แนวทางในการทำงานร่วมกันภายในองค์กร ซึ่งอยู่บนบรรทัดฐานความถูกต้องและเป็นธรรมสำหรับพนักงานและองค์กร
- ดีแทคธรรมาภิบาล (Codes of Conduct) คือ หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท และเป็นจริยธรรมองค์กรซึ่งกำหนดแนวทางในการปฏิบัติตนของพนักงานภายในองค์กร และหลักปฏิบัติของพนักงานต่อบุคคลภายนอกองค์กร เพื่อรักษารากฐานวัฒนธรรมองค์กรที่ดี และร่วมสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับ

ความท้าทายที่พบ

การสร้างสมดุลระหว่างการบรรลุเป้าหมายระยะสั้นและการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อผลระยะยาวเป็นความท้าทายสำคัญที่เราพบระหว่างการทำงาน โดยวิถีที่แตกได้เป็นเครื่องมือสำคัญในการหาจุดสมดุลนั้น ด้วยค่านิยมและหลักปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้ทุกความสำเร็จสามารถสะท้อนได้ถึงค่านิยมที่เรามี และทุกค่านิยมที่เรามีก็สามารถสร้างผลสัมฤทธิ์สู่ความสำเร็จในอนาคตได้เช่นกัน

ดัชนีความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กรของดีแทคอยู่ที่ 79% ในปี 2556

จากแบบสำรวจความคิดเห็นของพนักงานประจำปี 2556 ผลปรากฏว่าดัชนีความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement Index) ของดีแทคอยู่ที่ 79% ซึ่งแม้ว่าจะอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ ดีแทคก็ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาต่อไป ด้วยการนำผลลัพธ์และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแต่ละด้านเข้าสู่แผนพัฒนาอย่างจริงจัง นอกจากนี้ ในปี 2556 ดัชนีความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กรยังได้รับการนำไปเป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเงิน (Strategic Nonfinancial KPI) อีกด้วย

จุดมุ่งหมายเชิงกลยุทธ์

จุดมุ่งหมายสำคัญในการปลูกฝังวิถีที่แตกในองค์กรคือ การที่พนักงานดีแทคทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ และมีความคุ้นเคยกับวิถีที่แตกเป็นอย่างดี ผ่านการฝึกอบรมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ปัจจัยสำคัญที่สุดข้อหนึ่งที่จะทำให้การประกอบธุรกิจมีความยั่งยืน คือ การปฏิเสธการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ การประกอบธุรกิจที่มีผลกำไร มีชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือที่สะสมมาอย่างยาวนาน รวมทั้งสิทธิประกอบกิจการตามกฎหมาย อาจหมดสิ้นไปได้โดยทันที หากมีการตรวจพบความเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน เหตุดังนี้ บริษัทจึงมีความมุ่งมั่นที่จะต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบและทุกระดับ นอกจากนี้จะเป็นไปเพื่อการพัฒนารูฏีกอย่างยั่งยืนแล้ว ยังเป็นการช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สังคมโดยรวมอีกด้วย

เพื่อให้การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันบรรลุผลได้อย่างแท้จริง บริษัทจึงได้ดำเนินการหลายประการ สรุปพอสังเขปได้ดังนี้

- คณะกรรมการบริษัทได้ให้ความเห็นชอบ “ดีแทคธรรมาภิบาล” (Code of Conduct) ซึ่งนอกจากจะถือเป็นหลักจริยธรรมองค์กรแล้ว ยังเป็น

รากฐานสำคัญของวัฒนธรรมองค์กรของบริษัทด้วย

- พนักงานทุกคนจะต้องทำความเข้าใจและทราบถึงหลักปฏิบัติที่ระบุไว้ใน “ดีแทคธรรมาภิบาล” อีกทั้งยังมีหน้าที่รายงานเหตุการณ์หรือพฤติกรรมในที่ทำงานซึ่งไม่ถูกต้องหรือสงสัยว่าจะไม่ถูกต้องหรือละเมิด “ดีแทคธรรมาภิบาล” และกฎหมาย ต่อผู้จัดการฝ่ายกำกับดูแล (Compliance Manager) หรือผ่านช่องทางต่างๆ ไปยังผู้บริหารระดับสูง ทั้งนี้ ผู้รายงานจะได้รับความคุ้มครองมิให้ถูกลงโทษใดๆ
- บริษัทจะดำเนินการสอบสวนเหตุการณ์ที่สงสัยว่าจะเป็นการผิดกฎหมายหรือผิด “ดีแทคธรรมาภิบาล” และจะบังคับมาตรการทางวินัยหรือมาตรการเชิงป้องกันตามที่เห็นสมควรแก่กรณี
- คณะกรรมการบริษัทได้ให้ความเห็นชอบนโยบายและวิธีปฏิบัติในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยที่พนักงานทุกคนจะต้องปฏิบัติตามในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของ “ดีแทคธรรมาภิบาล” ในขณะที่บริษัทจะจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจในหลักปฏิบัติต่างๆ แก่พนักงานเป็นประจำทุกปี เพื่อให้พนักงานตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ และแสดงให้เห็นว่าบริษัทมีความเอาใจใส่จริงจังในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่อง
- นโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันจะกล่าวถึงหลักปฏิบัติและข้อห้ามต่างๆ ไว้ เช่น ข้อห้ามเกี่ยวกับการรับหรือให้ของขวัญ การร่วมงานสังสรรค์หรืองานกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนข้อปฏิบัติในการร่วมมือทางธุรกิจกับคู่ค้าต่างๆ โดยบริษัทจะต้องมีการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตคอร์รัปชันของผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ด้วย
- ผู้ที่จะมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทจะต้องลงนามความตกลงเกี่ยวกับจริยธรรมทางธุรกิจ กล่าวคือ จะต้องยืนยันว่าจะปฏิบัติตามกฎหมายต่างๆ อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายแรงงาน กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย กฎหมายสาธารณสุข กฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายสิทธิมนุษยชน และที่สำคัญจะต้องไม่มีการทุจริตคอร์รัปชันทั้งนี้จะต้องยินยอมให้ผู้แทนของบริษัทเข้าตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานต่างๆ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- บริษัทได้เข้าร่วมโครงการสร้างแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Collective Action Coalition) ซึ่งโครงการดังกล่าวถือเป็นโครงการระดับชาติที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

บริษัทมีการประเมินการดำเนินการที่กล่าวโดยสังเขปข้างต้นอย่างต่อเนื่อง หากพบว่ามีความบกพร่องหรือเห็นว่าควรมีมาตรการเสริมเพิ่มเติม บริษัทก็จะเร่งดำเนินการปรับปรุงโดยทันที โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาการประกอบธุรกิจของบริษัทให้มีความยั่งยืนและมีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างเต็มกำลังความสามารถ

การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

ตลอดระยะเวลาที่ดีแทคดำเนินธุรกิจในประเทศไทย ดีแทค ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาธุรกิจสู่ความยั่งยืน และได้สืบสานนโยบายการดำเนินธุรกิจสู่ความยั่งยืนจนได้กลายเป็นส่วนประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในวัฒนธรรมองค์กรของดีแทคที่ทุกหน่วยงานภายในองค์กรจะนำไปปรับใช้เป็นกลยุทธ์ในการปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบมากขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับทั้งองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของเรา

การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

dtac Academy มุ่งหน้าพัฒนาศักยภาพของพนักงานดีแทคด้วยหลักสูตรที่หลากหลาย ซึ่งให้ทั้งความรู้และความสนุกสนานในรูปแบบฉบับ Edutainment นอกจากหลักสูตรในห้องเรียนแล้ว dtac Academy ยังคงมีการติดตามผลด้วยการ Coaching ให้กับผู้บริหารและผู้จัดการสาขาของ dtac Hall เพื่อให้เกิดการพัฒนาสูงสุด ทั้งนี้ในปี 2556 dtac Academy ได้จัดการ

ฝึกอบรมให้กับพนักงานดีแทคและคู่ค้าของ dtac จำนวนกว่า 5,500 คน ครอบคลุมเนื้อหา 1,200 หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรภาวะผู้นำ ความรู้ทั่วไปและความรู้เฉพาะทางของธุรกิจโทรคมนาคม เทคโนโลยี การขาย การบริการ การตลาด เป็นต้น

นอกเหนือจากนั้น เพื่อต่อยอดความมุ่งมั่นของ dtac ในการให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรของเรา dtac ได้เปิดศูนย์การเรียนรู้ใหม่ ซึ่งสามารถรองรับผู้เข้าอบรมได้มากกว่า 400 ที่นั่ง ภายใน dtac House อาคารจามจุรีสแควร์อีกด้วย

การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Sustainability)

ดีแทคได้จัดให้มีหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (HSSE) ในการดูแลผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการ (Supplier) ทุกระดับเพื่อให้รับทราบและลงนามตามข้อตกลงเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามหลักปฏิบัติทางธุรกิจ (Agreement on Responsible Business Conduct) พร้อมทั้งให้ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการ ซึ่งประกอบด้วยทั้งหมด 6 ข้อได้แก่ ความสัมพันธ์กับกฎหมายภายในประเทศ สิทธิมนุษยชน มาตรฐานแรงงาน สุขภาพและความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และข้อห้ามในการปฏิบัติทางธุรกิจ ซึ่งในปี 2556 ได้ดำเนินการลงนามไปแล้วทั้งสิ้น 861 ราย

และเพื่อให้มั่นใจว่าผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการ ได้ปฏิบัติงานสอดคล้องกับข้อตกลงเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามหลักปฏิบัติทางธุรกิจ บริษัทได้จัดให้มีนโยบายการตรวจสอบผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการ โดยการเข้าไปตรวจสอบยังสถานที่ปฏิบัติงานของผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการ ในด้านการจัดการมาตรฐานแรงงาน ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามหลักปฏิบัติของผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการ (Supplier Conduct Principles) ซึ่งในปี 2556 ได้ดำเนินการตรวจสอบไปทั้งสิ้น 163 ราย

นอกจากนี้ บริษัทได้มีการจัดอบรมให้กับผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการในเรื่องหลักปฏิบัติทางธุรกิจและความปลอดภัยในการทำงานผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (HSSE Virtual Learning Program) ณ อาคารสำนักงานใหญ่ ซึ่งมีพนักงานของผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการ เข้าร่วมอบรมจำนวน 439 คนในปี 2556 โดยมีแผนจะดำเนินการอบรมต่อในปี 2557 ให้ครอบคลุมถึงผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการในทุกประเภทธุรกิจ

เพื่อที่จะสามารถดำเนินการกำกับดูแลผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการให้เป็นไปตามนโยบายของบริษัท บริษัทจะดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา

ระบบการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครอบคลุมผู้จัดหาสินค้าและ/หรือบริการในทุกระดับ

การส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (HSSE) เพื่อกำหนดนโยบายและหลักในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ สวัสดิภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดและส่งเสริมให้มีการดูแลและรักษาสุขภาพอนามัยที่ดี และจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย ซึ่งรวมถึงควบคุมอันตรายและดำเนินการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุและโรคภัยจากการทำงาน ให้กับพนักงานทุกคนตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ โดยมีอัตราความถี่การเกิดอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงาน (Loss-Time Injury Frequency Rate) มีค่าเท่ากับ 0.08 เมื่อเทียบกับ 1,000,000 ชั่วโมงการทำงาน

อนึ่ง บริษัทได้จัดให้มีการจัดทำแผนการจัดการระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ISO14001 & OHSAS18001 โดยมีแผนการขอรับรองระบบตามมาตรฐานสากลในปี 2557 อีกทั้งจัดให้มีการอบรมด้านความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (HSSE Workshop) และส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในองค์กรผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (HSSE Virtual Learning Program) ให้แก่พนักงานทุกคน ทั้งนี้ เพื่อสร้างจิตสำนึกและหลักในการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของพนักงานและผู้บริหารเข้าทำงานร่วมกัน โดยทำหน้าที่รายงานและเสนอแนวทางการแก้ไขและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย และส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยมีการประชุมร่วมกันเป็นประจำทุกเดือน

บริษัทจัดให้มีการตรวจวัดและประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงานประจำปี 2556 เช่น แสงสว่าง เสียง คุณภาพอากาศที่อาคารสำนักงานใหญ่และศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ (Call Center) สาขาต่างๆ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังการเกิดอันตรายต่อสุขภาพของพนักงาน หากพบว่าผลการตรวจประเมินมีเกณฑ์เกินมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน ตามที่กฎหมายกำหนดที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของพนักงาน บริษัทจัดให้มีมาตรการควบคุมและป้องกันอันตราย การเฝ้าระวังอันตราย และโรคจากการทำงานที่อาจเกิดขึ้นกับพนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินธุรกิจควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

นโยบายด้านกิจกรรมเพื่อสังคม (Corporate Responsibility) ของดีแทคพัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ทางธุรกิจ โดยมี 3 แนวทางหลักในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมในแบบฉบับของดีแทคได้แก่

- **Enable** หมายถึงการพัฒนากิจกรรมโดยนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม
- **Safe** ส่งเสริมความปลอดภัยของการให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ตลอดจนเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ทั้งลูกค้า พนักงาน ชุมชน สังคม

- **Climate and Environment** ทำธุรกิจด้วยความห่วงใย ใส่ใจในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในปี 2556 ที่ผ่านมา ดีแทคยังได้เน้นแนวนโยบายเพิ่มเติมในเรื่องการมีส่วนร่วมของพนักงาน (Employee Engagement) เป็นนโยบายเชิงรุกที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อให้พนักงานดีแทคทั่วทั้งองค์กรเกือบ 5,000 คนได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในหลากหลายรูปแบบ แนวคิดดังกล่าวถูกขับเคลื่อนภายใต้โครงการ “100,000 ชั่วโมง ร่วมกันทำดี” ซึ่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร จอน เอ็ดดี้ อับดุลลาห์และกรรมการ

บริษัทได้ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่โดยได้อนุมัติวันลาพิเศษเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมให้พนักงานดีเด่นได้ออกไปทำกิจกรรมอาสา โดยใช้วันลาพิเศษที่ให้เพิ่มเติมจากวันลาตามปกติที่บริษัทมีให้อีกหนึ่งวันครึ่ง หรือ 12 ชั่วโมงทำงาน นอกจากนี้ ในกรณีที่บ้านเมืองหรือชุมชนใดเกิดภัยพิบัติใดๆ ขึ้นมา ดีแทคยังได้จัดให้มีกิจกรรมเพื่อบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยในกรณีเร่งด่วนด้วย

ทั้งนี้ นโยบายด้านกิจกรรมเพื่อสังคมของบริษัทไม่เพียงแต่ได้ถูกพัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และวิสัยทัศน์ของบริษัทเท่านั้น แต่ยังเพื่อ

ให้เหมาะสมกับความต้องการและแนวทางการพัฒนาประเทศด้วยการดำเนินรอยตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมกันนั้น ดีแทคยังมีกิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ด้วยความเชื่อมั่นว่าอนาคตของเยาวชนคืออนาคตของชาติ ทำให้ก่อเกิดกิจกรรมที่หลากหลายตลอดทั้งปี

Enable : เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการพัฒนาสังคมไทยอย่างยั่งยืน

บริการ *1515 ครอบครัวผูกพัน

คือความร่วมมือของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือดีแทค เทเลนอร์ องค์กรยูนิเซฟ ประเทศไทย และกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้นำความเชี่ยวชาญของแต่ละองค์กรมาพัฒนาบริการด้านสุขภาพแม่และเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กไทยเติบโตอย่างมีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ

บริการ *1515 ครอบครัวผูกพัน จะให้ข้อมูลและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการดูแลครรภ์ตลอดระยะเวลา 9 เดือนและการเลี้ยงดูลูกน้อยตั้งแต่หลังคลอดจนครบ 2 ปี โดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพผ่านระบบ SMS ที่ครอบคลุมเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพแม่และเด็ก รวมถึงการพัฒนาการของเด็กตั้งแต่ปฐมวัย และความรู้ที่จำเป็นโดยจะส่งข้อมูลผ่าน SMS ไปยังผู้ที่ได้สมัครไว้ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในการรับ SMS ทั้งผู้ใช้บริการดีแทค และเครือข่ายอื่น ในการดำเนินการโครงการนี้ ดีแทคมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่กลุ่มสตรีและเด็กในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งแนวคิดนี้เกิดขึ้นจากเจตนารมณ์ของทั้ง 4 องค์กร ที่ต้องการมอบ “ก้าวแรก” ที่ดีที่สุดให้กับเด็กไทย

ครอบครัวผูกพัน โทร. *1515

ข้อมูลดี ๆ สำหรับพ่อและแม่
เพื่อการเริ่มต้นที่ดีของลูกรัก

บริการดี ๆ ฟรี! ไม่คิดค่าบริการค่าตัวบริการจากดีแทค ร่วมกับยูนิเซฟ และ กรมอนามัย ที่จะให้ข้อมูลแก่คุณแม่ประโยชน์ในการดูแลลูกน้อยผ่านทาง SMS ตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์จนลูกน้อยอายุครบ 2 ขวบ เมื่อเสร็จสิ้นจะให้ลูกน้อยในการก้าวแรกที่ดี

วัตถุประสงค์
• เปิดโอกาส โทร. *1515 (ฟรี) • เครื่องข่ายอื่น โทร. 0-2202-8900 (คิดค่าบริการตามโปรโมชั่น)
ไม่คิดค่าบริการ SMS ที่ใช้รับ ส่งข้อมูลข่าวสาร

งบดำเนินงาน
800,000 บาท
ดำเนินการ 3 ใน 10 เดือน
ไม่มีการพัฒนาบริการ
สำหรับโครงการ
0-3 ปี
พัฒนาการของ
เด็กตามวัย
ตามแผนปฏิบัติการแม่และเด็กแห่งชาติ 6 ปี
ขยายบริการให้ครอบคลุมพื้นที่ห่างไกล

ช่องทาง SMS

unicef dtac telcel

ร่วมพัฒนาปรับปรุงระบบ Call Center ของโรงพยาบาลเด็ก

โรงพยาบาลเด็กหรือสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินีนับเป็นโรงพยาบาลแห่งเดียวในประเทศไทยที่ให้บริการคำปรึกษาด้านสุขภาพแม่และเด็กฟรีแก่บุคคลทั่วไป ซึ่งดีแทค เล็งเห็นถึงความสำคัญของการให้บริการคำปรึกษาด้านสุขภาพเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยามฉุกเฉิน อีกทั้งยังสามารถช่วยลดปริมาณคนไข้ที่ต้องเดินทางมาโรงพยาบาลในกรณีที่เจ็บป่วยเพียงเล็กน้อย ดีแทค จึงได้ร่วมกับโรงพยาบาลเด็กปรับปรุงพัฒนาระบบ Call Center ของโรงพยาบาลเพื่อสร้างมาตรฐานในการให้บริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นแก่ผู้ใช้บริการ รวมถึงการวางระบบเพื่อรองรับการขยายบริการในอนาคต โดยดีแทค ได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการวางระบบ IVR System & Voice Logger + IP-6010 Gateway และ PABX Mitel รวมถึงการออกแบบและให้คำปรึกษาด้านเทคนิคต่างๆ และการดำเนินการติดตั้งจนสามารถเปิดใช้งานได้

โครงการ “1 ล้านชั่วโมงเพื่อเด็กไทย Internet for All”

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาของเยาวชนและเชื่อมั่นว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและโอกาสต่างๆ ที่เท่าเทียมกันในการศึกษาจะทำให้เด็กไทยไม่ว่าจะอยู่ที่ใดในประเทศก็สามารถพัฒนาตนเองได้ เป็นการสร้างปัญญาให้กับเด็กไทยอย่างยั่งยืนในระยะยาวและเป็นการปลูกฝังการเรียนรู้ตลอดชีวิต

“1 ล้านชั่วโมงเพื่อเด็กไทย – Internet For All” จึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ ภายใน 3 ปี ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา คนทำงาน หรือกลุ่มอาชีพใด เพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและโอกาสต่างๆ ที่เท่าเทียมกัน และช่วยเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในที่สุด ด้วยความครอบคลุมของสัญญาณคุณภาพ TriNet ซึ่งเป็นโครงข่ายอัจฉริยะหนึ่งเดียวของไทยที่มีคลื่นความถี่มากที่สุดบนแบนด์วิธที่กว้างที่สุด

ภารกิจหลักของโครงการ “1 ล้านชั่วโมงเพื่อเด็กไทย – Internet For All” คือการมอบอินเทอร์เน็ตฟรีผ่านเครือข่ายคุณภาพ TriNet ให้กับโรงเรียนจำนวน 200 แห่งทั่วประเทศเป็นเวลา 1 ปี รวมแล้วเป็นหนึ่งในล้านชั่วโมงอินเทอร์เน็ตฟรีที่ดีแทคมอบให้เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาผ่าน

อินเทอร์เน็ตทั่วประเทศ โดยดีแทคได้ร่วมมือกับสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ. สพฐ) ตลอดจนได้เปิดโอกาสให้พนักงานและลูกค้าร่วมคัดเลือกโรงเรียนเพื่อพิจารณาเข้าร่วมโครงการ

ทั้งนี้ ในปี 2556 นี้ โครงการยังมุ่งหวังที่จะทำความดีเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสทรงมีพระชนมายุครบ 86 พรรษา ในปีนี้ ดีแทคจึงได้ดำเนินการติดตั้งอินเทอร์เน็ตฟรีให้กับโรงเรียนทั่วประเทศครบ 86 โรงเรียน พร้อมทั้งได้มีการจัดกิจกรรมนำพนักงานจิตอาสาดีแทคเดินทางลงพื้นที่โรงเรียนทั่วประเทศเพื่อจัดกิจกรรมอบรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างรับผิดชอบและปลอดภัยควบคู่กันไปด้วย ดีแทคเชื่อมั่นว่ากิจกรรมนี้จะเป็นอีกก้าวหนึ่งที่ช่วยพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของเด็กไทยด้วยการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารซึ่งจะเป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาของบุคลากรครูและเด็กไทยทั่วประเทศไปพร้อมๆ กัน และคาดว่าจะสามารถส่งมอบอินเทอร์เน็ตฟรีให้โรงเรียนต่างๆ แล้วเสร็จได้ครบทั้ง 200 โรงเรียนภายในปี 2557

โครงการ dtac Free WiFi

ตั้งแต่ปลายปี 2555 เป็นต้นมา ดีแทคได้ร่วมมือกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้นำร่องเปิดตัวโครงการ dtac Free WiFi ขึ้นที่โรงเรียนวัดหนามแดง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ด้วยการติดตั้ง dtac WiFi ครอบคลุมพื้นที่ต่างๆ ทั่วโรงเรียน ทำให้ครูและนักเรียนสามารถใช้บริการ dtac Free WiFi ได้พร้อมๆ กัน เป็นจำนวนครั้งละกว่า 150 จุด เป็นการเสริมความพร้อมให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์การสื่อสารอย่างเต็มประสิทธิภาพ โครงการนี้เป็นต้นแบบที่ดีแทคสนับสนุนบริการ free WiFi ตามนโยบาย Smart Thailand และนโยบายฟรีแท็บเล็ตของรัฐบาล

และในปี 2556 ได้มีการขยายขอบข่ายการให้บริการไปยังโรงพยาบาลของรัฐ ด้วยดีแทคเล็งเห็นถึงความจำเป็นและความต้องการในการเข้าถึงบริการสื่อสารของประชาชนที่เข้ารับบริการจากโรงพยาบาลต่างๆ ตลอดปี 2556 นี้ ดีแทคได้เริ่มเปิดให้บริการฟรีไวไฟในโรงพยาบาลและสถานพยาบาลสาธารณสุขในกรุงเทพฯ แล้วจำนวน 8 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลพระมงกุฎ โรงพยาบาลสงฆ์ โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลทหารผ่านศึก สถาบันโรคผิวหนัง และสภากาชาดไทย

โครงการ *1677 ทางด่วนข้อมูลการเกษตรและแอปพลิเคชัน “FARMER INFO”

ในปี 2556 ดีแทคได้เปิดตัวแอปพลิเคชัน “FARMER INFO” เพื่อตอบสนองกลยุทธ์ Internet for All ที่เดินทางมุ่งสร้างโอกาสให้คนไทยได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีการสื่อสารที่ก้าวหน้าและมีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน แอปพลิเคชัน “FARMER INFO” คือการต่อยอดจากบริการ SMS *1677 บริการทางด่วนข้อมูลการเกษตร ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกกว่า 250,000 ราย นอกจากการส่งข้อมูลความรู้ผ่าน SMS แล้ว ยังมีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาในเรื่องการผลิต จัดกิจกรรมอบรม และรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ รวมถึงการจัดประกวดเครือข่ายเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรไทยมีความสามารถในการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค

สำหรับแอปพลิเคชัน FARMER INFO นั้น พัฒนาขึ้นสำหรับเกษตรกร ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพหลักของคนไทยที่ ดีแทคให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยได้นำเอาจุดเด่น คือ ความแข็งแกร่งด้านเทคโนโลยีการสื่อสารของดีแทค มาผนวกกับองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรที่ได้รับจากมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด และการสื่อสารจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน พันธมิตรยาวนานของดีแทค สร้างให้เกิดแหล่งแลกเปลี่ยนความรู้ และการรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรที่ดีที่สุด ซึ่งลูกค้าดีแทคสามารถดาวน์โหลดและใช้งานได้ฟรี พร้อมกันนั้น แอปพลิเคชัน FARMER INFO ยังเป็นคลังความรู้ที่ได้รับรวบรวมมาจากเครือข่ายเกษตรกรระดับภูมิภาคทั่วประเทศ โดยได้มีการทรวัดสำรวจ และประมวลผลข้อมูลให้เกษตรกรต้องการอย่างแท้จริง เพื่อกำหนดเนื้อหาที่เป็นประโยชน์สำหรับเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร รวมทั้งผู้ที่สนใจความเคลื่อนไหวของราคาสินค้าทางการ

เกษตรแบบวันต่อวัน ดีแทคมีความมั่นใจเป็นอย่างยิ่งว่า ด้วยเทคโนโลยี 3G กับโครงข่าย TriNet จะช่วยเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรสามารถตรวจสอบและเปรียบเทียบราคาสินค้าได้ทุกวันจากแหล่งรับซื้อทั่วประเทศ ก่อนนำไปขายเพื่อให้ได้ราคาที่เป็นธรรม

สำหรับปี 2557 นั้น ดีแทควางแผนที่จะมุ่งเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงให้ผู้ผลิต ตลาด และผู้บริโภคซื้อขายกันผ่านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) เพื่อลดต้นทุนพร้อมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต นำเทคโนโลยี 3G เข้ามาใช้ในการตลาดและระบบการเงินในชีวิตประจำวัน ขยายโอกาสของการนำเสนอและจำหน่ายสินค้าให้กับผู้บริโภคโดยตรง ทั้งในและต่างประเทศ โดยสินค้าจะเข้าสู่กระบวนการผลิตด้วยคุณภาพมาตรฐานสากล และเน้นผลิตภัณฑ์อินทรีย์ (Organic) เพื่อเสริมศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร ซึ่งจะส่งผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) ในระยะยาว

Safe : ส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ทั้งลูกค้า พนักงาน ชุมชน สังคม

แอปพลิเคชัน ร่วมด้วยช่วยกัน m-Rescue by dtac

ดีแทค และร่วมด้วยช่วยกัน ร่วมกันพัฒนาแอปพลิเคชัน “ร่วมด้วยช่วยกัน” ภายใต้โครงการ m-Rescue by dtac ให้ลูกค้าสามารถโทรขอความช่วยเหลือจากดีแทคได้ตลอด 24 ชั่วโมง m-Rescue by dtac เกิดจากการรวมจุดแข็งของทั้งสององค์กร คือ ความเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีการสื่อสารไร้สายของดีแทค บวกกับประสบการณ์กว่า 16 ปี ของร่วมด้วยช่วยกันกับการเป็นสื่อกลางประสานให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในกรุงเทพฯ และปริมณฑล แอปพลิเคชันนี้จึงถือเป็นบริการเพื่อสังคมที่ดีแทคและร่วมด้วยช่วยกันตั้งใจมอบแก่ลูกค้า ด้วยความตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมของคนเมืองปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการจราจร อาชญากรรม ที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงเป็นที่มาของการจับมือกับ ร่วมด้วยช่วยกัน ซึ่งเป็นองค์กรที่มุ่งสร้างเครือข่ายความดีทั่วประเทศ คิดค้นแอปพลิเคชัน “ร่วมด้วยช่วยกัน” ดังประโยชน์ของนวัตกรรมใหม่มาใส่ไว้ในโทรศัพท์มือถือ เป็นการเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้กับลูกค้าของดีแทคที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ในการขอความช่วยเหลือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ตลอดจนร่วมเป็นเครือข่ายรายงานจราจร และแจ้งเหตุการณ์ต่างๆ ให้เพื่อนร่วมสังคมได้รับทราบ

นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยมีเครือข่ายเชื่อมโยงครอบคลุมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นด้านสาธารณสุข ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านการศึกษา และสาธารณสุข กรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน อุบัติเหตุ อุบัติภัย ลูกค้าสามารถโทรขอความช่วยเหลือจากดีแทค ซึ่งมีแอปพลิเคชัน “ร่วมด้วยช่วยกัน” จะสามารถแจ้งให้ศูนย์รับเรื่อง 1677 ทราบได้ด้วยการกดเพียงปุ่มเดียว โดยศูนย์ฯ จะประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบ ตลอดจนประสานกับหน่วยกู้ชีพ-กู้ภัย อาสาสมัคร เพื่อการช่วยเหลือและเข้าระงับเหตุได้อย่างทันท่วงที

Climate and Environment: โครงการด้านสิ่งแวดล้อม

“ดีแทค ปั่นปันรัก เพื่อน้องและสิ่งแวดล้อม”

โครงการ “ดีแทค ปั่นปันรัก เพื่อน้องและสิ่งแวดล้อม ปี 5” คือการรณรงค์เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและลดมลภาวะทางอากาศด้วยการจัดกิจกรรมให้ประชาชนร่วมกันลดใช้รถยนต์และจักรยานยนต์ โดยให้หันมาใช้จักรยานในการเดินทางมากขึ้นเพื่อลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง อีกทั้งยังมีส่วนช่วยให้สุขภาพแข็งแรงขึ้น กิจกรรมหลักของการรณรงค์คือการเชิญชวนนักปั่นมาร่วมแรงร่วมใจกันปั่นจักรยานกับโครงการ และแปรจำนวนระยะทางที่ทุกคนร่วมกันปั่นเป็นเงินสมทบทุนจัดหาจักรยานใหม่ให้น้องๆ ในชนบททั่วประเทศ โดยทุกๆ 1 กิโลเมตรที่สะสมได้ ดีแทคจะบริจาคเงิน 10 บาท เพื่อเป็นทุนในการซื้อจักรยาน

ในปี 2556 ดีแทคได้จัดกิจกรรม “ดีแทค ปั่นปันรัก เพื่อน้องและสิ่งแวดล้อม” รวมทั้งหมด 5 ครั้ง ใน 5 จังหวัด โดยเริ่มจากจังหวัดเชียงราย จังหวัดตรัง จังหวัดชลบุรี จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดกรุงเทพฯ ตามลำดับ ซึ่งทุกแห่งประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง ได้รับความสนใจจากนักปั่นและประชาชนทั่วประเทศในการเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก กิจกรรมสุดท้ายจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ โดยมีจุดเริ่มต้นที่ลานคนเมือง หน้าศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีนักปั่นให้ความสนใจเข้าร่วมกว่า 5,000 คน

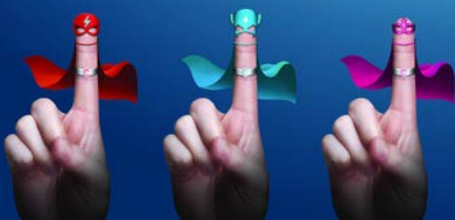
นับตั้งแต่เริ่มกิจกรรมในปี 2552 จนถึงปัจจุบัน มีนักปั่นเข้าร่วมโครงการทั้งหมดจำนวน 27,300 คน และดีแทคได้มอบจักรยานให้แก่เด็กๆ ทั่วประเทศไปแล้วกว่า 3,500 คัน

พลังของคุณ ช่วยพยุงโลกของเรา

ร่วมกันลดการใช้พลังงาน และวัสดุสิ้นเปลืองในออฟฟิศ
โดยเริ่มต้นที่ตัวเราทุกคน ใช้ไฟฟ้า น้ำ และกระดาษ เท่าที่จำเป็น
ช่วยลดค่าใช้จ่ายอย่างมหาศาลต่อปี

Lets save energy, water and paper to save our world

โครงการ Green little Heroes

โครงการรณรงค์ภายในองค์กรของดีแทคที่จัดขึ้นเพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องการลดใช้พลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อมแก่พนักงาน พร้อมกับเชิญชวนเพื่อนพนักงานทุกคนให้ร่วมมือร่วมใจกันประหยัดไฟ ประหยัดน้ำ ประหยัดกระดาษเพื่ออนาคตของโลกของเรา

Green little Heroes คือโครงการที่สร้างสรรค์ขึ้นจากความร่วมมือของหน่วยงานและพนักงานดีแทคที่มีเจตนารมณ์ร่วมกันในการสร้างความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันอย่างมีสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบดังกล่าว เช่น การปิดเครื่องใช้สำนักงาน ปิดไฟเมื่อไม่ใช้ ใช้น้ำแต่พอดี ส่งงานพิมพ์เท่าที่จำเป็น นำกระดาษหน้าที่เหลือมาใช้ใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

โดยในปี 2556 เราสามารถประหยัดพลังงานให้กับดีแทคคิดเป็น 1,012,093 ยูนิท

โครงการ แบตเตอรี่มีชัย...กิดก่อนถึง (Mobile Battery for Life)

คือการแสดงความรับผิดชอบต่อการจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกวิธีและปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการรณรงค์ให้ประชาชนนำแบตเตอรี่และขยะอิเล็กทรอนิกส์ไปทิ้งยังกล่องรับทิ้งที่ดีแทคจัดทำขึ้น เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี โดยดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดปี ในปี 2555 ได้รุกขยายความร่วมมืออย่างรวดเร็วไปยังองค์กรต่างๆ ที่มีเจตนารมณ์ร่วมกัน โดยสามารถเพิ่มจุดรองรับการทิ้งแบตเตอรี่และอุปกรณ์เสริมโทรศัพท์มือถือที่เสื่อมสภาพแล้วได้ถึง 250 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งลูกค้าและผู้บริโภคสามารถทิ้งแบตเตอรี่มือถือเก่าได้ อาทิเช่น สำนักงานบริการลูกค้าดีแทค ห้างสรรพสินค้า เทลโกโลดส์ บิ๊กซี และศูนย์เอไอโนว์ ร้านฮาร์ดแวร์ไฮสโตร์ โรงกลั่นน้ำมันบางจาก สุขุมวิท 64 สำนักงานใหญ่ บมจ. ปูนซีเมนต์ไทยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์การค้าอยุธยาพาร์คครั้งสิตและสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกันทุกแห่ง โดยอุปกรณ์ที่รวบรวมได้ทั้งหมด ดีแทคจะนำไปรีไซเคิลและกำจัดอย่างถูกวิธีตามกระบวนการและมาตรฐานสิ่งแวดล้อม นับตั้งแต่เริ่มโครงการในปี 2551-2556 สามารถเก็บรวบรวมแบตเตอรี่และขยะอิเล็กทรอนิกส์นำไปรีไซเคิลและกำจัดแล้วกว่า 130,000 ชิ้น

dtac E-Refill เพื่อความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เพื่อเป็นการลดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม ดีแทคได้พัฒนาช่องทางเติมเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มความหลากหลายของช่องทางเติมเงิน จากเดิมที่มีบัตรเติมเงินเป็นช่องทางหลัก เช่น การเติมเงินผ่านคนขายแอปเปิ้ลออนไลน์ ผ่านร้านสะดวกซื้อ ผ่าน ตู้ ATM ของธนาคาร เครื่องเติมเงินอัตโนมัติ และ e-service รวมทั้งได้ลดขนาดของบัตรเติมเงินลงครึ่งหนึ่งจากเดิม เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ในส่วนของสำนักงาน เอกสารรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเติมเงินได้เปลี่ยนรูปแบบรายงานเป็นระบบรายงานอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ และการแจ้งข่าวสารถึงตัวแทนจำหน่ายคนขายแอปเปิ้ลออนไลน์ใช้วิธีการแจ้งข่าวสารผ่านช่องทาง SMS แทนการส่งจดหมายถึงตัวแทนจำหน่ายเพื่อเป็นการลดการใช้กระดาษภายในสำนักงาน ปัจจุบันมีลูกค้าระบบเติมเงินใช้บริการเติมเงินผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์จัดเป็นอันดับ 1 คิดเป็น 80% ของช่องทางเติมเงินทั้งหมด

โครงการเพื่อสังคมอื่นๆ

โครงการ 100,000 ชั่วโมง ร่วมกันทำดี

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ดีแทค มีเจตนารมณ์ในการดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการทำงานเพื่อสังคมมาโดยตลอด และมุ่งเน้นไปที่การสร้างรากฐานอันมั่นคงของสังคม ด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของคน ที่ครบถ้วนด้วยคุณธรรม จริยธรรม เพื่อทำให้สังคมไทยเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว และการจะทำงานเพื่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเริ่มจากภายในสู่ภายนอก พนักงานดีแทคทั้งห้าพันคนจึงเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานด้านสังคมของดีแทค ด้วยเหตุนี้ ดีแทคจึงอุทิศวันทำงานของพนักงานดีแทคในลักษณะ voluntary leave หนึ่งวันครึ่งต่อปี ภายใต้โครงการ “100,000 ชั่วโมง ร่วมกันทำดี” เพื่อเปิดโอกาสให้เพื่อนพนักงานได้ออกไปอาสาทำความดีให้กับสังคม และชุมชน อย่างเต็มกำลัง ซึ่งในปี 2556 พนักงานดีแทคมีชั่วโมงความดีรวมกว่า 110,000 ชั่วโมง

การทำความดีต่อเพื่อนร่วมสังคม ต่อชุมชน ถึงแม้เราจะทำไม่ได้ทุกเรื่อง ไม่สามารถแก้ทุกปัญหาของสังคมได้ แต่หากเราช่วยกันทำดีในทุกๆ วันของเราแล้ว ดีแทคมั่นใจว่ามันจะส่งผลอย่างไร้พรมแดนต่อประเทศและสังคมของเรา และนำพาดีแทคไปสู่องค์กรแห่งความดีที่เป็นที่ยอมรับและจดจำของลูกค้า ผู้ถือหุ้นและประชาชนคนไทย

โครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน

โครงการ “ทำดีด้วยใจเพื่อความสุข และรอยยิ้มของเด็กไทยปีที่ 5” จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนไทยถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุครบ 86 พรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยดีแทคได้ร่วมมือกับมูลนิธิ Operation Smile และกลุ่มเยาวชน Kids Action for Kids จากประเทศนอร์เวย์จัดกิจกรรมร่วมกันเป็นปีที่ 6 โดยกลุ่มเยาวชน Kids Action for Kids ได้ทำกิจกรรมหลากหลายภายในโรงเรียนประเทศนอร์เวย์ที่จะหารายได้มอบเป็นค่าใช้จ่ายในการผ่าตัดน้องๆ ที่มีความพิการทางใบหน้า และเป็นโรคปากแหว่งเพดานโหว่ โดยความร่วมมือตลอดปี 2556 นี้ สามารถระดมทุนให้ความช่วยเหลือ น้องๆ ได้ถึง 120 คน รวม 6 ปีที่ผ่านมา สามารถผ่าตัดเปลี่ยนใบหน้า พร้อมกับการเปลี่ยนชีวิตของเด็กไทยได้แล้วถึง 504 ราย

กิจกรรม CSR ทุกข์อยู่ประสพภัย

ทุกครั้งที่เกิดภาวะอุทกภัยในหลายพื้นที่ของประเทศ หรือเมื่อเกิดภัยพิบัติต่อเพื่อนมนุษย์ ดีแทค ไม่เคยนิ่งเฉย และจะมีส่วนร่วมช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยในหลากหลายรูปแบบ ทั้งการระดมทุนเพื่อการช่วยเหลือฉุกเฉิน และจัดส่งของให้พนักงานที่อยู่ตามพื้นที่ต่างๆ ได้ทำกิจกรรมจิตอาสา นำสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไปบริจาคให้ผู้ประสบภัย

ภายใต้ความศรัทธาและเชื่อมั่นในการทำมาดี ดีแทคผนึกกำลังกับหลากหลายหน่วยงานในการจัดกิจกรรม การหารายได้สำหรับสนับสนุนองค์การการกุศล ส่งเสริมจิตอาสาของพนักงาน ควบคู่ไปกับการร่วมหาแนวทางการพัฒนาสู่ความยั่งยืนเพื่อตนเอง ชุมชน ประเทศชาติ เท่าที่สามารถกระทำได้

เหตุการณ์ที่สำคัญ

บริษัทจดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดในเดือนสิงหาคม 2532 โดยกลุ่มเบญจรงค์กุล เพื่อประกอบธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยได้เริ่มให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในย่านความถี่ 800 เมกะเฮิรตซ์ และ 1800 เมกะเฮิรตซ์ ภายใต้สัญญาความร่วมมือการทำงานซึ่งอยู่ในรูปแบบ “สร้าง-โอน-ดำเนินงาน” จาก บริษัท กลส โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ปี 2534 และ 2537 ตามลำดับ

เหตุการณ์สำคัญที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการของบริษัทตามลำดับมีดังนี้

2533

พฤศจิกายน

บริษัทได้เข้าทำสัญญาความร่วมมือการทำงานกับ กลส. เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมีส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาความร่วมมือการทำงานประเภท “สร้าง-โอน-ดำเนินงาน (Build-Transfer-Operate)”

กรกฎาคม

บริษัทเปิดให้บริการในระบบเติมเงินภายใต้ชื่อบริการ “Prompt”

2542

2537

กุมภาพันธ์

บริษัทได้เข้าทำสัญญาเชื่อมโยงโครงข่ายกับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (เดิมคือ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย)

พฤษภาคม

บริษัท อยู่ในเด็ค คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ขายหุ้นของบริษัทจำนวน 5.5 ล้านหุ้นให้แก่บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี

2543

สิงหาคม

บริษัทขายหุ้นใหม่เพิ่มทุนจำนวน 48.5 ล้านหุ้น ให้แก่ เทเลนอร์ เป็นผลให้เทเลนอร์ถือหุ้นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.94 ของทุนชำระแล้วของบริษัท

2538

กุมภาพันธ์

บริษัทได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด

ตุลาคม

เสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 13 ของทุนชำระแล้ว และนำหุ้นของบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์

พฤศจิกายน

บริษัทออกหุ้นใหม่จำนวน 42.8 ล้านหุ้นให้แก่ทีโอที และทีโอทีตกลงให้ส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายแก่บริษัท

มีนาคม

บริษัทเริ่มใช้ชื่อทางการค้า “ดีแทค” และนับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในวิธีการดำเนินธุรกิจการตลาดของบริษัท

2544

เมษายน

ทีโอทีตกลงจะแก้ไขวิธีการคำนวณค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับบริการในระบบเติมเงินจาก 200 บาท ต่อเลขหมายต่อเดือนเป็นร้อยละ 18 ของมูลค่าบัตรเติมเงินที่ขายได้

พฤศจิกายน

บริษัทเริ่มให้บริการข้อมูลผ่านโครงข่าย GPRS

2539

พฤศจิกายน

กลส. ตกลงขยายระยะเวลาการดำเนินการภายใต้สัญญาความร่วมมือการทำงาน ส่งผลให้สัญญาความร่วมมือการทำงานสิ้นสุดในปี 2561

2545

เมษายน

บริษัทปลดล็อก IMEI Codes ซึ่งทำให้ลูกค้าสามารถนำเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกชนิดมาใช้งานโครงข่ายของบริษัทได้

พฤษภาคม

บริษัทหยุดดำเนินธุรกิจการจัดจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริม โดยโอนธุรกิจดังกล่าวให้แก่ยูดี ซึ่งเป็นบริษัทที่บริษัทและยูคอมถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 25 และ 75 ตามลำดับ (ปัจจุบันยูคอมได้โอนสิทธิประโยชน์ทั้งหมดให้ เบญจจินดา โฮลดิ้งแล้ว)

2546

มกราคม

ภาษาสรรพสามิตมีผลบังคับใช้

ตุลาคม

บริษัทได้รับรางวัล “Disclosure Report Award 2003” จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2547

ธันวาคม

บริษัทได้รับรางวัล “Technology Fast 500 Asia Pacific 2004 Award” จากการจัดอันดับของ Deloitte

2548

มิถุนายน

ทีโอทีตกลงให้บริษัทดำเนินการลดทุนโดยลดจำนวนหุ้นที่ทีโอทีถืออยู่จำนวน 16.4 ล้านหุ้น

2549

มิถุนายน

บริษัทได้รับรางวัล “Mobile Operator of the Year 2006” ของประเทศไทยในฐานะเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยอดเยี่ยมจากนิตยสาร Asian Mobile News

สิงหาคม

บริษัทเสร็จสิ้นกระบวนการลดทุนโดยลดจำนวนหุ้นที่ทีโอทีถืออยู่จำนวน 16.4 ล้านหุ้น

กทช. อนุมัติอัตราและหลักการเชื่อมต่อโครงข่ายเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเริ่มต้นเจรจาอัตราค่าเชื่อมโยงที่จะใช้ระหว่างกันได้

กันยายน

บริษัทเริ่มใช้เลขหมาย 10 หลัก สำหรับเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยใช้ 08 แทน 0 นำหน้าเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่

พฤศจิกายน

บริษัทเข้าทำสัญญาข้อตกลงค่าเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างกันกับทรูมูฟและเอไอเอส

ธันวาคม

บริษัทเข้าทำสัญญาข้อตกลงค่าเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างกันกับทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์

2550

มิถุนายน

บริษัทนำหุ้นเพิ่มทุนเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นครั้งแรก จำนวน 82 ล้านหุ้น ซึ่งดีแทคเป็นบริษัทแรกในประเทศไทยที่มีหุ้นซื้อขายอยู่ใน 2 ตลาด (dual listing) คือตลาดหุ้นไทยและสิงคโปร์

บริษัทได้รับรางวัล “Mobile Operator of the Year 2007” ของประเทศไทยในฐานะเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยอดเยี่ยม จากนิตยสาร Asian Mobile News

สิงหาคม

บริษัทได้รับรางวัลพระราชทาน Thailand Corporate Excellence ประเภทความเป็นเลิศด้านการตลาด จัดโดยสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย และสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตุลาคม

บริษัทปรับภาพลักษณ์แบรนด์ดีแทค โดยเน้นการสร้างความรู้สึกที่ดีให้แก่ลูกค้า (feel good)

2551

มกราคม

บริษัทลงทุนในเพย์สกาย ซึ่งเป็นบริษัทให้บริการระบบชำระเงินออนไลน์

บริษัทร่วมกับกสท.ทดลองให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ 850 เมกะเฮิรตซ์ ที่สถานีฐาน จ.มหาสารคาม

2551

มีนาคม

บริษัทร่วมกับธนาคารกสิกรไทย เปิดตัว “ATM SIM” บริการธุรกรรมทางการเงินบนมือถือครั้งแรกของไทย

พฤศจิกายน

ATM SIM ได้รับรางวัล the Best Mobile Service จาก Asia Mobile Award 2008 ซึ่งจัดขึ้นโดย GSMA's Mobile Congress

2552

มกราคม

ATM SIM ได้รับรางวัล Project of the Year จากงาน Thailand ICT Excellence Awards 2008

โครงการ *1677 บริการทางด่วนข้อมูลการเกษตร ได้รับรางวัลการขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารดีเด่นแห่งปี (Business Enabler) จากงาน Thailand ICT Excellence Awards 2008

มีนาคม

บริษัทและไวดาโฟนร่วมลงนามสัญญาเอ็กซ์คลูซีฟสร้างยุทธศาสตร์พันธมิตรพัฒนาบริการร่วมกัน

มิถุนายน

ATM SIM ได้รับรางวัล “Most Innovative Application of the Year” จากงาน “2009 Frost & Sullivan Asia Pacific ICT Awards”

กรกฎาคม

บริษัทย้ายสำนักงานใหญ่จากอาคารชัย ไปยังอาคารจัตุรัสจามจุรี ถนนพญาไท

สิงหาคม

บริษัทเปิดทดลองให้บริการ โมบายล์ อินเทอร์เน็ตบน 3G โดยใช้เทคโนโลยี HSPA บนย่านความถี่ 850 เมกะเฮิร์ตซ์ มีพื้นที่ให้บริการครอบคลุมใจกลางกรุงเทพฯ

พฤศจิกายน

บริษัทเปิดตัว “dSmart” ซึ่งเป็นระบบควบคุมดูแลระบบโครงข่ายและการบริการลูกค้าจากจุดเดียวแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มศักยภาพการดูแลลูกค้าให้เกิดความพอใจสูงสุด

โครงการทำดีทุกวันจากดีแทค ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมบริษัทจดทะเบียนดีเด่นด้าน CSR จากงาน SET Awards 2009

ธันวาคม

บริษัทเปิดให้บริการ BlackBerry ในประเทศไทย พร้อมทั้งเปิดตัวโทรศัพท์ BlackBerry รุ่นต่างๆ รวมทั้งรุ่นพิเศษสีขาว

2553

มีนาคม

ดีแทค อินเทอร์เน็ต ได้รับรางวัล “สุดยอดนวัตกรรมทางเทคโนโลยี” (Commart Innovation Awards 2010)

บริษัทเปิดตัวเป็นผู้จำหน่ายโทรศัพท์ iPhone ในประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

กรกฎาคม

บริษัทเข้าทำสัญญาข้อตกลงค่าเช่าต่อโครงข่ายระหว่างกันกับ กสท./ฮัทช์

บริษัทจำหน่ายไมโครซิม (Micro SIM) ซึ่งเป็นซิมขนาดเล็กสำหรับอุปกรณ์ไอทีรุ่นใหม่

พฤศจิกายน

บริษัทประกาศจ่ายเงินปันผลพิเศษแก่ผู้ถือหุ้นเป็นครั้งแรกนอกเหนือจากการจ่ายเงินปันผลปกติประจำปี

บริษัทได้รับรางวัล “สุดยอดแบรนด์แห่งปี” สาขา Mobile Operator ในพ็ธมอปรรางวัล Excellent Brand Survey Awards 2010 จากนิตยสาร HWM Thailand

ธันวาคม

บริษัทร่วมกับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่อีก 4 ราย เปิดทดลองให้บริการเปลี่ยนเครือข่ายใช้เบอร์เดิม หรือบริการ MNP

พรบ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. 2553 มีผลบังคับใช้ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลใหม่

สิงหาคม

บริษัทให้บริการ 3G HSPA บนคลื่น 850 เมกะเฮิร์ตซ์

กันยายน

บริษัทเปิดตัวเป็นผู้จำหน่าย iPad ในประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

ตุลาคม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอย่างเป็นทางการ

2554

2555

บริษัทได้รับรางวัล “Hall of Fame : A Decade of Excellence 2001–2010” ในฐานะหนึ่งในสิบองค์กรธุรกิจชั้นนำของประเทศไทยที่มีการบริหารจัดการเป็นเลิศมาตลอดหนึ่งทศวรรษจากการเก็บข้อมูลโดยสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ร่วมกับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธันวาคม

บริษัทประกาศจ่ายเงินปันผลพิเศษ เพื่อปรับโครงสร้างทางการเงิน

โครงการทำดีทุกวันจากดีแทค ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม บริษัทจดทะเบียนดีเด่นด้าน CSR จากงาน SET Awards 2011 เป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน

มีนาคม

บริษัทเปิดให้บริการ WiFi ภายใต้แนวคิด “เดินเล่นสนุกทั่วศูนย์การค้า” ณ ศูนย์การค้าทั่วกรุงเทพมหานครและบนสถานีรถไฟฟ้า BTS

กรกฎาคม

บริษัทประกาศนโยบายการจ่ายเงินปันผลใหม่ ซึ่งจะจ่ายในระดับที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของกำไรสุทธิของบริษัท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานะทางการเงินของบริษัทและโครงการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคตด้วยความตั้งใจที่จะจ่ายเงินปันผลทุกไตรมาส

สิงหาคม

บริษัทได้รับรางวัลรางวัลการพัฒน์ ประจำปี 2554 ซึ่งจัดขึ้นโดยกรมสรรพากรเพื่อเชิดชูเกียรติผู้เสียภาษีคุณภาพ

กันยายน

บริษัทได้รับรางวัลผู้บริหารระดับสูงที่ส่งเสริมการลงทุนสัมพันธที่ดีที่สุดและนโยบายปันผลที่มีความต่อเนื่องมากที่สุด จาก อัลฟา เซาท์อีสต์เอเชีย ซึ่งเป็นนิตยสารที่มีชื่อเสียงด้านการลงทุนสถาบัน เป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน

ตุลาคม

บจก. ดีแทค เนทเวอร์ค เข้าร่วมการประชุมผลคืนความดี IMT ย่าน 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์ ซึ่งจัดโดย กสทช. และเป็นผู้ชนะการประชุมผลคืนความดีดังกล่าวจำนวน 2x15 เมกะเฮิร์ตซ์

บริษัทเปิดให้บริการ dtac Deezer บริการดิจิตอลมิวสิกสตรีมมิ่งรูปแบบใหม่ครั้งแรกในเอเชียที่ให้ลูกค้าฟังเพลงแบบไร้ขีดจำกัดกว่า 18 ล้านเพลงทั่วโลก

ธันวาคม

บจก. ดีแทค เนทเวอร์ค ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์ และใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจาก กสทช.

บริษัทดำเนินการยกระดับเครือข่ายทั้งหมดทั่วประเทศแล้วเสร็จ รวมถึงการติดตั้งฐานของ 3G 850 เมกะเฮิร์ตซ์ครอบคลุมทุกจังหวัดหลักทั่วประเทศ

กุมภาพันธ์

บริษัทดำเนินการยกระดับโครงข่ายทั่วประเทศทั้งหมดเสร็จสมบูรณ์เพื่อนำเทคโนโลยีการสื่อสารในโลกโทรคมนาคมที่ทันสมัยที่สุดมาสู่ผู้บริโภค

พฤษภาคม

บริษัทเปิดตัว “ดีแทคไดเรกต์” ภายใต้แนวคิดการให้บริการผ่าน 3 เครือข่าย 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ 850 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์

มิถุนายน

บริษัทเปิดตัวโทรศัพท์ดีแทคไดเรกต์รุ่นแรก ซีต้าห์ ใจอี และเม้าส์

กรกฎาคม

บริษัทให้บริการ 3G HSPA บนคลื่น 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์

สิงหาคม

บริษัทได้รับรางวัลผู้บริหารระดับสูงที่ส่งเสริมการลงทุนสัมพันธที่ดีที่สุดและนโยบายปันผลที่มีความต่อเนื่องมากที่สุด จาก อัลฟา เซาท์อีสต์เอเชีย ซึ่งเป็นนิตยสารที่มีชื่อเสียงด้านการลงทุนสถาบัน เป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน

กันยายน

บริษัทได้รับรางวัล Thailand's Corporate Brand Rising Star 2013 จากการวิจัยโดยสาขาวิชาการตลาด คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยงานนี้ได้จัดขึ้นเพื่อประกาศผลรางวัลและทำพิธีมอบรางวัลเกียรติยศให้กับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าแบรนด์องค์กรสูงสุด

พฤศจิกายน

บริษัทเปิดตัวโทรศัพท์ดีแทคไดเรกต์รุ่นที่สอง ไล่อ่อน ซีต้าห์เทอร์โบและใจอีเทอร์โบ

2556

ปัจจัยความเสี่ยง

การดำเนินธุรกิจของบริษัทต้องเผชิญกับปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย หนึ่งในปัจจัยความเสี่ยงดังกล่าวต่อไปข้างล่างนี้เป็นเพียงปัจจัยความเสี่ยงสำคัญบางประการที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย ทั้งนี้ อาจมีปัจจัยความเสี่ยงอื่นๆ ที่บริษัทไม่ทราบในปัจจุบัน และอาจมีปัจจัยความเสี่ยงบางประการที่บริษัทเห็นว่าไม่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งปัจจัยความเสี่ยงเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยในอนาคตได้

1. ความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ

ความเสี่ยงจากการที่สัญญาร่วมการงานสิ้นสุดลงก่อนครบกำหนดเวลา

บริษัทประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยภายใต้สัญญาร่วมการงานกับ กสท. โดยสัญญาร่วมการงานดังกล่าวมีระยะเวลาทั้งสิ้น 27 ปี ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ 15 กันยายน 2561

นอกจากนี้ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่บริษัทถือหุ้นร้อยละ 99.99 (“บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต”) ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunications – IMT) ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ และใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจาก กสท. เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2555 ซึ่งทำให้บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต สามารถให้บริการโทรคมนาคมได้อย่างต่อเนื่องภายหลังจากสัญญาร่วมการงานสิ้นสุดลงในปี 2561 แต่บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จะต้องใช้เวลาและเงินลงทุนในการดำเนินการจัดสร้างโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อให้มีโครงข่ายโทรคมนาคมครอบคลุมพื้นที่บริการทั่วประเทศเช่นเดียวกับบริษัท

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันบริษัทมีข้อพิพาทจำนวนมากกับ กสท. ซึ่งบริษัทไม่อาจคาดการณ์ได้ว่า กสท. จะบอกเลิกสัญญาก่อนสัญญาร่วมการงานสิ้นสุดลงหรือไม่ ดังนั้น หาก กสท. บอกเลิกสัญญาก่อนสัญญาร่วมการงานสิ้นสุดลงตามเหตุเลิกสัญญาที่กำหนดไว้ในสัญญาร่วมการงาน และบริษัทไม่ได้รับความคุ้มครองจากการดำเนินการดังกล่าวของ กสท. เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายของรัฐ หรือหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

(1) กิจการโทรคมนาคมยังมีความไม่ชัดเจนในการกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การประกอบกิจการโทรคมนาคมอยู่ภายใต้กฎหมายหลักสองฉบับ ได้แก่ พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม

กสท. มีอำนาจออกหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เช่น การกำหนดโครงสร้างและอัตราค่าบริการ การกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค เป็นต้น ซึ่งหลักเกณฑ์ต่างๆ ดังกล่าวอาจทำให้ความสามารถในการทำ

กำไรของบริษัทและบริษัทย่อยลดลง และ/หรือต้นทุนในการให้บริการของบริษัทและบริษัทย่อยสูงขึ้น แล้วแต่กรณี ซึ่งความไม่แน่นอนต่างๆ ดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินและผลการดำเนินการของบริษัทและบริษัทย่อย

ในทางตรงกันข้าม แม้ว่า กสท. จะได้ประกาศใช้กฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้มีการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกันหรือใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างผู้ประกอบการโทรคมนาคม แต่การบังคับใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าวอาจยังไม่มีผลชัดเจนในทางปฏิบัติ หรืออาจเกิดความล่าช้า หรืออาจเกิดการปฏิเสธไม่ให้ใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมหรือโครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกัน หรืออาจมีข้อโต้แย้งจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหากกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น อาจส่งผลให้การเริ่มให้บริการของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต บนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ มีความล่าช้าออกไป ซึ่งอาจทำให้บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ต้องสูญเสียโอกาสในการแข่งขันลูกค้ากับผู้ให้บริการรายอื่น ซึ่งความไม่แน่นอนต่างๆ ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

(2) ผลทางกฎหมายของสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงาน และกระบวนการออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ยังไม่มีความชัดเจน

สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงาน

พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (“พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน”) กำหนดให้หน่วยงานราชการที่ประสงค์จะให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการของรัฐที่มีวงเงินลงทุนตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไปปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ตามที่ พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน กำหนด รวมถึงกระบวนการแก้ไขสัญญาระหว่างหน่วยงานราชการและเอกชนซึ่งเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการของรัฐ

ภายหลังจากที่ พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน มีผลใช้บังคับแล้ว บริษัทได้เข้าทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงานกับ กสท. จำนวน 3 ครั้ง โดยมีการแก้ไขระยะเวลาการดำเนินการตามสัญญาและอัตราผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทจะพึงชำระให้แก่ กสท. ด้วย

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็น (เรื่องเสร็จที่ 292/2550) ว่าการแก้ไขสัญญาร่วมการงานทั้ง 3 ครั้ง ไม่ได้มีการเสนอเรื่องให้คณะ

กรรมการประสานงานตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวพิจารณา และมีได้มีการนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ จึงถือว่าเป็นการดำเนินการขั้นตอนที่ พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน กำหนดไว้ อย่างไรก็ดี คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็น ว่า สัญญาแก้ไขสัญญา ร่วมการทำงานทั้ง 3 ฉบับยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ แต่คณะรัฐมนตรีมีสิทธิเพิกถอนสัญญาแก้ไขสัญญา ร่วมการทำงานทั้ง 3 ฉบับได้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของรัฐและประโยชน์สาธารณะ

อนึ่ง ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงความเห็นทางกฎหมายที่ไม่มีผลผูกพันบริษัท

ต่อมา คณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้ให้ความเห็นเบื้องต้นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีความเห็นไม่รับรองการแก้ไขสัญญา ร่วมการทำงานครั้งที่ 3 ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2554 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ส่งเรื่องให้ กสทช. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาหลักเกณฑ์และมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน พรบ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน ฉบับดังกล่าว ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว โดยพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 (“พร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุน”) ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2556 โดย พร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุน กำหนดว่าหากปรากฏต่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจว่า มีโครงการใดมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ และหากคณะกรรมการดังกล่าวเห็นสมควรยกเลิกหรือแก้ไขสัญญา ร่วมลงทุน ให้เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี

เนื่องจาก พร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุน เพิ่งมีผลใช้บังคับ บริษัทจึงไม่อาจทราบถึงความชัดเจนของแนวทางการตีความและการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เพิกถอนสัญญาแก้ไขสัญญา ร่วมการทำงาน หรือมีมติให้บริษัทต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม แม้ว่าบริษัทจะได้ดำเนินการได้แล้วยังมีมติคณะรัฐมนตรีตามกระบวนการทางกฎหมายก็ตาม เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ สถานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทได้

กระบวนการออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์

การออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ของ กสทช. ที่ผ่านมาเป็นการออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่แก่ภาคเอกชนเพื่อการประกอบกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นครั้งแรกภายหลังจาก พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ มีผลใช้บังคับ ดังนั้น ที่ผ่านมาจึงมีบุคคลหลายฝ่ายออกมาโต้แย้งขั้นตอนและกระบวนการออกใบอนุญาตดังกล่าวของ กสทช. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้โต้แย้งกระบวนการออกใบอนุญาตของ กสทช. โดยได้ยื่นฟ้องสำนักงาน กสทช. ต่อศาลปกครองกลาง และขอให้ศาลปกครองกลางออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวขอให้มีการระงับกระบวนการออกใบอนุญาตของ กสทช. ไว้ก่อน ซึ่งศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2555 ไม่รับคำฟ้องของผู้ตรวจการแผ่นดิน อย่างไรก็ดี ผู้ตรวจการแผ่นดินได้อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองกลาง ที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ตรวจการแผ่นดินดังกล่าว ซึ่งมีผลทำให้คดี

ยังไม่ยุติ โดยคำอุทธรณ์ยังอยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ซึ่งมีผลทำให้การดำเนินการของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ตามใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ของ กสทช. นั้นยังมีความไม่แน่นอน และหากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดออกมาตรงข้ามกับศาลปกครองกลาง เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจสถานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทได้

(3) ความไม่แน่นอนในเรื่องข้อพิพาทเกี่ยวกับการชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

ทีโอทีเป็นคู่สัญญากับบริษัทตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายซึ่งทำขึ้นในปี 2537 และ 2544 ซึ่งกำหนดให้บริษัทต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราคงที่ต่อเลขหมายสำหรับลูกค้าระบบรายเดือน และอัตราร้อยละของราคาหน้าบัตรเครดิตสำหรับลูกค้าระบบเติมเงิน

อย่างไรก็ดี ภายหลังจากการประกาศใช้ พร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม การเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างผู้ประกอบการต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ พร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ซึ่งกำหนดให้มีการกำหนดอัตราค่าตอบแทนหรือค่าบริการที่เป็นธรรม สะท้อนต้นทุน และไม่เลือกปฏิบัติ

ดังนั้น ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 บริษัทจึงได้แจ้งให้ทีโอทีและ กสท. ทราบว่าบริษัทจะชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายตามหลักเกณฑ์และในอัตราที่กฎหมายกำหนดแทนการชำระในอัตราที่กำหนดในข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่าย โดยบริษัทเห็นว่าค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตาม พร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

ทีโอทีได้แย้งว่าบริษัทมีหน้าที่ต้องชำระค่าตอบแทนการเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราเดิมที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่าย โดยเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 ทีโอทีได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครอง เรียกร้องให้ กสท. และบริษัทร่วมกันรับผิดชอบชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 113,319 ล้านบาท พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ย และให้ กสท. และบริษัทปฏิบัติตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายต่อไป ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท บริษัทมีความเชื่อมั่นว่าบริษัทไม่มีภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามที่ทีโอทีเรียกร้อง เนื่องจากข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวไม่เป็นไปตาม พร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม และบริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายแล้ว

อย่างไรก็ดี หากศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาถึงที่สุดให้บริษัทต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามที่ทีโอทีเรียกร้อง เหตุดังกล่าวก็อาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท

(4) ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึกบัญชีเรื่องวิธีการคิดคำนวณค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ของบริษัท

ภายหลังจากที่บริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายกับทีโอที เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 แล้ว บริษัทได้เปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องกับค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) โดยบริษัทได้หยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในงบการเงินของบริษัท เนื่องจากบริษัทเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายได้สิ้นสุดลงแล้ว และบริษัทได้บันทึกบัญชีรายรับและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ตามข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (RIO) ของบริษัทและของทีโอทีตามที่ได้รับความเห็นชอบจาก กทช.

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันยังไม่มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีรายรับและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในลักษณะดังกล่าว และยังไม่มีความพิพากษาของศาลเป็นที่สุดในเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ซึ่งต่อมาหากมีแนวปฏิบัติทางบัญชีในเรื่องนี้ หรือศาลมีคำพิพากษาเป็นที่สุดในเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) บริษัทอาจต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีในเรื่องดังกล่าว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีอาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อกำไรและฐานะการเงินของบริษัท (โปรดพิจารณาประกอบกับความเสี่ยงในหัวข้อ “ความไม่แน่นอนในเรื่องข้อพิพาทเกี่ยวกับการชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม” ข้างต้น)

(5) ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้องการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ

กฎหมายหลักๆ ซึ่งกำหนดข้อจำกัดเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวไว้ ได้แก่

- ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้คนต่างด้าว (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน) ถือครองที่ดิน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามกฎหมาย สำหรับคนต่างด้าวที่ถือครองที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาตจะต้องจำหน่ายที่ดินดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งไม่น้อยกว่า 180 วันและไม่เกิน 1 ปี
- พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ “คนต่างด้าว” (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) ประกอบธุรกิจบางประเภท ซึ่งรวมถึงการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ “คนต่างด้าว” (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองและแบบที่สาม
- นอกจากนี้ สัญญาร่วมการงานยังได้กำหนดให้บริษัทดำรงคุณสมบัติตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวด้วย

การฝ่าฝืนสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวอาจส่งผลให้มีการยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือบอกเลิกสัญญาร่วมการงานและส่งผลกระทบต่อบริษัท และ/หรือ บริษัทย่อยไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

บริษัทเชื่อมั่นว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างด้าว” ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ประมวลกฎหมายที่ดิน และพ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติต่างๆ ของประเทศไทยอย่างครบถ้วนและถูกต้อง

บริษัทเห็นว่ารัฐบาลไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้บริษัทต้องเผชิญกับความเสี่ยงดังกล่าวในการประกอบกิจการของบริษัท เนื่องจาก พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว แม้ว่าจะมีการใช้บังคับมากกว่า 10 ปี แต่ยังไม่มีความพิพากษาของศาลฎีกาหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจนของกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นแทนหรือ “นอมินี” (Nominee) ตามมาตรา 36 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อให้บริษัทสามารถนำมาใช้ในการประเมินหรือคาดการณ์ผลกระทบจากการใช้บังคับ หรือการตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจมีต่อบริษัทและบริษัทย่อยได้

จากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวดังกล่าว ทำให้ เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2554 ผู้ประกอบการโทรคมนาคมรายหนึ่งยื่นข้อกล่าวหาทักสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัท (รวมทั้งกรรมการ ผู้ถือหุ้นบางรายของบริษัท และกรรมการของผู้ถือหุ้นดังกล่าว) โดยกล่าวหาว่าบริษัทประกอบกิจการโทรคมนาคมฝ่าฝืน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และวันที่ 22 กันยายน 2554 ผู้ถือหุ้นรายย่อยรายหนึ่งของบริษัท (ซึ่งถือหุ้นจำนวน 100 หุ้น) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึง กสทช. ต่อศาลปกครอง โดยกล่าวหาว่า บริษัทเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งทั้งสองกรณีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและศาลปกครอง

บริษัทยังคงเชื่อมั่นว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างด้าว” และได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว อย่างถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ตาม หากท้ายที่สุด บริษัทถูกตัดสิน (โดยคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว) ว่าไม่มีสถานะเป็นบริษัทไทยตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และเหตุดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข อาจถือเป็นเหตุให้ กสทช. บอกเลิกสัญญาร่วมการงาน หรือสิทธิของบริษัทในการประกอบกิจการโทรคมนาคมภายใต้สัญญาร่วมการงานถูกเพิกถอน หรือ กสทช. อาจยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ได้ ซึ่งจะมีผลทำให้บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

(6) ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้องการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 (“ประกาศครอบงำกิจการ”) ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 ซึ่งประกาศครอบงำกิจการได้กำหนดว่า “การครอบงำกิจการ” หมายถึง การที่คนต่างด้าวมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการกิจการโทรคมนาคมของผู้ขอรับใบอนุญาต โดยการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่หนึ่งของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด เป็นต้น ในเรื่องนี้ บริษัทเห็นว่า ประกาศครอบงำกิจการไม่สามารถใช้บังคับกับบริษัทที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานอยู่ก่อนและได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 305 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประกอบกับมาตรา 80 ของ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม ได้ เนื่องจากบริษัทไม่ใช่ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช. ซึ่งที่ปรึกษากฎหมายต่างมีความเห็นทางกฎหมายที่สอดคล้องกับความเห็น

ของบริษัทดังกล่าว และสำหรับบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต นั้น บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ได้จัดทำหนังสือรับรองยื่นต่อ กสทช. ไปแล้วในคราวยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ และใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามเมื่อปี 2555 ที่ผ่านมามีว่า บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จะปฏิบัติตามประกาศกรอบงำกิจการของ กสทช.

อนึ่ง กสทช. อาจไม่เห็นพ้องด้วยกับแนวทางการตีความของบริษัทตามที่ระบุข้างต้น และสำหรับกรณีของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต นั้น ยังมีความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว อย่างไรก็ตาม ตามแนวทางการอธิบายที่ กสทช. ที่แจ้งต่อประชาชนในคราวการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของประกาศกรอบงำกิจการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ในปี 2555 นั้น บริษัทเชื่อมั่นว่าบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทที่ถูกครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวตามแนวทางการคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ของ กสทช. อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบโทรคมนาคมและโอกาสทางธุรกิจของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต

(7) การตรวจสอบสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างบริษัทกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศ

มาตรา 54 แห่ง พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. เรื่องการขอความเห็นชอบสัญญาอันเนื่องเกี่ยวกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ทำกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศ พ.ศ. 2549 (“ประกาศ กทช. ว่าด้วยสัญญาต่างประเทศ”) กำหนดให้สัญญาหรือข้อตกลงใดๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการและการให้บริการโทรคมนาคมตามที่ กทช. ประกาศกำหนด ซึ่งผู้รับใบอนุญาตได้ทำกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศ รวมทั้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าว ต้องได้รับความเห็นชอบจาก กสทช. ก่อน เว้นแต่สัญญาที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างตามปกติหรือสัญญาที่ กสทช. ประกาศยกเว้นไว้ นอกจากนี้ กสทช. ยังมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขหรือยกเลิกสัญญาใดๆ ที่ทำกับต่างประเทศที่มีลักษณะหรือเงื่อนไขที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย หรืออาจก่อให้เกิดการผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขันอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการ ดังนั้น อำนาจการเข้าทำสัญญาของบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต อาจถูกจำกัดโดยกฎเกณฑ์ดังกล่าว และอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจและโอกาสทางธุรกิจของบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต

(8) การกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงโดย กสทช.

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2555 กสทช. ได้ออกประกาศเรื่องอัตราขั้นสูงของค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศ พ.ศ. 2555 โดยได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญในตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (กล่าวคือ เฉพาะเอไอเอส และบริษัท) มีสิทธิเรียกเก็บค่าบริการได้ไม่เกิน 99 สตางค์ต่อนาที อนึ่ง บริษัทไม่เห็นชอบด้วยกับการที่ กสทช. ออกประกาศใช้บังคับกับผู้ให้บริการเพียงบางราย จึงได้ยื่นฟ้องเรื่องดังกล่าวต่อศาล ขณะนี้ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

นอกจากนี้ กสทช. ได้กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมโดยใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ซึ่งรวมถึงบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ต้องลดอัตราค่าบริการลงโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของอัตราค่าบริการเฉลี่ยของบริการประเภทเสียง (Voice) และบริการที่ไม่ใช่ประเภทเสียง (Non-voice) ที่มีการให้บริการอยู่ในตลาด ณ วันที่ได้รับใบอนุญาต ซึ่งบริษัทเห็นว่าเงื่อนไขเรื่องการลดอัตราค่าบริการดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจนซึ่ง บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต และผู้รับใบอนุญาตรายอื่นจะต้องรวมหารือกับ กสทช. เพื่อทราบความชัดเจนต่อไป อย่างไรก็ตาม กสทช. บังคับตามเงื่อนไขเรื่องการลดอัตราค่าบริการโดยเคร่งครัด เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อโอกาสทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

(9) ความเสี่ยงจากการลดอัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2556 กสทช. ได้มีคำสั่งที่ 34/2556 กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ทุกรายซึ่งรวมถึงบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ใช้อัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นการชั่วคราว ในอัตรานาทีละ 0.45 บาท

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2556 กสทช. ได้แจ้งขอความร่วมมือมายังบริษัท ให้ดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม ครั้งที่ 22/2556 เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2556 โดยใช้อัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม หรือแก้ไขสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในส่วนของอัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ให้เป็นอัตราเดียวกัน ทั้งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการโทรศัพท์ประจำที่ ในอัตรานาทีละ 0.45 บาท (Call Termination และ Call Origination) และ 0.06 บาท (Call Transit)

นอกจากนี้ กสทช. มีนโยบายที่จะทบทวนอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับผู้ประกอบการรายต่างๆ รวมถึงบริษัท ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ว่าอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทอาจมีแนวโน้มลดลง ซึ่งการลดลงของอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมอาจส่งผลกระทบต่อรายได้จากการประกอบธุรกิจกำไร และผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยได้

(10) การดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยอาจเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

นโยบายของรัฐบาลยังไม่มีมติแน่นอนว่าจะเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับบริการโทรคมนาคมหรือไม่ ซึ่งหากมีการเรียกเก็บ จะมีผลทำให้ค่าบริการโทรคมนาคมเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจทำให้รายได้ค่าบริการลดลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อโอกาสทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท

นอกจากนี้ ในเรื่องเกี่ยวกับภาษีสรรพสามิต เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2551 กสทช. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 12 ถึง 16 เพิ่มเติมพร้อมเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 23,164 ล้านบาท เนื่องจากในช่วงปีสัมปทานดังกล่าว บริษัทได้นำค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่กรมสรรพสามิตไปแล้วมาหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่จะต้องนำส่งให้แก่ กสทช. ตามมติของคณะรัฐมนตรี และตามหนังสือของ กสทช. และเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 คณะ

อนุญาตตุลาการให้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท. ดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่าบริษัทได้ชำระหนี้ผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท. เสร็จสิ้นแล้ว และหนี้ทั้งหมดดังกล่าวได้ระงับไปแล้ว อย่างไรก็ตาม กสท. ได้แย้งว่าวินิจฉัยของคณะอนุญาตุลาการดังกล่าวต่อศาลปกครอง ขณะนี้ คืออยู่ในการพิจารณาของศาลปกครอง

(11) ความเสี่ยงจากการไม่สามารถเข้าถึงโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อการให้บริการในย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์

กสท. ได้ออกประกาศ กสท. เรื่อง การใช้โครงข่ายพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกันสำหรับโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ. 2556 (“ประกาศการใช้โครงข่ายพื้นฐานร่วมกัน”) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2556 ซึ่งสาระสำคัญของประกาศดังกล่าวกำหนดให้มีการใช้โครงข่ายพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วยอาคารและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งสัญญาณและระบบสื่อสารสัญญาณของสถานีฐาน

ภายหลังจากที่ กสท. ได้ออกประกาศการใช้โครงข่ายพื้นฐานร่วมกันแล้ว กสท. ได้ยื่นฟ้อง กสท. ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าวในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิในการให้ใช้โครงข่ายพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกัน และได้ยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับใช้ประกาศดังกล่าวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา อย่างไรก็ตาม ศาลปกครองกลางได้ยกคำร้องขอทุเลาการบังคับใช้ประกาศดังกล่าวของ กสท. ในเวลาต่อมา ปัจจุบัน คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

นอกจากนี้ กสท. ยังได้ยื่นฟ้อง กสท. ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้เพิกถอนมติของที่ประชุม กสท. ที่เห็นชอบข้อเสนอกการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทตามประกาศ กสท. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ซึ่งสาระสำคัญของประกาศดังกล่าวกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมมีหน้าที่ต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของตน และได้ยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับตามมติดังกล่าวของ กสท. ด้วย ปัจจุบัน คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองกลางเช่นกัน

อนึ่ง บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ได้ปฏิบัติตามกฎหมายและประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้โครงข่ายพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกันและการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมอย่างเคร่งครัดเสมอมา ประกอบกับการใช้โครงข่ายพื้นฐานโทรคมนาคมหรือโครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันอย่างแพร่หลายในต่างประเทศ และเป็นผลดีต่อผู้ให้บริการทุกราย รวมถึงบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต เนื่องจากการใช้โครงข่ายพื้นฐานโทรคมนาคมหรือโครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกันทำให้สามารถขยายโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ได้อย่างรวดเร็ว ครอบคลุมประชากรได้อย่างทั่วถึง และด้วยต้นทุนต่ำ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้ให้บริการโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ห่างไกลในชนบท มีโอกาสเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้มากขึ้น และในราคาที่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังเป็นการลดการลงทุนที่ซ้ำซ้อน และสนับสนุนการใช้ทรัพยากรโครงข่ายพื้นฐานโทรคมนาคมที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งอุตสาหกรรมโทรคมนาคม ผู้ให้บริการ และประเทศชาติโดยรวม

อย่างไรก็ดี ปัจจุบัน ยังไม่มีความแน่นอนในการดำเนินการเกี่ยวกับประกาศและมติดังกล่าวข้างต้นของ กสท. ทั้งนี้ หากศาลปกครองมี

คำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนประกาศและมติดังกล่าว จะทำให้ผู้ประกอบการที่เป็นผู้รับสัมปทาน รวมถึงบริษัท ไม่อาจนำโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมหรือโครงข่ายโทรคมนาคมให้ผู้ประกอบการรายอื่น รวมถึงบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ใช้ได้ ซึ่งเหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของบริษัท และอาจทำให้การขยายโครงข่ายโทรคมนาคมและการให้บริการโทรคมนาคมบนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศต้องล่าช้าออกไป หรือมีต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลดำเนินงานและโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

(12) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 1800 เมกะเฮิรตซ์

กสท. มีกำหนดที่จะจัดให้มีการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 1800 เมกะเฮิรตซ์ ในช่วงปี 2557 อย่างไรก็ตาม จนถึงขณะนี้ กสท. ยังไม่มีประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการประมูล ดังนั้น บริษัทจึงยังไม่อาจทราบได้ว่าบริษัทหรือบริษัทย่อยจะมีสิทธิเข้าร่วมการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 1800 เมกะเฮิรตซ์ หรือไม่ หรือหากบริษัทหรือบริษัทย่อยมีสิทธิเข้าร่วมการประมูลดังกล่าวก็อาจไม่เป็นที่แน่นอนว่าบริษัทหรือบริษัทย่อยจะเป็นผู้ชนะการประมูลหรือไม่ ทั้งนี้ หากบริษัทหรือบริษัทย่อยไม่มีสิทธิเข้าร่วมการประมูลหรือไม่เป็นผู้ชนะการประมูล บริษัทและบริษัทย่อยอาจมีแถบความกว้างของคลื่นความถี่เพื่อใช้ในการให้บริการน้อยกว่าคู่แข่ง ซึ่งอาจทำให้บริษัทหรือบริษัทย่อยเสียโอกาสทางธุรกิจในการเข้าสู่ตลาดการให้บริการบนคลื่นความถี่ย่าน 1800 เมกะเฮิรตซ์ ร่วมกับคู่แข่ง และอาจทำให้ผู้ใช้บริการบางส่วนเปลี่ยนไปใช้บริการของคู่แข่งได้ ซึ่งเหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

ความเสี่ยงที่เกิดจากการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ

(1) กิจการโทรคมนาคมของไทยมีการแข่งขันสูงและมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคา

ธุรกิจให้บริการโทรคมนาคมผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศไทยนับเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง และมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคา เนื่องจากตลาดโทรคมนาคมมีการเติบโตอย่างมากในปีที่ผ่านมา โดยมีการแข่งขันสูงทั้งในด้านราคา โปรโมชัน รวมถึงกิจกรรมทางการตลาดอื่นๆ หากการแข่งขันทางด้านราคาเพิ่มความรุนแรงขึ้น และหากบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ไม่สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันดังกล่าวได้ทันทั้งที่และด้วยต้นทุนที่เหมาะสม การแข่งขันดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อโอกาสทางธุรกิจ ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

(2) บริษัทอาจเผชิญกับการแข่งขันเพิ่มมากขึ้นจากผู้ประกอบการรายใหม่

ปัจจุบัน ผู้ที่ประสงค์จะประกอบกิจการโทรคมนาคมมีสิทธิขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสท. ได้โดยเสรี หากมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายและกฎเกณฑ์ของ กสท. กำหนด อีกทั้ง กสท. ยังได้ประกาศใช้กฎเกณฑ์ที่สนับสนุนให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการปัจจุบันได้ เช่น การออกประกาศ กสท. เรื่องการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ พ.ศ. 2556 และประกาศการใช้โครงข่ายพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกัน ซึ่ง

ประกาศทั้งสองฉบับกำหนดให้ผู้ประกอบการที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมให้บริการอยู่ในขณะนี้ที่มีหน้าที่ต้องให้ผู้ประกอบการรายอื่นเข้าถึงโครงข่ายโทรคมนาคมที่ตนนำออกให้บริการ นอกจากนั้น กสทช. ยังได้ออกประกาศ กสทช. เรื่องบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบโครงข่ายเสมือน พ.ศ. 2556 ซึ่งมีสาระสำคัญว่าเมื่อได้รับอนุญาตจาก กสทช. แล้ว ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมสามารถขายส่งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้แก่ผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมแบบโครงข่ายเสมือนได้ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มการแข่งขันในธุรกิจ

การปฏิรูปกฎหมายและการเปิดเสรีกิจการสื่อสารโทรคมนาคมจึงอาจทำให้การแข่งขันในตลาดทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น บริษัทไม่สามารถประเมินได้ว่าจะมีผู้ประกอบการรายใหม่จำนวนเท่าใดที่จะได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช. และหาก กสทช. ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมให้แก่ผู้ประกอบการรายใหม่ อาจทำให้การแข่งขันในตลาดทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการรายใหม่ อาจมีต้นทุนในการให้บริการที่ต่ำกว่าและอาจใช้วิธีการลดราคาอย่างรุนแรง หรืออาจใช้กลยุทธ์ช่วยอุดหนุน (Subsidy Approach) เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดของตน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถของบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ในการแข่งขันในตลาด และอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

(3) บริษัทอาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

อุตสาหกรรมโทรคมนาคมเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ตจะต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นจากการนำเทคโนโลยีใหม่ หรือการปรับปรุงพัฒนาเทคโนโลยีซึ่งมีอยู่แล้วในปัจจุบันมาใช้ในประเทศไทย ซึ่งหากบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ไม่สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันดังกล่าวได้ทันทั่วถึง และด้วยต้นทุนที่เหมาะสม เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการ ธุรกิจ ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต

ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงาน

(1) ความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่าย และระบบสำคัญอื่นๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้งานบริการ

บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ตระหนักถึงความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่าย และระบบสำคัญอื่นๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการใช้งานบริการ โดยบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต มีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาแผนเพื่อรองรับเหตุฉุกเฉิน และการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง

บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ได้จัดทำระบบการบริหารจัดการโครงข่าย (Network Management System) ควบคุมและกำหนดขั้นตอนการบำรุงรักษาโครงข่ายและอุปกรณ์ เพื่อให้โครงข่ายและอุปกรณ์ทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สามารถให้บริการด้านโทรคมนาคมแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริการเสียงและบริการข้อมูล รวมถึงได้จัดทำและพัฒนาแผนรองรับการหยุดชะงักของระบบที่สำคัญอื่นๆ เช่น ระบบการจัดเก็บข้อมูล (Information System) ระบบการจัดเก็บค่าบริการ (Billing System) และการให้บริการลูกค้า (Customer Services) เพื่อให้

สามารถดำเนินการและให้บริการลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ยังได้กำหนดแผนสำรองเพื่อรองรับเหตุฉุกเฉิน ซึ่งครอบคลุมถึงการลงทุนเพิ่มเติมในอุปกรณ์สำคัญและระบบป้องกันภัยต่างๆ เช่น ระบบป้องกันเพลิงไหม้อัตโนมัติที่ชุมสายทั่วประเทศ และระบบควบคุมการใช้งานโครงข่ายและอุปกรณ์แบบ Real Time โดยบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ได้จัดให้มีการฝึกฝนพนักงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พนักงานตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ ขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ รวมถึงมีการทดสอบแผนรองรับต่างๆ อย่างเข้มงวด

นอกจากนี้ บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ได้ทำสัญญาประกันภัยเพื่อคุ้มครองกรณีที่เกิดเหตุทำให้โครงข่ายและอุปกรณ์ของบริษัทได้รับความเสียหาย เพื่อลดผลกระทบของปัจจัยความเสี่ยงดังกล่าวที่มีต่อบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต

ทั้งนี้ บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต มีความมั่นใจว่า บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต มีความพร้อมและมีแผนรองรับเหตุฉุกเฉินและการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่นๆ ที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม อาจมีเหตุที่ไม่อาจคาดหมายได้ ซึ่งเหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อโครงข่ายโทรคมนาคมและความสามารถของบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ในการให้บริการแก่ลูกค้า และอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต

(2) การต้องพึ่งพาบุคคลภายนอกในการบำรุงรักษาอุปกรณ์โทรคมนาคม

บริษัทต้องให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีความสลับซับซ้อน ซึ่งรวมถึงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และสถานีฐานจำนวน 22480 แห่งทั่วประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556) แยกเป็นความถี่ 2100 MHz จำนวน 5904 แห่ง ความถี่ 800 MHz จำนวน 5166 แห่ง และความถี่ 1800 MHz จำนวน 28,237 แห่ง ดังนั้น ความสำเร็จของธุรกิจของบริษัทและของ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต (ซึ่งอาจใช้สถานีฐานบางส่วนร่วมกันกับบริษัทในการให้บริการ 2.1 กิกะเฮิรตซ์) จึงขึ้นอยู่กับกรการบำรุงรักษาและซ่อมแซมโครงข่ายและอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันบริษัทได้ว่าจ้างบุคคลภายนอกเพื่อให้บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมสถานีฐานและระบบเครือข่ายส่งสัญญาณทั้งหมดของบริษัท หากบุคคลภายนอกไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ตามสัญญาได้ หรือไม่ปฏิบัติตามที่ได้ทันทั่วถึงและด้วยต้นทุนที่เหมาะสม อาจทำให้บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต มีต้นทุนในการดำเนินงานที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังอาจส่งผลกระทบต่อความล่าช้าและคุณภาพของการให้บริการ ซึ่งอาจมีผลทำให้บริษัทและ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ต้องสูญเสียลูกค้าและรายได้ในจำนวนที่มีนัยสำคัญ เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

(3) ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงทางธุรกิจกับบริษัท ยูนิเทค ดิสทริบิวชัน บิซิเนส จำกัด (ยูดี)

เนื่องจากบริษัทไม่ได้มุ่งเน้นในการเป็นผู้จัดจำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินให้แก่ผู้ใช้บริการโดยตรง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระให้กับบริษัทในการจัดการบริหารสินค้าคงคลัง รวมถึงระบบการจัดส่งสินค้า (Logistics) และการจัดเก็บเอกสารต่างๆ บริษัทจึงได้แต่งตั้งให้ยูดีซึ่งเป็นบริษัทร่วมของบริษัท (โดยบริษัทและ บจก. เบญจจินดา โฮลดิ้ง ถือหุ้นร้อยละ 25

และร้อยละ 75 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของยูดีตามลำดับ) เป็นผู้จำหน่ายหลักของบริษัทในการจำหน่ายชุดเลขหมายบัตรเติมเงิน และสินค้าต่างๆ ให้แก่ตัวแทนจำหน่าย ร้านค้าส่ง และร้านค้าปลีกต่างๆ ในประเทศไทย สินค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่บริษัทจะจำหน่ายให้แก่ยูดีเพื่อนำไปจำหน่ายต่อให้แก่ตัวแทนจำหน่ายของบริษัทต่อไป บริษัทให้ระยะเวลาชำระหนี้ (Credit Term) 45 – 50 วัน และให้การสนับสนุนทางการเงินตามเครดิตโดยพิจารณาเป็นรายโครงการ ในปี 2556 ยอดจำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินผ่านยูดีมีจำนวนทั้งสิ้น 13,968 ล้านบาท

ปัจจุบันบริษัทมีการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายบริการเติมเงินให้แก่ผู้ให้บริการ โดยบริษัทจัดให้มีบริการเติมเงินออนไลน์ (Happy Online)

ให้แก่ผู้ให้บริการโดยตรง ซึ่งทำให้สัดส่วนในการพึ่งพาระบบการจัดส่งสินค้า (Logistics) ของผู้จำหน่ายลดลง นอกจากนี้ ยอดการเติมเงินออนไลน์ของผู้ให้บริการมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทมียอดลูกหนี้การค้าจากยูดีจำนวนทั้งสิ้น 2,293 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 22.15 ของยอดลูกหนี้การค้าทั้งหมดของบริษัท ดังนั้น การผิดนัดชำระหนี้หรือการชำระหนี้ล่าช้าของยูดีอาจส่งผลกระทบต่อในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

2. ความเสี่ยงทางการเงิน

ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทมีความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน เนื่องจากรายได้หลักของบริษัทเป็นสกุลเงินบาท แต่บริษัทมีค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระในรูปแบบของสกุลเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนหนึ่ง โดยบางส่วนเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหนี้เงินกู้ระยะยาวสกุลเงินตราต่างประเทศ และบางส่วนเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนหรือการดำเนินงานในรูปแบบของเงินตราต่างประเทศ (ได้แก่ ค่าเช่าในการค้าจากการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทมีหนี้เงินกู้ระยะยาวสกุลเงินตราต่างประเทศจำนวน 460.32 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.5 ของหนี้สินรวมทั้งหมด อย่างไรก็ตาม เนื่องจากหนี้เงินกู้ระยะยาวสกุลเงินตราต่างประเทศมีกำหนดระยะเวลาการชำระคืนที่แน่นอน บริษัทจึงได้ทำการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยการเข้าทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap Contracts) ซึ่งครอบคลุมกำหนดระยะเวลาการชำระคืนหนี้เงินกู้ดังกล่าว

สำหรับการบริหารความเสี่ยงในส่วนของการชำระหนี้การค้าที่เกิดจากการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์นั้น บริษัทมีรายได้ส่วนหนึ่งเป็นเงินตราต่างประเทศจากการให้บริการข้ามแดนอัตโนมัติ (Natural Hedge) และหลังจากนั้นบริษัทจะพิจารณาใช้เครื่องมือทางการเงิน (Financial Instruments) ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในการบริหารและจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากอัตราแลกเปลี่ยน

อย่างไรก็ดี ถึงแม้บริษัทจะได้เข้าทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนในส่วนของการใช้จ่ายที่ต้องชำระในรูปแบบของสกุลเงินตราต่างประเทศทั้งจำนวนหรือเกือบทั้งจำนวน แต่บริษัทไม่สามารถรับรองได้ว่าบริษัทจะได้รับข้อเสนอและเงื่อนไขที่ดีที่สุดในการเข้าทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงแต่ละครั้งภายใต้สภาวะของตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในขณะนั้นๆ ซึ่งในกรณีเช่นนี้อาจส่งผลกระทบทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานของบริษัทเพิ่มสูงขึ้น

ความเสี่ยงจากการเรียกเก็บค่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ความเสี่ยงจากลูกหนี้การค้าโดยหลักมาจากลูกค้าระบบรายเดือน (Postpaid Customers) ที่ไม่ชำระหรือชำระค่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ภายหลังจากการใช้บริการล่าช้า ส่งผลให้ยอดลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์ของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,007 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบรายเดือนคิดเป็นร้อยละ 4.97 ของรายได้รวมของบริษัท อย่างไรก็ตาม บริษัทได้มีการบันทึกสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบรายเดือนตามช่วงของอายุหนี้ที่ค้างชำระในอัตราที่ก้าวหน้า โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทมีลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 180 วัน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 396 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10 ของยอดลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์รวม (Accounts Receivable from Telephone Services)

ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดส่งผลกระทบต่อหนี้สินทางการเงินของบริษัท โดยทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานของบริษัทเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม บริษัทมีนโยบายในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราดอกเบี้ยตามความเหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ มีการติดตามความเคลื่อนไหวและแนวโน้มของตลาดเงินและตลาดทุนอย่างใกล้ชิด ทำให้บริษัทมีความเชื่อมั่นว่าจะสามารถบริหารและจัดการความเสี่ยงในส่วนนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว

เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบจากปัจจัยลบทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น การเกิดอุทกภัย การชะลอตัวของภาคการผลิต การส่งออกและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ปัญหาการว่างงาน และสถานการณ์ทางการเมือง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อรายได้และกำลังซื้อ พฤติกรรมการใช้จ่าย และระดับความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

สภาวะเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้นส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เนื่องจากการใช้บริการที่ลดน้อยลง และผู้ประกอบการต้องรับความเสี่ยงมากขึ้นจากการเรียกเก็บค่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ไม่ได้ อย่างไรก็ตาม การใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบันถือเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน จึงอาจได้รับผลกระทบน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น อีกทั้งบริษัทได้พัฒนารูปแบบการให้บริการและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อกระตุ้นการใช้

บริการของลูกค้าและลดความเสี่ยงจากการยกเลิกการใช้บริการ รวมทั้งจัดทำและดำเนินการตามแผนการลดค่าใช้จ่าย (Cost Efficiency Program) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ อย่างไรก็ดี บริษัทไม่สามารถรับรอง

ได้ว่าธุรกิจ ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จะไม่ได้รับผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญ หากสถานะเศรษฐกิจดังกล่าวยังคงดำเนินต่อไป

3. ความเสี่ยงอื่นๆ

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่างๆ ของบริษัท

เทเลนอร์และ บจก. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ ต่างเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โดยถือหุ้นรวมกันคิดเป็นร้อยละ 65.05 (ข้อมูล ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2556) ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท

อนึ่ง บจก. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ ได้มีการปรับโครงสร้างการถือหุ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2555 โดยกลุ่มเบญจรงค์กุล ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งบริษัท ได้เข้ามาถือหุ้นในบริษัท ผ่านการถือหุ้นใน บจก. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ โดยถือ

หุ้นทั้งสิ้นร้อยละ 51 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ บจก. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์

ดังนั้น เทเลนอร์และ บจก. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ (รวมถึงกลุ่มเบญจรงค์กุล) อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่างๆ ของบริษัท เว้นแต่กรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษหรือมีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าว

การจัดการ

โครงสร้างการจัดการของบริษัทประกอบด้วยคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ และฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการอื่นๆ ในระดับบริหารอีกหลายชุดเพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลนโยบายภายในองค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 12 ดังนี้

รายชื่อกรรมการ

ตำแหน่ง

นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ประธานกรรมการ
นายชิตவே เบรคเก้	รองประธานกรรมการ
นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ	กรรมการอิสระ
นายสุนทร โภคาชัยวัฒน์	กรรมการอิสระ
นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ
นายจอห์น ทราวิส เอ็ดดี้	กรรมการ
นายกุนนาร์ โจฮัน เบอ์เทิลเซิน	กรรมการ
นายลาส เอริก เทลแมนน์	กรรมการ
นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ	กรรมการ
นายทอเร จอห์นเซ่น	กรรมการ
นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์	กรรมการ

หมายเหตุ

(1) จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการบริษัท และจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าประชุมคณะกรรมการบริษัท แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ”

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทได้แก่ (1) นายบุญชัย เบญจรงค์กุล (2) นายชิตவே เบรคเก้ (3) นายจอห์น ทราวิส เอ็ดดี้ (4) นายลาส เอริก เทลแมนน์ และ (5) นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ โดยกรรมการสองในห้าท่านนี้ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทกำหนดไว้โดยอ้างอิงกับ พรบ. บริษัทมหาชนจำกัด พรบ. หลักทรัพย์ ข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และข้อบังคับของบริษัท

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทมีดังนี้

- (1) ปฏิบัติและรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนด้วยความระมัดระวังและความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้น
- (2) มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท กำหนดกลยุทธ์และแผนการดำเนินธุรกิจระยะยาว จัดระบบโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม และกำกับดูแลการดำเนินธุรกิจในแต่ละวัน
- (3) กำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ มูลค่า และความคาดหวังในการเป็นผู้นำของบริษัท
- (4) ตัดสินใจและในบางกรณีมอบอำนาจในการตัดสินใจให้บุคคลอื่น โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ของบริษัท ข้อบังคับของบริษัทมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท

- (5) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อันเป็นที่ยอมรับทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ
- (6) ให้ความเห็นชอบและควบคุมดูแลเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนการดำเนินงาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในเป้าหมายและกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานดังกล่าว
- (7) จัดให้มีรายงานการประกอบกิจการและการเงินของบริษัทซึ่งถูกต้องและครบถ้วน ให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนโดยทั่วไป
- (8) ติดตามตรวจสอบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting) อย่างเพียงพอ เพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อกำหนดทางกฎหมายและนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท

- (9) ประเมินและหารือเกี่ยวกับโครงสร้างทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Optimal Capital Structure) นโยบายเงินปันผล กลยุทธ์ในการจัดหาเงินทุนและการจัดสัดส่วนเงินทุนที่เหมาะสม (Optimal Funding Composition) เป็นประจำ
  - (10) พิจารณาและอนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้เป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าบริษัทมีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้น
  - (11) มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจทานร่างงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนประจำปี ซึ่งจัดทำโดยคณะผู้บริหาร โดยตรวจทานให้มั่นใจว่า งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีจัดทำขึ้นอย่างถูกต้องและครบถ้วน และสะท้อนสถานะทางการเงินของบริษัทและผลประกอบการ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป
  - (12) จัดทำรายงานประจำปีร่วมกับคณะผู้บริหาร
  - (13) พิจารณากำหนดโครงสร้างการดำเนินงานโดยรวมของบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
  - (14) วางแผนเชิงรุกเพื่อบริหารความเสี่ยงและจัดการกับความเสี่ยงทางธุรกิจที่สำคัญของบริษัท โดยจะต้องพิจารณาความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน (ทางการเงินและอื่นๆ) และทางกฎหมายเป็นสำคัญ
  - (15) ดำเนินการให้ธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของคณะผู้บริหาร คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้น รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวนั้น ทำขึ้นเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมปกติกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) ภายใต้เงื่อนไข
- ทางการค้าปกติ และไม่มีผลกระทบต่อนโยบายของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้นรายย่อย
  - (16) จัดให้บริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม และจัดตั้งหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อติดตามตรวจสอบการควบคุมภายในของบริษัท และรายงานความล้มเหลวหรือจุดอ่อนในการควบคุมต่างๆ ที่สำคัญ รวมถึงเสนอแนะวิธีการแก้ไข
  - (17) จัดเตรียมวาระและความเห็นที่จะเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น
  - (18) สรรหาผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการบริษัท และบริษัทย่อยหลัก
  - (19) พิจารณาและเสนอคำตอบแทนของคณะกรรมการเพื่อให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ
  - (20) มีอำนาจแต่งตั้ง (และปลด) ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท ติดตามตรวจสอบและจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นรายปี
  - (21) ติดตามตรวจสอบให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและการป้องกัน บุคลากร ข้อมูล และสินทรัพย์อื่นๆ ที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ
  - (22) ดำเนินการให้บริษัทมีขั้นตอนกระบวนการที่เพียงพอสำหรับการป้องกันมิให้บริษัทเกี่ยวพันกับการทุจริต
  - (23) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

กรรมการอิสระ

บริษัทมีกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน ได้แก่ (1) นายจุลจิตต์ บุญเขต (2) นายสุนทร โภาชัยวัฒน์ (3) นายสติเฟ้น วุฒิพร พอร์ตแฮม และ (4) นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์

กรรมการอิสระดำเนินงานตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท โดยมีความเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่และฝ่ายบริหารของบริษัท และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดกว่าที่สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด คือ

- (1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระด้วย
- (2) ไม่เคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงานที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (3) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร (รวมทั้งคู่สมรสของบุตร) ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจ

ควบคุมหรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย

- (4) ไม่เคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เคยเป็นหรือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ หรือผู้บริหารของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (5) ไม่เคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็น ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหาร หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (6) ไม่เคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ในกรณี

ที่ผู้ให้บริการทางวิชาชีพเป็นนิติบุคคล ให้รวมถึงการเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหาร หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง

- (7) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
- (8) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ

นายจุลจิตต์ บุญเกตุ
นายสุนทร โกลาชัยพัฒน์
นายสตีเฟ่น วูดรฟ ฟอร์ดแฮม

ตำแหน่ง

ประธานกรรมการตรวจสอบ
กรรมการตรวจสอบ
กรรมการตรวจสอบ

กรรมการตรวจสอบมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ “กรรมการอิสระ” และไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทให้ตัดสินใจในการดำเนินงานของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นกรรมการของบริษัทจดทะเบียนซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทร่วมของบริษัท ทั้งนี้ นายจุลจิตต์ บุญเกตุ เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเงินและการบัญชีเพียงพอที่จะทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบมีดังนี้

- (1) สอบทานกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัทเพื่อให้มีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ
- (2) สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพซึ่งครอบคลุมถึงการควบคุมภายในทางด้านการบัญชี การเงิน การดำเนินงาน และการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ รวมถึงนโยบายการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยผู้บริหารของบริษัท โดยมีการสอบทานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยผู้ตรวจสอบภายในและ/หรือผู้สอบบัญชีอิสระ
- (3) สอบทานความมีประสิทธิภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยพิจารณาถึงความเพียงพอของหน่วยงานตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยให้มีทรัพยากรด้านต่างๆ อย่างเพียงพอและหน่วยงานอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมในองค์กร
- (4) พิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย และเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- (5) สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ รวมถึงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

- (6) พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอคำตอบแทนและเงื่อนไขการทำงานของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- (7) สอบทานความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีของบริษัทเป็นรายปี
- (8) สอบทานขอบเขต ผลงาน ความคุ้มค่า ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีของบริษัท
- (9) สอบทานการจัดการให้มีช่องทางสำหรับพนักงานที่สามารถแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับความผิดปกติในเรื่องรายงานทางการเงินหรือเรื่องอื่นๆ โดยการแจ้งดังกล่าวจะถูกเก็บเป็นความลับ รวมถึงการจัดให้มีการสืบสวนและติดตามผลในเรื่องที่รับแจ้งอย่างเหมาะสม
- (10) สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน รุกรกรรมกับผู้มีส่วนได้เสีย หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
- (11) จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้
  - ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
  - ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท
  - ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ และกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
  - ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
  - ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

- จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
- ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

- รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
- (12) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ

นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม
นายจุลจิตต์ บุญเกิด
นายสุนทร โกคำชัยพัฒน์
นายลาส เอริก เทลแมนน์
นายทอเร็ จอห์นเซน

ตำแหน่ง

ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีดังนี้

- (1) สอบทานและเสนอค่าตอบแทนของประธานกรรมการและกรรมการอื่นๆ
- (2) สอบทานและอนุมัติค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- (3) สอบทานความเหมาะสมของนโยบายกำหนดค่าตอบแทน
- (4) สอบทานเพื่อให้มั่นใจว่าการเปิดเผยค่าตอบแทนทุกประเภทเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (5) รายงานต่อคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (รวมถึงค่าจ้าง เงินโบนัส ค่าตอบแทนในรูปแบบอื่นและสิทธิในการได้รับเงินเกษียณอายุหรือเงินชดเชย) ทั้งนี้ ตามนโยบายกำหนดค่าตอบแทน และพิจารณาว่าองค์ประกอบของค่าตอบแทนใดต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นหรือไม่

- (6) สอบทานสิทธิตามสัญญาที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะได้รับจากการยกเลิกสัญญาจ้างและเงินที่จ่ายหรือเสนอว่าจะจ่ายเพื่อพิจารณาว่าสมเหตุสมผลกับสถานการณ์หรือไม่
- (7) เสนอรายงานการประชุมของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนต่อคณะกรรมการบริษัทและรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและข้อเสนอแนะที่เหมาะสมต่อคณะกรรมการบริษัท
- (8) จัดทำรายงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท โดยเปิดเผยโครงสร้างและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
- (9) สอบทานเป็นประจำปีและปรับปรุงกฎบัตรของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ
- (10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ

นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม
นายจุลจิตต์ บุญเกิด
นายสุนทร โกคำชัยพัฒน์
นายลาส เอริก เทลแมนน์
นายทอเร็ จอห์นเซน

ตำแหน่ง

ประธานคณะกรรมการสรรหา
กรรมการสรรหา
กรรมการสรรหา
กรรมการสรรหา
กรรมการสรรหา

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหา มีดังนี้

- (1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
- (2) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงินและบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
- (3) พิจารณาโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะกรรมการโดยพิจารณาจากความต้องการในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคตของบริษัท และให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนตามที่เห็นว่าจำเป็น
- (4) ให้ความสำคัญกับการประเมินผลงานของตนเองของคณะกรรมการ และให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขตามที่เห็นว่าจำเป็น
- (5) ตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้มีโอกาสเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ
- (6) ในการประเมินผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งคณะกรรมการทุกครั้ง จะต้องพิจารณาว่าผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวมีประสบการณ์ คุณสมบัติ และความสามารถที่จำเป็นหรือไม่
- (7) พิจารณาความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการตามวาระ
- (8) ชี้แจงเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งผลการออกเสียงคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น
- (9) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งและคุณสมบัติของคณะกรรมการ
- (10) กำหนดหลักเกณฑ์ในการรับช่วงตำแหน่งคณะกรรมการ และการแต่งตั้งผู้บริหารหลัก ตามที่ตนเห็นสมควร
- (11) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่างๆ ของคณะกรรมการสรรหาตามสมควร
- (12) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการ 4 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ

นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์
นายจุลจิตต์ บุญเขต
นายสุนทร โภคชัยพัฒน์
นายทอเร่ จอห์นเซน

ตำแหน่ง

ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ
กรรมการกำกับดูแลกิจการ
กรรมการกำกับดูแลกิจการ
กรรมการกำกับดูแลกิจการ

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการมีดังนี้

- (1) กำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักการอันเป็นที่ยอมรับทั่วไปสำหรับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ และดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (2) กำหนดและดำรงไว้ซึ่งนโยบายและกระบวนการการกำกับดูแลกิจการที่เหมาะสม
- (3) ดำเนินการให้มีการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่างๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการที่คณะกรรมการได้อนุมัติ เพื่อให้มีการกำกับดูแลกิจการในบริษัท และบริษัทย่อยทั้งหมดซึ่งบริษัทมีอำนาจควบคุมไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- (4) กำกับดูแลให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารประเมินผลการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่างๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการ และรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (5) ตรวจสอบและรายงานต่อคณะกรรมการในเรื่องสำคัญต่างๆ ผลการตรวจสอบ และคำแนะนำเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ
- (6) ชี้แจงเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งผลการออกเสียงคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าว
- (7) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (8) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเหมาะสมเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่างๆ ของตน และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (9) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

คณะผู้บริหาร

คณะผู้บริหารของบริษัทประกอบด้วยผู้บริหารทั้งหมด 6 ท่าน ดังนี้

ชื่อ-นามสกุล

นายจอน ทราวีส เอ็ดดี้
นายพริตจอฟ รุสเทิน⁽¹⁾
นายชัยยศ จีรบรรกุล
นายคาลิต ซีซาร์ท
นางกิติกัญญา สุทธิสิทธิ์⁽²⁾
นายชikovาร์ท ไวส เอริคเซน

ตำแหน่ง

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มลูกค้า
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มเทคโนโลยี
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่ม People
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการตลาด

หมายเหตุ

- (1) นายพริตจอฟ รุสเทิน เข้าดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน มีผลตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2556 แทนนายเพ็ทเตอร์ เบอร์เรอ เฟอร์เบิร์ก ซึ่งลาออกจากตำแหน่งดังกล่าว มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2556
- (2) นางกิติกัญญา สุทธิสิทธิ์ เข้าดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่ม People มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 แทนนางสาวทิพย์รัตน์ แก้วศรีงาม ซึ่งลาออกจากตำแหน่งดังกล่าว มีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2556

ผู้บริหารข้างต้นเป็นผู้บริหารตามคำนิยามของสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งหมายถึงกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารที่รายงานแก่นักลงทุนจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายที่สี่ทุกราย และหมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า ทั้งนี้ ผู้บริหารของบริษัทไม่เคยเป็นพนักงานหรือหุ้นส่วนของบริษัทสอบบัญชีภายนอกที่บริษัทใช้บริการอยู่ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีดังนี้

- (1) รับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท โดยจะต้องปฏิบัติตามแนวทางและมติของคณะกรรมการบริษัท รวมถึงนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (2) มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่ไม่อยู่ในอำนาจการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คำสั่งหรือมติของคณะกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะต้องดำเนินการตามสมควรเพื่อให้บริษัทดำเนินกิจการและพัฒนาธุรกิจให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับของบริษัท มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทกำหนด
- (3) จัดรูปแบบองค์กรของบริษัท และการจัดสรรบุคลากรให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด
- (4) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อันเป็นที่ยอมรับทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) ให้ความเห็นชอบและควบคุมดูแลงบประมาณและแผนการดำเนินงาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในงบประมาณและแผนการดำเนินงานดังกล่าว
- (6) วางแผนการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรเพื่อจัดการกับความเสียหายทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยพิจารณาความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ การดำเนินกิจการ และทางกฎหมาย และจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหารของบริษัท เพื่อทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

- (7) เสนอแผนกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อยหลักต่อคณะกรรมการเพื่อขอความเห็นชอบ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องอื่นๆ ที่มีนัยสำคัญในเชิงกลยุทธ์ของบริษัท
- (8) ดำเนินการให้ธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของคณะผู้บริหาร คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้น รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวนั้น ทำขึ้นอย่างเป็นการทำธุรกรรมปกติกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) ภายใต้เงื่อนไขทางการค้าปกติ และไม่มีผลกระทบต่อประโยชน์ของบริษัท และผู้ถือหุ้นรายย่อย
- (9) จัดให้บริษัทฯ มีการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม ซึ่งจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของแผนการปฏิบัติการและขั้นตอนการดำเนินงานกิจการของบริษัท เพื่อเป็นหลักประกันตามสมควรว่า บริษัทจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การป้องกันความเสี่ยงของทรัพย์สินของบริษัท ความน่าเชื่อถือของการรายงานทางการเงินทั้งภายในและภายนอกองค์กร และการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท และกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (10) จัดตั้งหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงานของบริษัทตามแผนการตรวจสอบภายในที่ได้รับการอนุมัติ รายงานความล้มเหลวหรือจุดอ่อนในการควบคุมต่างๆ ที่สำคัญ และให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องรายงานโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
- (11) รับผิดชอบให้มีการสื่อสารและความร่วมมือกับพนักงานหรือตัวแทนพนักงานตามที่สมควร เพื่อให้เกิดธรรมเนียมปฏิบัติเชิงร่วมมือทางธุรกิจที่เชื่อถือได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และมุมมองความเข้าใจของพนักงานเป็นสำคัญ
- (12) มีอำนาจที่จะร้องขอให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นและเป็นตัวแทนของบริษัท (หรือแต่งตั้งตัวแทน) ในที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยหลัก รวมถึงการออกเสียงลงคะแนนตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ และติดตามผลการพัฒนาธุรกิจ สถานะ และผลกำไรของบริษัทย่อยหลัก

- (13) ติดตามตรวจสอบว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและการป้องกันบุคลากร ข้อมูล และสินทรัพย์อื่นๆ มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- (14) จัดให้มีการจัดการ รวมถึงมาตรการบังคับที่เพียงพอต่อการที่พนักงานไม่ปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท (หากมี) และรายงานการไม่ปฏิบัติตามที่สำคัญต่อคณะกรรมการ

- (15) นำขั้นตอนกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้เพื่อป้องกันมิให้บริษัท เกี่ยวพันกับการทุจริต ทั้งนี้ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะต้องทำการตรวจสอบความเสี่ยงของกระบวนการดังกล่าวเป็นรายปี และต้องดำเนินการให้มีการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องใดๆ ที่ตรวจพบ โดยรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อคณะกรรมการ

เลขานุการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้มีมติแต่งตั้ง นายวิพันธุ์ พิทักษ์ชาติวงศ์ ผู้อำนวยการอาวุโสสายงานกฎหมาย เป็นผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการบริษัท โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม 2556 โดยเลขานุการบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- (1) ให้คำแนะนำด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ และการประกอบธุรกิจของบริษัท
- (2) จัดเตรียมเอกสารและข้อมูลประกอบการประชุมคณะกรรมการ และการประชุมผู้ถือหุ้น
- (3) ประสานงานและติดตามให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (4) จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนกรรมการ หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการ รายงานการประชุมคณะกรรมการ รายงานประจำปีของบริษัท หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น

- (5) เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร
- (6) จัดเตรียมข้อมูลและการบรรยายเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท ให้แก่กรรมการใหม่
- (7) ดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการและผู้ถือหุ้น

อนึ่ง รายละเอียดเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชุดย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และเลขานุการบริษัท แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ” และในเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

การสรรหากรรมการและผู้บริหาร

ปัจจุบัน บริษัทได้จัดตั้งคณะกรรมการสรรหาเพื่อทำหน้าที่คัดเลือกบุคคล และเสนอชื่อให้แต่งตั้งเป็นกรรมการใหม่ของบริษัท และประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ ในการคัดเลือกบุคคลที่จะเสนอชื่อให้แต่งตั้งเป็นกรรมการใหม่ของบริษัท คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาคุณสมบัติต่างๆ รวมถึงประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และผลการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการในช่วงเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งความรู้และประสบการณ์ในกิจการโทรคมนาคม

ทั้งนี้ กรรมการของบริษัทจะต้องมีคุณสมบัติของการเป็นกรรมการและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์พร้อมกันมากกว่า 5 บริษัท ทั้งนี้ เพื่อให้กรรมการสามารถปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรรมการของบริษัทมีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งอีกได้ การแต่งตั้ง ถอดถอน หรือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการบริษัทเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัท ดังนี้

- (1) คณะกรรมการบริษัทต้องประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน และกรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย
- (2) ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (ก) ผู้ถือหุ้นหนึ่งคนมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่
- (ข) ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดเลือกตั้งบุคคลเพียงคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ แต่จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดเพียงใดไม่ได้
- (ค) ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงตามลำดับจะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในกรณีที่ได้รับคะแนนเสียงเท่ากันเกินกว่าจำนวนกรรมการที่พึงเลือกในครั้งนั้น ให้ประธานที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด
- (3) ในกรณีที่กรรมการคนใดประสงค์จะลาออกจากตำแหน่ง ให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัท การลาออกจะมีผลนับแต่วันที่บริษัทได้รับใบลาออก
- (4) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการออกจากตำแหน่งก่อนวาระได้ โดยต้องมีคะแนนเสียงสนับสนุนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง
- (5) ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการจำนวนหนึ่งในสามของกรรมการทั้งหมดของบริษัทพ้นจากตำแหน่ง โดยให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่งก่อน กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วอาจได้รับเลือกให้เข้าดำรงตำแหน่งอีกได้

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

คำตอบแทนของกรรมการบริษัท

ในการกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการนั้น คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ หลายประการ เช่น ธุรกิจและผลการประกอบการของบริษัท บรรทัดฐานของตลาดและอุตสาหกรรม สภาพเศรษฐกิจ ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย เป็นต้น คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาคำตอบแทนของกรรมการและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาและอนุมัติทุกปี นอกจากนี้ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาบทวน

โครงสร้างคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย ทุกๆ 3 ปี ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มของตลาดและอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน คำตอบแทนของกรรมการบริษัทประกอบด้วยคำตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุม บริษัทไม่มีคำตอบแทนในรูปสิทธิประโยชน์อื่นๆ หรือในรูปของหุ้นให้แก่กรรมการของบริษัท โครงสร้างคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ”

ในปี 2556 คำตอบแทนรวมของกรรมการบริษัทมีจำนวนทั้งสิ้น 9,295,000 บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

คำตอบแทนกรรมการ (บาท)

รายชื่อ	คณะกรรมการ บริษัท	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ กำหนดค่าตอบแทน	คณะกรรมการ สรรหา	คณะกรรมการ กำกับดูแลกิจการ	รวม
นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	3,340,800	—	—	—	—	3,340,800
นายชิตต์ เปรคเก้	—	—	—	—	—	—
นายจุลจิตต์ บุญเขต	1,171,200	417,600	57,600	28,800	14,400	1,689,600
นายสตีเฟน วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม	1,087,200	316,800	72,000	36,000	—	1,512,000
นายสุนทร โกคำชัยพัฒน์	1,087,200	288,000	57,600	28,800	14,400	1,476,000
นายสมพล จันทร์ประเสริฐ ⁽¹⁾	21,600	—	—	—	—	21,600
นายgunนาร์ โจฮัน เบอ์เทิลเซน	—	—	—	—	—	—
นายจอน ทราวิส เอ็ดดี้	—	—	—	—	—	—
นายลาส เอริก เทลแมนน์	—	—	—	—	—	—
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	1,129,200	—	—	—	18,000	1,147,200
นายยาคุน บัวเว็ท เชิร์ล ⁽²⁾	—	—	—	—	—	—
นายมอร์เติน เด็งส์ ⁽²⁾	—	—	—	—	—	—
นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ์	108,000	—	—	—	—	108,000
นายทอเว่ จอห์นเซน ⁽³⁾	—	—	—	—	—	—
นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ ⁽⁴⁾	—	—	—	—	—	—
รวม	7,945,200	1,022,400	187,200	93,600	46,800	9,295,000

หมายเหตุ

- (1) นายสมพล จันทร์ประเสริฐ ลาออกจากกรรมการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556 โดยนางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556 แทน
- (2) นายยาคุน บัวเว็ท เชิร์ล และนายมอร์เติน เด็งส์ ครบกำหนดออกจากตำแหน่งกรรมการตามวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556
- (3) นายทอเว่ จอห์นเซน เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556
- (4) นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556

คำตอบแทนของผู้บริหาร

คำตอบแทนของผู้บริหารของบริษัทประกอบด้วยเงินเดือน โบนัสและเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ปัจจุบัน บริษัทไม่มีคำตอบแทนในรูปหุ้น

ให้แก่ผู้บริหารของบริษัท ในปี 2556 คำตอบแทนรวมของผู้บริหารของบริษัทมีจำนวนทั้งสิ้น 102,405,832 บาท

การใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทได้กำหนดนโยบายและหลักในการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นในทางมิชอบ โดยกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตได้รับข้อมูลที่มีได้เปิดเผยต่อสาธารณชน และป้องกันมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่มีได้เปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นและตราสารทางการเงินอื่นๆ ของบริษัทก่อนที่บริษัทจะได้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวผ่านระบบข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ หรือในขณะที่ข้อมูลดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อราคา และห้ามมิให้กรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานของบริษัทซื้อขายหุ้นหรือตราสารทางการเงินก่อนที่ข้อมูลดังกล่าวจะเปิดเผยต่อสาธารณชน หรือในขณะที่ข้อมูลดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อราคา

ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์สำหรับกรรมการและผู้บริหารของบริษัท โดยกำหนดห้ามมิให้กรรมการและผู้บริหารซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในช่วงเวลา 1 เดือนก่อนวันประกาศผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสจนถึงวันถัดจากวันประกาศ

ผลการดำเนินงานของบริษัทต่อสาธารณชน หรือซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อการเก็งกำไรในระยะสั้น ทั้งนี้ กรรมการและผู้บริหารของบริษัทจะต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงการได้มาหรือการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัท (รวมถึงการถือครองหลักทรัพย์ของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ) ภายใน 24 ชั่วโมงนับจากวันที่มีการได้มาหรือมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

นอกจากนี้ บริษัทได้กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทรายงานการมีส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของบริษัทหรือบริษัทย่อยภายใน 15 วันก่อนวันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี และภายใน 15 วันนับจากวันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลการมีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการติดตามดูแลและดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งเป็นรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่หลักในการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th และระบบสื่อสารภายในของบริษัท (Intranet)

นโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

บริษัทมีนโยบายที่จะพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถ และคุณภาพของพนักงานอย่างต่อเนื่อง เพราะบริษัทตระหนักเสมอว่าบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และเป็นรากฐานของความสำเร็จ ดังนั้น บริษัทจึงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้เป็น “องค์กรแห่งการพัฒนาและเรียนรู้” โดยผสมผสานทั้งความรู้ ทักษะ ความสามารถ ตลอดจนปลูกฝังวัฒนธรรมและจริยธรรมขององค์กรควบคู่กันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และแนวทางในการดำเนินธุรกิจของบริษัท และเพื่อให้บริษัทสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาและความก้าวหน้าของกิจการ ไตรศมาคม และความต้องการของลูกค้าได้เป็นอย่างดี บริษัทได้จัดรูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนาที่เหมาะสม ดังนี้

การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และการลงมือทำงานจริง (Experience)

บริษัทส่งเสริมและจัดให้พนักงานได้เรียนรู้จากการลงมือทำจริง (On the Job Training) ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการสื่อนานและถ่ายทอดความรู้ในงานที่รับผิดชอบ นอกจากนี้ บริษัทสนับสนุนให้พนักงานกล้าลองและกล้าทำในสิ่งใหม่ๆ และเรียนรู้จากความผิดพลาด เพื่อจะได้เห็นข้อบกพร่อง ปัญหา และการแก้ไขปัญหา อันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง

การพัฒนาโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Exposure)

บริษัทส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชา รวมถึงเพื่อนร่วมงานเป็นผู้แนะนำ (Coaching) และ/หรือให้คำปรึกษา (Consulting) เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาและพนักงานได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดิชม และให้คำแนะนำในการทำงานร่วมกัน โดยอาศัยช่วงเวลาของการทำงานทั่วไป และในช่วงของการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะจัดให้มีขึ้นปีละ 2 ครั้ง

การพัฒนาโดยการศึกษาค้นคว้าและอบรมเพิ่มเติม (Education)

บริษัทจัดให้มีศูนย์การฝึกอบรมที่เรียกว่า “dtac Academy” ซึ่งเปิดโอกาสให้พนักงานทุกคน ได้รับการฝึกอบรมในระดับหลักสูตรที่จำเป็นและ

เหมาะสมต่อการทำงาน หรือในหลักสูตรที่ตนสนใจ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและศักยภาพของพนักงานในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาพนักงานรายบุคคล (Individual Development Plan) และเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับโอกาสทางสายงานในอนาคต โดยในปี 2556 dtac Academy ได้ออกแบบโปรแกรมฝึกอบรมซึ่งแบ่งเป็นโปรแกรมหลักๆ ดังนี้

- หลักสูตรพื้นฐาน (Core Program) ซึ่งเป็นหลักสูตรบังคับสำหรับพนักงานทุกคน เช่น การปฐมนิเทศสำหรับพนักงานใหม่ การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรและจริยธรรมองค์กร การพัฒนาทักษะเพื่อความเป็นมืออาชีพด้วยหลักสูตรด้านการติดต่อสื่อสาร การบริหารจัดการ และวางแผนให้กับพนักงานในแต่ละระดับ ได้แก่ พนักงานระดับปฏิบัติงาน ผู้บริหารระดับต้น ผู้บริหารระดับกลาง และผู้บริหารระดับสูง โดยบริษัทจัดให้มีการอบรมพัฒนาและมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้พนักงานของบริษัทมีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและจริยธรรมขององค์กร
- หลักสูตรทั่วไป (Elective Program) สำหรับพัฒนาศักยภาพของพนักงานตามความสนใจของพนักงานตามที่ได้วางแผนร่วมกันกับหัวหน้างานในแผนพัฒนาพนักงานรายบุคคล (Individual Development Plan) เช่น พื้นฐานการเงินสำหรับบุคคลทั่วไป พื้นฐานการจัดการทรัพยากรบุคคลสำหรับบุคคลทั่วไป ทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และความรู้ในธุรกิจ เป็นต้น
- หลักสูตรเฉพาะทาง (Functional Program) เพื่อพัฒนาและยกระดับความรู้ความสามารถเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานและผู้บริหารในแต่ละฝ่าย ซึ่งรวมถึงการฝึกอบรมทางด้านทักษะการบริหารจัดการระดับสูง การพัฒนาประสิทธิภาพและขั้นตอนในการทำงานและการบริการ การพัฒนาความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนกับลูกค้า ตลอดจนความเข้าใจเกี่ยวกับสินค้า

และบริการต่างๆ ของบริษัท รวมทั้งสินค้าและบริการใหม่ๆ ที่มีการเสนอขายในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่

- หลักสูตรภาวะผู้นำ (Leadership Program) เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับหัวหน้างานในการดูแลผู้บังคับบัญชาให้พัฒนาและเติบโตตามสายอาชีพต่อไป โดยบริษัทจัดให้มีการฝึกอบรมและให้คำแนะนำแก่ผู้บริหาร (Executive Coach) อย่างต่อเนื่อง
- หลักสูตรผู้มีความสามารถพิเศษ (Talent Program) เพื่อส่งเสริมศักยภาพอันสูงสุดแก่พนักงานผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้วยหลักสูตรที่หลากหลาย รวมถึงหลักสูตร Mini MBA ที่พัฒนาร่วมกับหลายสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากนี้ บริษัทยังสนับสนุนให้พนักงานและผู้บริหารได้เข้ารับการฝึกอบรมกับสถาบันผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล และเพื่อให้พนักงานและผู้บริหารของบริษัทสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต

การพัฒนาโดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโครงการ Mobility

บริษัทจัดให้มีโครงการ Mobility เพื่อเปิดโอกาสให้พนักงานได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบริษัทโทรคมนาคมชั้นนำในต่างประเทศ ทั้งนี้ พนักงานที่สมัครและได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ จะได้ทำงานร่วมกับบริษัทในต่างประเทศตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้พนักงานได้แลกเปลี่ยนความรู้ความชำนาญ และเรียนรู้วัฒนธรรมในระดับนานาชาติเพื่อนำมาปรับใช้และเพิ่มศักยภาพการทำงานของแต่ละบุคคลต่อไป

หนึ่งในปี 2556 บริษัทได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากรเป็นจำนวนทั้งสิ้น 35 ล้านบาท และมีพนักงานเข้าร่วมการฝึกอบรมทั้งสิ้นประมาณร้อยละ 68 ของจำนวนพนักงานทั้งหมด และมีจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยของการฝึกอบรมของพนักงานต่อปีเท่ากับ 20.4 ชั่วโมง

การควบคุมภายใน

ระบบการควบคุมภายในของบริษัทเป็นกระบวนการที่กำกับดูแลโดยคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทได้บรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- การรับรองความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน
- การปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการดังกล่าวกำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้บริษัทบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และช่วยลดความเสี่ยงจากการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดหวังกโดยช่วยกำหนดทิศทาง ควบคุมดูแล และวัดผลการใช้ทรัพยากรของบริษัท รวมถึงการมีบทบาทที่สำคัญในการป้องกันและตรวจจับการกระทำที่มิชอบ การดูแลรักษาทรัพย์สิน และการลดผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้น

ทั้งนี้ กระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบโครงสร้างการควบคุมภายในตามมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) และตามแนวทางของ Sarbanes Oxley Act (SOX) โดยบริษัทได้ดำเนินการตามแนวทางของ Sarbanes Oxley Act มาตั้งแต่ปี 2549 เพื่อผนวกรวมการควบคุมภายในเกี่ยวกับรายงานทางการเงินเข้ากับการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท

ระบบการควบคุมภายในของบริษัทประกอบไปด้วย 5 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

บริษัทมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานของฝ่ายบริหารและการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีการสื่อสารเป้าหมายดังกล่าวไปยังพนักงานอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงาน

บริษัทมีหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมภิบาล” (Code of Conduct) ซึ่งครอบคลุมข้อกำหนดห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท แนวทางการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงการปฏิบัติต่อพนักงาน ลูกค้า คู่ค้า คู่แข่ง และหน่วยงานราชการ สิ่งแวดล้อม ทรัพย์สิน การควบคุมภายใน บัญชี การรายงานและการเปิดเผยข้อมูล และการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลและการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล พนักงานสามารถปรึกษาหรือแจ้งเหตุการณ์ฝ่าฝืนหลักในการปฏิบัติต่อหัวหน้าผู้แทนพนักงาน (Compliance Manager) โดยตรง ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายและจัดให้มีหลักในการปฏิบัติดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานที่คำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียและเพื่อประโยชน์ของบริษัทในระยะยาว

บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานควบคุมภายใน (Internal Control Unit) เพื่อกำกับดูแลและส่งเสริมการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting หรือ ICFR) และเพื่อพัฒนาและปรับใช้นโยบายและขั้นตอนการกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยหน่วยงานควบคุมภายในทำหน้าที่กำกับดูแลและรายงานสถานะของการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินต่อฝ่ายบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้รายงานทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานเพื่อดูแลรับผิดชอบด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม (Health, Safety, Security & Environment หรือ HSSE Unit) โดยได้ยึดแนวทางตามมาตรฐาน OSHA 18001 และ ISO 14001 เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ บริษัทคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อบริษัทต่อส่วนรวมในการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยบริษัทได้จัดทำแผนงานลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และมีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

(2) การบริหารความเสี่ยง

บริษัทได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงในระดับบริหาร ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง เพื่อพิจารณาสอบทาน กำกับดูแล และบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัท บริษัทเชื่อว่าคุณภาพและประสิทธิภาพของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความสามารถในการรักษาเสถียรภาพการเติบโตและการสร้างผลกำไรของธุรกิจ ด้วยเหตุนี้ บริษัทจึงได้พัฒนาและเสริมสร้างความสามารถด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทได้ยึดหลักการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน AS/NZS 4360:2004 Risk Management ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงที่ใช้กันอย่างแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล ครอบคลุมตั้งแต่การบริหารความเสี่ยงในระดับกลยุทธ์จนถึงการบริหารความเสี่ยงในระดับปฏิบัติการ ทั้งนี้ผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้ขอบเขตงานของตนเพื่อให้แน่ใจว่ามีการดำเนินการจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้และความเสี่ยงดังกล่าวอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การบริหารความเสี่ยงของบริษัทเป็นการประเมินปัจจัยในอนาคตและเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง โดยบริษัทได้วางกรอบการทำงานในการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งได้ทบทวนและปรับปรุงกรอบการทำงานดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งรวมไปถึงโครงสร้างในการกำกับดูแล นโยบาย กระบวนการ และคู่มือในการบริหารด้วยเช่นกัน อนึ่ง การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) อย่างเป็นระบบเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งของกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning Process) ของบริษัท โดยกระบวนการประเมินความเสี่ยงจะมีการระบุความเสี่ยงที่สำคัญ ประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงทั้งในแง่ของความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสี่ยงดังกล่าวและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น รวมไปถึงการกำหนดวิธีการเพื่อลดความเสี่ยงต่างๆ ด้วย นอกจากนี้ บริษัทยังได้กำหนดกระบวนการติดตามระดับความเสี่ยง (Risk Monitoring) อย่างเป็นระบบ เพื่อสังเกตการณ์ความเปลี่ยนแปลงของระดับความเสี่ยง ความคืบหน้าของวิธีการเพื่อลดความเสี่ยง และความเสี่ยงสำคัญที่อาจเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

ฝ่ายบริหารจะได้รับรายงานความเสี่ยงที่สำคัญอย่างสม่ำเสมอ ผ่านกระบวนการการรายงานความเสี่ยง (Risk Reporting) การรายงานความเสี่ยงดังกล่าวจะช่วยให้ฝ่ายบริหารสามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของการรับทราบถึงความเสี่ยงนั้นๆ และตระหนักถึงและเข้าใจความเสี่ยงที่สำคัญ อันอาจเป็นอุปสรรคต่อเป้าหมายทางกลยุทธ์ของบริษัท รวมทั้งสามารถเพิ่มโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของบริษัทในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยฝ่ายบริหารจะรายงานความเสี่ยงที่สำคัญดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

(3) การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร

บริษัทมีการจัดทำนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานสำหรับการบริหารจัดการในด้านต่างๆ รวมถึงการทำธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารทั่วไป โดยบริษัทมีการกำหนดอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของฝ่ายบริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสมตามนโยบายการมอบอำนาจ (Policy on Delegation of Authority) ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท มีการแบ่งแยกหน้าที่ในการอนุมัติออกจากหน้าที่ในการบันทึกรายการบัญชีและข้อมูล และหน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สินออกจากกันเพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน ทั้งนี้

ในการทำธุรกรรมต่างๆ กับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว บริษัทมีมาตรการที่รัดกุมในการติดตามดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าการทำธุรกรรมนั้นๆ ดำเนินการตามระเบียบวิธีการปฏิบัติงานและผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่กำหนด เพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ

(4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล เพื่อให้การสื่อสารข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้องและเพียงพอต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัทได้ใช้นโยบายบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเหมาะสมกับธุรกิจของบริษัท มีการจัดเก็บบัญชีและเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอย่างเหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้ มีการจัดทำหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบการประชุม รวมทั้งรายงานการประชุม คณะกรรมการบริษัทและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณี) เพื่อพิจารณาประกอบการประชุมภายในระยะเวลาที่เหมาะสมและตามที่กฎหมายกำหนด

(5) ระบบการติดตาม

บริษัทมีกระบวนการที่ชัดเจนในการติดตามระบบการควบคุมภายในและรายงานข้อผิดพลาดและจุดอ่อนในการควบคุมภายในที่สำคัญ พร้อมทั้งรายละเอียดในการดำเนินการแก้ไข ซึ่งฝ่ายบริหารจัดให้มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) และทำการประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่มั่นคงและที่ใช้งานได้จริง

ทั้งนี้ การติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) รวมถึงการทบทวนผลการดำเนินงานและข้อมูลทางการเงินที่สำคัญเป็นประจำ การวิเคราะห์ และการติดตามรายงานการดำเนินงานที่อาจระบุความผิดปกติที่บ่งบอกถึงความล้มเหลวในระบบการควบคุมภายใน เป็นต้น นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัททราบถึงกรณีที่มีหรือสงสัยว่ามีการฉ้อโกง การกระทำผิดกฎหมาย หรือการประทุพผิดที่อาจส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อชื่อเสียงและสถานะทางการเงินของบริษัท

การประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) รวมถึง (ก) การทดสอบการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินของฝ่ายบริหาร ซึ่งจัดทำขึ้นในปี 2556 ไม่พบข้อบกพร่องในการควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อรายงานทางการเงิน โดยผลการทดสอบดังกล่าวได้มีการสรุปและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาส (ข) การดำเนินงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่งตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินธุรกิจของบริษัทตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติ โดยรายงานจุดอ่อนในการควบคุมภายในและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขจุดอ่อนเหล่านั้น โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในจะรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการแก้ไขกับฝ่ายบริหาร และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการดังกล่าวให้กับคณะกรรมการตรวจสอบทุกเดือน และ (ค) การทบทวนประเด็นในการควบคุมภายในที่ตรวจพบโดยผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัท

อนึ่ง บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ แอนด์ ยัง จำกัด ผู้สอบบัญชีของบริษัท ได้ทบทวนและประเมินการควบคุมทางการเงินของบริษัทและบริษัท ย่อย และไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อความเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 โดยคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของผู้สอบบัญชีว่า ระบบ

การควบคุมภายในของบริษัทมีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และสามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทจากการนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีอำนาจของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2557 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2557 คณะกรรมการบริษัทรับทราบความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท

การตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีพันธกิจในการปฏิบัติงานให้ความเชื่อมั่นอย่างอิสระและเที่ยงธรรม รวมทั้งให้คำปรึกษาเพื่อเพิ่มมูลค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของบริษัท หน่วยงานตรวจสอบภายในรายงานโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบในด้านการตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน มีกำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้รับการสอบทานและอนุมัติโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเป็นทางการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้มั่นใจว่าความรับผิดชอบที่ระบุในกฎบัตรและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภายในมีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการยืนยันความเข้าใจในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี

บริษัทได้แต่งตั้งนางจุติมา ศรีจันทร์พานธุ์ เป็นหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน การแต่งตั้ง โยกย้ายหรือเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานอื่นใดภายใต้หน่วยงานตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ

หน่วยงานตรวจสอบภายในยึดมั่นในแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล (รวมถึงคำจำกัดความของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หลักจริยธรรม และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน) และของสมาคมผู้ตรวจสอบและควบคุมระบบสารสนเทศ และคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของบริษัท

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีการจัดทำแผนการตรวจสอบภายในที่มีความยืดหยุ่น โดยประเมินจากปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องและประเด็นที่อยู่ในความสนใจของผู้บริหารระดับสูง โดยแผนการตรวจสอบภายในประจำปี จะได้รับการสอบทานและอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ นอกเหนือจากการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติแล้วนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติงานพิเศษอื่นตามการร้องขอของผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบตามความเหมาะสม

อนึ่ง ตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปีนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในจะพิจารณาและทบทวนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น สอบทานความเพียงพอและความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน และรายงาน

จุดบกพร่องของการควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญ การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานต่อผู้บริหาร โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงผู้ตรวจสอบภายนอกอื่นๆ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบจะได้รับรายงานผลการตรวจสอบ รวมถึงความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงของผู้บริหารและความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นประจำทุกเดือน

นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังรับผิดชอบในการสอบทานรายการระหว่างกันตามระเบียบภายในของบริษัท เพื่อให้แน่ใจว่าการทำการระหว่างกันนั้นเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พร้อมทั้งรายงานผลการสอบทานแก่คณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส หน่วยงานตรวจสอบภายในมีส่วนร่วมในการดำเนินการสอบสวนการกระทำที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตภายในบริษัท และรายงานผลให้แก่ผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบทราบ นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจ

พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญอย่างต่อเนื่อง โดยเข้ารับการฝึกอบรมที่หลากหลายทั้งที่จัดขึ้นภายในและภายนอกบริษัท รวมถึงการสัมมนาในต่างประเทศ นอกจากนี้ พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในยังมีโอกาสพัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานของบริษัท

อนึ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีคุณภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน และปฏิบัติงานตามที่กำหนดในกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายในและความคาดหวังของผู้บริหาร หน่วยงานตรวจสอบภายในได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในโดยผู้ประเมินภายนอกเป็นประจำทุก 5 ปี และรายงานผลการประเมินให้แก่คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบทราบ การประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในครั้งล่าสุดได้จัดทำขึ้นในปี 2554 โดยผลการประเมินสรุปได้ว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลเรื่องการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน ซึ่งกำหนดโดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล

การกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทยึดมั่นในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อรักษาและเสริมสร้างมูลค่าของผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคณะกรรมการบริษัทได้จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ และกระบวนการในการบริหารความเสี่ยง การกำหนดกลยุทธ์ การรายงานทางการเงิน และการควบคุมภายใน นอกจากนี้ บริษัทได้จัดทำหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ตีแผ่ธรรมภิบาล” ซึ่งใช้บังคับกับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ที่กระทำการในนามของบริษัท โดยเริ่มใช้บังคับตั้งแต่ปี 2549 และมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมา โดยครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น สิทธิมนุษยชน แรงงาน สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การใช้ข้อมูลภายใน การทุจริตคอร์รัปชัน การควบคุมภายใน และการเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น ทั้งนี้ ตามหลักมาตรฐานสากล

บริษัทได้จัดทำให้มีการเผยแพร่นโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติดังกล่าวทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th และระบบสื่อสารภายในของบริษัท (Intranet) เพื่อความสะดวกของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทในการเข้าถึงและใช้ในการอ้างอิง นอกจากนี้ บริษัทได้จัดทำให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง อาทิ จัดการบรรยายในการประชุมพิเศษสำหรับพนักงานใหม่ และจัดการอบรมในเรื่องดังกล่าวเป็นครั้งคราวไป

รายละเอียดของการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท โดยอ้างอิงตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 หมวด มีดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น อันได้แก่ การซื้อขายและการโอนหุ้น การได้รับส่วนแบ่งในผลกำไรของบริษัท การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเป็นอิสระและเท่าเทียมกัน การร่วมตัดสินใจเรื่องสำคัญของบริษัท การแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี การกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี และการได้รับข้อมูลข่าวสารของบริษัทอย่างรวดเร็ว ครบถ้วน และเพียงพอผ่านช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย โดยสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตนอย่างเต็มที่ผ่านการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่กระทบหรือเกี่ยวข้องกับสิทธิและผลประโยชน์ของตน

บริษัทมีนโยบายส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบัน ในการเข้าร่วมการประชุมผู้ถือหุ้น โดยบริษัทคัดเลือกสถานที่จัดการประชุมซึ่งมีระบบขนส่งมวลชนเข้าถึงและเพียงพอเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเดินทางเข้าร่วมการประชุมได้อย่างสะดวก บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นจัดส่งเอกสารลงทะเบียนเข้าร่วมการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพื่อลดระยะเวลาในการตรวจสอบเอกสารในวันประชุม และบริษัทจัดช่องทางการลงทะเบียน ณ สถานที่จัดการประชุมสำหรับผู้ถือหุ้นบุคคลธรรมดาและนักลงทุนสถาบัน โดยบริษัทได้นำระบบบาร์โค้ด (Barcode) มาใช้ในการลงทะเบียนและนับคะแนนเสียง เพื่อช่วยให้ขั้นตอนการลงทะเบียนและการประมวลผลการลงคะแนนเสียงเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และได้จัดเตรียมอาหารเครื่องดื่มให้แก่ผู้ถือหุ้นในการมอบฉันทะ ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้น

บริษัทดำเนินการประชุมอย่างโปร่งใสและมีกลไกที่สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็น โดยสนับสนุนให้กรรมการ ผู้บริหารระดับสูง และผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุม

ผู้ถือหุ้นอย่างพร้อมเพรียงเพื่อตอบคำถามและรับทราบความเห็นของผู้ถือหุ้น

อนึ่ง บริษัทได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556 ณ ห้องคอนเวนชัน บีสอง โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย โดยมีกรรมการและผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ทั้งหมด 12 ท่าน

บริษัทได้มอบให้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นนายทะเบียนของบริษัท เป็นผู้ดำเนินการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นเวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 21 วันก่อนการประชุม และบริษัทได้จัดทำมีการเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนการประชุม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ถือหุ้นได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ในระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม – 31 ธันวาคม 2555 อย่างไรก็ดี ไม่มีผู้ถือหุ้นส่งคำถามที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมแต่อย่างใด

บริษัทได้จัดทำให้มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงลงคะแนนให้แก่ผู้ถือหุ้นก่อนเริ่มการประชุม โดยมีที่ปรึกษากฎหมายทำหน้าที่กำกับดูแลการประชุมและการออกเสียงลงคะแนนเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัท ทั้งนี้ ในการประชุมผู้ถือหุ้น ประธานในที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและวาระการประชุมได้อย่างเต็มที่

บริษัทได้แจ้งมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 โดยระบุผลการออกเสียงลงคะแนนในแต่ละวาระ แยกประเภทคะแนนเสียงเป็น “เห็นด้วย” “ไม่เห็นด้วย” และ “งดออกเสียง” โดยจัดส่งในรูปแบบจดหมาย

ข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ ภายในวันเดียวกัน หลังจากการประชุมผู้ถือหุ้นเสร็จสิ้น

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญและดูแลให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม โดยได้ดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

บริษัทมีนโยบายที่จะรักษาสีทธิของผู้ถือหุ้นทุกราย โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ประธานในที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่ได้แจ้งไว้ในหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น และไม่มีการเพิ่มวาระการประชุมโดยไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นของบริษัททุกรายมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตามจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่ โดยหนึ่งหุ้นมีสิทธิออกเสียงเท่ากับหนึ่งเสียง

บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องที่เห็นสมควรบรรจุเป็นวาระการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 และเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการล่วงหน้าก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นในวันที่ 1 ตุลาคม – 31 ธันวาคม 2555 โดยบริษัทได้เผยแพร่รายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการดังกล่าวโดยจัดส่งในรูปแบบจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ และทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th อย่างไรก็ดี ไม่มีผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องเพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุม หรือเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการแต่อย่างใด

บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองได้สามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทหรือบุคคลอื่นเข้าร่วม

ประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนตนได้ โดยบริษัทได้จัดเตรียมหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนด ซึ่งผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการออกเสียงลงคะแนนได้ และได้จัดส่งหนังสือมอบฉันทะให้แก่ผู้ถือหุ้นพร้อมหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นสามารถดาวน์โหลดหนังสือมอบฉันทะได้จากเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

บริษัทได้มอบหมายให้บริษัท พีทีที ไอลิซิตี โซลูชันส์ จำกัด ดำเนินการแทนบริษัทในการลงทะเบียนและนับคะแนนเสียง ซึ่งบริษัทได้จัดเตรียมบัตรลงคะแนนเสียง สำหรับผู้ถือหุ้นในการออกเสียงลงคะแนนในวาระต่างๆ โดยในการเลือกตั้งกรรมการ บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล การนับคะแนนเสียงในแต่ละวาระเป็นไปอย่างเปิดเผย โปร่งใส และมีการจัดเก็บบัตรลงคะแนนเสียงไว้สำหรับการตรวจสอบในภายหลัง

บริษัทได้จัดทำรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 และจัดให้มีการเผยแพร่รายงานการประชุมและแถบวิดีโอที่บันทึกภาพการประชุมผู้ถือหุ้นทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th ภายใน 14 วันภายหลังจากการประชุม

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทตระหนักถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอกบริษัท และดูแลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสิทธิดังกล่าวได้รับการคุ้มครองและปฏิบัติด้วยดี ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและความร่วมมือระหว่างบริษัทและผู้มีส่วนได้เสีย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน สร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงให้แก่บริษัทและผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทในระยะยาว

(1) สิทธิของผู้ถือหุ้น

บริษัทตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ถือหุ้นในฐานะเจ้าของบริษัท บริษัทดูแลให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม โดยจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใส และทันต่อเวลา และจัดให้มีการดูแลรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท บริษัทมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานเพื่อสร้างผลกำไร และการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิของ

ผู้ถือหุ้นแสดงอยู่ในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น และหมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

(2) สิทธิของพนักงาน

บริษัทตระหนักเสมอว่าพนักงานเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นรากฐานของความสำเร็จ ดังนั้น บริษัทจึงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพของพนักงานตลอดเส้นทางการทำงาน โดยพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถของพนักงาน รวมทั้งมอบโอกาสในการสร้างความก้าวหน้าในการทำงานให้แก่พนักงานทุกคนโดยเท่าเทียมกัน และให้ค่าตอบแทนแก่พนักงานในอัตราที่เหมาะสม โดย บริษัทศึกษาและทบทวนโครงสร้างองค์กร บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ประเมินผลการทำงานและความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อสร้างศักยภาพและความพร้อมภายในองค์กรเพื่อพัฒนาองค์กรสู่การเป็นองค์กรที่ดี

บริษัทให้ความสำคัญในเรื่องสวัสดิการและความปลอดภัยของพนักงาน โดยบริษัทได้จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด อาทิ วันเวลาทำงาน วันหยุด วันหยุดพักผ่อนประจำปี และวันลาหยุดประเภทต่างๆ รวมถึงการประกันสังคม กองทุนเงินทดแทนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยมีการประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง

บริษัทได้จัดให้มีสวัสดิการอื่นๆ นอกจากที่กฎหมายกำหนด อาทิ การประกันสุขภาพ ซึ่งครอบคลุมการรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน และทันตกรรม การประกันชีวิต การประกันอุบัติเหตุ การตรวจสุขภาพประจำปี และการรักษาพยาบาลภายในสำนักงาน โดยจัดให้มีแพทย์และพยาบาลประจำสำนักงานในช่วงเวลาปฏิบัติงาน รวมถึงจัดให้มีมาตรการดูแลสุขภาพอนามัยของพนักงาน อาทิ การประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันโรคระบาด และการจัดหาหน้ากากอนามัยและแอลกอฮอล์เจลสำหรับล้างมือให้แก่พนักงานและบุคคลภายนอก นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้พนักงานออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี โดยได้จัดสถานที่ออกกำลังกาย และกิจกรรมต่างๆ สำหรับการออกกำลังกาย เช่น โยคะและแอโรบิค เป็นต้น และส่งเสริมเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยได้จัดสถานที่และกิจกรรมต่างๆ อาทิ ห้องเด็กเล่น ห้องสมุด ห้องให้นมบุตร และกิจกรรมในช่วงปิดเทอม เพื่อรองรับกรณีที่พนักงานมีความจำเป็นต้องนำบุตรหลานมาที่ทำงาน นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีเงินช่วยเหลือพนักงานในกรณีต่างๆ เช่น การสมรส การคลอดบุตร การอุปสมบท การเสียชีวิตของญาติใกล้ชิด การประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น

บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร โดยจัดให้มีการเลือกตั้ง “สภาผู้แทนพนักงาน” เพื่อเป็นตัวแทนของพนักงาน และเป็นสื่อกลางในการประสานงานกับบริษัท เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของพนักงานในเรื่องต่างๆ เพิ่มเติมจากที่บริษัทได้จัดให้ในรูปแบบของสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่พนักงานได้รับอยู่แล้ว รวมทั้งให้คำปรึกษา และรับฟังข้อคิดเห็นของพนักงาน

บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (HSSE) เพื่อกำหนดนโยบายและหลักในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ สวัสดิภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดและส่งเสริมให้มีการดูแลและรักษาสุขภาพอนามัยที่ดีและจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย ซึ่งรวมถึงควบคุมอันตรายและดำเนินการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุและโรคภัยจากการทำงาน ให้กับพนักงานทุกคนตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ อีกทั้งจัดให้มีการอบรมด้านความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (HSSE Workshop) เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในองค์กรผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (HSSE Virtual Learning Program) ให้แก่พนักงานทุกคน ทั้งนี้ เพื่อสร้างจิตสำนึกและหลักในการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของพนักงานและผู้บริหารเข้าทำงานร่วมกัน โดยทำหน้าที่รายงานและเสนอแนวทางการแก้ไขและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย และส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยมีการประชุมร่วมกันเป็นประจำทุกเดือน อนึ่ง ในปี 2556 บริษัทมีค่าอัตราความถี่การเกิดอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงาน (Loss-Time Injury Frequency Rate) เท่ากับ

0.08 เมื่อเทียบกับ 1,000,000 ชั่วโมงการทำงาน และบริษัทอยู่ระหว่างจัดทำระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยมีแผนจะขอรับรองระบบตามมาตรฐานสากล ISO 14001 & OHSAS 18001 ในปี 2557

นอกจากนี้ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงองค์กรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของพนักงานได้อย่างแท้จริง บริษัทได้จัดให้พนักงานทำแบบสำรวจความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement Survey) ทุกปีผ่านช่องทางออนไลน์ โดยแบบสำรวจความคิดเห็นดังกล่าวครอบคลุมเรื่องความคิดเห็นที่พนักงานมีต่อหัวหน้างาน ทีมงาน และบริษัท รวมไปถึงแนวทางและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพของบริษัท ทั้งนี้ พนักงานสามารถแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองผ่านแบบสำรวจความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ โดยข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสำรวจความคิดเห็นจะถูกเก็บเป็นความลับ

(3) สิทธิของชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

บริษัทตระหนักถึงความเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชน และให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยบริษัทเน้นการพัฒนากิจกรรมโดยการนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนกลุ่มต่างๆ (Enable) ส่งเสริมความปลอดภัยของการให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคม (Safe) และทำธุรกิจด้วยความห่วงใย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Climate Change) ในปี 2556 ที่ผ่านมา บริษัทได้จัดทำกิจกรรมในหลากหลายรูปแบบเพื่อช่วยเหลือชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “ความรับผิดชอบต่อสังคม”

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทส่งเสริมให้มีการให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานในเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยบริษัทมีนโยบายในการคุ้มครองและปกป้องสิ่งแวดล้อม โดยจะดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ บริษัทได้ดำเนินการเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและควบคุมกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดการของเสียที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของบริษัท เช่น การนำแบตเตอรี่ที่เสื่อมสภาพจากสถานีฐานไปกำจัดโดยกระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) การรณรงค์การใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ทั้งภายในอาคารสำนักงานและสถานีสถาน โดยมีการออกแบบสำนักงานในอาคารจตุรัสจามจุรีให้ประหยัดพลังงาน การรณรงค์ให้พนักงานใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เช่น การประชุมผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-conference) ซึ่งจะช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการใช้พลังงานเชื้อเพลิงในการเดินทาง เป็นต้น

(4) สิทธิของลูกค้า

บริษัทมีความมุ่งมั่นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการ รวมทั้งนำเสนอสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ตลอดจนดำเนินการต่างๆ เพื่อให้ลูกค้ามีความมั่นใจและพึงพอใจในบริการของบริษัท โดยลูกค้าทุกรายจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน ด้วยความเคารพและกิริยามารยาทที่ดี บนหลักการ “Customer Centricity” หรือการให้ความสำคัญแก่ลูกค้า โดยเน้นเรื่องการเข้าใจความ

ต้องการของลูกค้า และให้พนักงานทุกคนยึดหลักการนี้ในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ โดยบริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมภายในองค์กรให้กับพนักงานตลอดทั้งปี เพื่อสนับสนุนให้พนักงานได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยบริษัทจะนำข้อคิดเห็นของพนักงานมาปรับปรุงและส่งเสริมการทำงานร่วมกันในทุกส่วนงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ลูกค้าไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

ปัจจุบัน บริษัทได้จัดเตรียมช่องทางบริการเพื่อรองรับการติดต่อจากลูกค้า กล่าวคือ สำนักงานบริการลูกค้า (Service Center) และคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) โดยลูกค้าสามารถติดต่อสอบถามข้อมูล แจ้งทำการเปลี่ยนแปลงต่างๆ รวมถึงร้องเรียนปัญหาผ่านสำนักงานบริการลูกค้า ซึ่งตั้งอยู่ในทำเลสำคัญในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และต่างจังหวัด และผ่านคอลเซ็นเตอร์ โทรศัพท์หมายเลข 1687 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งนี้คอลเซ็นเตอร์ของบริษัทสามารถให้บริการรองรับลูกค้าได้ถึง 10 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย จีน พม่า ลาว กัมพูชา ยาวี ญี่ปุ่น อังกฤษ มาลายู และเวียดนาม

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดตั้ง “ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน” เพื่อทำหน้าที่ดูแลการรับเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน โดยไม่คิดค่าธรรมเนียม และค่าบริการ ทั้งนี้ บริษัทได้เผยแพร่รายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรับเรื่องร้องเรียนทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

บริษัทมีนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า โดยกำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลให้จำกัดเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน การดูแลลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และการดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

(5) สิทธิของลูกค้า

บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน โดยบริษัทได้กำหนดนโยบายวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นลายลักษณ์อักษร ง่ายต่อการเข้าใจ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้ลูกค้าของบริษัทสามารถเชื่อมั่นในกระบวนการพิจารณาเลือกลูกค้าของบริษัทได้ในทุกกรณี โดยบริษัทจะจัดให้มีการแข่งขันการประกวดราคาทุกครั้งหากเป็นไปได้ ทั้งนี้ การเจรจาตกลงเข้าทำสัญญาระหว่างลูกค้าและบริษัทเป็นไปภายใต้เงื่อนไขทางการค้าทั่วไป

บริษัทมีนโยบายให้ลูกค้าของบริษัทปฏิบัติตามหลักในการปฏิบัติสำหรับลูกค้า (Supplier Code of Conduct) ในเรื่องต่างๆ เช่น แรงงาน สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันกับบริษัท ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ อนึ่ง เพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของลูกค้าตามหลักในการปฏิบัติสำหรับลูกค้า บริษัทได้จัดให้มีการเยี่ยมชมสถานที่ประกอบการของลูกค้าและส่งแบบสอบถามไปยังลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจ และเพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่ลูกค้าของบริษัท

นอกจากนี้ บริษัทให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของลูกค้าและบุคคลอื่นโดยมีนโยบายให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท หลีกเลี่ยงการล่วงละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของลูกค้าและบุคคลอื่น ขณะเดียวกัน กรรมการ

ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท จะต้องปกป้องและตรวจสอบดูแลทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทเพื่อประโยชน์ของบริษัท ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมาภิบาล”

(6) สิทธิของคู่แข่ง

บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรมและโดยเปิดเผย และบริษัทจะไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า หรือที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของคู่แข่ง ทั้งนี้ บริษัทดำเนินการแข่งขันในตลาดโดยนำเสนอสินค้าและบริการที่ดีและในราคาที่เหมาะสม และบริษัทจะเผชิญกับคู่แข่งด้วยความซื่อตรงและด้วยความความเป็นมืออาชีพ

(7) สิทธิของเจ้าหนี้

บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะรักษาสัมพันธภาพที่ยั่งยืนระหว่างบริษัทและเจ้าหนี้อยู่เสมอ บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อเจ้าหนี้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้แก่เจ้าหนี้ และยึดมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาที่มีต่อเจ้าหนี้โดยเคร่งครัด ทั้งในเรื่องการชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียม การดำรงอัตราส่วนทางการเงิน และเงื่อนไขอื่นๆ เป็นต้น และหากเกิดกรณีที่บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งได้ บริษัทจะแจ้งให้เจ้าหนี้ทราบโดยเร็ว เพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไข ทั้งนี้ ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีเหตุผิดนัดชำระหนี้และไม่มีการค้าประกันแต่อย่างใด

(1) การเคารพหลักสิทธิมนุษยชนสากล

บริษัทสนับสนุนการเคารพสิทธิมนุษยชนที่ประกาศใช้ในนานาประเทศ ซึ่งรวมถึงปฏิญญาและอนุสัญญาต่างๆ ของสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัทจะต้องเคารพในศักดิ์ศรีส่วนบุคคล ความเป็นส่วนตัว และสิทธิของแต่ละบุคคลที่ตนได้มีการติดต่อกับในระหว่างการทำงาน โดยจะต้องไม่กระทำการใดๆ หรือส่งเสริมให้มีการละเมิดหรือล่วงเกินสิทธิมนุษยชนใดๆ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมาภิบาล”

(2) การต่อต้านทุจริตและการจ่ายสินบน

คณะกรรมการบริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิเสธการทุจริตคอร์รัปชันและการติดสินบนทุกรูปแบบและทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐหรือภาคเอกชน โดยบริษัทได้ออกหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมาภิบาล” และนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมาตั้งแต่ปี 2549 และมีการปรับปรุงแก้ไขให้รัดกุมยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดห้ามมิให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท กระทำการซึ่งเป็นการให้หรือรับของกำนัลที่เป็นเงินหรือสิ่งตอบแทนอื่นใดอันมิชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบทางธุรกิจ หรือความสัมพันธ์กับลูกค้า และกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนมีหน้าที่รายงานการพบเห็นการฝ่าฝืนนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันดังกล่าว โดยบริษัทมีมาตรการให้ความคุ้มครองแก่ผู้แจ้งเบาะแสอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ในแต่ละปี บริษัทได้จัดให้มีการฝึกอบรมให้แก่พนักงานที่สนใจและในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ตระหนักถึงความสำคัญและเข้าใจนโยบายและมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งวิธีการประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชันด้วย โดยบริษัทมีการประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันโดยรวมทุกสิ้นปี

อนึ่ง ตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา บริษัทได้เข้าร่วมโครงการสร้างแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Collective Action Coalition) ซึ่งโครงการดังกล่าวถือเป็นโครงการระดับชาติที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(3) การดำเนินการในกรณีผู้แจ้งเบาะแสและการปกป้องผู้แจ้งเบาะแส

บริษัทได้จัดให้มีช่องทางการสื่อสารผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร้องเรียนโดยตรงต่อคณะกรรมการบริษัทในกรณีได้รับความไม่เป็น

ธรรมหรือความเดือดร้อนจากการกระทำของบริษัท นอกจากนี้ พนักงานทุกคนมีหน้าที่ต้องรายงานเหตุการณ์ หรือพฤติกรรมในที่ทำงานที่ไม่ถูกต้องหรือสงสัยว่าจะไม่ถูกต้องหรือละเมิดต่อธรรมาภิบาลของบริษัท กฎระเบียบหรือกฎหมายใดๆ ต่อผู้บังคับบัญชา และบริษัทได้จัดช่องทางสำหรับพนักงานเพื่อปรึกษาหรือแจ้งเหตุโดยตรงต่อผู้จัดการฝ่ายกำกับดูแล (Compliance Manager) หากพบเห็นหรือสงสัยการกระทำใดๆ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือฝ่าฝืนต่อหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมาภิบาล” ซึ่งมีหรืออาจมีผลกระทบต่อพนักงาน ผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ และบริษัท โดยที่ทีมงานฝ่ายกำกับดูแลจะตรวจสอบข้อเท็จจริง สรุปรายละเอียดของเหตุดังกล่าวเพื่อรายงานต่อหน่วยงานตรวจสอบภายใน และคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และดำเนินการแก้ไขเยียวยาหรือดำเนินการทางกฎหมายสำหรับการกระทำความผิดดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ ข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และรายละเอียดอื่นๆ ที่ทีมงานฝ่ายกำกับดูแลได้รับจะถูกเก็บเป็นความลับเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้แจ้งเบาะแส

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

บริษัทปฏิบัติตามข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญ โดยได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน พัฒนาการของบริษัท ข้อมูลการประกอบกิจการ ผลการดำเนินงาน และข่าวสารต่างๆ ของบริษัทผ่านทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลเป็นไปอย่างโปร่งใสและเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานประจำปี นโยบายและกิจกรรมเพื่อสังคม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th โดยบริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ บริษัทได้จัดประชุมแถลงข้อมูลผลการดำเนินงานในแต่ละไตรมาสให้แก่ผู้ถือหุ้น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมชี้แจงและตอบข้อซักถาม

บริษัทตระหนักดีว่าข้อมูลของบริษัททั้งที่เกี่ยวกับการเงินและที่มีไม่ทางการเงินล้วนมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป ดังนั้น เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และโปร่งใส บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อทำหน้าที่ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ผู้สนใจสามารถ

ติดต่อขอรับข้อมูลของบริษัทจากหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ +66 2202 8882 หรือทางอีเมล IR@dtac.co.th

อนึ่ง คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัทและข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี ซึ่งงบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยบริษัทได้เลือกใช้นโยบายทางบัญชีที่เหมาะสมและใช้นโยบายทางบัญชีเดียวกันในแต่ละรอบปีบัญชี ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานทางการเงินและระบบควบคุมภายในของบริษัท รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อให้มั่นใจว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วนและเพียงพอ เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังได้จัดทำรายงานคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอในรายงานประจำปีต่อผู้ถือหุ้นเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและประเด็นสำคัญต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปีด้วย

ทั้งนี้ ในปี 2556 ไม่มีเหตุการณ์ที่บริษัทถูกดำเนินการโดยหน่วยงานกำกับดูแลเนื่องจากการไม่ประกาศหรือไม่เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญภายในระยะเวลาที่กำหนด

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบต่อของกรรมาการ

(1) โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท

ปัจจุบัน คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 12 ท่าน โดยมีกรรมการซึ่งเป็นกรรมการอิสระ 4 ท่าน และกรรมการอิสระซึ่งเป็นเพศหญิง 1 ท่าน กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจาก กสท. ตามสัญญาความร่วมมืองาน 1 ท่าน และกรรมการที่เป็นผู้บริหาร 1 ท่าน (ได้แก่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร)

อนึ่ง บริษัทไม่มีกรรมการที่ดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 5 บริษัท และบริษัทไม่มีนโยบายให้กรรมการที่เป็นผู้บริหารดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่นและบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 2 บริษัท ทั้งนี้ ไม่นับรวมบริษัทย่อย บริษัทในเครือ และบริษัทร่วมทุนของบริษัทซึ่ง

บริษัทมีความจำเป็นต้องเข้าไปกำกับดูแลการบริหารจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทมีกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารมากกว่า 1 ท่านที่มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท

ประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่ความรับผิดชอบแยกต่างหากจากกันและไม่ใช้บุคคลเดียวกันโดยประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้งของกรรมการบริษัท ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม โดยควบคุมการประชุมของคณะกรรมการบริษัทให้เป็นไปตามระเบียบวาระการประชุม และสนับสนุนให้กรรมการทุกท่านมีส่วนร่วมในการประชุม เช่น ตั้งคำถามหรือข้อสังเกต ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร และสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท แต่จะไม่ก้าวล่วงในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการของบริษัท และกำกับดูแลให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นไปตามข้อบังคับ มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น มติคณะกรรมการบริษัท นโยบายและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัท และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์หลากหลาย ทั้งด้านการเงินการบัญชี การบริหารจัดการ กฎหมาย และกิจการโทรคมนาคม โดยกรรมการอิสระของบริษัทมีคุณสมบัติสูงกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำของสำนักงาน ก.ล.ด. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามรายละเอียดซึ่งแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ – กรรมการอิสระ”

อนึ่ง บริษัทมิได้กำหนดให้ประธานกรรมการบริษัทเป็นกรรมการอิสระเนื่องจากกิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการที่มีลักษณะเฉพาะ มีความซับซ้อนและมีการกำกับดูแลอย่างเข้มงวด บริษัทเห็นว่าประธานกรรมการและกรรมการของบริษัทมีความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจเป็นอย่างดีถึงลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท ซึ่งจำเป็นต้องการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวม และถึงแม้ประธานกรรมการจะไม่ใช้กรรมการอิสระ แต่คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ดี รวมทั้งมีกลไกซึ่งสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายว่า การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของคณะกรรมการบริษัทได้ใช้ดุลยพินิจที่เป็นอิสระระมัดระวัง รอบคอบ และปราศจากการครอบงำหรือการขึ้นใจในทางความคิดในระหว่างพิจารณา

(2) บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินงาน แผนการประกอบธุรกิจ และงบประมาณประจำปีของบริษัท และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท และมติของคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัท และเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการพิจารณาทบทวนและให้ความเห็นชอบในวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินงานของบริษัทเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์และสภาพธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รายละเอียดเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ – คณะกรรมการบริษัท”

คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการและการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน ก.ล.ด. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและอนุมัติ และให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นอกจากนี้ บริษัทได้กำหนดระเบียบปฏิบัติและจัดทำขอบเขตของธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสีย (General Mandate for Interested Person Transactions) โดยกำหนดประเภทและขั้นตอนการอนุมัติรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งเป็นรายการที่บริษัทกระทำเป็นประจำในการประกอบธุรกิจ โดยบริษัทจะเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติขอบเขตของธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสียและรายงานการเข้าทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสียให้คณะกรรมการทราบเป็นประจำทุกปี

คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการ โดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้กรรมการได้พิจารณาและทบทวนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร และบริษัท รวมถึงพิจารณาและอภิปรายประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการหรืออยู่ในความสนใจของคณะกรรมการ โดยมีการแจ้งผลการประชุมให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารรับทราบ เพื่อพิจารณาและปรับปรุงต่อไป ทั้งนี้ ในปี 2556 คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ โดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม 1 ครั้ง

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ (Evaluation on the Performance of the Board of Directors) และการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคล (Director Self-Assessment) เป็นประจำทุกปี เพื่อเปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านแสดงความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการทั้งคณะโดยรวม และเพื่อช่วยให้ได้มีการพิจารณาทบทวนผลงาน ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการปฏิบัติงานในระหว่างปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ในปี 2556 คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น สรุปผลได้ดังนี้

ผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ

แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะแบ่งการประเมินเป็น 6 หัวข้อได้แก่ (1) โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ (2) บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (3) การประชุมคณะกรรมการ (4) การทำหน้าที่ของกรรมการ (5) ความสัมพันธ์ของฝ่ายจัดการ และ (6) การพัฒนาตนเองของกรรมการและการพัฒนาผู้บริหาร และมีเกณฑ์การประเมินผลคิดเป็นร้อยละจากคะแนนเต็มในแต่ละข้อ โดยคะแนนมากกว่าร้อยละ 85 = ดีเยี่ยม คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 = ดีมาก คะแนนมากกว่าร้อยละ 65 = ดี คะแนนมากกว่าร้อยละ 50 = พอใช้ และต่ำกว่าร้อยละ 50 = ควรปรับปรุง ทั้งนี้ ผลการประเมินสรุปได้ว่า คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติหน้าที่ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีเพื่อธรรมภิบาล” ของบริษัท โดยมีผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 96

ผลการประเมินการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคล

แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคลแบ่งการประเมินเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ (1) การเข้ารับตำแหน่งกรรมการ (2) จริยธรรมของการเป็นกรรมการ (3) ความรับผิดชอบของกรรมการ (4) การประชุมคณะกรรมการ และ (5) ภาพรวมการปฏิบัติงานของกรรมการ ซึ่งผลการประเมินพบว่าคะแนนส่วนใหญ่สูงกว่าร้อยละ 86 จึงสามารถสรุปผลการประเมินได้ว่า กรรมการของบริษัทมีคุณสมบัติและได้ปฏิบัติภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่ออย่างดียเยี่ยมและเหมาะสมตามแนวทางการปฏิบัติที่ดีของกรรมการ

(3) การประชุมคณะกรรมการบริษัท

การประชุมคณะกรรมการบริษัทจัดขึ้นอย่างน้อยทุกไตรมาส โดยบริษัทจะแจ้งกำหนดการประชุมคณะกรรมการบริษัทให้กรรมการทราบล่วงหน้าทุกปี เพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้อย่างพร้อมเพรียงกัน ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท มีการกำหนดวาระการประชุมที่ชัดเจน โดยบริษัทจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมให้แก่กรรมการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้

กรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนเข้าร่วมการประชุม การประชุมแต่ละครั้งใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 3 ชั่วโมง โดยมีผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมการประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดและตอบข้อซักถามของคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ ประธานกรรมการเปิดโอกาสให้กรรมการทุกท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยก่อนการลงคะแนน และสรุปมติของที่ประชุมในแต่ละวาระการประชุม กรรมการที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนและจะต้องออกจากการประชุมในระหว่างการพิจารณาวาระนั้น ๆ

บริษัทจัดทำบันทึกถายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร โดยจัดเก็บต้นฉบับร่วมกับหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม และจัดเก็บสำเนาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวกสำหรับกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบ

ในปี 2556 บริษัทได้จัดการประชุมคณะกรรมการบริษัทรวม 9 ครั้ง โดยมีกรรมการเข้าร่วมประชุมดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่แต่งตั้ง ครั้งแรก	วันที่แต่งตั้ง ครั้งสุดท้าย	การเข้าร่วม ประชุม
นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ประธานกรรมการ	29 ตุลาคม 2533	30 มีนาคม 2555	9
นายชิตเว่ เบรคเก้	รองประธานกรรมการ	8 กุมภาพันธ์ 2549	21 เมษายน 2554	8
นายจุลจิตต์ บุญเขต	กรรมการอิสระ	6 มีนาคม 2543	21 เมษายน 2554	8
นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ	17 พฤศจิกายน 2549	30 มีนาคม 2555	6
นายสุนทร โภคาชัยพัฒน์	กรรมการอิสระ	6 มีนาคม 2543	30 มีนาคม 2555	6
นายสมพล จันทรประเสริฐ ⁽¹⁾	กรรมการ	6 มิถุนายน 2549	21 เมษายน 2554	1
นายกุนนาร์ โจอัน เบร์เทิลเซน	กรรมการ	27 เมษายน 2553	29 มีนาคม 2556	7
นายจอห์น ทราวิส เอ็ดดี้	กรรมการ	21 เมษายน 2554	21 เมษายน 2554	8
นายลาส เอริก เทลแมนน์	กรรมการ	20 กรกฎาคม 2554	29 มีนาคม 2556	5
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ	5 กันยายน 2554	30 มีนาคม 2555	7
นายฮาคุน บราวซ์เชิ์ เชิร์ล ⁽²⁾	กรรมการ	5 กันยายน 2554	5 กันยายน 2554	2
นายมอร์เติน เด็งส์ ⁽²⁾	กรรมการ	21 ตุลาคม 2554	21 ตุลาคม 2554	1
นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ์	กรรมการ	8 กุมภาพันธ์ 2556	8 กุมภาพันธ์ 2556	5
นายทอเร่ จอห์นเซน ⁽³⁾	กรรมการ	29 มีนาคม 2556	29 มีนาคม 2556	7
นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ ⁽⁴⁾	กรรมการ	29 มีนาคม 2556	29 มีนาคม 2556	1 ⁽⁵⁾

หมายเหตุ

- (1) นายสมพล จันทรประเสริฐ ลาออกจากกรรมการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556 โดยนางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556 แทน
- (2) นายฮาคุน บราวซ์เชิ์ เชิร์ล และนายมอร์เติน เด็งส์ ครบกำหนดออกจากตำแหน่งกรรมการตามวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556
- (3) นายทอเร่ จอห์นเซน เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556
- (4) นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556
- (5) นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัทด้วยตนเอง 1 ครั้ง และผ่านมติที่ 4 ครั้ง

(4) คณะกรรมการชุดย่อย

ในปี 2556 คณะกรรมการชุดย่อยได้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการสอบทานกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัท ระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายใน การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท พิจารณาและคัดเลือกผู้สอบบัญชีของบริษัท และสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน รุขกรรมของผู้มีส่วนได้เสียหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เป็นต้น

หนึ่ง ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการพิจารณาและคัดเลือกผู้สอบบัญชีของบริษัทนั้น คณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีตามเกณฑ์การประเมินผลของบริษัท ซึ่งประกอบด้วยประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงาน ความรู้ความเข้าใจในธุรกิจโทรคมนาคม และความเชี่ยวชาญในการสอบบัญชีของบริษัท โทรคมนาคม รวมถึงความเป็นอิสระในการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีในปีที่ผ่านมา เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556 นางกิงกาญจน์ อัครวงษ์สุทธิ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4496 นายโสภณ เพิ่มศิริวัลลภ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3182 นางสาวรุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3516 นางสุมาลี รวีราบัณฑิต ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3970 และนางสาวพิมพ์ใจ มานิตขจรกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4521 ผู้สอบบัญชีจากบริษัท สำนักงาน เอ็นส์ที แอนด์ ยัง จำกัด ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และบริษัทย่อย ทั้งนี้ นายโสภณ เพิ่มศิริวัลลภ เป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นต่อการเงินของบริษัทสำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 โดยนายโสภณ เพิ่มศิริวัลลภ ไม่ได้เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นต่อการเงินของบริษัทในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2554 และ 2555

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการสอบทานระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในนั้น คณะกรรมการตรวจสอบจะนัดประชุมกับผู้สอบบัญชีของบริษัทตามลำพัง โดยไม่มีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาเห็นว่าจำเป็นและเห็นสมควร คณะกรรมการตรวจสอบอาจขอคำชี้แจงและความเห็นจากหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit Department) และผู้สอบบัญชีของบริษัทเกี่ยวกับรายละเอียดด้านการเงินและบัญชีเพื่อให้การทำหน้าที่เป็นไปอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบจะจัดขึ้นโดยเฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง โดยในปี 2556 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 12 ครั้ง และมีกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมดังนี้ นายจุลจิตต์ บุญเกตุ 12 ครั้ง นายสุนทร โภคาชัยพัฒน์ 10 ครั้ง และนายสติเฟิน อุดรพิท ฟอร์ดแฮม 11 ครั้ง

คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ 3 ท่าน และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 2 ท่าน ได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับคำตอบแทนสำหรับประธานกรรมการและกรรมการอื่นๆ พิจารณานุมัติคำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมของนโยบายคำตอบแทน เป็นต้น

ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยสำหรับปี 2556 เป็นจำนวนไม่เกิน 9,990,000 บาท โดยประกอบด้วยคำตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุม มีรายละเอียดดังนี้

โครงสร้างคำตอบแทนกรรมการ (บาท)		
	คำตอบแทนรายเดือน	เบี้ยประชุม
ประธานกรรมการ	278,400	—
กรรมการอิสระ	69,600	42,000
กรรมการ (ผู้แทนจาก กสท)	—	21,600
ประธานกรรมการตรวจสอบ	—	34,800
กรรมการตรวจสอบ	—	28,800
ประธานกรรมการกำหนดคำตอบแทน / ประธานกรรมการสรรหา /		
ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ	—	18,000
กรรมการกำหนดคำตอบแทน /		
กรรมการสรรหา /		
กรรมการกำกับดูแลกิจการ	—	14,400
หมายเหตุ		
(1) กรรมการท่านอื่นๆ ไม่ได้รับคำตอบแทนข้างต้น		

ในการพิจารณาผลตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารในปีที่ผ่านมา โดยประเมินตามดัชนีชี้วัด (Key Performance Indicators) ที่กำหนดไว้ ซึ่งในแต่ละหมวดจะมีการให้น้ำหนักที่แตกต่างกัน

การประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2556 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนรวม 4 ครั้ง และมีกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเข้าร่วมประชุมดังนี้ นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม 4 ครั้ง นายจุลจิตต์ บุญเกตุ 4 ครั้ง นายสุนทร โกคาชัยพัฒน์ 4 ครั้ง นายลาส เरिक เทลแมนน์ 3 ครั้ง นายมอร์เติน เด็งส์ 2 ครั้ง (ครบกำหนดออกจากตำแหน่งกรรมการและกรรมการกำหนดค่าตอบแทนตามวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556) และนายทอเร่ จอห์นเซน 2 ครั้ง (เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการและกรรมการกำหนดค่าตอบแทนตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556 และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556)

คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ 3 ท่าน และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 2 ท่าน ได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาสรรหาบุคคลเพื่อเสนอชื่อให้แต่งตั้งเป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อยหลัก นอกจากนี้คณะกรรมการสรรหายังทำหน้าที่พิจารณาและเสนอชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน ซึ่งเป็นตำแหน่งบริหารที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อยหลัก เป็นต้น

การประชุมคณะกรรมการสรรหาจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2556 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการสรรหา รวม 2 ครั้ง และมีกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเข้าร่วมประชุมดังนี้ นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม 2 ครั้ง นายจุลจิตต์ บุญเกตุ 2 ครั้ง นายสุนทร โกคาชัยพัฒน์ 2 ครั้ง นายลาส เरिक เทลแมนน์ 1 ครั้ง นายมอร์เติน เด็งส์ 1 ครั้ง (ครบกำหนดออกจากตำแหน่งกรรมการและกรรมการกำหนดค่าตอบแทนตามวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556) และนายทอเร่ จอห์นเซน 1 ครั้ง (เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการและกรรมการกำหนดค่าตอบแทนตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556 และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556)

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการ 4 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ 3 ท่าน และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 1 ท่าน ได้ทำหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้น นักลงทุน หน่วยงานกำกับดูแล และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ

การประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2556 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการรวม 1 ครั้ง โดยมีกรรมการกำกับดูแลกิจการเข้าร่วมประชุมครบทุกท่าน

(5) การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร

ในการแต่งตั้งกรรมการใหม่ บริษัทจะจัดเตรียมข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้แก่กรรมการตามความต้องการของกรรมการท่านนั้นๆ เพื่อให้กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่มีความคุ้นเคยกับธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้กรรมการของบริษัทเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการซึ่งจัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และสถาบันผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ โดยบริษัทจะแจ้งให้กรรมการทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทได้ดียิ่งขึ้น

ปัจจุบัน บริษัทมีกรรมการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยจำนวน 8 ท่าน โดยในปี 2556 บริษัทมีกรรมการเข้ารับการอบรมหลักสูตรของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยหรือเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการจำนวน 3 ท่าน

อนึ่ง บริษัทมีการประเมินผลงานและทักษะของผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ โดยผลจากการประเมินจะถูกนำไปใช้ในการจัดทำแผนการพัฒนาของผู้บริหารแต่ละราย ทั้งนี้ ในการพัฒนาผู้บริหาร บริษัทได้จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกบริษัท รายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคลแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “โครงสร้างการจัดการ – นโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคล”

(6) แผนสืบทอดตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้ กลุ่ม People มีหน้าที่ในการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) สำหรับการสืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยพิจารณาบุคคลที่มีคุณสมบัติ ความรู้ และความสามารถเหมาะสมต่อการบริหารจัดการกิจการของบริษัท

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการเงิน การบัญชี กฎหมาย และการบริหารธุรกิจ โดยกรรมการตรวจสอบทุกท่านไม่ได้เป็นผู้บริหาร พนักงาน หรือที่ปรึกษาของบริษัทฯ ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. นายจุลจิตต์ บุญเกิด	ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
2. นายสุนทร โภาชัยพัฒน์	กรรมการตรวจสอบ
3. นายสตีเฟน วูดรฟ ฟอร์ดแฮม	กรรมการตรวจสอบ

กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง ในปี 2556 บริษัทฯ ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และได้รายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ทุกครั้ง ในการประชุมแต่ละครั้ง มีผู้บริหารระดับสูง หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยง และผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุมในวาระที่เกี่ยวข้อง กรรมการแต่ละท่านได้เข้าร่วมประชุมดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม
นายจุลจิตต์ บุญเกิด	ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ	12
นายสุนทร โภาชัยพัฒน์	กรรมการตรวจสอบ	10
นายสตีเฟน วูดรฟ ฟอร์ดแฮม	กรรมการตรวจสอบ	11

คณะกรรมการตรวจสอบได้ดำเนินงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายโดยสรุปดังนี้

- สอบทานงบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี 2556 เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติ งบการเงินดังกล่าวได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปโดยถูกต้องและเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ
- สอบทานความเพียงพอและการประเมินประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ โดยประชุมร่วมกับผู้บริหารและหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของบริษัทฯ
- พิจารณาอนุมัติแผนงานการตรวจสอบประจำปีซึ่งได้จัดทำขึ้นตามแนวความเสี่ยง และผลการตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน สรุปได้ว่าบริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ โดยไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ
- สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน ธุรกิจของผู้มีส่วนได้เสีย หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัทฯ เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ ได้ดำเนินการตามเงื่อนไขทางธุรกิจปกติและได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- รับทราบความเสี่ยงและติดตามความก้าวหน้าของการบริหารความเสี่ยงตามที่หน่วยงานบริหารความเสี่ยงนำเสนอ
- สอบทานและประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบและตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งผลเป็นที่น่าพอใจ
- พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีที่มีคุณสมบัติเหมาะสม รวมถึงเสนอแต่งตั้งและเสนอค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีประจำปี 2557 ต่อคณะกรรมการบริษัทฯ

จากการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบตามที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัทฯ มีการจัดทำงบการเงินเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปและมีการเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอ มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ เพียงพอ และไม่มีข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ มีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ และการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันมีความสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดตามนโยบายบริษัทฯ

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีตามเกณฑ์การประเมินผลของบริษัทฯ ที่ถือปฏิบัติ ประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงาน และความเป็นอิสระในการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีในปีที่ผ่านมา และมีความเห็นว่าผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ สำนักงาน เอ็นส์ แอนด์ ยัง จำกัด มีผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้ บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ แอนด์ ยัง จำกัด เป็นสำนักงานสอบบัญชีที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล คณะกรรมการตรวจสอบเห็นควรเสนอให้ผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ สำนักงาน เอ็นส์ แอนด์ ยัง จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ประจำปี 2557 และได้พิจารณากำหนดค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อขออนุมัติจากผู้ถือหุ้นต่อไป

นายจุลจิตต์ บุญยกฤต

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

11 กุมภาพันธ์ 2557

รายงานของคณะกรรมการสรรหา

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่หลักในการสรรหา และให้คำแนะนำเกี่ยวกับกรรมการและผู้บริหารระดับสูง ซึ่งจะพิจารณาโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถทักษะ ประสบการณ์ความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย รวมทั้งโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทควบคู่กันไปด้วย

ในปี 2556 คณะกรรมการสรรหาได้จัดให้มีการประชุมรวม 2 ครั้ง โดยพิจารณาเรื่องสำคัญ 2 ประเด็น ได้แก่ การทบทวนบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา และการให้คำแนะนำผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูงของบริษัท

คณะกรรมการสรรหาได้พิจารณาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจะเป็นกรรมการของบริษัท โดยเสนอให้แต่งตั้งนายทอเร่ จอห์นเซน และนายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ เป็นกรรมการใหม่ แทนนายฮาคุน บร็วเซ็ท เซิร์ล และนายมอร์เต็น เด็งส์ ซึ่งครบกำหนดออกจากตำแหน่งตามวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 นอกจากนี้ คณะกรรมการสรรหาได้พิจารณาเห็นสมควรให้แต่งตั้งนางสาวอันวดี วงศ์ธีระฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารรายใหม่ แทนนายสมพล จันทรประเสริฐ ซึ่งลาออกจากตำแหน่งเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2556 และพิจารณาเสนอแนะบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับดูแลกิจการ

สำหรับการแต่งตั้งผู้บริหารนั้น คณะกรรมการสรรหาได้ให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการบริษัทในการแต่งตั้งนายพริตจอฟ รุสเทิน เข้าดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน เมื่อเดือนสิงหาคม 2556

คณะกรรมการสรรหาได้ประเมินผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาแล้ว และมีความเห็นว่าคณะกรรมการสรรหาได้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอแล้ว

นายสตีเฟ่น วูตธูฟ ฟอร์ดแวน

ประธานคณะกรรมการสรรหา

รายงานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

การกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท ตามหลักคุณธรรมและการธำรงไว้ซึ่งความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่องานบริษัท ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทจึงได้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการขึ้นมาเป็นคณะกรรมการชุดย่อยของบริษัท เพื่อทำหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้น นักลงทุน หน่วยงานกำกับดูแล และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ

ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการได้จัดให้มีการประชุม 1 ครั้ง เพื่อพิจารณาปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดี

ในปี 2557 นี้ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการดำเนินงานของคณะกรรมการให้ดียิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้การกำกับดูแลกิจการของบริษัทก้าวไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มในระยะยาวให้แก่ผู้ถือหุ้น

นางชัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์

ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

รายงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีหน้าที่หลักในการสอบทานและเสนอค่าตอบแทน ของกรรมการ รวมทั้งค่าตอบแทนประจำปีของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ในปี 2556 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้จัดให้มีการประชุมจำนวน 4 ครั้ง โดยมีประเด็นหลักในการพิจารณา 2 เรื่อง คือ การสอบทานและเสนอค่าตอบแทนของกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รวมทั้งการกำหนดแผนงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประจำปี 2557

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้ประเมินผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาแล้ว และมีความเห็นว่าคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอแล้ว

นายสตีเฟ่น วูดรุฟ ฟอร์ดแวน

ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

รายการระหว่างกันและเกี่ยวข้องกัน

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 8 ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างบริษัทและบริษัทเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. รายการธุรกิจกับบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการบริษัทเป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าบริการบริหารจัดการโครงข่ายระบบสัญญาณสื่อสาร	0.2	0.03
– เจ้าหนี้การค้า	5.8	5.7
– เจ้าหนี้อื่น	0.01	–

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทจ้างบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง เพื่อให้บริการ บริหารและบำรุงรักษาระบบเครือข่ายส่งสัญญาณทั้งหมดของบริษัท รวมทั้งติดตั้งระบบเพิ่มเติม โดยคิดอัตราค่าบริการบำรุงรักษาเป็นอัตราเหมาจ่ายรายปีตามจำนวนสถานีฐานทั้งหมด สำหรับค่าบริการติดตั้ง คิดตามปริมาณที่เกิดขึ้นจริงในปี ในการพิจารณาความเหมาะสมของการต่อสัญญาแต่ละครั้ง บริษัทจะพิจารณาถึงค่าบริการที่บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด เสนอ โดยเปรียบเทียบกับอัตราค่าบริการที่บริษัทสามารถจัดจ้างมาเพื่อให้บริการเฉพาะจุด เพื่อให้แน่ใจว่าอัตราค่าบริการอยู่ในระดับที่สมเหตุสมผล

2. รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง ถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการบริษัทเป็นผู้ถือหุ้นใน บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. รายได้		
– รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	–	0.3
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าบริการจ่าย การซ่อมบำรุง และติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม	470.2	466.1
– ค่าบริการบริหารจัดการโครงข่าย ระบบสัญญาณสื่อสาร	339.5	339.5
– เจ้าหนี้การค้า	345.0	247.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้มีการเปลี่ยนคู่สัญญาจากเบญจจินดาและยูเทล มาเป็นบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด โดยเริ่มให้บริการตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 เพื่อให้บริการ บริหาร และบำรุงรักษาระบบเครือข่ายส่งสัญญาณทั้งหมดของบริษัท โดยรูปแบบการคิดอัตราค่าบริการและการต่อสัญญาแต่ละครั้งยังคงเดิมเหมือนที่ทำกับบริษัทเบญจจินดาและยูเทล

3. รายการธุรกิจกับบริษัท คอนเนค วัน จำกัด

คุณบุญชัย เบญจรงคกุล กรรมการบริษัทเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 20 และ กลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 30

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าบริการด้านข้อมูล	0.1	0.1
- เจ้าหนี้การค้า	0.02	0.08

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทคอนเนค วัน จำกัด เป็นคอนเทนท์ โพรไวเดอร์ ให้บริการด้านข้อมูลแก่ผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่

4. รายการธุรกิจกับกลุ่ม ไอ.เอ็น.เอ็น.

คุณบุญชัย เบญจรงคกุล กรรมการบริษัทเป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น.

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. รายได้		
- รายได้ค่าเช่า	0.1	0.1
- รายได้จากค่าซ่อมโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.02	0.01
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าใช้จ่ายกิจกรรมทางการตลาด	40.8	30.1
- ค่าบริการด้านข้อมูล	89.7	81.2
- เจ้าหนี้การค้า	25.5	20.0
- เจ้าหนี้อื่น	7.1	9.4

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทตกลงให้บริการกับบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. เติดีโอ จำกัด เช่าอาคารสำนักงานสาขาพิษณุโลก เนื้อที่ 21 ตารางวา เพื่อใช้เป็นสถานที่ประกอบธุรกิจ มีกำหนดเวลา 1 ปี
- บริษัทซื้อเวลาจากบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. เติดีโอ จำกัด เพื่อโฆษณาสินค้าและบริการของบริษัทผ่านทางรายการวิทยุ อัตราค่าบริการเป็นอัตราธุรกิจการค้าทั่วไป
- บริษัทเข้าทำสัญญาให้บริการข้อมูล (Content Provider Access Agreement) กับบริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมุ่งเน้นให้บริการข้อมูล (Content) แก่ลูกค้าของบริษัท

5. รายการธุรกิจกับบริษัท ห้างเย็นและการเกษตรสากล จำกัด

คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการบริษัทเป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 25

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าเช่าที่ดิน	9.3	4.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าพื้นที่อาคารเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งชุมสายโทรศัพท์โดยทำเป็นสัญญาเช่ามีระยะเวลา 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราที่เทียบเคียงได้กับราคาตลาด

6. รายการธุรกิจกับบริษัท ไพรเวท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการของบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นในบริษัท ไพรเวท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 25

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. รายได้		
- รายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.3	0.1
- ลูกหนี้การค้า	0.1	0.02
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าเช่าพื้นที่ภายในอาคารเบญจจินดา	5.4	1.0
- เจ้าหนี้อื่น	0.01	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าพื้นที่ในอาคารเบญจจินดา เพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งชุมสายโทรศัพท์ โดยทำเป็นสัญญาเช่ามีระยะเวลา 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราที่เทียบเคียงได้กับราคาตลาด

7. รายการธุรกิจกับเทเลนอร์

เทเลนอร์เป็นผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมของบริษัท โดยถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 42.62

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. รายได้		
- รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	92.8	85.5
- รายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	11.6	13.8
- รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.3	0.4
- รายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย	59.4	241
- รายได้ค่าบริการจัดการ	1.8	5.4
- ลูกหนี้การค้า	28.9	159
- เงินทดรองแก่บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ค่าใช้จ่ายที่จ่ายแทน)	9.9	40
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าธรรมเนียมการจัดการ	411.2	406.3
- ค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและค่าซ่อมแซมรักษาระบบ	50.6	48.3
- เจ้าหนี้อื่น	766.6	255.6
- ต้นทุนค่าบริการจากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	21.2	7.7
- ต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์ในต่างประเทศ	109.6	84.9
- ค่าสัญญาเช่าโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ	14.3	20.1
- เจ้าหนี้การค้า	254.8	145.9

ความสมเหตุผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ตามนโยบายการกำกับดูแลบริษัทในกลุ่มซึ่งเทเลนอร์เป็นผู้ถือหุ้น เทเลนอร์จะส่งผู้มีประสบการณ์และความสามารถตามที่บริษัทร้องขอเพื่อร่วมบริหารงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น โดยเรียกเก็บค่าที่ปรึกษาเป็นครั้งคราว ทั้งนี้ รุทกรรมรายการดังกล่าว สายงานตรวจสอบภายในของบริษัทได้ส่งรายงานการตรวจสอบให้กับคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบได้ตรวจสอบและอนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าว
- รายได้จากบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มาจากการใช้งานโทรศัพท์ของบริษัท Telenor Asia (ROH) ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศไทย
- รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติมาจากการใช้บริการของลูกค้าของกลุ่มบริษัทเทเลนอร์ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย และใช้บริการในเครือข่ายดีแทค ค่าบริการคิดในราคาที่ได้ตกลงไว้ในสัญญา
- รายได้และต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่ายระบบโทรคมนาคมรวมถึงค่าสัญญาโทรศัพท์ทางไกล และค่าบริการเชื่อมโยงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศเป็นการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างบริษัท ดีแทค เนทเวอร์ค กับ เทเลนอร์ โกลบอลล์เซอร์วิส
- บริษัทได้ซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบรายปี เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน

8. รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด (ยูดี)

บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด เป็นบริษัทย่อยของ บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 75 และเป็นบริษัทร่วมของ บริษัท ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 25 คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการบริษัทเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. รายได้		
– รายได้จากการขายซิมการ์ด ชุดซิมการ์ด บัตรเติมเงิน และชุดเลขหมาย	12,928.2	13,967.5
– เงินปันผล	37.5	18.8
– ลูกหนี้การค้า	2,474.7	2,292.7
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าซื้อเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	31.6	–
– ค่าสนับสนุนทางการตลาด	4.7	9.4
– ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	13.6	487.5
– เจ้าหนี้การค้า	0.8	112.0
– เจ้าหนี้อื่น	2.0	4.0

ความสมเหตุผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ในเดือนมิถุนายน 2545 บริษัทและยูคอมได้โอนธุรกิจการจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมมายังยูดี โดยยูดีมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการจำหน่ายสินค้าของบริษัท ความสัมพันธ์เชิงธุรกิจนี้จะเป็นผลดีแก่บริษัทที่จะสามารถเน้นการประกอบและพัฒนาธุรกิจหลักของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถควบคุมต้นทุนการกระจายสินค้าได้
- บริษัทซื้อเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมจากยูดีเพื่อนำมาจำหน่ายต่อที่ร้านดีแทค และสำนักงานบริการ

9. รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไนเต็ด อินฟอรมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (ยูไอเอช)

ยูไอเอช เป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100 คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการของบริษัทเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. รายได้		
– รายได้จากการให้เช่าวงจรมูลฐานและค่าไฟฟ้า	2.1	3.8
– ลูกหนี้อื่น	1.0	0.1
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าเช่าวงจรความเร็วสูง (High-Speed Leased Circuit)	22.3	14.9
– ค่าอุปกรณ์และบริการสำหรับบริการ Wi-Fi	19.8	61.9
– เจ้าหนี้อื่น	10.2	13.3
– เจ้าหนี้การค้า	118.9	47.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ยูเอช ดำเนินธุรกิจให้บริการเช่าวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูง โดยผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสงทั่วประเทศ ให้บริการทั้งภาครัฐบาลและเอกชน และให้บริการแก่บริษัทและบริษัทย่อยอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ
- การทำธุรกรรมกับยูเอชเป็นประโยชน์แก่บริษัท เนื่องจากในปัจจุบันบริษัทไม่มีโครงข่ายสื่อสารข้อมูลประเภทนี้ และยูเอชมีโครงข่ายใยแก้วความเร็วสูงที่มีคุณภาพและมีโครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ
- ฝ่ายจัดซื้อจะจัดหาข้อเสนอราคาจากผู้ให้บริการอย่างน้อย 3 รายทุกปี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบราคา บริษัทจะยังคงเช่าวงจรความเร็วสูงจากยูเอชต่อไปหากเป็นราคาที่เหมาะสมมากกว่าการใช้บริการจากผู้ให้บริการอื่น ทั้งนี้โดยพิจารณาจากชื่อเสียง ขนาดและคุณภาพของวงจร และต้นทุนในการเปลี่ยนผู้ให้บริการและวัดประสิทธิภาพทางกลยุทธ์ในการทำธุรกรรม
- บริษัท ดีเทค บรอดแบนด์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ทำสัญญาให้บริการวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงภายในประเทศ โดยอัตราค่าเช่าใช้เทียบเคียงได้กับราคาตลาด และได้ทำสัญญาให้บริการอุปกรณ์และบริการสำหรับบริการ Wi-Fi โดยมีอัตราค่าอุปกรณ์และบริการ เป็นอัตราการค้าปกติ

10. รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไนเต็ด เทเลคอม เซลส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (ยูเทล)

บริษัท ยูไนเต็ด เทเลคอม เซลส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด เป็นบริษัทย่อยของ บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100 คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการบริษัทเป็นผู้ถือหุ้นใน บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. รายได้		
– รายได้จากการขายโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.2	–
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– เจ้าหนี้การค้า	2.1	2.0
– ค่าบริการจ่าย การซ่อมบำรุง และติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม	–	3

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ยูเทล ให้บริการครบวงจรในด้านที่เกี่ยวกับโทรคมนาคม เช่น การออกแบบระบบ การดำเนินโครงการ การให้เช่าอุปกรณ์โทรคมนาคมต่างๆ บริการให้คำปรึกษาและดูแลระบบโทรคมนาคม ข้อมูลสารสนเทศ อุปกรณ์ในการกระจายเสียงและโครงข่าย โดยจะให้บริการเฉพาะแก่โครงการที่ประกวดราคา ร่วมกับผู้ให้บริการรายอื่นๆ
- บริษัทได้จ้างให้ยูเทลเป็นผู้ดูแล รวมทั้งติดตั้ง สถานีฐานและอุปกรณ์สถานีส่งสัญญาณ เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีสัญญาณครอบคลุมพื้นที่กว้างไกล และมีคุณภาพสัญญาณในระดับสูง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บริษัทสามารถแข่งขันกับตลาดได้
- บริษัทได้จัดตั้งให้มีการเสนอราคาก่อนตกลงทำสัญญารับบริการดูแลรักษาและติดตั้ง ผู้บริหารระดับสูงของบริษัท (ซึ่งไม่มีผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม) จะจัดหาข้อเสนอราคาจากผู้ให้บริการอย่างน้อยสองราย บริษัทจะทำสัญญากับผู้เสนอราคาที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ในการทำงาน คุณภาพของการให้บริการ ระยะเวลาในการทำงาน ขนาดโครงการ และชื่อเสียงของผู้ให้บริการ

11. รายการธุรกิจกับบริษัท บางแสนทาวน์เฮ้าส์ จำกัด

คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการบริษัทเป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นในบางแสนทาวน์เฮ้าส์ จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 25

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าเช่าที่ดิน	0.5	0.5

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ปลูกสร้างอาคารชุดสามห้องใต้ดินและประกอบธุรกิจของบริษัท โดยทำเป็นสัญญาเช่ามีกำหนดระยะเวลา 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเหี้ยมเคียงได้กับราคาตลาด
- บริษัทเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อให้ประโยชน์ในการจัดเก็บทรัพย์สินและประกอบธุรกิจของบริษัท มีกำหนดระยะเวลา 3 ปี โดยอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเหี้ยมเคียงได้กับราคาตลาด

12. รายการธุรกิจกับบริษัท คิง พาวเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด

คุณจุลจิตต์ บุญเกิด กรรมการบริษัทเป็นรองประธานกรรมการบริหารของบริษัท คิง พาวเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	2.5	16.7
- เจ้าหนี้อื่น	0.01	0.02

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้รับอนุญาตจากบริษัท คิง พาวเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด ให้ดำเนินการให้เช่าโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ลูกค้าที่ต้องการใช้งานระหว่างเดินทางไปต่างประเทศ ขยายซิมการ์ด รับชำระค่าสาธารณูปโภค และให้บริการเกี่ยวกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยจ่ายค่าสิทธิในการให้บริการในราคาที่เหมาะสม (ชำระครั้งเดียว) และแบ่งรายได้จากการให้บริการแก่ลูกค้าเป็นรายเดือน มีกำหนดระยะเวลา 5 ปีนับแต่วันที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเปิดให้บริการ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าที่ใช้บริการที่สนามบินสุวรรณภูมิ
- บริษัทเช่าพื้นที่ในสนามบินสุวรรณภูมิ ตั้งเป็นสำนักงานบริการลูกค้าของบริษัท มีกำหนดระยะเวลา 7 ปี โดยคิดอัตราค่าเช่าเป็นรายปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเหี้ยมเคียงได้กับราคาตลาด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าที่ใช้บริการที่สนามบินสุวรรณภูมิ

13. รายการธุรกิจกับบริษัท ท็อปอ็อปฟอร์ม จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท ท็อปอ็อปฟอร์ม จำกัด ซึ่งคุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการบริษัทเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. รายได้และการรับชำระเงินอื่นๆ		
- รายได้จากการขายสิทธิการให้บริการเติมเงิน	286.1	386.4
- ลูกหนี้การค้า	6.3	43.5
- ค่าบริการจ่าย ค่าคอมมิชชั่น	-	12.4

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทตกลงให้บริการกับบริษัท ท็อปอ็อปฟอร์ม จำกัด เป็นตัวแทนให้บริการเติมเงินค่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบการเติมเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่ลูกค้า โดยค่าตอบแทนเป็นไปตามสัญญา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางให้บริการเติมเงินแก่ลูกค้าในระบบเติมเงิน

14. รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี คอนเท้นท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท บีบี คอนเท้นท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด ซึ่งคุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการบริษัทเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าบริการด้านข้อมูล	0.1	0.1
- เจ้าหนี้การค้า	0.1	0.3

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาให้บริการข้อมูล (Content Provider Access Agreement) กับบริษัท บีบี คอนเท้นท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด โดยมุ่งเน้นเพื่อให้บริการข้อมูล (Content) แก่ลูกค้าของบริษัท

15. รายการธุรกิจกับบริษัท แอลเอ็มจี ประกันภัย จำกัด

คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล กรรมการบริษัทเป็นญาติกับคุณสมชาย เบญจรงค์กุล เป็นกรรมการของบริษัท แอลเอ็มจี ประกันภัย จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าเบี้ยประกันภัยรถยนต์	0.07	-
- ค่าเช่าที่ดินตั้งสถานีฐาน	0.6	0.3

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญากับบริษัท แอลเอ็มจี ประกันภัย จำกัด สำหรับประกันภัยรถยนต์ และเช่าพื้นที่บริเวณชั้นดาดฟ้า เพื่อติดตั้งเสาอากาศในการติดตั้งอุปกรณ์รับ-ส่ง สัญญาณ โดยมีค่าเบี้ยประกันและค่าเช่าที่เหมาะสมและเป็นธรรม

16. รายการธุรกิจกับคุณจอน เอ็ดดี้ อับดุลลาห์

คุณจอน เอ็ดดี้ อับดุลลาห์ เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการของบริษัท

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2555	2556
1. รายได้และการรับชำระเงินอื่นๆ		
- รายได้ค่าเช่ารถยนต์	0.1	0.1
- ลูกหนี้อื่น	0.03	0.03

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท เข้าทำสัญญากับ คุณจอน เอ็ดดี้ อับดุลลาห์ สำหรับรายได้ค่าเช่ารถยนต์ โดยมีค่าเช่าที่เหมาะสมและเป็นธรรมและคุณจอน เอ็ดดี้ อับดุลลาห์ (ผู้เช่า) เป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษารถยนต์ที่เช่าทั้งหมดตลอดระยะเวลาการเช่า

นอกเหนือจากรายการระหว่างกันที่เกิดจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกันดังรายการข้างต้นแล้ว ไม่มีรายการอื่นใดที่มีสาระสำคัญอันเป็นผลต่อส่วนได้ส่วนเสียของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม ซึ่งอยู่ในตำแหน่ง ณ วันสิ้นสุดปีบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 2556 หรือกรณีที่ไม่ได้อยู่ในตำแหน่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 แต่อยู่ในตำแหน่งตั้งแต่วันสิ้นสุดปีบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 2555

จากมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ที่ผ่านมา ที่ประชุมได้มีมติรับรองขอบเขตของการทำธุรกรรมระหว่างบุคคลที่มีส่วนได้เสีย ในกรณีที่เป็นธุรกรรมที่เกิดขึ้นเป็นปกติของธุรกิจและมีความจำเป็นต้องทำเป็นประจำ เช่น ในกรณีที่เป็นการซื้อขายวัสดุและอุปกรณ์ที่บริษัทฯ ต้องกระทำระหว่างบุคคลที่มีส่วนได้เสีย (ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการซื้อหรือการขายทรัพย์สิน การเข้าดำเนินกิจการ หรือเข้าดำเนินธุรกิจ)

โครงสร้างการถือหุ้น

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

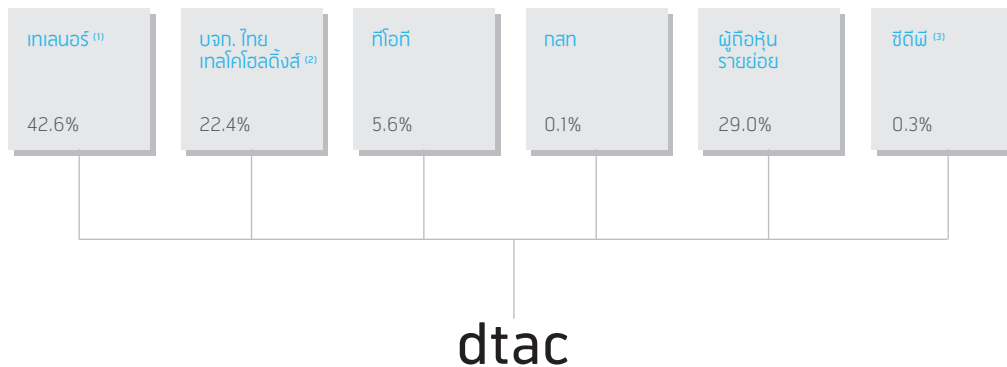
ข้อมูลเกี่ยวกับทุนเรือนหุ้น และผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2556

ทุนเรือนหุ้น

ทุนจดทะเบียน	: 4,744,161,260 บาท
ทุนที่ออกจำหน่ายและเรียกชำระแล้ว	: 4,735,622,000 บาท
ประเภทของหุ้น	: หุ้นสามัญ มูลค่าหุ้นละ 2 บาท
สิทธิการลงคะแนนเสียง	: 1 เสียง ต่อ 1 หุ้น

โครงสร้างผู้ถือหุ้น

(1) เทเลนอร์มีสัดส่วนการถือหุ้นที่ร้อยละ 42.6 (รวมสัดส่วนการถือหุ้นผ่าน CDP) ทั้งนี้ เทเลนอร์เป็นบริษัทย่อยของ Telenor ASA (ซึ่งมีรัฐบาลนอร์เวย์ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 50 เล็กน้อย) และในปี 2550 เทเลนอร์ร่วมกับ บจก. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ และยูคอมได้แจ้งความเป็นกลุ่มไว้ในส่วนที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของตนในบริษัทต่อสำนักงาน ก.ล.ด. แต่ปัจจุบันยูคอมมิได้ถือหุ้นในบริษัทแล้ว

(2) บจก. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) โดยรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บจก. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ ณ วันที่ 30 เมษายน 2556 มีดังนี้

บจก. บีซีทีเอ็น โฮลดิ้งส์ ⁽³⁾	ร้อยละ 51.00
เทเลนอร์ เซ้าท์ อีสต์ เอเชีย	ร้อยละ 49.00
อินเวสเมนต์ ฟิฟตี อิมิเตด	
เทเลนอร์	ร้อยละ 0.00

(3) สัดส่วนการถือหุ้นของ CDP ไม่รวมหุ้นที่ถือโดยเทเลนอร์

(4) บจก. บีซีทีเอ็น โฮลดิ้งส์ ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) โดยรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บจก. บีซีทีเอ็น โฮลดิ้งส์ ณ วันที่ 30 เมษายน 2556 มีดังนี้

บจก. บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น ⁽⁵⁾	ร้อยละ 51.00
เทเลนอร์ เซ้าท์ อีสต์ เอเชีย	ร้อยละ 49.00
อินเวสเมนต์ ฟิฟตี อิมิเตด	
เทเลนอร์	ร้อยละ 0.00

(5) บจก. บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) โดยรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บจก. บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น ณ วันที่ 30 เมษายน 2556 มีดังนี้

บจก. บีซีเอช โฮลดิ้งส์ ⁽⁶⁾	ร้อยละ 51.00
เทเลนอร์ เซ้าท์ อีสต์ เอเชีย	ร้อยละ 49.00
อินเวสเมนต์ ฟิฟตี อิมิเตด	
เทเลนอร์	ร้อยละ 0.00

(6) บจก. บีซีเอช โฮลดิ้งส์ ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) โดยรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บจก. บีซีเอช โฮลดิ้งส์ ณ วันที่ 30 เมษายน 2556 มีดังนี้

ลักษณะการกระจายการถือครองหุ้น

ขนาดการถือครองหุ้น			จำนวนผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	–	999	25,749	78.58	2,155,786	0.09
1,000	–	10,000	5,843	17.83	17,294,781	0.7314
10,001	–	1,000,000	1,124	3.43	92,343,421	3.90
1,000,001	และ	มากกว่า	46	0.14	2,256,017,012	95.28
รวมทั้งสิ้น			32,769	100.00	2,367,811,000	100.00

หมายเหตุ รวมส่วนของผู้ถือหุ้นโดย CDP (ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นภายใต้ชื่อ CDP ในประเทศสิงคโปร์ แสดงอยู่ในหัวข้อข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นในตลาดหุ้นสิงคโปร์)

รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ลำดับ	ชื่อ	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี แอลทีดี	1,008,822,497	42.6
2	บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด	531,001,300	22.4
3	บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	132,145,250	5.6
4	State Street Bank Europe Limited	26,180,800	1.1
5	สำนักงานประกันสังคม (2 กรณี)	16,188,400	0.7
6	Littledown Nominees Limited	15,831,500	0.7
7	Chase Nominees Limited 15	14,060,829	0.6
8	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	12,055,000	0.5
9	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	10,517,900	0.4
10	HSBC (Singapore) Nominees Pte Limited	7,368,210	0.3

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นในตลาดหุ้นสิงคโปร์ (ภายใต้ Central Depository (Pte) Limited in Singapore)

ณ 13 พฤศจิกายน 2556

ลักษณะการกระจายการถือครองหุ้น

ขนาดการถือครองหุ้น			จำนวนผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	–	999	25	6.30	9,690	0.13
1,000	–	10,000	270	68.01	1,039,267	13.87
10,001	–	1,000,000	101	25.44	4,924,532	65.73
1,000,001	และ	มากกว่า	1	0.25	1,518,592	20.27
รวมทั้งสิ้น			397	100.00	7,492,081	100.00

รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ลำดับ	ชื่อ	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	Citibank Nominees Singapore Pte Ltd	1,518,592	21.3
2	Telenor Asia Pte Ltd	350,000	4.7
3	Phillip Securities Pte Ltd	347,842	4.6
4	Lam Hup Sum	340,000	4.5
5	DBS Nominees Pte Ltd	316,090	4.2
6	UOB Kay Hian Pte Ltd	205,000	2.7
7	Choo Seng Kwee	130,000	1.7
8	HSBC (Singapore) Nominees Pte Ltd	120,000	1.6
9	United Overseas Bank Nominees Pte Ltd	118,200	1.6
10	Hong Leong Finance Nominees PL	105,000	1.4

นโยบายการจ่ายเงินปันผล

บริษัทฯ มีนโยบายการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของกำไรสุทธิของบริษัท ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับฐานะการเงินและโครงการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต โดยบริษัทมีเป้าหมายจะจ่ายเงินปันผลเป็นรายไตรมาส

บทวิเคราะห์ ผลการดำเนินงาน

สรุปสาระสำคัญ

ปี 2556 นับเป็นอีกปีหนึ่งแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของดีแทคและดีแทคไดเรกต์ บริษัทย่อยของดีแทค เมื่อมีการเริ่มเปิดให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz บนระบบใบอนุญาตที่ได้รับจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นระยะเวลา 15 ปี ระบบใบอนุญาตส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างในการดำเนินธุรกิจของดีแทคอย่างมีนัยสำคัญ การแข่งขันในธุรกิจโทรคมนาคมจะมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น ทั้งในส่วนของคลื่นความถี่ที่เหมือนกันและได้รับการจัดสรรที่เท่ากัน ทั้งนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการเป็นเจ้าของทรัพย์สินและอุปกรณ์ที่ลงทุนได้ โดยภายหลังจากที่ดีแทคไดเรกต์ได้มีการเปิดให้บริการ 3G อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2556 ปัจจุบันสามารถเปิดให้บริการครอบคลุม 77 จังหวัดทั่วประเทศ และมีผู้ใช้บริการบนดีแทคไดเรกต์แล้วทั้งสิ้น 12 ล้านราย ณ สิ้นปี 2556

รายได้รวมของปี 2556 เติบโตร้อยละ 5.7 จากปีที่ผ่านมา อันเนื่องมาจากการเติบโตของรายได้จากการให้บริการ (ไม่รวม IC) และรายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ที่ยังคงเติบโตได้อย่างแข็งแกร่ง แม้จะถูกกระทบด้วยปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ปรับตัวลดลง และการแข่งขันที่ปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ครึ่งปีหลังของปี 2556 รายได้จากการให้บริการ (ไม่รวม IC) เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.4 สูงกว่าการเติบโตของปี 2555 ที่ปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 8.4 จากปีก่อนหน้า โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการ และความต้องการใช้บริการข้อมูลที่ยังคงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ในไตรมาสที่ 4 ปี 2556 ปรับตัวสูงขึ้นอย่างเป็นประวัติการณ์ ถึงร้อยละ 143.8 จากไตรมาสก่อน โดยมีรายได้ต่อไตรมาสสูงถึง 5.2 พันล้านบาท อันเป็นผลมาจากการเปิดตัวของ iPhone 5s และดีแทคไดเรกต์โฟน รุ่นที่ 2 ที่ประสบความสำเร็จ

อย่างสูง ประกอบกับกิจกรรมส่งเสริมทางการตลาดภายใต้โครงการ “ยิ่งอยู่นาน ยิ่งรักกัน” ที่มอบสิทธิประโยชน์ให้ผู้ให้บริการที่อยู่กับดีแทคมาเป็นเวลานาน สามารถนำระยะเวลาเปลี่ยนเป็นส่วนลดในการซื้อเครื่องโทรศัพท์จากดีแทคได้ ยอดรายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ทั้งปีเติบโตขึ้นร้อยละ 26.5 จากปีก่อน

EBITDA สำหรับปี 2556 เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 จากปีก่อน สำหรับ EBITDA margin ปรับตัวสูงขึ้น 1.8 จุดเป็นร้อยละ 31.7 อันเป็นผลมาจากการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของธุรกิจหลัก และส่วนแบ่งรายได้ที่ปรับตัวลดลงจากฐานลูกค้าที่มีจำนวนมากขึ้นบนระบบใบอนุญาตที่มีส่วนแบ่งรายได้ในอัตราที่ต่ำกว่า แต่ปรับตัวลดลงบางส่วนอันเป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดที่ปรับตัวสูงขึ้นจากการให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz และการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น เงินลงทุนของดีแทคในปี 2556 อยู่ที่ 14.4 พันล้านบาท เป็นไปตามประมาณเป้าหมายที่คาดว่าจะได้โดยมุ่งเน้นเพื่อสร้างและขยายโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ย่าน 2.1GHz

ดีแทคคาดว่าแนวโน้มเศรษฐกิจจะยังคงชะลอตัว และการแข่งขันจะทวีความรุนแรงขึ้นในปี 2557 บริษัทได้ตั้งประมาณการการเติบโตของรายได้รวมอยู่ในช่วงร้อยละ 3-5 โดยมีปัจจัยสนับสนุนมาจากการเติบโตของบริการเสริมและบริการข้อมูลคาดว่าจะเติบโตอย่างต่อเนื่อง EBITDA margin คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ 35-36 อันเป็นผลมาจากการลดลงของส่วนแบ่งรายได้เมื่อมีผู้ใช้บริการบนระบบใบอนุญาตมากขึ้น ในปี 2557 ดีแทคมีแผนการลงทุนในโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ไม่น้อยกว่า 13 พันล้านบาท และประมาณการแผนการลงทุน 3 ปี ระหว่าง 2556-2558 อยู่ที่ 34 พันล้านบาท

รายการพิเศษที่สำคัญ

บันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงบการเงินเฉพาะกิจการ

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2556 ดีแทคได้ทำการประเมินการด้อยค่ามูลค่าตามบัญชีของต้นทุนเครื่องมือและอุปกรณ์รื้อตัดบัญชีและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งใช้ในการให้บริการตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของดีแทค (สัญญาสัมปทาน) โดยเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดดังกล่าว โดยใช้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนคำนวณจากมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ ดีแทคได้ประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ดังกล่าวภายใต้สมมติฐานว่าสัญญาสัมปทานสิ้นสุดในเดือนกันยายน 2561 และคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันจากผลการประเมิน ดีแทครับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่ารวมจำนวน 18,627 ล้านบาทในงบการเงินเฉพาะกิจการในส่วนของการขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 การขาดทุนนี้เป็นเพียงการขาดทุนทางบัญชี ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและไม่มีความกระทบต่อผลการดำเนินงานรวมของบริษัทฯ (ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 15)

ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายของ บริษัท กีโวกี จำกัด (กีโวกี)

ตามที่ กสทช. ได้มีการกำหนดอัตรามาตรฐานของค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ดีแทคจึงได้มีการปรับบันทึกค่าใช้จ่ายของค่าเชื่อมต่อโครงข่ายกับทีโอที ที่บันทึกไว้ในอัตราที่สูงกว่าอัตรามาตรฐาน ส่งผลกระทบให้ต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในไตรมาสที่ 4 ปี 2556 ปรับตัวลดลง 780 ล้านบาท

การตั้งสำรองผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าบริการจาก บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”)

ตามข้อพิพาทระหว่างดีแทค และ กสทช. เกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าบริการที่ได้รับจาก DPC จากการที่บริษัทฯ ได้ให้ DPC ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศนั้น เพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวัง ฝ่ายบริหารของดีแทคจึงได้ตั้งสำรองผลประโยชน์ตอบแทนจำนวนหนึ่งไว้ในงบการเงินสำหรับปี 2556 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,361 ล้านบาท แบ่งเป็นส่วนแบ่งรายได้ 478 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายทางการเงิน 883 ล้านบาท ทั้งนี้ ข้อพิพาทนี้ยังไม่สิ้นสุดและอยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาอนุญาตตุลาการ (ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.2 (ก))

การไม่บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2556 ดีแทคไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี จำนวน 403 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทฯ อาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีข้างต้นมาใช้ประโยชน์ได้

สรุปผลการดำเนินงาน

ในไตรมาส 4 ปี 2556 ดีแทคมีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 6.2% หรือคิดเป็นจำนวน 1.6 ล้านเลขหมาย แม้สภาพเศรษฐกิจยังคงไม่ฟื้นตัวนัก และอีกทั้งยังเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองในไตรมาสที่ผ่านมา แต่ดีแทคยังประสบความสำเร็จในการแข่งขันทางการตลาด ด้วยการเพิ่มฐานลูกค้าใหม่ การให้บริการอินเทอร์เน็ตในรูปแบบที่หลากหลาย การให้ส่วนลดในการซื้ออุปกรณ์ใหม่แก่ผู้ใช้บริการเดิม และการกระตุ้นยอดจำหน่ายจากบริการเสริมต่างๆ

รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย (ไม่รวม IC) ลดลงเล็กน้อยจากปีที่แล้ว 0.4% เนื่องจากการเปิดตัวที่มีการแข่งขันสูงจากไตรมาสที่แล้ว ขณะที่ปริมาณในการใช้งาน (ไม่รวม IC) ยังคงรักษาค่าเดิมที่ 220 นาทีจากปีที่แล้ว เนื่องจากการกระตุ้นการใช้บริการสำหรับลูกค้าระบบเดิมเงินอย่างต่อเนื่อง

หลังจากมีการเปิดตัวให้บริการ 3G การแข่งขันในตลาดจึงเพิ่มสูงขึ้น ดีแทคได้ขยายพื้นที่การให้บริการอย่างรวดเร็ว และบรรลุเป้าหมายสามารถครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 77 จังหวัดทั่วประเทศได้ในปลายปี

ดีแทคมีความมุ่งมั่นในวิสัยทัศน์ “Internet for All” โดยการเปิดตัว iPhone 5s และสมาร์ตโฟนรุ่นที่ 2 ของไดรเน็ต ซึ่งส่งผลให้ดีแทคประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง อัตราการใช้งานสมาร์ตโฟนเฉลี่ยในไตรมาส 4 ปี 2556 เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นร้อยละ 32.7 จากความสามารถในการให้บริการอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้บริการระบบเดิมเงินที่เพิ่มขึ้น รวมถึงปริมาณการใช้งานของผู้ใช้บริการระบบรายเดือนยังคงหนาแน่นอยู่ต่อเนื่อง ดีแทควางแผนเสริมความแข็งแกร่งในฐานลูกค้าสมาร์ตโฟน โดยส่งมอบประสบการณ์การใช้บริการไดรเน็ตที่เร็วกว่า ชัดกว่า ในราคาที่เหมาะสม

จำนวนผู้ใช้บริการรวม (พันเลขหมาย)	2555	2556	%YoY
ระบบรายเดือน	2,816	3,502	24.4%
ระบบเติมเงิน	23,502	24,440	4.0%
รวม	26,318	27,942	6.2%
จำนวนผู้ใช้บริการใหม่สุทธิ (พันเลขหมาย)	2555	2556	%YoY
ระบบรายเดือน	417	686	64.7%
ระบบเติมเงิน	1,885	938	-50.3%
รวม	2,302	1,624	-29.5%

ปริมาณการใช้งาน (บาทต่อเลขหมายต่อเดือน)	2555	2556	%YoY
ระบบรายเดือน	491	421	-14.3%
ระบบเติมเงิน	246	245	-0.5%
เฉลี่ยสองระบบ	271	265	-2.1%
ระบบรายเดือน ไม่รวม IC	369	316	-14.4%
ระบบเติมเงิน ไม่รวม IC	204	208	2.1%
เฉลี่ยสองระบบ ไม่รวม IC	220	220	0.0%

รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย (บาทต่อเลขหมายต่อเดือน)	2555	2556	%YoY
ระบบรายเดือน	715	681	-4.7%
ระบบเติมเงิน	211	189	-10.6%
เฉลี่ยสองระบบ	262	245	-6.5%
ระบบรายเดือน ไม่รวม IC	592	602	1.6%
ระบบเติมเงิน ไม่รวม IC	169	161	-5.0%
เฉลี่ยสองระบบ ไม่รวม IC	212	211	-0.4%

สรุปผลการประกอบการด้านการเงิน

รายได้จากการดำเนินงาน

รายได้จากการดำเนินงาน ปี 2556 เท่ากับ 94.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 จากปีก่อน อันเป็นผลจากการลดลงของอัตรา IC รายได้จากการให้บริการไม่รวม IC เติบโตอย่างแข็งแกร่งร้อยละ 10.4 โดยสาเหตุหลักคือการเติบโตของรายได้จากบริการเสริม และการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์

รายได้จากบริการเสียง ในปี 2556 ลดลงร้อยละ 3.7 จากปีก่อน อยู่ที่ 41.7 พันล้านบาท เนื่องจากรายได้บริการเสียงของผู้ใช้บริการระบบเติมเงินลดลง เพราะมีการแข่งขันสูง และผู้ใช้บริการระบบเติมเงินที่มี ยอดใช้จ่ายสูงได้เปลี่ยนเป็นผู้ใช้บริการระบบรายเดือนมากขึ้น ในขณะที่รายได้จากบริการเสียงของผู้ใช้บริการระบบรายเดือนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 5.5 แม้ว่าจะได้รับผลกระทบเล็กน้อยจากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง และเทศกาลวันหยุดยาวในช่วงไตรมาสสุดท้าย รายได้จากบริการเสียงต่อรายได้จากการให้บริการไม่รวม IC มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 68.3 ในปีก่อน มาอยู่ที่ร้อยละ 59.5 ในปี 2556

รายได้จากบริการเสริม ยังคงเติบโตอย่างแข็งแกร่งในปี 2556 ถึงร้อยละ 48.8 จากปีก่อน มาอยู่ที่ 22.6 พันล้านบาท แรงขับเคลื่อนหลักของรายได้จากบริการเสริมยังคงเป็นการใช้อินเทอร์เน็ตไร้สาย โดยเป็นผลจากความนิยมในสมาร์ตโฟนและแอปพลิเคชันสังคมออนไลน์ที่ยังคงมีสูงต่อเนื่อง และคุณภาพของบริการ 3G บนคลื่นความถี่ย่าน 850MHz และ 2.1GHz ดีแทคมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการข้อมูล และกระตุ้นการใช้งานบริการข้อมูลผ่านการนำเสนอรูปแบบแพ็คเกจที่น่าสนใจ และการพัฒนาคุณภาพสัญญาณ รายได้จาก

บริการเสริมคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้จากการให้บริการไม่รวม IC เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 23.9 ในปีก่อน เป็นร้อยละ 32.2 ในปี 2556 โดยบริษัทเชื่อว่าแนวโน้มนี้จะยังคงอยู่ต่อเนื่องในปี 2557

รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติ ในปี 2556 ลดลงร้อยละ 8.0 จากปีก่อน มาอยู่ที่ 2.1 พันล้านบาท จากปัจจัยฤดูกาลท่องเที่ยวที่ซบเซาลง โดยเฉพาะในส่วนของลูกค้าต่างประเทศที่เข้ามาใช้งานในประเทศไทย และการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นของบริการข้ามแดนอัตโนมัติ

รายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection: IC) ในปี 2556 ลดลงอย่างมีนัยสำคัญที่ร้อยละ 28.4 จากปีก่อน มาอยู่ที่ 10.6 พันล้านบาท อันเป็นผลจากการลดลงของอัตรา IC จากประมาณ 1 บาทเป็น 0.45 บาท ต่อนาที ดีแทคและแต่ละคู่สัญญาได้ตกลงร่วมกันใช้อัตรา IC นี้โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2556

รายได้จากการดำเนินงานอื่น ประกอบด้วย รายได้จากบริการโทรทางไกลระหว่างประเทศ (IDD) และค่าธรรมเนียมต่างๆ เป็นหลัก โดยในปี 2556 เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.4 จากปีก่อน มาอยู่ที่ 3.7 พันล้านบาท โดยสาเหตุหลักมาจากรายได้จากบริการโทรทางไกลระหว่างประเทศ

รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย เติบโตอย่างก้าวกระโดดในปี 2556 เท่ากับ 13.8 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.5 จากปีก่อน เนื่องจากกระแสความนิยมในสมาร์ตโฟนอย่างต่อเนื่อง และการเปิดตัวไอโฟน 5s ไอโฟน 5c และดีแทค “โทรเน็ตโฟน” ในไตรมาสสุดท้ายของปี ร่วมกับส่วนลดพิเศษภายใต้โครงการ “ยิ่งอยู่นาน ยิ่งรักกัน”

ต้นทุนการดำเนินงาน

ต้นทุนการดำเนินงาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 จากปีก่อน มาอยู่ที่ 64.6 พันล้านบาท โดยสาเหตุหลักคือค่าบริหารจัดการในการลงทุนโครงข่าย 3G บนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz และต้นทุนการขายเครื่องโทรศัพท์

ค่าใช้จ่ายด้านกฎหมาย ประกอบด้วยส่วนแบ่งรายได้ที่จ่ายให้ กสท. และค่าเสียหายกับค่าธรรมเนียม USO ที่จ่ายให้ กสทช. รวมถึงเริ่มมีค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและค่าธรรมเนียม USO ที่จ่ายให้ กสทช. เพิ่มขึ้นในปีด้วย โดยต้นทุนในส่วนนี้เท่ากับ 21.7 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 จากปีก่อน เนื่องจากการเติบโตของรายได้จากการให้บริการ และการขยายตัวของฐานผู้ใช้บริการ ค่าใช้จ่ายด้านกฎหมายต่อรายได้จากการให้บริการไม่รวม IC ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 32.5 ในปีก่อน เป็นร้อยละ 31.0 ในปี 2556

ค่าใช้จ่ายด้านเครือข่าย ในปี 2556 เท่ากับ 4.2 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6 จากปีก่อน โดยสาเหตุหลักคือการเพิ่มและขยายเครือข่าย 2.1 GHz ควบคู่กับสัญญาการให้บริการจัดการเครือข่ายร่วมกับคู่ค้า อย่างไรก็ตาม สัดส่วนของค่าใช้จ่ายด้านเครือข่ายต่อรายได้จากการให้บริการไม่รวม IC ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 6.1 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 5.9 ในปี 2556

ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) สำหรับปี 2556 เท่ากับ 9.3 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 33.5 จากปีก่อนอันเป็นผลกระทบจากการลดลงของอัตรา IC เช่นเดียวกับในส่วนของรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ดีแทคมีรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ (Net IC balance) สำหรับปี 2556 เท่ากับ 1,293 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 814 ล้านบาทในปีก่อน

ค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบด้วยต้นทุนการผลิตและค่าคอมมิชชั่นของบัตรเติมเงิน ต้นทุนเครือข่ายระหว่างประเทศ ต้นทุนค่าโทรทางไกลระหว่างประเทศ ค่าเบี้ยประกันเครือข่าย และอื่นๆ ในปี 2556 รักษาในระดับใกล้เคียงกับปีก่อน เท่ากับ 4 พันล้านบาท สัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้จากการให้บริการไม่รวม IC ลดลงจากร้อยละ 6.4 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 5.7 ในปี 2556

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของต้นทุนการให้บริการ ในปี 2556 เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.2 จากปีก่อนมาอยู่ที่ 11.9 พันล้านบาท เนื่องมาจากเครือข่าย 2G ที่ยกระดับเสร็จสิ้น การขยายพื้นที่การให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ย่าน 850 MHz และการเพิ่มเครือข่าย 3G บนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz นอกจากนี้ ได้เริ่มตัดจำหน่ายใบอนุญาตของคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ในไตรมาสที่สามของปีนี้ด้วย ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายในส่วนนี้คิดเป็นร้อยละ 17.0 ของรายได้จากการให้บริการไม่รวม IC ซึ่งเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 14.8 ในปี 2555

ต้นทุนการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย ในปี 2556 เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.2 จากปีก่อนมาอยู่ที่ 13.5 พันล้านบาท สอดคล้องกับสัดส่วนของรายได้ที่เติบโตขึ้น อัตรากำไรของเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายในปี 2556 อยู่ที่ร้อยละ 2.4 ลดลงจากร้อยละ 5.2 ในปี 2555 เนื่องจากอัตรากำไรของเครื่องโทรศัพท์ในไตรมาสที่ได้รับผลกระทบจากการให้ส่วนลดพิเศษภายใต้โครงการ “ยิ่งอยู่นาน ยิ่งรักกัน” ดีแทคเชื่อว่าอัตรากำไรของเครื่องโทรศัพท์จะยังคงอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากการแข่งขันที่มากขึ้นจากความพยายามของผู้ให้บริการทั้งหมดในการกระตุ้นการใช้สมาร์ตโฟน

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร สำหรับปี 2556 เท่ากับ 14.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.3 จากปีก่อน โดยสาเหตุหลักจากค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาด และค่าสำรองหนี้สงสัยจะสูญที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาด สำหรับปี 2556 เท่ากับ 4.7 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ร้อยละ 57.7 จากปีก่อนที่ระดับ 3 พันล้านบาท เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมดีแทคไดรเน็ตและเพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันในตลาดที่เพิ่มสูงขึ้น ในปี 2556 นี้ ค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดคิดเป็นร้อยละ 6.7 ของรายได้จากการให้บริการไม่รวม IC เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.7 ในปี 2555 เราคาดว่ายังคงมีกิจกรรมทางการขายและการตลาดในระดับสูงเพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันในตลาด

ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป ในปี 2556 เท่ากับ 6.8 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.7 จากปีก่อน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายด้านทรัพยากรบุคคลลดลง รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกการสร้างเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั่วองค์กร สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไปต่อรายได้จากการดำเนินงานไม่รวม IC ของปี 2556 เท่ากับร้อยละ 9.7 ลดลงจากร้อยละ 10.8 ในปี 2555

ค่าสำรองหนี้สงสัยจะสูญ ในปี 2556 เท่ากับ 925 ล้านบาท เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญถึงสามเท่าจาก 228 ล้านบาทในปี 2555 เนื่องจากผลกระทบของ NEO ทำให้การเพิ่มขึ้นอย่างผิดปกติของยอดลูกหนี้ในช่วงครึ่งปีแรก ซึ่งเริ่มบรรเทาและกำลังกลับสู่สภาวะปกติในครึ่งปีหลัง สัดส่วนค่าสำรองหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ระบบรายเดือนสำหรับปี 2556 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.2 ในปี 2555 มาอยู่ที่ร้อยละ 2.6 ในปี 2556

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร สำหรับปี 2556 ลดลงร้อยละ 13.7 จากปีก่อน มาอยู่ที่ 1.7 พันล้านบาท เนื่องจากสินทรัพย์บางอย่างได้ตัดค่าเสื่อมครบบอายุการใช้งานแล้ว สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายในส่วนนี้คิดเป็นร้อยละ 2.5 ของรายได้จากการให้บริการไม่รวม IC ในปี 2556 ลดลงจากร้อยละ 3.1 ในปี 2555

EBITDA และกำไรสุทธิ

EBITDA ในปี 2556 เท่ากับ 30 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 จากปีก่อน ถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดเพิ่มขึ้น แต่การเติบโตของรายได้รวมอยู่ในเกณฑ์ดี และได้รับผลบวกจากรายการปรับปรุงสุทธิในหมวดค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) ด้วย

EBITDA margin สำหรับปี 2556 อยู่ที่ร้อยละ 31.7 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 29.9 ในปี 2555

กำไรสุทธิ สำหรับปี 2556 เท่ากับ 10.6 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.3 จากปีก่อน เนื่องจากระยะบวขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทที่อ่อนลง และได้รับผลกระทบจากรายการปรับปรุงส่วนแบ่งรายได้การให้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศแก่ DPC รวมถึงรายการปรับปรุงค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ด้วย

งบดุลและข้อมูลสำคัญทางการเงิน

สินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2556 เท่ากับ 105 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 101 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2555 ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย ณ สิ้นปี 2556 เท่ากับ 31.5 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 30.3 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2555 จากการออกหุ้นกู้จำนวน 5 พันล้านบาทในปี

กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน (คำนวณจาก EBITDA หักด้วยรายการเพื่อการลงทุน) ของปี 2556 เท่ากับ 15.6 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 10.5 จากปีก่อน เนื่องจากรายการเพื่อการลงทุนสำหรับปี 2556 อยู่ที่ 14.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 9.3 พันล้านบาทในปี 2555 บริษัทมุ่งมั่นที่จะลงทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ย่าน 2.1GHz ที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่ว 77 จังหวัดภายในสิ้นปี

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)	2555	2556	%YoY
บริการเสียง	43,347	41,743	-3.7%
ระบบรายเดือน	10,865	11,467	5.5%
ระบบเติมเงิน	32,481	30,277	-6.8%
บริการเสริม	15,175	22,583	48.8%
บริการข้ามแดนอัตโนมัติ	2,285	2,102	-8.0%
อื่นๆ	2,696	3,677	36.4%
รายได้จากการให้บริการ ไม่รวม IC	63,502	70,106	10.4%
ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	14,732	10,554	-28.4%
รวมรายได้จากการให้บริการ	78,235	80,659	3.1%
รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	10,998	13,798	25.5%
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	265	160	-39.8%
รวมรายได้	89,497	94,617	5.7%
ต้นทุนการให้บริการ	(51,876)	(51,121)	-1.5%
ค่าใช้จ่ายด้านกฎหมาย	(20,644)	(21,721)	5.2%
ค่าใช้จ่ายด้านเครือข่าย	(3,877)	(4,169)	7.6%
ต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่าย	(13,919)	(9,260)	-33.5%
อื่นๆ	(4,041)	(4,023)	-0.5%
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	(9,396)	(11,948)	27.2%
ต้นทุนขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	(10,430)	(13,473)	29.2%
รวมต้นทุน	(62,306)	(64,594)	3.7%
กำไรขั้นต้น	27,191	30,023	10.4%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(12,028)	(14,114)	17.3%
การขายและการตลาด	(2,972)	(4,686)	57.7%
การบริหารทั่วไป	(6,835)	(6,784)	-0.7%
หนี้สงสัยจะสูญ	(228)	(925)	305.5%
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	(1,993)	(1,719)	-13.7%
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	113	(265)	-334.8%
ดอกเบี้ยรับ	385	222	-42.4%
รายได้อื่น	266	145	-45.3%

กำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	26,818	30,047	12.0%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(11,389)	(13,666)	20.0%
ดอกเบี้ยรับ	385	222	-42.4%
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยน	113	(265)	-334.8%
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	15,927	16,011	0.5%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(1,119)	(2,154)	92.6%
ภาษีเงินได้	(3,526)	(3,290)	-6.7%
กำไรสุทธิ	11,282	10,567	-6.3%
งบแสดงสถานะทางการเงิน (ล้านบาท)			
	2555	2556	%QoQ
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4,555	5,472	20.1%
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	12,415	15,632	25.9%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	84,074	83,949	-0.1%
สินทรัพย์รวม	101,043	105,054	4.0%
หนี้สินหมุนเวียน	37,800	45,141	19.4%
หนี้สินไม่หมุนเวียน	28,398	27,193	-4.2%
หนี้สินรวม	66,198	72,334	9.3%
ส่วนของผู้ถือหุ้น	34,845	32,720	-6.1%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	101,043	105,054	4.0%

รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปีของบริษัท งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม ใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังรอบคอบ และประมาณการที่สมเหตุสมผลในการจัดทำ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบและให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่เป็นอิสระ ดังนั้นจึงสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่เป็นจริง โปร่งใส และสมเหตุสมผล เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไป

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท และป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังมีนัยสำคัญ

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระ เพื่อทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและเพียงพอ มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีฉบับนี้แล้ว

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัทโดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

ในนามของคณะกรรมการ

บริษัท โทเทิล แอคเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

11 กุมภาพันธ์ 2557

นายทอว์ จอห์นเซน

กรรมการ

นายจอน ทราวิส เอ็ดดี้

กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 งบกำไรขาดทุนรวม งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุด วันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุเรื่องอื่น ๆ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อการเงิน

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและรับผิดชอบต่อเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติตามตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรของกิจการ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกิจการการตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมินการนำเสนองบการเงินโดยรวม

ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อให้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ทั้งนี้ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีต่อไปนี้แต่อย่างใด

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อต่อไปนี้

- ก) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33 บริษัทฯ มีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) กับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) โดยบริษัทฯ ได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้แล้วในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯ ได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) บริษัทฯ จึงมิได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2556 ในงบการเงิน เพราะฝ่ายบริหารเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมได้สิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันทีโอทียังมิได้เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัทฯ นอกจากนี้ ทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 และคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2554 เรียกร้องให้ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทฯ ร่วมกันชำระค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 (วันฟ้อง) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ย รวมเป็นจำนวนประมาณ 113,319 ล้านบาท

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ผู้บริหารของบริษัทฯ มีความเชื่อมั่นว่าบริษัทฯ ไม่มีภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมที่ทีโอทีเรียกร้อง เนื่องจากเชื่อว่า ข้อตกลงเดิมดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักกฎหมายในปัจจุบัน (ประกาศของกทท.) และบริษัทฯ ได้มีหนังสือบอกเลิกข้อตกลงเดิมแล้ว

ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ในระหว่างการเจรจา การดำเนินการตามกฎหมาย และคดีฟ้องร้องอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาของศาล ซึ่งผลของข้อพิพาทดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับผลการเจรจา การดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมในอนาคต

- ข) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34 บริษัทฯ มีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ขณะนี้คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาของศาลและกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ผลของคดีและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับกระบวนการยุติธรรมในอนาคต
- ค) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 35 เรื่องความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ
- ง) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4 เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่สำคัญ สำหรับรายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของรายการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน บริษัทฯ ได้ปรับย้อนหลังงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบเพื่อสะท้อนรายการปรับปรุงจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีดังกล่าว นอกจากนี้บริษัทฯ ได้นำเสนองบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 1 มกราคม 2555 เพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบโดยใช้นโยบายการบัญชีดังกล่าวด้วยเช่นกัน

เรื่องอื่น

- ก) งบการเงินรวมของบริษัทฯ โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีท่านอื่นในสำนักงานเดียวกันกับข้าพเจ้า ซึ่งแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขตามรายงานลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556 และได้ให้สังเกตเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญบางประการ ผลกระทบจากสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3 ความเสี่ยงจากข้อกำหนดทางกฎหมายและนิติกรรมสัญญาเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างด้าว และการออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555

- ข) งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย เอกสารแนบ 1 ที่อธิบายความแตกต่างที่สำคัญระหว่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย (TFRS) และการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IFRS) ไม่ใช่ข้อมูลพื้นฐานที่ต้องเปิดเผยในงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย แต่มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อเป็นการให้ข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ข้าพเจ้าได้ใช้วิธีการปฏิบัติงานที่จำกัดบางประการบนข้อมูลเหล่านั้น ซึ่งประกอบด้วยการสอบถามฝ่ายบริหารเกี่ยวกับวิธีการหามูลค่าและการแสดงข้อมูล อย่างไรก็ตามข้าพเจ้าไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลเหล่านั้น จึงไม่สามารถเสนอรายงานการสอบบัญชีเพื่อแสดงความเห็นต่อข้อมูลเหล่านั้นได้

โสภณ เพ็งศิริวอลก

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3182
บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ แอนด์ ยัง จำกัด
กรุงเทพฯ: 11 กุมภาพันธ์ 2557

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย: บาท)

		งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
หมายเหตุ	31 ธันวาคม 2556	31 ธันวาคม 2555	1 มกราคม 2555	31 ธันวาคม 2556	31 ธันวาคม 2555	1 มกราคม 2555	
		(ปรับปรุงใหม่)			(ปรับปรุงใหม่)		
สินทรัพย์							
สินทรัพย์หมุนเวียน							
เงินสดและรายการ							
เทียบเท่าเงินสด	6, 32.3.1	5,472,408,761	4,554,660,399	21,873,144,993	1,328,344,065	3,313,327,830	20,469,191,844
เงินลงทุนชั่วคราว		–	150,000,000	100,000,000	–	150,000,000	–
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7	10,350,919,076	8,385,626,949	6,575,235,019	10,914,387,860	8,341,439,824	6,590,747,404
สินค้าคงเหลือ	9	1,683,335,765	904,083,434	384,169,910	1,588,617,706	903,931,340	384,169,910
ต้นทุนของรายได้รับล่วงหน้า							
ค่าบริการโทรศัพท์พร้อมตัดจ่าย		184,490,979	558,326,547	688,146,199	184,464,662	558,326,547	688,146,199
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10	3,413,745,595	2,416,536,908	1,504,661,347	2,544,862,186	1,944,726,940	1,485,794,154
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		21,104,900,176	16,969,234,237	31,125,357,468	16,560,676,479	15,211,752,481	29,618,049,511
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน							
เงินฝากธนาคารที่มีภาระ							
ค้ำประกัน	32.3.2	398,059	398,059	398,059	–	–	–
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	11	308,110,253	294,123,443	306,258,459	50,000,000	50,000,000	50,000,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	12	–	–	–	2,018,897,315	2,019,897,315	809,897,315
เงินลงทุนทั่วไป	13	16,820,000	51,400,000	51,400,000	16,620,000	51,400,000	51,400,000
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	8	430,738	430,738	432,148	430,457,226	530,396,986	530,396,786
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	8	–	–	–	13,000,000,000	6,540,500,000	–
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	14	15,120,459,336	5,449,574,467	5,503,533,049	3,535,593,120	4,529,627,608	4,733,474,561
สิทธิการใช้อุปกรณ์รอตตบัญญัติ	15	50,349,088,185	56,452,835,947	57,142,543,763	32,000,734,706	56,452,448,593	57,142,136,249
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาต							
ให้ใช้คลื่นความถี่ฯ	1.3	12,514,343,569	12,798,089,624	–	–	–	–
เครื่องมือและอุปกรณ์							
สัมปทานระหว่างติดตั้ง		1,978,733,628	4,664,732,351	5,587,744,122	1,978,733,628	4,664,732,351	5,587,744,122
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	16	2,222,451,993	2,311,183,585	2,747,975,679	1,259,638,028	2,199,371,246	2,698,337,666
สินทรัพย์ภาษีเงินได้							
รอการรอตตบัญญัติ	25	913,755,662	1,330,351,943	726,351,959	1,565,758,900	1,344,120,140	747,004,256
ค่าความนิยม		19,171,700	19,171,700	19,171,700	–	–	–
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	17	505,165,206	701,579,857	655,265,017	343,579,736	623,611,002	580,660,482
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		83,948,928,329	84,073,871,714	72,741,073,955	56,200,012,659	79,006,105,241	72,931,051,437
รวมสินทรัพย์		105,053,828,505	101,043,105,951	103,866,431,423	72,760,689,138	94,217,857,722	102,549,100,948

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2556	31 ธันวาคม 2555	1 มกราคม 2555	31 ธันวาคม 2556	31 ธันวาคม 2555	1 มกราคม 2555	
	(ปรับปรุงใหม่)			(ปรับปรุงใหม่)			
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น							
หนี้สินหมุนเวียน							
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	28,189,929,076	23,592,070,552	19,480,389,705	21,149,949,384	23,520,748,308	19,676,498,923
เงินปันผลค้างจ่าย		—	—	38,370,658,732	—	—	38,370,658,732
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	6,295,919,998	8,808,339,229	1,320,758,462	6,295,919,998	8,808,339,229	1,320,758,462
ส่วนของหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20	2,000,000,000	—	—	2,000,000,000	—	—
รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์		3,011,206,961	3,274,141,885	3,348,651,079	959,261,645	3,274,141,885	3,348,651,079
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		1,093,499,474	1,187,506,564	1,519,785,004	1,018,520,278	1,120,377,862	1,327,375,209
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ค้างจ่าย	1.3	3,243,883,535	—	—	—	—	—
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		1,306,062,042	937,982,038	809,812,273	999,121,447	845,462,027	723,931,516
รวมหนี้สินหมุนเวียน		45,140,501,086	37,800,040,268	64,850,055,255	32,422,772,752	37,569,069,311	64,767,873,921
หนี้สินไม่หมุนเวียน							
เงินกู้ยืมระยะยาว – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	18,164,400,000	19,460,320,000	1,268,659,229	18,164,400,000	19,460,320,000	1,268,659,229
หุ้นกู้ – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20	5,000,000,000	2,000,000,000	2,000,000,000	5,000,000,000	2,000,000,000	2,000,000,000
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	21	300,850,232	282,932,230	218,628,619	300,850,232	282,932,230	218,628,619
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ค้างจ่าย	1.3	3,104,062,958	6,071,537,293	—	—	—	—
เงินมัดจำตามสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายภายในประเทศ	8	—	—	—	1,750,000,000	—	—
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		623,983,370	583,519,083	719,686,042	623,554,082	583,507,083	605,273,944
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		27,193,296,560	28,398,308,606	4,206,973,890	25,838,804,314	22,326,759,313	4,092,561,792
รวมหนี้สิน		72,333,797,646	66,198,348,874	69,057,029,145	58,261,577,066	59,895,828,624	68,860,435,713

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

(หน่วย: บาท)

ส่วนของผู้ถือหุ้น	หมายเหตุ	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
		31 ธันวาคม 2556	31 ธันวาคม 2555	1 มกราคม 2555	31 ธันวาคม 2556	31 ธันวาคม 2555	1 มกราคม 2555
		(ปรับปรุงใหม่)			(ปรับปรุงใหม่)		
ทุนเรือนหุ้น							
ทุนจดทะเบียน							
หุ้นสามัญ 2,372,080,630 หุ้น							
มูลค่าหุ้นละ 2 บาท		4,744,161,260	4,744,161,260	4,744,161,260	4,744,161,260	4,744,161,260	4,744,161,260
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว							
หุ้นสามัญ 2,367,811,000 หุ้น							
มูลค่าหุ้นละ 2 บาท		4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		23,543,446,204	23,543,446,204	23,543,446,204	23,543,446,204	23,543,446,204	23,543,446,204
กำไรสะสม							
จัดสรรแล้ว –							
สำรองตามกฎหมาย	22	560,057,915	560,057,915	560,057,915	560,057,915	560,057,915	560,057,915
ยังไม่ได้จัดสรร							
(ขาดทุนสะสม)		2,221,800,236	4,343,963,130	4,306,111,992	(15,987,151,408)	3,835,765,618	3,202,401,755
		2,781,858,151	4,904,021,045	4,866,169,907	(15,427,093,493)	4,395,823,533	3,762,459,670
องค์ประกอบอื่นของส่วน							
ของผู้ถือหุ้น		1,647,137,361	1,647,137,361	1,647,137,361	1,647,137,361	1,647,137,361	1,647,137,361
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		32,708,063,716	34,830,226,610	34,792,375,472	14,499,112,072	34,322,029,098	33,688,665,235
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มี							
อำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		11,967,143	14,530,467	17,026,806	–	–	–
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		32,720,030,859	34,844,757,077	34,809,402,278	14,499,112,072	34,322,029,098	33,688,665,235
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		105,053,828,505	101,043,105,951	103,866,431,423	72,760,689,138	94,217,857,722	102,549,100,948

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555 (ปรับปรุงใหม่)	2556	2555 (ปรับปรุงใหม่)
รายได้จากการขายและการให้บริการ				
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	80,659,445,213	78,234,561,856	76,118,986,460	77,445,545,414
รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	13,797,996,121	10,997,814,199	13,668,004,295	10,998,310,562
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	159,546,793	264,984,688	2,083,987,100	400,171,528
รวมรายได้จากการขายและการให้บริการ	94,616,988,127	89,497,360,743	91,870,977,855	88,844,027,504
ต้นทุนขายและการให้บริการ				
ต้นทุนการให้บริการโทรศัพท์	51,120,808,146	51,876,419,868	49,506,916,225	52,312,714,795
ต้นทุนขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	13,473,042,225	10,429,823,405	13,345,041,462	10,429,823,405
รวมต้นทุนขายและการให้บริการ	64,593,850,371	62,306,243,273	62,851,957,687	62,742,538,200
กำไรขั้นต้น	30,023,137,756	27,191,117,470	29,019,020,168	26,101,489,304
ดอกเบี้ยรับ	221,859,152	384,846,794	544,846,197	406,135,319
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	—	112,988,993	—	104,836,564
รายได้อื่น	112,738,573	240,601,552	55,480,504	1,576,292,644
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	30,357,735,481	27,929,554,809	29,619,346,869	28,188,753,831
ค่าใช้จ่ายในการขายและการให้บริการ	(4,685,917,131)	(2,971,609,323)	(4,468,925,449)	(2,972,679,793)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(9,428,097,963)	(9,056,289,691)	(9,147,295,107)	(8,949,227,579)
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	15	—	(18,627,000,000)	—
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	(265,299,748)	—	(27,736,043)	—
รวมค่าใช้จ่าย	(14,379,314,842)	(12,027,899,014)	(32,270,956,599)	(11,921,907,372)
กำไร (ขาดทุน)				
ก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม				
ค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	15,978,420,639	15,901,655,795	(2,651,609,730)	16,266,846,459
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	11	32,736,810	—	—
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	16,011,157,449	15,927,020,779	(2,651,609,730)	16,266,846,459
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	24	(2,154,110,261)	(1,118,669,516)	(1,095,216,479)
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	13,857,047,188	14,808,351,263	(4,642,773,287)	15,171,629,980
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	25	(3,290,225,711)	(2,488,596,044)	(3,291,352,029)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	10,566,821,477	11,282,268,887	(7,131,369,331)	11,880,277,951
การแบ่งปันกำไรขาดทุน				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	10,569,384,801	11,284,765,226	(7,131,369,331)	11,880,277,951
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(2,563,324)	(2,496,339)		
	10,566,821,477	11,282,268,887		
กำไรต่อหุ้น				
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	26			
กำไร (ขาดทุน) สุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	4.46	4.77	(3.01)	5.02

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555 (ปรับปรุงใหม่)	2556	2555 (ปรับปรุงใหม่)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	10,566,821,477	11,282,268,887	(7,131,369,331)	11,880,277,951
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการ				
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	19,801,102	(34,444,593)	19,801,102	(34,444,593)
ผลกระทบของภาษีเงินได้	(24,789,614)	6,888,919	(24,789,614)	6,888,919
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	(4,988,512)	(27,555,674)	(4,988,512)	(27,555,674)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	10,561,832,965	11,254,713,213	(7,136,357,843)	11,852,722,277
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	10,564,396,289	11,257,209,552	(7,136,357,843)	11,852,722,277
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจ				
ควบคุมของบริษัทย่อย	(2,563,324)	(2,496,339)	—	—
	10,561,832,965	11,254,713,213		

บริษัท โทเทิล แอ็ดเจสท์ คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม									
	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ									
	องค์ประกอบอื่นของ									
	ส่วนของผู้ถือหุ้น									
	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	กำไรสะสม		ส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนเกินที่เป็น ส่วนของบริษัทย่อย ซึ่งเกิดจากการกับบริษัท ซื้อขายใน	ส่วน ของผู้ถือหุ้น ส่วนเกิน ส่วนเกิน ส่วนเกิน	ส่วน ของผู้ถือหุ้น ส่วนเกิน ส่วนเกิน	ส่วน ของผู้ถือหุ้น ส่วนเกิน ส่วนเกิน	ส่วน ของผู้ถือหุ้น ส่วนเกิน ส่วนเกิน	รวมส่วน ของผู้ถือหุ้น
			จัดสรรแล้ว - สรรพ ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้ จัดสรร						
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 - ตามที่รายงานไว้เดิม	4,735,622,000	23,543,446,204	560,057,915	4,384,401,813	1,647,137,361	34,870,665,293	17,026,806	34,887,692,099		
ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เกี่ยวกับผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (หมายเหตุ 4)	-	-	-	(78,289,821)	-	(78,289,821)	-	(78,289,821)		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2555 - หลังการปรับปรุง	4,735,622,000	23,543,446,204	560,057,915	4,306,111,992	1,647,137,361	34,792,375,472	17,026,806	34,809,402,278		
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 29)	-	-	-	(11,219,358,414)	-	(11,219,358,414)	-	(11,219,358,414)		
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	11,257,209,552	-	11,257,209,552	(2,496,339)	11,254,713,213		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 - หลังการปรับปรุง	4,735,622,000	23,543,446,204	560,057,915	4,343,963,130	1,647,137,361	34,830,226,610	14,530,467	34,844,757,077		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 - ตามที่รายงานไว้เดิม	4,735,622,000	23,543,446,204	560,057,915	4,443,121,583	1,647,137,361	34,929,385,063	14,530,467	34,943,915,530		
ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เกี่ยวกับผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (หมายเหตุ 4)	-	-	-	(99,158,453)	-	(99,158,453)	-	(99,158,453)		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2556 - หลังการปรับปรุง	4,735,622,000	23,543,446,204	560,057,915	4,343,963,130	1,647,137,361	34,830,226,610	14,530,467	34,844,757,077		
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 29)	-	-	-	(12,686,559,183)	-	(12,686,559,183)	-	(12,686,559,183)		
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	10,564,396,289	-	10,564,396,289	(2,563,324)	10,561,832,965		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	4,735,622,000	23,543,446,204	560,057,915	2,221,800,236	1,647,137,361	32,708,063,716	11,967,143	32,720,030,859		

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

(หน่วย: บาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	งบการเงินอื่นของ ส่วนของผู้ถือหุ้น								
		ส่วนเกินที่เป็น ส่วนของบริษัทย่อย ซึ่งเกิดจากการที่บริษัท ซื้อบริษัทย่อยใน ราคาที่ต่ำกว่ามูลค่า ตามบัญชีของ บริษัทย่อย ณ วันซื้อ	กำไรสะสม						
			จัดสรรแล้ว - สারণ ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	จัดสรรแล้ว - สারণ ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 - ตามที่รายงานไว้เดิม									
ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เกี่ยวกับผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (หมายเหตุ 4)									
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2555 - หลังการปรับปรุง เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 29)									
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี									
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 - หลังการปรับปรุง									
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 - ตามที่รายงานไว้เดิม									
ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เกี่ยวกับผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (หมายเหตุ 4)									
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2556 - หลังการปรับปรุง เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 29)									
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี									
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556									

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555 (ปรับปรุงใหม่)	2556	2555 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	13,857,047,188	14,808,351,263	(4,642,773,287)	15,171,629,980
รายการปรับกระทบยอดกำไร (ขาดทุน)				
ก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน:				
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(32,736,810)	(25,364,984)	—	—
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	—	—	—	(1,449,999,125)
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	—	—	(18,750,000)	(37,500,000)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนระยะยาวอื่น	(275,000)	(48,532,000)	(275,000)	(48,532,000)
ขาดทุนจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	—	—	205,037	—
ค่าเผื่อผลขาดทุนจากสินค้าล้าสมัย (โอนกลับ)	102,658,696	(19,549,173)	102,658,696	(19,549,173)
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	421,907,615	38,760,180	389,194,964	38,635,194
ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนทั่วไป	34,580,000	—	34,580,000	—
ค่าเผื่อการด้อยค่าของอุปกรณ์	—	—	279,000,000	—
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสิทธิการใช้อุปกรณ์รูดบัตรเครดิต และเครื่องมือ และอุปกรณ์สัมปทานระหว่างติดตั้ง	—	—	18,348,000,000	—
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (หมายเหตุ 27)	13,694,925,619	11,464,789,949	12,606,786,700	11,360,700,120
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร	698,586	24,026	663,003	24,026
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	325,503,708	—	305,224,781	—
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์	(36,079,792)	(8,516,693)	(16,420,039)	(8,559,778)
ประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน	6,182,220	6,538,703	6,182,220	6,538,703
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	43,362,865	35,103,028	43,362,865	35,103,028
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	2,119,495,608	1,036,377,982	1,956,548,904	1,012,924,945
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง				
ในสินทรัพย์ และหนี้สินดำเนินงาน	30,537,270,503	27,287,982,281	29,394,188,844	26,061,415,920
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(2,387,199,741)	(1,849,152,109)	(2,962,143,000)	(1,789,327,613)
สินค้าคงเหลือ	(881,911,027)	(500,364,351)	(787,345,062)	(500,212,257)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(528,757,847)	(780,722,678)	(226,273,361)	(329,113,134)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	22,636,556	77,415,191	25,564,362	(193,548,251)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,873,097,044	3,065,079,659	1,126,227,522	2,811,705,504
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	105,145,080	(2,969,758)	(2,235,060,272)	(9,608,817)
เงินมัดจำตามสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่าย ภายในประเทศ	—	—	1,750,000,000	—
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	26,919,121	(149,248,457)	27,742,930	(34,848,360)
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	28,767,199,689	27,148,019,778	26,112,901,963	26,016,462,992
จ่ายดอกเบี้ย	(1,769,246,956)	(956,300,580)	(1,882,709,452)	(956,295,212)
จ่ายภาษีเงินได้	(3,086,221,221)	(4,456,331,671)	(2,836,882,001)	(4,088,103,501)
รับคืนภาษีเงินได้	150,145,735	—	150,145,735	—
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	24,061,877,247	21,735,387,527	21,543,456,245	20,972,064,279

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555 (ปรับปรุงใหม่)	2556	2555 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง (เพิ่มขึ้น)	150,000,000	(50,000,000)	150,000,000	(150,000,000)
เงินลงทุนในบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น	–	–	–	(1,210,000,000)
เงินลงทุนระยะยาวอื่นลดลง	–	–	200,000	–
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	–	–	–	1,449,999,125
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	18,750,000	37,500,000	18,750,000	37,500,000
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนระยะยาวอื่น	275,000	48,532,000	275,000	48,532,000
ลูกหนี้บริษัทที่เกี่ยวข้องกันลดลง	–	1,410	99,939,760	200
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อยเพิ่มขึ้น	–	–	(6,459,500,000)	(6,540,500,000)
เงินสืบทอดจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	–	–	794,963	–
ซื้ออาคารและอุปกรณ์	(5,875,960,020)	(1,217,371,457)	(602,100,120)	(975,071,967)
เงินสืบทอดจากการขายอาคารและอุปกรณ์	79,722,741	11,405,937	49,862,519	11,378,834
ซื้อสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์บัญชีและเครื่องมือ และอุปกรณ์สัมปทานระหว่างติดตั้ง	(4,974,712,824)	(6,561,777,620)	(4,974,712,824)	(6,575,794,927)
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อ และติดตั้งอุปกรณ์สัมปทานลดลง	54,602,616	–	54,602,616	–
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อและติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มขึ้น	(80,782,265)	–	–	–
เงินสดจ่ายต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	(114,907,509)	(6,750,000,000)	–	–
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	(906,218,208)	(605,970,303)	(371,653,509)	(257,779,470)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(11,649,230,469)	(15,087,680,033)	(12,033,541,595)	(14,161,736,205)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
ชำระเงินค่าธรรมเนียมจัดการเงินทุน	–	(55,416,478)	–	(55,416,478)
เงินสืบทอดจากเงินกู้ยืมระยะสั้น	–	9,000,000,000	–	9,000,000,000
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	–	(5,000,000,000)	–	(5,000,000,000)
เงินสืบทอดจากเงินกู้ยืมระยะยาว	5,000,000,000	27,000,000,000	5,000,000,000	27,000,000,000
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(8,808,339,231)	(5,320,758,463)	(8,808,339,231)	(5,320,758,463)
ออกหุ้นกู้	5,000,000,000	–	5,000,000,000	–
จ่ายเงินปันผล	(12,686,559,184)	(49,590,017,147)	(12,686,559,184)	(49,590,017,147)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(11,494,898,415)	(23,966,192,088)	(11,494,898,415)	(23,966,192,088)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	917,748,363	(17,318,484,594)	(1,984,983,765)	(17,155,864,014)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	4,554,660,398	21,873,144,993	3,313,327,830	20,469,191,844
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสิ้นปี	5,472,408,761	4,554,660,399	1,328,344,065	3,313,327,830

ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม:

รายการที่ไม่ใช่เงินสด:

ซื้อสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์บัญชีและเครื่องมือ อุปกรณ์สัมปทาน				
ระหว่างติดตั้งโดยยังมิได้ชำระเงิน	2,297,374,949	5,641,439,151	2,297,374,949	5,608,810,199
ซื้ออุปกรณ์โดยยังมิได้ชำระเงิน	6,180,577,427	–	–	–
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ค้างจ่าย	276,409,200	6,071,537,293	–	–

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย บริษัทฯจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ในปี 2538 (บริษัทฯ ได้เปลี่ยนแปลงสถานะการจดทะเบียนหลักทรัพย์ของบริษัทฯบนกระดานหลัก (Main Board) ของตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์จากตลาดหลัก (Primary listing) เป็นตลาดรอง (Secondary Listing) เมื่อเดือนเมษายน 2554) และบริษัทฯจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2550 บริษัทฯมีผู้ถือหุ้นใหญ่สองราย คือ เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี แอลทีดี ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศสิงคโปร์ และบริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือการให้บริการการสื่อสารไร้สายและจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เสริม

ที่อยู่ตามที่จดทะเบียนของบริษัทฯอยู่ที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 22-41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

1.2 สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ หรือสัญญาสัมปทาน

เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2533 บริษัทฯได้เข้าทำสัญญากับการสื่อสารแห่งประเทศไทย (“กสท”) (ปัจจุบันการสื่อสารแห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนทุนเป็นหุ้นภายใต้ พรบ. รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 เป็น บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)) ในการที่จะดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ภายใต้สัญญาสัมปทานกับ กสท บริษัทฯผูกพันที่จะต้องโอนกรรมสิทธิ์ในเครื่องและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการภายใต้สัญญาสัมปทานดังกล่าวให้กับ กสท โดยไม่คิดมูลค่า ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มอันเกิดจากการโอนทรัพย์สินดังกล่าวจะเรียกชำระได้จาก กสท โดยบันทึกไว้เป็น “ภาษีมูลค่าเพิ่มเรียกคืนจาก กสท” ในงบแสดงฐานะการเงิน

บริษัทฯได้รับสัมปทานเป็นระยะเวลา 15 ปี และได้ทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2536 และวันที่ 22 พฤศจิกายน 2539 โดยขยายระยะเวลาดำเนินการที่ได้รับสัมปทานเป็น 22 ปี และ 27 ปีตามลำดับ อัตราค่าบริการและค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้ใช้บริการจะต้องได้รับการอนุมัติจาก กสท (ปัจจุบันต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) (เดิมคือ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”))) บริษัทฯผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามข้อสัญญาต่าง ๆ (เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พรบ. โทรคมนาคมและกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง) และจ่ายค่าธรรมเนียมตามสัญญาสัมปทาน

ค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นผลประโยชน์ตอบแทนรายปีซึ่งคำนวณจากร้อยละของรายได้จากการให้บริการตามสัญญาสัมปทานและต้องไม่ต่ำกว่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม สัญญาไม่ได้ระบุให้ต้องจ่ายชำระผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำรวมตลอดอายุของสัญญา อัตราร้อยละของรายได้จากการให้บริการและอัตราผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีเป็นดังนี้

อัตราผลประโยชน์ตอบแทนรายปีจากการให้บริการ		
ปี	อัตราร้อยละของรายได้ต่อปี	จำนวนขั้นต่ำต่อปี (ล้านบาท)
1 – 4	12	22 ถึง 154
5	25	353
6 – 15	20	382 ถึง 603
16 – 20	25	748 ถึง 770
21 – 27	30	752 ถึง 1,200

บริษัทฯได้เริ่มดำเนินการให้บริการดังกล่าวเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2534 และปัจจุบัน (กล่าวคือ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2556 ถึงเดือนกันยายน 2557) อยู่ในปีดำเนินการที่ 23 ซึ่งบริษัทฯ มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท ที่อัตราร้อยละ 30 ของรายได้ต่อปี

1.3 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด

บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด (“ดีแทค ไตรเนต”) ได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อจากเดิม บริษัท ดีแทค เนทเวิลด์ จำกัด เป็นบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2556 เป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ โดยจัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัด และมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ดีแทค ไตรเนต ได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการดังนี้

- ก) เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ดีแทค ไตรเนต ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม (การให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ (IDD)) จาก กทช. มีกำหนดระยะเวลา 20 ปี โดย ดีแทค ไตรเนต ได้เริ่มให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2550 ดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตามเงื่อนไขใบอนุญาต และผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) ตามที่กฎหมายกำหนด
- ข) เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 ดีแทค ไตรเนต ได้รับใบอนุญาตให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่งจาก กทช. มีกำหนดระยะเวลา 1 ปี ต่อมาในปี 2552 กทช. ได้พิจารณาเพิ่มกำหนดระยะเวลาใบอนุญาตเป็นคราวละ 5 ปี โดย ดีแทค ไตรเนต ต้องดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทุกปี และต่ออายุใบอนุญาตทุก 5 ปี
- ค) ดีแทค ไตรเนต เป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication – IMT) ย่าน 2.1GHz (“ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่”) ซึ่งต่อมาได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม (การได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่) จาก กสทช. แล้ว โดยการอนุญาตดังกล่าวมีระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2555 และสิ้นสุด ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2570) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication – IMT) ย่าน 2.1 GHz ความถี่ช่วง 1920–1935 MHz คู่กับ 2110–2125 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตที่พระราชอาณาจักรไทย

ดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 14,445 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยมีเงื่อนไขการชำระเงินดังนี้

งวดที่หนึ่ง ชำระเงินเป็นจำนวนร้อยละ 50 ของราคาชนะประมูล ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 7,222.50 ล้านบาท พร้อมจัดส่งหนังสือค้ำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ ในส่วนที่เหลือ ซึ่ง ดีแทค ไตรเนต ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

งวดที่สอง ชำระเงินเป็นจำนวนร้อยละ 25 ของราคาชนะประมูล ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 3,611.25 ล้านบาท พร้อมจัดส่งหนังสือค้ำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่สาม ภายใน 15 วัน เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 2 ปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต

งวดที่สาม ชำระเงินเป็นจำนวนร้อยละ 25 ของราคาชนะประมูล ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 3,611.25 ล้านบาท ภายใน 15 วัน เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 3 ปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต

ดีแทค ไตรเนต บันทึกมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและจำนวนค้างจ่ายงวดที่สองและงวดที่สามเป็นหนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินไม่หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเนต ยังมีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่ กสทช. กำหนด ซึ่งบริษัทฯ คาดว่า ดีแทค ไตรเนต จะมีรายได้จากการให้บริการโทรคมนาคมตามใบอนุญาตเกิน 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งจะต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อปี และค่าธรรมเนียม USO อีกร้อยละ 3.75 ต่อปี รวมเป็นค่าธรรมเนียมทั้งสิ้นร้อยละ 5.25 ต่อปี

1.4 ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection charge)

ในเดือนธันวาคม 2556 กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2556 (“ประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย 2556”) มาแทนที่ประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 มากขึ้น ประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย 2556 ยังคงกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคม มีหน้าที่ให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของตนกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่นอยู่เช่นเดิม โดยบริษัทฯ

ต้องนำส่งข้อเสนอการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้ กสทช. ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีผลใช้บังคับ อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมนำส่งและได้รับความเห็นชอบแล้วตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 ถือเป็นข้อเสนอการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามประกาศนี้ไปพลางก่อน

บริษัทได้รับการอนุมัติข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Reference of Interconnect Offering – RIO) ที่บริษัทเสนอไปจาก กทช. เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2549 และบริษัทได้ลงนามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น โดยสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ดังนี้

ผู้ประกอบการ	ระยะเวลาการมีผลบังคับใช้
ก) บริษัท ทรู มูฟ จำกัด	17 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป
ข) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	30 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป
ค) บริษัท ทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์ จำกัด	22 ธันวาคม 2549 เป็นต้นไป
ง) บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	9 กรกฎาคม 2550 เป็นต้นไป
จ) บริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด	16 กรกฎาคม 2550 เป็นต้นไป
ฉ) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	6 กรกฎาคม 2553 เป็นต้นไป
ช) บริษัท ทรู ยูนิเวอร์แซล คอนเวอร์จันซ์ จำกัด	1 กันยายน 2554 เป็นต้นไป
ซ) บริษัท เรียวล ฟิวเจอร์ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ณ) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป

ตามสัญญาสัมปทานบริษัทต้องจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสทช. เป็นรายปีซึ่งคิดจากร้อยละของรายได้จากการให้บริการตามสัญญา และต้องไม่ต่ำกว่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีตามที่สัญญากำหนด อย่างไรก็ตาม การเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมทำให้การคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนภายหลังการเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายยังไม่มีความชัดเจน บริษัทจึงคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนที่ต้องจ่ายให้แก่ กสทช. ตั้งแต่ปีสัมปทานที่ 17 เป็นต้นไป จากรายได้ที่ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม กสทช. ได้ได้แจ้งวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนในกรณีดังกล่าวของบริษัทฯ โดยได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุข้อ 34.2 (ง))

นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเน็ต ได้ลงนามในสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น ดังนี้

ผู้ประกอบการ	ระยะเวลาการมีผลบังคับใช้
ก) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ข) บริษัท ทรู มูฟ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ค) บริษัท เรียวล ฟิวเจอร์ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ง) บริษัท ทรู ยูนิเวอร์แซล คอนเวอร์จันซ์ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
จ) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ฉ) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป

2. เกณฑ์ในการจัดทำงานการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 28 กันยายน 2554 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯ ใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงานการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทย่อย”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะของธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	อัตราร้อยละที่ถือหุ้น	
			2556	2555
			ร้อยละ	ร้อยละ
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัทฯโดยตรง				
บริษัท เวลด์โฟน ซ็อบ จำกัด	อยู่ระหว่างการชำระบัญชี	ไทย	100	100
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	บริหารสินทรัพย์	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (เดิมชื่อ “บริษัท ดีแทค เนทเวอร์ค จำกัด”)	ให้บริการโทรคมนาคม	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค พรอดแบนด์ จำกัด	จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการโทรคมนาคม (ปัจจุบันให้บริการ WIFI) โดยได้รับใบอนุญาตจาก กสทช.	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค อินเทอร์เน็ต เซอร์วิส จำกัด	จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการโทรคมนาคม (ปัจจุบันยังไม่ได้ดำเนินการ) โดยได้รับใบอนุญาตจาก กสทช.	ไทย	100	100
บริษัท พับบลิก เรดิโอ จำกัด	เสร็จสิ้นการชำระบัญชีในปี 2556	ไทย	–	100
บริษัท ยูไนเต็ดคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	ตัวแทนจำหน่ายบัตรเติมเงินและการให้บริการเติมเงินโดยไม่ต้องใช้บัตรเติมเงิน (E-Refill)	ไทย	99.81	99.81
บริษัท เพย์สกาย จำกัด	บริการชำระเงินออนไลน์ บริการบัตรเครดิต บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และ บริการรับชำระเงิน	ไทย	100	100
บริษัท ครีเอ จำกัด	พัฒนาและให้บริการโปรแกรมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่	ไทย	51	51
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด				
บริษัท อีสเทิร์น บิซ จำกัด	บริหารสินทรัพย์	ไทย	100	100
บริษัท แทค ไฟแนนซ์ บี.วี.	เสร็จสิ้นการชำระบัญชีในปี 2556	เนเธอร์แลนด์	–	100
บริษัท วิวาวดี ออฟฟิต บิลด์ิง จำกัด	เสร็จสิ้นการชำระบัญชีในปี 2556	ไทย	–	100

- ข) บริษัทฯนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงานการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ค) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ
- ง) ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯและบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อย ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินของบริษัทฯกับส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยได้ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว
- จ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมคือจำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ ซึ่งแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการบัญชีใหม่

มาตรฐานการบัญชีที่เริ่มมีผลบังคับในปีบัญชีปัจจุบันและที่จะมีผลบังคับในอนาคตมีรายละเอียดดังนี้

ก. มาตรฐานการบัญชีที่เริ่มมีผลบังคับในปีบัญชีปัจจุบัน

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 12

ภาษีเงินได้

ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2552)

การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล

ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2552)

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 8

ส่วนงานดำเนินงาน

การตีความมาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 10

ความช่วยเหลือจากรัฐบาล – กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน

ฉบับที่ 21

ภาษีเงินได้ – การได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ที่ไม่ได้คิดค่าเสื่อมราคาใหม่ที่ตราค่าใหม่

ฉบับที่ 25

ภาษีเงินได้ – การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น

แนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการโอนและการรับโอนสินทรัพย์ทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและแนวปฏิบัติทางบัญชีข้างต้นไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อการการเงินนี้

ข. มาตรฐานการบัญชีที่จะมีผลบังคับในอนาคต

วันที่มีผลบังคับใช้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2555)

การนำเสนองบการเงิน

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2555)

งบกระแสเงินสด

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2555)

ภาษีเงินได้

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2555)

สัญญาเช่า

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2555)

รายได้

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2555)

ผลประโยชน์ของพนักงาน

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2555)

ผลกระทบจากการเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนของอัตราแลกเปลี่ยน

1 มกราคม 2557

เงินตราต่างประเทศ

ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2555)

การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2555)

เงินลงทุนในบริษัทร่วม

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2555)

ส่วนได้เสียในการร่วมค้า

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2555)

งบการเงินระหว่างกาล

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2555)

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

1 มกราคม 2557

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2555)

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2555)

การรวมธุรกิจ

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 4

สัญญาประกันภัย

1 มกราคม 2559

ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2555)

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2555)

ส่วนงานดำเนินงาน

1 มกราคม 2557

การตีความมาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 15

สัญญาเช่าดำเนินงาน – สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 27

การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 29

การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ

1 มกราคม 2557

ฉบับที่ 32

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน – ต้นทุนเว็บไซต์

1 มกราคม 2557

วันที่มีผลบังคับใช้

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน	1 มกราคม 2557
ฉบับที่ 4	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่	1 มกราคม 2557
ฉบับที่ 5	สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการ รื้อถอน การบูรณะ และการปรับปรุงสภาพแวดล้อม	1 มกราคม 2557
ฉบับที่ 7	การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อรุนแรง	1 มกราคม 2557
ฉบับที่ 10	งบการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า	1 มกราคม 2557
ฉบับที่ 12	ข้อตกลงสัมปทานบริการ	1 มกราคม 2557
ฉบับที่ 13	โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า	1 มกราคม 2557
ฉบับที่ 17	การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้แก่เจ้าของ	1 มกราคม 2557
ฉบับที่ 18	การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า	1 มกราคม 2557

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่ามาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินข้างต้นจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อการการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ

4. ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯ ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่สำคัญสำหรับรายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial gains and losses) ของรายการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน จากการรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย หากจำนวนของมูลค่าสะสมสุทธิของผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่รับรู้ ณ วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีก่อนมีจำนวนเกินกว่าร้อยละ 10 ของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ ณ วันนั้น โดยจะทยอยรับรู้ส่วนเกินดังกล่าวไปตลอดอายุงานด้วยเฉลี่ยที่คาดว่าจะเหลืออยู่ของพนักงานในโครงการ (“วิธี Corridor”) เป็นการรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีดังกล่าวแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

จำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่มีผลกระทบต่อการรายงานในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 และ 1 มกราคม 2555 และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2556	31 ธันวาคม 2555	1 มกราคม 2555
งบแสดงฐานะการเงิน			
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเพิ่มขึ้น	–	24,790	19,573
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเพิ่มขึ้น	104,147	123,948	97,863
กำไรสะสม – ยังไม่ได้จัดสรรลดลง	104,147	99,158	78,290

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2556	สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2555
งบกำไรขาดทุน		
ค่าใช้จ่ายในการบริหารลดลง	11,068	8,832
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น	2,214	2,145
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่เพิ่มขึ้น	8,854	6,687
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้น (บาท)	0.004	0.003

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นลดลง	4,989	27,556
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่ลดลง	4,989	27,556

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

5.1 การรับรู้รายได้

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการโทรศัพท์ระบบเติมเงิน (Prepaid)

รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์ระบบเติมเงินเป็นมูลค่าของค่าบริการโทรศัพท์ตามบัตรเติมเงินที่บริษัทฯ ได้ขายไปแล้ว โดยจะทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว หรือ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการให้บริการตามที่ระบุในบัตรเติมเงิน แล้วแต่อย่างใดจะเกิดขึ้นก่อน

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการโทรศัพท์ระบบจ่ายรายเดือน (Postpaid)

รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์ระบบจ่ายรายเดือนเป็นมูลค่าของค่าบริการโทรศัพท์รายเดือน (monthly fee) ที่ลูกค้ายังใช้บริการไม่หมด และสามารถยกยอดไปใช้ในงวดถัดไปและไม่เกิน 365 วัน

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ รวมถึงการบริการโทรศัพท์ในประเทศ โทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศและการบริการข้ามแดนอัตโนมัติ ถือเป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

ส่วนลดมักจะให้ในรูปแบบของส่วนลดเงินสด หรือในรูปแบบของสินค้าหรือบริการที่บริษัทฯ ส่งมอบให้โดยไม่คิดมูลค่า ส่วนลดดังกล่าวจะบันทึกอย่างมีระบบตลอดระยะเวลาที่ได้รับส่วนลด ส่วนลดเงินสดหรือสินค้าที่ส่งมอบให้โดยไม่คิดมูลค่าบันทึกเป็นส่วนหักจากรายได้

ในกรณีที่ให้ส่วนลดตามแผนที่กำหนดขึ้น เช่น แผนการส่งเสริมการขายเพื่อรักษากลุ่มลูกค้า (loyalty programs) หากบริษัทมีประสบการณ์ในอดีตที่สามารถใช้อ้างอิงในการประมาณการส่วนลดที่น่าเชื่อถือได้ มูลค่าส่วนลดที่บันทึกต้องไม่เกินมูลค่าประมาณการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจริง มูลค่าและระยะเวลาของส่วนลดมักต้องประมาณขึ้นโดยใช้เทคนิคการประมาณการ และมีการปรับผลต่างในงวดที่มีการเปลี่ยนแปลงประมาณการหรือเมื่อทราบจำนวนที่เกิดขึ้นจริง

รายได้และต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

รายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่ายซึ่งเป็นรายได้ที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเกิดจากการเรียกเข้าจากโครงข่ายของผู้รับใบอนุญาต รายอื่นมายังโครงข่ายของบริษัทฯ โดยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราเรียกเก็บที่ระบุไว้ในสัญญา

ต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่ต้องจ่ายให้กับผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเป็นต้นทุนการให้บริการจากการเรียกออกผ่านโครงข่ายของบริษัทฯ ไปยังโครงข่ายของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้างในอัตราเรียกเก็บที่ระบุไว้ในสัญญา

รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อบริษัทฯ ได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลดแล้ว

ในกรณีที่มีการขายสินค้าพร้อมการให้บริการ (Multiple element arrangements) องค์ประกอบของรายได้จะบันทึกตามสัดส่วนมูลค่ายุติธรรมของสินค้าที่ส่งมอบ ส่วนบริการที่เกิดขึ้นหลังการขายบันทึกโดยใช้ราคาขายปกติหรือมูลค่าที่ปรับลด ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศถือเป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว และแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มของบริการที่ได้หลังจากหักส่วนลดแล้ว

รายได้จากการให้บริการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศและบริการอินเทอร์เน็ต

รายได้จากการให้บริการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศและบริการอินเทอร์เน็ตถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาของการให้บริการ และตามอัตราที่ตกลงร่วมกัน

รายได้จากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคม

รายได้จากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมเป็นรายได้ที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเกิดจากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ รับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราตามที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม

รายได้จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเป็นรายได้ที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้รับใบอนุญาตโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นซึ่งเกิดจากการอนุญาตให้ใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ รับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราตามที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการดำเนินงานอื่น

กิจการรับรู้รายได้จากการดำเนินงานอื่น เมื่อกิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากผลสำเร็จของรายการนั้น รายได้แสดงไว้โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

ดอกเบี้ยรับ

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินปันผลรับ

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล

5.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดหมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา และไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

5.3 ลูกหนี้การค้าและค่าเผื่อนับสงสัยจะสูญ

ลูกหนี้การค้าแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกค่าเผื่อนับสงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

5.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือเป็นสินค้าสำเร็จรูปซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน (วิธีต้นทุนถ่วงเฉลี่ย) หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า

5.5 เงินลงทุน

- ก) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
  - ข) เงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)
  - ค) เงินลงทุนระยะยาวอื่นที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด บริษัทฯ ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ดังกล่าวบันทึกเป็นรายการต่างหากในส่วนของผู้ถือหุ้น และจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นออกไป
- มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี
- ง) เงินลงทุนระยะยาวอื่นที่เป็นเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดแสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการลดลงของมูลค่า (ถ้ามี)

บริษัทฯ ใช้วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

5.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/ค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) ราคาทุนดังกล่าวประกอบด้วย ราคาซื้อและต้นทุนที่เกี่ยวข้องอื่นเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการบำรุงรักษาหรือขาดทุน

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

อาคาร	20 – 40 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารสำนักงานและสิทธิการเช่า	5 – 20 ปี
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการ	
วิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์	5 ปี 7 ปี และอายุที่เหลือของสัญญาสัมปทาน
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานให้บริการโทรคมนาคมทางไกลระหว่างประเทศ	5 ปี
อุปกรณ์ใช้ในการให้บริการอินเทอร์เน็ต	5 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารสถานีรับส่งสัญญาณ	20 ปี
สินทรัพย์ถาวรอื่น	3 ปี และ 5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน อาคารระหว่างก่อสร้าง งานระหว่างก่อสร้างและอุปกรณ์ระหว่างติดตั้ง

บริษัทและบริษัทย่อยตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น) จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

5.7 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการได้มาหรือการก่อสร้างหรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการทำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

5.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และค่าติดตั้ง

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการรวมธุรกิจตามมูลค่าธุรกรรมของสินทรัพย์ ณ วันที่ซื้อธุรกิจ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการอื่น บริษัทจะบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์นั้นตามราคาทุน โดยต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลย่าน 2.1 GHz บันทึกเป็น “สินทรัพย์ไม่มีตัวตน” โดยวัดมูลค่าเทียบเท่าเงินสดตามมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่จะจ่ายชำระ ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระกับมูลค่าเทียบเท่าเงินสดบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินตามระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ซึ่งจะเริ่มตัดจำหน่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อพร้อมที่จะให้บริการในเชิงพาณิชย์

ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

บริษัทและบริษัทย่อยตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า บริษัทและบริษัทย่อยจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์จำกัดของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแต่ละประเภทดังต่อไปนี้

สิทธิการใช้อุปกรณ์รอดับบัญชีตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุที่เหลือของสัญญาสัมปทาน

ค่าใช้จ่ายรอดับบัญชีซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อระบบสื่อสารสัญญาณ (transmission facilities) และค่าซอฟต์แวร์ ตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 3 ปี ถึง 10 ปี และตามอายุที่เหลือของสัญญาสัมปทาน

ต้นทุนทางการเงินรอดตัดบัญชีซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในการจัดหาเงินทุน ค่าธรรมเนียมในการจัดจำหน่ายหุ้นกู้ และค่าธรรมเนียมในการขายอายุสัญญาเงินกู้ ตัดจำหน่ายตามอายุสัญญาเงินกู้และหุ้นกู้

ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จัดจำหน่ายตามอายุของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

5.9 ค่าความนิยม

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมในราคาทุน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวมธุรกิจส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมสุทธิของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาสูงกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจ บริษัทจะรับรู้ส่วนที่สูงกว่านี้เป็นกำไรในส่วนของการก่อหรือขาดทุนทันที

บริษัทแสดงค่าความนิยมตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม และจะทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปี หรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่า บริษัทจะปันส่วนค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการรวมกิจการให้กับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการรวมกิจการ และบริษัทจะทำการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแต่ละรายการ (หรือกลุ่มของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี บริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของการก่อหรือขาดทุน และบริษัท ไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

5.10 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญต่อบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

5.11 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของการก่อหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า หรืออายุของสัญญาเช่า แล้วแต่ระยะเวลาใดจะต่ำกว่า

จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการก่อหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

5.12 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทและบริษัทย่อยจะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของบริษัทและบริษัทย่อยหากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า และจะทำการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมเป็นรายปี บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่าในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ บริษัทและบริษัทย่อยประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่ ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย บริษัทและบริษัทย่อยใช้แบบจำลองการประเมินมูลค่าที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะสมกับสินทรัพย์ ซึ่งสะท้อนถึงจำนวนเงินที่กิจการสามารถจะได้มาจากการจำหน่ายสินทรัพย์หักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย โดยการจำหน่ายนั้น ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้ในส่วนของการก่อหรือขาดทุน

หากในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลง บริษัทฯและบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในงวดก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็นหากกิจการไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงวดก่อนๆ บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

5.13 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ ทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยจะไม่กำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

5.14 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

บริษัทฯและบริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯและบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทฯและบริษัทย่อย เงินที่บริษัทฯและบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีการะสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯและบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทฯและบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial gains and losses) สำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

5.15 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

5.16 ตราสารอนุพันธ์

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ส่วนเกินหรือส่วนลดที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาจะถูกตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ รับรู้จำนวนสุทธิของดอกเบี้ยที่ได้รับจาก/จ่ายให้แก่คู่สัญญาตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเป็นรายได้/ค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.17 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และบริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.18 การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญได้แก่

การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดบัญชีสินทรัพย์และหนี้สินฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญของลูกหนี้

ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญของลูกหนี้เกิดจากการปรับมูลค่าของลูกหนี้จากความเสี่ยงด้านเครดิตที่อาจเกิดขึ้น ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยใช้การวิเคราะห์อายุลูกหนี้ ประสบการณ์การเก็บเงินในอดีตและการเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การใช้ประมาณการและข้อสมมติฐานที่แตกต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ ดังนั้น การปรับปรุงค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญอาจมีขึ้นได้ในอนาคต

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งคำนวณขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินกับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีจากการดำเนินงานในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการ เช่น อัตราคิดลด จำนวนเงินเดือนที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคต อัตราภาระและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในเชิงประชากรศาสตร์ เป็นต้น ในการกำหนดอัตราคิดลดฝ่ายบริหารได้พิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยที่สะท้อนถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่วนอัตราภาระใช้ข้อมูลตารางอัตราภาระที่เปิดเผยทั่วไปในประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์หลังการเลิกจ้างงานที่เกิดขึ้นจริงนั้นอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณไว้

สิทธิการใช้อุปกรณ์รอตัดบัญชี สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าความนิยม

สิทธิการใช้อุปกรณ์รอตัดบัญชีจะตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุที่เหลือของสัมปทาน และจะพิจารณาการด้อยค่าหากมีข้อบ่งชี้ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์และจะพิจารณาการด้อยค่าหากมีข้อบ่งชี้ บริษัทฯมิได้มีการตัดจำหน่ายค่าความนิยม แต่จะพิจารณาการด้อยค่าทุกปี หรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ในการบันทึกและวัดมูลค่าของสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตัดบัญชี สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าความนิยม ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้น ๆ ทั้งนี้ กระแสเงินสดประมาณการบนพื้นฐานของข้อมูลการดำเนินงานที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ซึ่งประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากภาวะการแข่งขัน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายได้ โครงสร้างต้นทุน การเปลี่ยนแปลงของอัตราคิดลดภาวะอุตสาหกรรมและภาวะตลาดที่เกี่ยวข้อง

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาค่าได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านสินเชื่อและข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติฐานดังกล่าวอาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

สำรองค่าใช้จ่ายการรื้อถอน

สำรองค่าใช้จ่ายการรื้อถอนอุปกรณ์โครงข่ายที่ติดตั้งบนพื้นที่เช่าที่ไม่ได้รับการต่อสัญญาเช่า ประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน ซึ่งประมาณการจากร้อยละ 1 ของจำนวนโครงข่ายที่สร้างขึ้นในระหว่างปีในอดีตราคาการรื้อถอนเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริง และบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์สัมปทานตัดจ่ายตามอายุของสัญญาสัมปทานแต่ไม่เกิน 10 ปี อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายการรื้อถอนที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ข้อพิพาททางการค้าและคดีฟ้องร้อง

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากข้อพิพาททางการค้าและการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของข้อพิพาทและคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้วและกรณี que เชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจึงจะไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อย่างไรก็ตามผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณการไว้

6. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
เงินสด	2,385	2,274	2,329	2,220
เงินฝากธนาคาร	5,470,024	4,552,386	1,326,015	3,311,108
รวม	5,472,409	4,554,660	1,328,344	3,313,328

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.125 ถึงร้อยละ 3.10 ต่อปี (2555: ร้อยละ 0.05 ถึงร้อยละ 3.30 ต่อปี)

7. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้การค้ากับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	2,498,524	2,545,297	4,449,579	2,600,942
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(3,230)	(2,881)	(3,230)	(2,881)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	2,495,294	2,542,416	4,446,349	2,598,061
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์	4,007,448	3,055,880	2,967,929	3,055,880
ลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	577,138	694,845	577,138	694,845
ลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	2,390,869	1,603,227	1,233,624	1,588,785
ลูกหนี้การค้าอื่น	1,215,602	567,407	668,133	396,910
รวม	8,191,057	5,921,359	5,446,824	5,736,420
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(860,548)	(443,015)	(770,644)	(381,798)
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	7,330,509	5,478,344	4,676,180	5,354,622
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	9,825,803	8,020,760	9,122,529	7,952,683

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
ลูกหนี้อื่น				
ลูกหนี้อื่น – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	46,128	16,854	1,386,492	72,439
ลูกหนี้ กสท	13,986	19,850	13,986	19,850
อื่น ๆ	472,920	336,081	397,325	302,412
รวม	533,034	372,785	1,797,803	394,701
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(7,918)	(7,918)	(5,944)	(5,944)
รวมลูกหนี้อื่น, สุทธิ	525,116	364,867	1,791,859	388,757
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น – สุทธิ	10,350,919	8,385,627	10,914,388	8,341,440

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	2,068,346	1,998,844	3,732,058	2,077,201
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	375,865	523,254	507,518	520,726
1 เดือน ถึง 3 เดือน	864	3,968	43,953	60
3 เดือน ถึง 6 เดือน	–	7,451	91,275	68
มากกว่า 6 เดือน	53,449	11,780	74,775	2,887
รวม	2,498,524	2,545,297	4,449,579	2,600,942
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,230)	(2,881)	(3,230)	(2,881)
ลูกหนี้การค้า – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	2,495,294	2,542,416	4,446,349	2,598,061

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	2,487,294	2,162,695	1,659,047	2,162,695
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	643,042	502,601	468,336	502,601
1 เดือน ถึง 3 เดือน	297,114	154,119	260,556	154,119
3 เดือน ถึง 6 เดือน	193,593	90,719	192,600	90,719
มากกว่า 6 เดือน	386,405	145,746	387,390	145,746
รวม	4,007,448	3,055,880	2,967,929	3,055,880
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(705,397)	(318,581)	(676,781)	(318,581)
ลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์ – สุทธิ	3,302,051	2,737,299	2,291,148	2,737,299

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกค่าเผื่อนี้ลงจะสูญเสียโดยพิจารณาจากประสบการณ์ในการเก็บหนี้ในอดีต โดยบันทึกค่าเผื่อนี้ลงจะสูญเสียของลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์เป็นอัตราร้อยละของยอดลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์คงค้างในแต่ละช่วงของอายุหนี้ที่ค้างชำระตามอัตราที่กำหนด

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์ในประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ		
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	412,928	583,206
ค้างชำระ		
ไม่เกิน 1 เดือน	34,734	48,278
1 เดือน ถึง 3 เดือน	42,494	23,882
3 เดือน ถึง 6 เดือน	33,707	12,905
มากกว่า 6 เดือน	53,275	26,574
รวม	577,138	694,845
หัก: ค่าเผื่อนี้ลงจะสูญเสีย	(59,098)	(36,477)
ลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์ในประเทศ – สุทธิ	518,040	658,368

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	2,171,229	1,507,980	1,078,519	1,507,980
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	163,024	52,109	116,116	52,109
1 เดือน ถึง 3 เดือน	4,476	11,728	3,976	11,728
3 เดือน ถึง 6 เดือน	11,405	902	8,790	902
มากกว่า 6 เดือน	40,735	30,508	26,223	16,066
รวม	2,390,869	1,603,227	1,233,624	1,588,785
หัก: ค่าเผื่อนี้ลงจะสูญเสีย	(27,688)	(27,319)	(13,175)	(12,877)
ลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย – สุทธิ	2,363,181	1,575,908	1,220,449	1,575,908

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	719,910	196,184	239,804	145,083
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	53,384	18,843	50,812	13,143
1 เดือน ถึง 3 เดือน	45,841	39,975	27,824	27,556
3 เดือน ถึง 6 เดือน	42,206	77,966	42,207	59,239
มากกว่า 6 เดือน	354,261	234,439	307,486	151,889
รวม	1,215,602	567,407	668,133	396,910
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(68,365)	(60,638)	(21,590)	(13,863)
ลูกหนี้การค้าอื่น – สุทธิ	1,147,237	506,769	646,543	383,047

8. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม บริษัทย่อยและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2556	2555	2556	2555	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
ขายอุปกรณ์	–	–	48	–	ราคาทุน
ค่าบริการรับ	–	–	7,004	585	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	–	–	3,903	1,520	ราคาตามสัญญา
ดอกเบี้ยรับ	–	–	372	55	ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	–	–	–	1,450	ตามที่ประกาศจ่าย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2556	2555	2556	2555	
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม: บริษัท ยูไนटेด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด*					
ขายสินค้า	13,968	12,928	4,298	12,928	ราคาขายหักอัตรากำไรจำนวนหนึ่ง ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	19	38	19	38	ตามที่ประกาศจ่าย
ซื้อสินค้า	–	32	–	32	ราคาตลาด
ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	487	14	22	14	ราคาตามสัญญา
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันอื่น					
ค่าบริการรับจากการให้บริการโทรศัพท์ ในต่างประเทศ	85	93	85	93	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการรับ	264	76	28	16	ราคาตลาด
รายได้จากการขายสิทธิการให้บริการ เติมเงิน	386	286	151	286	ราคาตามสัญญา
ขายสินค้า	1	1	1	1	ราคาตลาด
ค่าบริการจ่าย	667	658	505	537	ราคาตามสัญญา
ค่าจ้างติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณ	531	490	469	468	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการการจัดการจ่าย	459	463	459	463	ราคาตามสัญญา

* นอกจากนี้ บริษัทมีค่าสนับสนุนทางการตลาดให้กับตัวแทนจำหน่ายโดยจ่ายผ่านบริษัท ยูไนटेด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 เป็นจำนวนเงิน 9 ล้านบาท (2555: 5 ล้านบาท)

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)				
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	—	—	4,422,360	115,139
บริษัทร่วม (หมายเหตุ 8.1)	2,292,715	2,474,705	20,636	2,474,705
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ⁽¹⁾	205,809	70,592	6,583	11,098
รวม	2,498,524	2,545,297	4,449,579	2,600,942
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(3,230)	(2,881)	(3,230)	(2,881)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	2,495,294	2,542,416	4,446,349	2,598,061
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	—	—	1,340,364	55,585
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	46,128	16,854	46,128	16,854
รวม	46,128	16,854	1,386,492	72,439
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(5,944)	(5,944)	(5,944)	(5,944)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	40,184	10,910	1,380,548	66,495
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	2,535,478	2,553,326	5,826,897	2,664,556

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย (หมายเหตุ 8.2)	–	–	430,457	530,397
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	26,774	26,774	–	–
รวม	26,774	26,774	430,457	530,397
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(26,343)	(26,343)	–	–
รวมลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน – สุทธิ	431	431	430,457	530,397
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย				
บริษัทย่อย (หมายเหตุ 8.3)	–	–	13,000,000	6,540,500
รวมเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	–	–	13,000,000	6,540,500
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 18)				
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	–	–	1,115,076	631,439
บริษัทร่วม	111,952	777	–	777
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	470,886	752,264	388,134	598,842
รวมเจ้าหนี้การค้า – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	582,838	753,041	1,503,210	1,231,058
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	–	–	120,559	4,963
บริษัทร่วม	4,009	1,996	4,009	1,996
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	283,383	788,817	280,466	783,865
รวมเจ้าหนี้อื่น – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	287,392	790,813	405,034	790,824
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	870,230	1,543,854	1,908,244	2,021,882
เงินมัดจำตามสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายภายในประเทศ				
บริษัทย่อย	–	–	1,750,000	–

ลักษณะความสัมพันธ์กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

⁽¹⁾ มีผู้ถือหุ้นใหญ่ร่วมกัน⁽²⁾ มีกรรมกรร่วมกัน**8.1 ลูกหนี้การค้าบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 จำแนกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้**

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
อายุหนี้ค้างชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,942,773	1,954,041	13,840	1,954,041
ค้างชำระน้อยกว่า 1 เดือน	349,942	520,664	6,796	520,664
ลูกหนี้การค้าบริษัทร่วม	2,292,715	2,474,705	20,636	2,474,705

8.2 จำนวนดังกล่าวโดยส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้บริษัท แอท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (บริษัทย่อย) จากการขายอุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ซึ่งไม่มีกำหนดชำระคืนและไม่มีดอกเบี้ย

8.3 ในปี 2555 เงินให้กู้ยืมจำนวน 168 ล้านบาทเป็นเงินให้กู้ยืมแก่บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด (บริษัทย่อย) เพื่อใช้ในการดำเนินงานให้บริการ WiFi โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.25 ต่อปี ในระหว่างปี 2556 บริษัทย่อยดังกล่าวได้จ่ายเงินกู้เต็มจำนวนแล้ว

เงินให้กู้ยืมจำนวน 13,000 ล้านบาท (2555: 6,372 ล้านบาท) เป็นเงินให้กู้ยืมแก่ดีแทค ไตรเน็ต (บริษัทย่อย) เพื่อใช้ในการเข้าซื้อใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตดังกล่าวโดยมีอัตราดอกเบี้ย BIBOR บวกด้วยส่วนเพิ่มจำนวนหนึ่ง เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อยดังกล่าวมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม อย่างไรก็ตาม บริษัทฯไม่คาดว่าจะมีการเรียกชำระคืนเงินให้กู้ยืมดังกล่าวภายใน 1 ปี บริษัทฯจึงจัดประเภทเงินให้กู้ยืมดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบการเงิน

ยอดคงค้างของเงินให้กู้ยืมระหว่างบริษัทฯและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 และการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

เงินให้กู้ยืม	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ			ยอดคงเหลือ
	ณ วันที่			ณ วันที่
	31 ธันวาคม	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธันวาคม
	2555	ระหว่างปี	ระหว่างปี	2556
บริษัทย่อย				
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	168,000	—	(168,000)	—
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (เดิมชื่อ “บริษัท ดีแทค เนทเวอร์ค จำกัด”)	6,372,500	7,127,500	(500,000)	13,000,000
	6,540,500	7,127,500	(668,000)	13,000,000

8.4 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานของกรรมการและผู้บริหารดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555
ผลประโยชน์ระยะสั้น	99,409	112,649
ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	1,169	2,173
รวม	100,578	114,822

9. สินค้าคงเหลือ

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุนเป็น		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
			มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ			
	2556	2555	2556	2555	2556	2555
สินค้าสำเร็จรูป	1,809,048	927,137	(125,713)	(23,054)	1,683,336	904,083
รวม	1,809,048	927,137	(125,713)	(23,054)	1,683,336	904,083

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุนเป็น		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
			มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ			
	2556	2555	2556	2555	2556	2555
สินค้าสำเร็จรูป	1,714,331	926,985	(125,713)	(23,054)	1,588,618	903,931
รวม	1,714,331	926,985	(125,713)	(23,054)	1,588,618	903,931

10. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
ภาษีมูลค่าเพิ่มตั้งพัก	2,463,958	1,344,336	1,863,475	1,327,821
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	441,230	240,742	275,743	233,661
ค่าเช่าที่ดินจ่ายล่วงหน้าเพื่อติดตั้งสถานีรับส่งสัญญาณ	414,910	369,045	405,644	365,674
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืน	–	463,104	–	17,571
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	104,868	10,530	–	–
รวม	3,424,966	2,427,757	2,544,862	1,944,727
หัก: สำรองค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(11,220)	(11,220)	–	–
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น – สุทธิ	3,413,746	2,416,537	2,544,862	1,944,727

11. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

11.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

(หน่วย: พันบาท)

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินรวม					
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชีตาม วิธีส่วนได้เสีย	
			2556 ร้อยละ	2555 ร้อยละ	2556	2555	2556	2555
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด	จัดจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ ซิมการ์ด บัตรเติมเงินและ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	ไทย	25	25	50,000	50,000	308,110	294,123

(หน่วย: พันบาท)

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		ค่าเพื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน		มูลค่าตามบัญชีตาม วิธีส่วนได้เสีย	
			2556 ร้อยละ	2555 ร้อยละ	2556	2555	2556	2555	2556	2555
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด	จัดจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ ซิมการ์ด บัตรเติมเงินและ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	ไทย	25	25	50,000	50,000	—	—	50,000	50,000

11.2 ส่วนแบ่งกำไรและเงินปันผลรับ

ในระหว่างปี บริษัทฯรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมและรับรู้เงินปันผลจากบริษัทร่วมดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการ ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

บริษัท	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน ในบริษัทร่วมในระหว่างปี		เงินปันผล ที่บริษัทฯรับระหว่างปี	
	2556	2555	2556	2555
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด	32,737	26,365	18,750	37,500

11.3 ข้อมูลทางการเงินของบริษัทร่วม

ข้อมูลทางการเงินตามที่แสดงอยู่ในงบการเงินของบริษัทร่วมโดยสรุป (2555: งบการเงินที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีแล้ว, 2556: งบการเงินที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของบริษัทร่วม) ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	ทุนเรียกชำระ ณ วันที่		สินทรัพย์รวม ณ วันที่		หนี้สินรวม ณ วันที่		รายได้รวมสำหรับ ปีสิ้นสุดวันที่		กำไรสำหรับปี สิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม		31 ธันวาคม		31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2555	2554	2555	2554	2555	2554	2555	2554	2555	2554
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด	200	200	3,665	3,797	2,433	2,585	10,033	18,307	131	130

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		เงินลงทุนวิธีราคาทุน		ค่าเผื่อการด้อยค่า		สุทธิ	
	2555	2554	2555	2554	2555	2554	2555	2554	2555	2554
	ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ	ร้อยละ	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัทฯ										
บริษัท เวลดีโฟน ซ็อบ จำกัด	450	450	100	100	450,000	450,000	(450,000)	(450,000)	–	–
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	1	1	100	100	1,000	1,000	–	–	1,000	1,000
บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด (เดิมชื่อ “บริษัท ดีแทค เนทเวอร์ค จำกัด”)	1,160	1,160	100	100	1,270,000	1,270,000	–	–	1,270,000	1,270,000
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	175	175	100	100	175,000	175,000	–	–	175,000	175,000
บริษัท ดีแทค อินเทอร์เน็ตเซอร์วิส จำกัด	26	26	100	100	25,750	25,750	–	–	25,750	25,750
บริษัท พับบลิค เอดีโอ จำกัด	–	1	–	100	–	1,000	–	–	–	1,000
บริษัท ยูไนเต็ดคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) (UCOM)	272	272	99.81	99.81	271,161	271,161	–	–	271,161	271,161
บริษัท เพย์สบาย จำกัด	200	200	100	100	236,756	236,756	–	–	236,756	236,756
บริษัท ครีเอ จำกัด	0.2	0.2	51	51	39,230	39,230	–	–	39,230	39,230
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด										
บริษัท อีสเทิร์น บิช จำกัด	80	80	100	100	–	–	–	–	–	–
บริษัท แทค ไฟแนนส์ บี.วี.	–	0.5	–	100	–	–	–	–	–	–
บริษัท วิภาวดี ออฟฟิศ บิลดิ้ง จำกัด	–	208.6	–	100	–	–	–	–	–	–
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ					2,468,897	2,469,897	(450,000)	(450,000)	2,018,897	2,019,897

- ก) เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2555 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ ดีแทค ไตรเนต ได้มีมติอนุมัติการเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 60 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 600,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท) เป็น 1,160 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 11,600,000 หุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 100 บาท) โดยการออกจำหน่ายหุ้นสามัญใหม่จำนวน 11,000,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 110 บาทให้แก่บริษัทฯ โดย ดีแทค ไตรเนต ได้เรียกชำระหุ้นเพิ่มทุนแล้วทั้งหมดรวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,210 ล้านบาท และได้จดทะเบียนการเพิ่มทุนจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2555
- ข) ในระหว่างปี 2555 ดีแทค ไตรเนต ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ ได้จ่ายเงินปันผลให้แก่บริษัทฯ เป็นจำนวนเงิน 1,450 ล้านบาท
- ค) ปัจจุบัน UCOM ตกเป็นจำเลยในคดีฟ้องร้องหลายคดีซึ่งเกี่ยวกับการดำเนินงานเดิม ซึ่งตามที่ระบุในสัญญาซื้อขายทรัพย์สิน (Master Sale and Purchase Agreement) ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2549 UCOM มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการงานเดิมโดยไม่จำกัดวงเงิน ดังนั้น ภาระความรับผิดชอบทั้งหมดต่อภาระหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีดังกล่าวจึงตกอยู่กับบริษัทผู้ซื้อ โดยที่ระยะเวลาในการใช้สิทธิเรียกร้องมีระยะเวลา 2 ปี นับจากวันโอนทรัพย์สิน หรือจนกว่าหน้าที่และความรับผิดชอบของ UCOM จะได้มีการปลดปล่อยไป ดังนั้น UCOM จึงมิได้บันทึกสำรองผลเสียหายจากรายการดังกล่าวไว้ในงบการเงิน

13. เงินลงทุนทั่วไป

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด	49,400	49,400	49,400	49,400
บริษัทอื่น	32,333	32,333	32,133	32,333
รวม	81,733	81,733	81,533	81,733
หัก: สำรองผลขาดทุนจากการด้อยค่า	(64,913)	(30,333)	(64,913)	(30,333)
รวมเงินลงทุนทั่วไป – สุทธิ	16,820	51,400	16,620	51,400

ในระหว่างปี 2556 บริษัทฯ ได้บันทึกสำรองผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด จำนวน 35 ล้านบาท

14. ทัดิน อาการและอุปกรณ

นศรณัฐโรบลกุล

[illegible]

งบการเงินรวม

(หน่วย: ล้านบาท)											
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง	ส่วน ปรับปรุง	ส่วน การให้บริการ	ส่วน การดำเนินงาน	ส่วน ปรับปรุง อาคาร - สถานีรับส่ง สัญญาณ	เครื่องใช้ สำนักงาน	เครื่องมือ และ อุปกรณ์	อุปกรณ์ สื่อสาร	ระหว่างทำ งาน	อื่นๆ รวม
ราคาทุน											
31 ธันวาคม 2555	1,032,266	1,721,034	1,106,268	2,926,506	213,011	5,835,384	95,623	441,685	390,349	14,541,342	
ซื้อเพิ่ม	-	17,131	25,330	7,868,116	-	216,348	14,950	3,453,842	19,960	11,625,019	
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	(7,921)	(48,804)	(67,195)	-	-	(292,670)	(38,648)	-	(10,672)	(576,271)	
โอนเข้า (ออก)	-	-	24,991	2,174,641	-	582,541	407	(2,810,718)	14,435	-	
31 ธันวาคม 2556	1,024,345	1,689,361	1,089,394	12,969,263	213,011	6,341,603	72,332	1,084,809	414,072	25,590,090	
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
31 ธันวาคม 2555	-	977,184	438,998	1,777,424	145,309	4,773,573	71,880	-	193,310	8,994,328	
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	140,173	110,835	674,438	11,070	705,436	14,672	-	49,092	1,797,236	
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(39,065)	(61,352)	-	-	(160,752)	(37,904)	-	(11,019)	(419,373)	
โอนเข้า (ออก)	-	598	(476)	-	-	6	(6)	-	-	-	
31 ธันวาคม 2556	-	1,078,890	488,005	2,451,862	156,379	5,318,263	48,642	-	231,383	10,372,191	
ค่าเผื่อการด้อยค่า											
31 ธันวาคม 2555	3,000	-	-	-	-	11,465	-	-	82,975	97,440	
31 ธันวาคม 2556	3,000	-	-	-	-	11,465	-	-	82,975	97,440	
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
31 ธันวาคม 2555	1,029,266	743,850	667,270	1,149,082	67,702	1,050,346	23,743	441,685	114,064	5,449,574	
31 ธันวาคม 2556	1,021,345	610,471	601,389	10,517,401	56,632	1,011,875	23,690	1,084,809	99,714	15,120,459	
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน											
ปี 2555										1,268,417	
ปี 2556										1,797,236	

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้ว มูลค่าตามบัญชีเกินหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวน 8,704 ล้านบาท (2555: 8,194 ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

(หน่วย: พันบาท)

	อุปกรณ์ใช้ใน									
	การดำเนินงาน					ส่วน				
	อาคารและ ส่วนปรับปรุง	ส่วน ปรับปรุง	สนับสนุน การให้บริการ	ปรับปรุง อาคาร - วิทยุคมนาคม	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ เครื่องใช้ สำนักงาน	อุปกรณ์ เครื่องมือ และ อุปกรณ์	อุปกรณ์ สื่อสาร	ระหว่างทำ งาน	อื่นๆ	รวม
ที่ดิน	อาคาร	สิทธิการเช่า	สิทธิการเช่า	ระบบเซลล์	ส่วน	ส่วน	ส่วน	ส่วน	ส่วน	ส่วน
ราคาทุน										
31 ธันวาคม 2554	751,489	1,628,119	1,052,930	1,851,318	86,942	5,552,116	96,734	73,260	228,707	12,059,991
ซื้อเพิ่ม	-	76,417	37,435	227,373	-	414,398	10,061	147,976	18,978	975,072
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(12,059)	-	-	(388,328)	(12,648)	-	(28,077)	(471,999)
โอนเข้า (ออก)	-	16,047	-	(24)	-	1,315	-	(17,338)	-	-
31 ธันวาคม 2555	751,489	1,720,583	1,078,306	2,078,667	86,942	5,578,186	94,147	203,898	219,608	12,563,064
ค่าเสื่อมราคาสะสม										
31 ธันวาคม 2554	-	799,778	319,874	945,430	45,988	4,421,066	72,203	-	92,033	7,240,541
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	176,954	103,350	173,298	4,243	598,844	10,715	-	19,582	1,176,076
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(11,588)	-	-	(388,100)	(12,271)	-	(26,613)	(469,156)
โอนเข้า (ออก)	-	-	-	13,268	-	(13,268)	-	-	-	-
31 ธันวาคม 2555	-	976,732	411,636	1,131,996	50,231	4,631,810	70,647	-	85,002	7,947,461
ค่าเผื่อการตัดค่า										
31 ธันวาคม 2554	3,000	-	-	-	-	-	-	-	82,975	85,975
31 ธันวาคม 2555	3,000	-	-	-	-	-	-	-	82,975	85,975
มูลค่าสุทธิตามบัญชี										
31 ธันวาคม 2554	748,489	828,341	733,056	905,888	40,954	1,131,050	24,531	73,260	53,699	4,733,475
31 ธันวาคม 2555	748,489	743,851	666,670	946,671	36,711	946,376	23,500	203,898	51,631	4,529,628

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน

ปี 2554	1,230,134
ปี 2555	1,176,076

งบการเงินเฉพาะกิจการ

(หน่วย: ล้านบาท)

	ที่ดิน	อาคารและส่วนปรับปรุง		ส่วนปรับปรุงอาคาร - สภาบริหาร		อุปกรณ์ใช้การดำเนินงาน		เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน		อุปกรณ์มือและอุปกรณ์สื่อสาร		อื่นๆ		รวม
		ส่วนปรับปรุงอาคาร	ส่วนปรับปรุงสภากา	ส่วนปรับปรุงอาคาร	ส่วนปรับปรุงสภาบริหาร	ส่วนปรับปรุงอาคาร	ส่วนปรับปรุงสภาบริหาร	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	อุปกรณ์มือและอุปกรณ์สื่อสาร	อุปกรณ์มือและอุปกรณ์สื่อสาร	อื่นๆ			
ราคาทุน														
31 ธันวาคม 2555	751,489	1,720,583	1,078,306	2,078,667	86,942	5,578,186	219,608	12,563,064						
ซื้อเพิ่ม	-	17,131	25,330	32,202	-	214,714	18,137	602,099						
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	(7,921)	(48,804)	(67,195)	-	-	(277,112)	-	(560,599)						
โอนเข้า (ออก)	-	-	24,991	-	-	301,314	14,435	-						
31 ธันวาคม 2556	743,568	1,688,910	1,061,432	2,110,869	86,942	5,817,102	241,508	12,604,564						

ค่าเสื่อมราคาสะสม

31 ธันวาคม 2555	-	976,732	411,636	1,131,996	50,231	4,631,810	85,002	7,947,461						
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	140,173	110,683	176,235	4,231	608,122	24,301	1,169,603						
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(39,065)	(61,352)	-	-	(155,399)	(10,181)	(413,068)						
โอนเข้า (ออก)	-	598	(476)	-	-	6	-	-						
31 ธันวาคม 2556	-	1,078,438	460,491	1,308,231	54,462	5,084,539	99,122	8,703,996						

ค่าเผื่อการด้อยค่า

31 ธันวาคม 2555	3,000	-	-	-	-	-	-	85,975						
เพิ่มขึ้น	-	-	-	279,000	-	-	-	279,000						
31 ธันวาคม 2556	3,000	-	-	279,000	-	-	-	364,975						

มูลค่าสุทธิตามบัญชี

31 ธันวาคม 2555	748,489	743,851	666,670	946,671	36,711	161,831	23,500	4,529,628						
31 ธันวาคม 2556	740,568	610,472	600,941	523,638	32,480	92,507	23,456	3,535,593						

ค่าเสื่อมราคาสถาปัตยกรรมปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน

ปี 2555	1,176,076													
ปี 2556	1,169,603													

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯมีอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้ว มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวน 8,533 ล้านบาท (2555: 8,046 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯมียอดคงเหลือของยานพาหนะซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินโดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 46 ล้านบาท (2555: 68 ล้านบาท)

ในระหว่างปี 2556 บริษัทฯได้บันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์จำนวน 279 ล้านบาท ซึ่งมูลค่าตามบัญชีของอุปกรณ์ดังกล่าวได้รวมเป็นหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดเดียวกับต้นทุนเครื่องมือและอุปกรณ์รื้อดัดบัญชีเพื่อพิจารณาการด้อยค่าตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15

15. สิทธิการใช้อุปกรณ์รื้อดัดบัญชี

สิทธิการใช้อุปกรณ์รื้อดัดบัญชีโดยส่วนใหญ่เป็นรายการจ่ายค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของบริษัทฯภายใต้สัญญา กับ กสท. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 1.2 ซึ่งกรรมสิทธิในทรัพย์สินดังกล่าวที่เกี่ยวข้องจะตกเป็นของ กสท. นับแต่วันเริ่มเปิดให้บริการหรือเริ่มใช้เครื่องมือและอุปกรณ์นั้นในการดำเนินงานให้บริการ

ต้นทุนของเครื่องมือและอุปกรณ์ดังกล่าวถือเป็นค่าใช้จ่ายตั้งพักและตัดจำหน่ายภายในระยะเวลาที่เหลือของสัญญาสัมปทาน

สิทธิการใช้อุปกรณ์รื้อดัดบัญชีประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		
	ต้นทุนเครื่องมือและ อุปกรณ์รื้อดัดบัญชี	ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อ ระบบสื่อสารวิทยุคมนาคมรื้อดัดบัญชี	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554	130,202,794	970,264	131,173,058
เพิ่มขึ้น	8,475,431	1,356	8,476,787
โอนเข้า (ออก)	(555)	—	(555)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555	138,677,670	971,620	139,649,290
เพิ่มขึ้น	4,590,228	—	4,590,228
โอนเข้า (ออก)	(11,000)	—	(11,000)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	143,256,898	971,620	144,228,518
การตัดจำหน่าย			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554	(73,506,005)	(524,509)	(74,030,514)
ค่าตัดจำหน่าย	(9,100,175)	(66,320)	(9,166,495)
โอนออก (เข้า)	555	—	555
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555	(82,605,625)	(590,829)	(83,196,454)
ค่าตัดจำหน่าย	(10,617,870)	(66,693)	(10,684,563)
โอนออก (เข้า)	1,587	—	1,587
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	(93,221,908)	(657,522)	(93,879,430)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555	56,072,045	380,791	56,452,836
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	50,034,990	314,098	50,349,088
ค่าตัดจำหน่ายซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน			
2555	9,100,175	66,320	9,166,495
2556	10,617,870	66,693	10,684,563

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ต้นทุนเครื่องมือและอุปกรณ์รอตตัดบัญชี	ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อระบบสื่อสารสัญญาณรอตตัดบัญชี	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554	130,201,698	970,264	131,171,962
เพิ่มขึ้น	8,475,392	1,356	8,476,748
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555	138,677,090	971,620	139,648,710
เพิ่มขึ้น	4,590,228	—	4,590,228
โอนเข้า (ออก)	(11,000)	—	(11,000)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	143,256,318	971,620	144,227,938
การตัดจำหน่าย			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554	(73,505,317)	(524,509)	(74,029,826)
ค่าตัดจำหน่าย	(9,100,115)	(66,320)	(9,166,435)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555	(82,605,432)	(590,829)	(83,196,261)
ค่าตัดจำหน่าย	(10,617,836)	(66,693)	(10,684,529)
โอนออก (เข้า)	1,587	—	1,587
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	(93,221,681)	(657,522)	(93,879,203)
ค่าเผื่อการด้อยค่า			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554	—	—	—
เพิ่มขึ้น	—	—	—
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555	—	—	—
เพิ่มขึ้น	(18,348,000)	—	(18,348,000)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	(18,348,000)	—	(18,348,000)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555	56,071,658	380,791	56,452,449
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	31,686,637	314,098	32,000,735
ค่าตัดจำหน่ายซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน			
2555	9,100,115	66,320	9,166,435
2556	10,617,836	66,693	10,684,529

บริษัทฯ ได้ทำการประเมินการด้อยค่ามูลค่าตามบัญชีของต้นทุนเครื่องมือและอุปกรณ์รอตตัดบัญชีและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งใช้ในการให้บริการตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของบริษัทฯ (สัญญาสัมปทาน) โดยเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดดังกล่าว โดยใช้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนคำนวณจากมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ บริษัทฯ ได้ประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ดังกล่าวภายใต้สมมติฐานว่าสัญญาสัมปทานสิ้นสุดในเดือนกันยายน 2561 และคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน

จากผลการประเมินบริษัทฯ ระบุขาดทุนจากการด้อยค่ารวมจำนวน 18,627 ล้านบาทในงบการเงินเฉพาะกิจการในส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 สำหรับค่าเผื่อการด้อยค่าของต้นทุนเครื่องมือและอุปกรณ์รอตตัดบัญชีข้างต้นจำนวนเงิน 18,348 ล้านบาทและสำหรับค่าเผื่อการด้อยค่าของอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์จำนวน 279 ล้านบาท (ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 14)

16. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์		รวม	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์		รวม
	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	ระหว่างการพัฒนา		ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	ระหว่างการพัฒนา	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556:						
ราคาทุน	9,605,404	938,008	10,543,412	8,973,896	507,276	9,481,172
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(8,320,960)	–	(8,320,960)	(8,221,534)	–	(8,221,534)
มูลค่าตามบัญชี – สุทธิ	1,284,444	938,008	2,222,452	752,362	507,276	1,259,638
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555:						
ราคาทุน	9,101,482	922,828	10,024,310	9,016,543	859,032	9,875,575
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(7,713,126)	–	(7,713,126)	(7,676,204)	–	(7,676,204)
มูลค่าตามบัญชี – สุทธิ	1,388,356	922,828	2,311,184	1,340,339	859,032	2,199,371

การกระทบบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสำหรับปี 2556 และ 2555 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	2,311,184	2,747,976	2,199,371	2,698,338
ซื้อซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	1,004,902	499,062	71,118	425,293
ค่าตัดจำหน่าย	(768,130)	(935,854)	(705,626)	(924,260)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(325,504)	–	(305,225)	–
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	2,222,452	2,311,184	1,259,638	2,199,371

17. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
ค่าธรรมเนียมในการจัดจำหน่าย/ จัดหาเงินกู้และหุ้นกู้รอดบัญชี – สุทธิ	40,277	62,759	40,277	62,759
เงินมัดจำ	224,191	214,298	213,007	206,015
ภาษีเงินได้รอขอคืน	–	150,146	–	150,146
สิทธิการเช่า	29,173	32,435	28,426	31,594
อื่น ๆ	211,524	241,942	61,870	173,097
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	505,165	701,580	343,580	623,611

18. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
เจ้าหนี้การค้าจากการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์				
ในการให้บริการโทรศัพท์และเครื่องโทรศัพท์				
และชุดเลขหมาย	7,981,901	6,086,375	3,745,082	6,086,375
เจ้าหนี้การค้า – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 8)	582,838	753,041	1,503,210	1,231,058
เจ้าหนี้ – กสท	7,213,950	6,378,674	7,197,700	6,360,452
เจ้าหนี้ – ทีโอที	1,262,460	1,261,577	1,252,918	1,254,507
เจ้าหนี้ – ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายผู้ให้บริการโทรศัพท์				
ในประเทศ	9,795	735	9,795	735
เจ้าหนี้ผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	2,067,697	1,818,567	2,067,697	1,818,567
เจ้าหนี้การค้าอื่น	2,799,821	1,343,994	973,765	915,327
เจ้าหนี้อื่น – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 8)	287,392	790,813	405,034	790,824
เจ้าหนี้อื่น	3,002,082	1,721,006	1,370,563	1,644,904
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,818,562	3,347,698	2,460,754	3,328,408
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	163,431	89,591	163,431	89,591
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	28,189,929	23,592,071	21,149,949	23,520,748

19. เงินกู้ยืมระยะยาว

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555
19.1 เงินกู้ยืมวงเงินจำนวน 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกามาจาก Nordic Investment Bank	460,320	756,240
19.2 เงินกู้ยืมวงเงินจำนวน 170 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกามาจาก Finnish Export Credit Ltd.	–	512,419
19.3 เงินกู้ยืมวงเงินจำนวน 30,000 ล้านบาทจากสถาบันการเงินในประเทศไทย	14,000,000	20,000,000
19.4 เงินกู้ยืมวงเงินจำนวน 20,000 ล้านบาทจากสถาบันการเงินในประเทศไทย	7,000,000	7,000,000
19.5 เงินกู้ยืมวงเงินจำนวน 10,000 ล้านบาทจากสถาบันการเงินในต่างประเทศ	3,000,000	–
รวม	24,460,320	28,268,659
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(6,295,920)	(8,808,339)
เงินกู้ยืมระยะยาว – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18,164,400	19,460,320

19.1 เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2548 บริษัทฯได้ทำสัญญาสินเชื่อกับ Nordic Investment Bank (“NIB”) โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	:	40 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริก (เบิกใช้แล้วเต็มจำนวน)
อัตราดอกเบี้ย	:	LIBOR บวกร้อยละ 1.0 ต่อปี
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	ทุกหกเดือน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	:	11 งวด ทุกงวดหกเดือน ตามจำนวนเงินที่ระบุในสัญญาเริ่มตั้งแต่ปี 2553 ถึงปี 2558

เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนและความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมนี้ บริษัทฯ ได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย สำหรับวงเงินสินเชื่อทั้งจำนวน โดยแลกเปลี่ยนเป็นเงินกู้ยืมในสกุลเงินบาทจำนวน 1,644 ล้านบาท มีอัตราดอกเบี้ยสำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2548 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2550 เท่ากับอัตราดอกเบี้ยตามสกุลเงินบาทแบบคงที่ตามที่ระบุไว้ในสัญญา และอัตราดอกเบี้ยสำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2550 เท่ากับอัตราดอกเบี้ยลอยตัวตามที่ระบุไว้ในสัญญา ผลกระทบทางการเงินในอนาคตจากสัญญาดังกล่าวได้แสดงรวมอยู่ในประมาณการมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ทางการเงินตามที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 30.5

- 19.2 เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2548 บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อจำนวน 170 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกากับ Finnish Export Credit Ltd. ("FEC") โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

Tranche A

วงเงินสินเชื่อ	:	85 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (เบิกใช้แล้วเต็มจำนวน)
อัตราดอกเบี้ย	:	อัตราร้อยละ 4.55 ต่อปี
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	ทุกหกเดือน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	:	13 งวด ทุกงวดหกเดือน งวดละเท่า ๆ กัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2550 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2556

Tranche B

วงเงินสินเชื่อ	:	85 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (เบิกใช้แล้วเต็มจำนวน)
อัตราดอกเบี้ย	:	อัตราร้อยละ 4.77 ต่อปี
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	ทุกหกเดือน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	:	13 งวด ทุกงวดหกเดือน งวดละเท่า ๆ กัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2550 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2556

เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนและความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมนี้ บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยกับสถาบันการเงินต่างประเทศสาขาประเทศไทยสำหรับวงเงินสินเชื่อ Tranche A และ Tranche B ทั้งจำนวน โดยแลกเปลี่ยนเป็นเงินกู้ยืมในสกุลเงินบาทจำนวน 6,661 ล้านบาท มีอัตราดอกเบี้ยตามสกุลเงินบาทแบบคงที่ตามที่ระบุไว้ในสัญญา

ในระหว่างปี บริษัทฯ ได้ชำระคืนเงินกู้ดังกล่าวแล้วทั้งจำนวน

- 19.3 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2554 บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสถาบันการเงินโดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

Tranche A

วงเงินสินเชื่อ	:	20,000 ล้านบาท (เบิกใช้แล้วเต็มจำนวน)
อัตราดอกเบี้ย	:	BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	ทุก 3 เดือน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	:	10 งวด ทุกงวด 6 เดือน เริ่มชำระงวดแรก 30 มิถุนายน 2555

Tranche B

วงเงินสินเชื่อ	:	10,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	อัตราเงินกู้ระยะสั้น
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	ทุก 1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	:	ตามที่ตกลงกันแต่ไม่เกิน 6 เดือน และไม่เกินวันสิ้นสุดสัญญา

ในระหว่างปี บริษัทฯ เบิกใช้วงเงินสินเชื่อ Tranche B บางส่วน

- 19.4 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2555 บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	:	20,000 ล้านบาท
วงเงินค้ำประกัน	:	10,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	ทุก 1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	:	4 งวด ทุกงวด 6 เดือน เริ่มชำระงวดแรก 30 เมษายน 2559

ในระหว่างปี บริษัทฯ ได้เบิกใช้วงเงินสินเชื่อแล้วบางส่วน

- 19.5 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2555 บริษัทฯได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสถาบันการเงินต่างประเทศที่มีสาขาในประเทศไทยกลุ่มหนึ่ง โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	:	10,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	ทุก 1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	:	4 งวด ทุกงวด 6 เดือน เริ่มชำระครั้งแรกเดือนมิถุนายน 2559

ในระหว่างปี บริษัทฯได้เบิกใช้วงเงินสินเชื่อแล้วบางส่วน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯมีวงเงินกู้ยืมระยะยาวตามสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวที่ยังไม่ได้เบิกใช้จำนวน 20,000 ล้านบาท (2555: 23,000 ล้านบาท)

ภายใต้สัญญาเงินกู้ยืมข้างต้นระบุให้บริษัทฯต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในสัญญา เช่น การรักษาอัตราส่วนทางการเงินและการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน การห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

20. หุ้นกู้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555
หุ้นกู้สกุลเงินบาท	7,000	2,000
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(2,000)	–
หุ้นกู้ – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	5,000	2,000

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีหุ้นกู้สกุลเงินบาทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	อายุ หุ้นกู้	ยอดคงเหลือ		หัก: จ่ายคืน หุ้นกู้	ยอดคงเหลือ	
		ณ วันที่ 1 มกราคม 2556	บวก: ออก หุ้นกู้เพิ่ม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	
20.1 หุ้นกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2552)	5 ปี	2,000	–	–	2,000	
20.2 หุ้นกู้จำนวน 5,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2556)	3 ปี	–	5,000	–	5,000	
		2,000	5,000	–	7,000	

- 20.1 บริษัทฯออกหุ้นกู้แบบชนิดระบุชื่อผู้ถือประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีประกัน และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้เป็นจำนวนเงิน 2,000 ล้านบาท (2,000,000 หน่วย หน่วยละ 1,000 บาท) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.4 ต่อปี หุ้นกู้ดังกล่าวจะครบกำหนดชำระคืนเงินต้นทั้งจำนวนในเดือนสิงหาคม 2557 โดยบริษัทฯต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในสัญญา เช่น การรักษาอัตราส่วนทางการเงิน ข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน และการห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกันยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ
- 20.2 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2556 บริษัทฯออกหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีประกัน และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้เป็นจำนวนเงิน 5,000 ล้านบาท (5,000,000 หน่วย หน่วยละ 1,000 บาท) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.72 ต่อปี หุ้นกู้ดังกล่าวจะครบกำหนดชำระคืนเงินต้นทั้งจำนวนในเดือนกรกฎาคม 2559 โดยบริษัทฯต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ในสัญญา เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน และการห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

21. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555 (ปรับปรุงใหม่)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	282,932	218,629
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	31,823	26,996
ต้นทุนดอกเบี้ย	11,540	8,107
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(5,644)	(5,244)
กำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(19,801)	34,444
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	300,850	282,932

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานรวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555 (ปรับปรุงใหม่)
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	31,823	26,996
ต้นทุนดอกเบี้ย	11,540	8,107
รวมค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	43,363	35,103
ค่าใช้จ่ายดังกล่าวรับรู้ในค่าใช้จ่ายในการบริหารในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	43,363	35,103

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมของบริษัทที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (สุทธิจากผลกระทบภาษีเงินได้) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีจำนวนประมาณ 5 ล้านบาท (2555: 28 ล้านบาท)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (ร้อยละต่อปี)	2555 (ร้อยละต่อปี)
อัตราคิดลด	4.3	4.1
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	6.0	6.0
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน (ขึ้นกับช่วงอายุ)	0 – 25	0 – 25

จำนวนเงินภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์สำหรับปีปัจจุบันและสี่ปีย้อนหลังแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์	การปรับปรุงตามประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากหนี้สินโครงการ
ปี 2556	300,850	(10,011)
ปี 2555	282,932	30,280
ปี 2554	218,629	20,572
ปี 2553	208,154	8,573
ปี 2552	131,391	21,712

22. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปี หักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

23. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	3,669,613	3,885,370	3,663,790	3,853,490
ค่าเสื่อมราคา	1,797,236	1,268,417	1,169,603	1,176,076
ค่าตัดจำหน่าย	11,897,690	10,196,373	11,437,184	10,184,624
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	1,975,914	1,847,449	2,561,697	2,432,882
ซื้อสินค้า	15,856,902	11,618,506	15,726,859	11,617,799
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูป	(881,911)	(499,809)	(787,345)	(500,212)

24. ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
ดอกเบี้ยจ่าย	2,064,562	1,014,719	1,901,615	991,265
ตัดจำหน่ายต้นทุนทางการเงินรอดบัญชี	28,432	75,753	28,432	75,753
ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น	61,116	28,198	61,116	28,198
รวมค่าใช้จ่ายทางการเงิน	2,154,110	1,118,670	1,991,163	1,095,216

25. ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
	(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)	
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	2,860,957	3,826,059	2,720,747	3,584,525
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	37,462	296,661	14,277	296,581
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราว				
และการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	391,807	(722,401)	(246,428)	(722,401)
ผลกระทบต่อภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจาก				
การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี	—	125,763	—	132,647
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน	3,290,226	3,526,082	2,488,596	3,291,352

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	2556	2555
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุน		
จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	—	6,889

รายการกระทอยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 สามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
	(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)	
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	13,857,047	14,808,351	(4,642,773)	15,171,630
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	23%	20%	23%
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล				
คูณอัตราภาษี	2,771,409	3,405,921	(928,555)	3,489,475
ขาดทุนสะสม	(49)	(3,642)	—	—
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	37,462	296,661	14,277	296,581
ผลกระทบต่อภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจาก				
การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี	—	132,646	—	132,646
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ:				
รายได้ที่ไม่รวมคิดภาษีเงินได้	(3,807)	(16,996)	(3,805)	(353,287)
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	120,601	64,485	100,326	58,513
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	402,591	—	3,336,768	—
ผลกระทบจากการปรับปรุงภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(26,566)	(339,461)	(30,415)	(332,576)
อื่น ๆ	(11,415)	(13,532)	—	—
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน	3,290,226	3,526,082	2,488,596	3,291,352

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
	(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)	
ค่าเผื่อนี้สงสยจะสูญเสียสูงสำหรับลูกหนี้การค้า	154,209	71,203	154,209	71,203
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าเงินลงทุน/ผลขาดทุน				
ในบริษัทย่อย	90,000	90,000	90,000	90,000
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	25,143	4,611	25,143	4,611
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	219,727	332,704	294,721	332,704
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	54,823	161,547	31,456	161,547
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน				
สำหรับเงินกู้ยืมระยะยาว	11,937	60,251	11,937	60,251
รายได้จากการจำหน่ายบัตรเติมเงิน	197,747	543,163	154,960	543,163
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	–	–	791,235	–
ใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจบัตรเติมเงินอิเล็กทรอนิกส์				
(ส่วนล้ามูลค่าหุ้นจากการซื้อบริษัทย่อย)	(13,768)	(13,768)	–	–
อื่น ๆ	173,938	80,641	12,098	80,641
รวม	913,756	1,330,352	1,565,759	1,344,120

ในเดือนตุลาคม 2554 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากอัตราร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 23 ในปี 2555 และเป็นร้อยละ 20 ตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นไป และในเดือนธันวาคม 2554 ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวสำหรับปี 2555–2557 บริษัทฯและบริษัทย่อยได้สะท้อนผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีดังกล่าวในการคำนวณภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตามที่แสดงไว้ข้างต้นแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวนเงิน 16,684 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทฯพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทฯอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ได้

26. กำไรต่อหุ้น

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
	(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)	
กำไร (ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ				
(พันบาท)	10,569,385	11,284,765	(7,131,369)	11,880,278
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	2,367,811	2,367,811	2,367,811	2,367,811
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	4.46	4.77	(3.01)	5.02

27. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 ประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556	2555	2556	2555
ค่าเสื่อมราคา				
อาคารและอุปกรณ์	1,797,236	1,268,417	1,169,603	1,176,076
ค่าตัดจำหน่าย				
สิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์ดาวน์	10,684,563	9,166,495	10,684,529	9,166,435
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	398,653	—	—	—
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น				
– บันทึกรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	786,042	954,125	724,223	942,436
– บันทึกรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายทางการเงิน	28,432	75,753	28,432	75,753
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	13,694,926	11,464,790	12,606,787	11,360,700

28. กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (EBITDA)

(หน่วย: พันบาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม	
		2556	2555
		(ปรับปรุงใหม่)	
กำไรสำหรับปี		10,566,821	11,282,269
บวก (หัก) :			
: ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	24	2,154,110	1,118,670
: ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	25	3,290,226	3,526,082
: ค่าเสื่อมราคา	14	1,797,236	1,268,417
: ค่าตัดจำหน่าย		11,869,258	10,120,620
: ดอกเบี้ยรับ		(221,859)	(384,847)
: ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยน		265,300	(112,989)
: ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายอุปกรณ์			
และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น		326,202	24
EBITDA		30,047,294	26,818,246

29. เงินปันผล

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปี 2554	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2555	3,231	1.38
เงินปันผลระหว่างกาล ประกาศจ่ายจาก ผลการดำเนินงาน 6 เดือนแรกของปี 2555	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2555	5,325	2.27
เงินปันผลระหว่างกาล ประกาศจ่ายจาก ผลการดำเนินงานของงวด วันที่ 1 กรกฎาคม 2555 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2555	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2555	2,663	1.13
รวมปี 2555		11,219	
เงินปันผลประกาศจ่ายจากผลการดำเนินงาน ของงวดวันที่ 1 ตุลาคม 2555 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2555 และจากกำไรสะสม	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556	3,903	1.66
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่ายจาก ผลการดำเนินงานของงวดวันที่ 1 มกราคม 2556 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2556	2,640	1.12
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่ายจาก ผลการดำเนินงานของงวดวันที่ 1 เมษายน 2556 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2556	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2556	3,025	1.28
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่ายจาก ผลการดำเนินงานของงวดวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2556	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2556	3,119	1.32
รวมปี 2556		12,687	

30. เครื่องมือทางการเงิน

30.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อยตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว ลูกหนี้การค้า เงินลงทุนเจ้าหนี้การค้า หนี้กู้ยืมและเงินกู้ยืมระยะยาว บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

30.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยอันเนื่องมาจากเงินฝากกับสถาบันการเงิน เงินลงทุนชั่วคราว หนี้กู้ยืมและเงินกู้ยืมระยะยาว

สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ (ซึ่งบางส่วนอยู่ภายใต้ตราสารอนุพันธ์ตามที่กล่าวรายละเอียดไว้ในหมายเหตุ 19) สามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556					
รายการ	หมายเหตุ	อัตราดอกเบี้ย ลอยตัว	อัตราดอกเบี้ย คงที่	ไม่มี อัตราดอกเบี้ย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	3,929	447	1,096	5,472
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7	–	–	10,351	10,351
หนี้สินทางการเงิน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	–	–	28,190	28,190
เงินกู้ยืมระยะยาว	19	24,460	–	–	24,460
หุ้นกู้	20	–	7,000	–	7,000

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555					
รายการ	หมายเหตุ	อัตราดอกเบี้ย ลอยตัว	อัตราดอกเบี้ย คงที่	ไม่มี อัตราดอกเบี้ย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	3,863	514	178	4,555
เงินลงทุนชั่วคราว		–	150	–	150
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7	–	–	8,386	8,386
หนี้สินทางการเงิน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	–	–	23,592	23,592
เงินกู้ยืมระยะยาว	19	27,757	512	–	28,269
หุ้นกู้	20	–	2,000	–	2,000

สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยคงที่แยกตามวันที่ครบกำหนด (หรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินมีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556					
รายการ	หมายเหตุ	ภายใน 12 เดือน	มากกว่า 12 เดือน	รวม	อัตราดอกเบี้ย
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		447	–	447	0.125% – 3.10%
หนี้สินทางการเงิน					
หุ้นกู้	20	2,000	5,000	7,000	3.72% , 4.40%

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555					
รายการ	หมายเหตุ	ภายใน 12 เดือน	มากกว่า 12 เดือน	รวม	อัตราดอกเบี้ย
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		514	–	514	0.05% – 3.30%
เงินลงทุนชั่วคราว		150	–	150	0.60% – 3.30%
หนี้สินทางการเงิน					
เงินกู้ยืมระยะยาว	19	512	–	512	5.39%, 5.50%
หุ้นกู้	20	–	2,000	2,000	4.40%

30.3 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอันเนื่องมาจากการซื้ออุปกรณ์ ลูกหนี้ผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศและการกู้ยืมเงินเป็นเงินตราต่างประเทศ บริษัทและบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าและสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว (หมายเหตุ 19)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม			อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2556	2555	สกุลเงิน	2556	2555
	(ล้าน)	(ล้าน)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
สินทรัพย์					
เงินฝากสถาบันการเงิน	2.84	3.52	เหรียญสหรัฐอเมริกา	32.5795	30.3873
	—	0.56	ยูโร	44.5980	40.1344
	—	0.49	ปอนด์สเตอร์ลิงค์	53.4064	48.8331
ลูกหนี้การค้าบริษัทอื่นๆ	11.38	14.76	เอสดีอาร์	50.7184	47.0712
	9.70	3.94	เหรียญสหรัฐอเมริกา	32.5795	30.3873
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	0.07	0.04	เอสดีอาร์	50.7184	47.0712
	4.91	1.93	เหรียญสหรัฐอเมริกา	32.5795	30.3873
หนี้สิน					
เจ้าหนี้การค้า	165.80	81.14	เหรียญสหรัฐอเมริกา	32.9494	30.7775
	0.15	0.07	ยูโร	45.3223	40.8603
	40.77	38.63	เอสดีอาร์	50.7184	47.0712
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	39.74	114.75	โครนอร์เวย์	5.3977	5.5426
	2.23	4.68	เอสดีอาร์	50.7184	47.0712
	5.75	5.02	เหรียญสหรัฐอเมริกา	32.9494	30.7775
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2.14	2.13	โครนอร์เวย์	5.3977	5.5426
รวมสินทรัพย์ (หนี้สิน) สุทธิ	(154.10)	(76.77)	เหรียญสหรัฐอเมริกา		
	(0.15)	0.49	ยูโร		
	—	0.49	ปอนด์สเตอร์ลิงค์		
	(31.55)	(28.51)	เอสดีอาร์		
	(41.88)	(116.88)	โครนอร์เวย์		

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 บริษัทได้ทำสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจำนวน 3 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากเจ้าหนี้จากการซื้ออุปกรณ์ และภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุนซึ่งส่วนใหญ่มีอายุสัญญาไม่เกินหนึ่งปี

30.4 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้า ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มั่นนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีการกระจุกตัวเนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยมีฐานของลูกค้าที่หลากหลายและมีจำนวนมากราย ดังนั้น บริษัทและบริษัทย่อยจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ จำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทและบริษัทย่อยอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อ คือ มูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้การค้าซึ่งได้หักด้วยสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

30.5 มูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กันในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้ และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

วิธีการกำหนดมูลค่ายุติธรรมขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องมือทางการเงิน มูลค่ายุติธรรมจะกำหนดจากราคาตลาดล่าสุดหรือกำหนดขึ้นโดยใช้เกณฑ์การวัดมูลค่าที่เหมาะสม เช่น การคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสด เป็นต้น

เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงินจัดอยู่ในประเภทระยะสั้น หนี้สินทางการเงินบางส่วนจัดอยู่ในประเภทระยะสั้นและเงินกู้ยืมสกุลเงินบาทที่มีอัตราดอกเบี้ยขึ้นลงตามอัตราตลาด ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ จึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินดังกล่าวใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

มูลค่าตามบัญชี (แสดงโดยไม่รวมมูลค่าตามบัญชีของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าและสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง) และมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินระยะยาวและตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	2556		2555	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
รายการที่ไม่มีการป้องกันความเสี่ยง				
เงินกู้ยืมจาก Nordic Investment Bank	369	374	566	576
เงินกู้ยืมจาก Finnish Export Credit Ltd.	—	—	402	411
หุ้นกู้สกุลเงินบาท	7,000	7,033	2,000	2,031
ตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน				
ตราสารอนุพันธ์ที่บริษัทฯ เสียประโยชน์	—	(4)	—	(8)

บริษัทและบริษัทย่อยมีการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาวคำนวณโดยใช้การวิเคราะห์กระแสเงินสดคิดลด อัตราคิดลดที่บริษัทฯ ใช้เท่ากับอัตราผลตอบแทนของเครื่องมือทางการเงิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีเงื่อนไข ลักษณะ และระยะเวลาที่เหลืออยู่เหมือนกับเครื่องมือทางการเงินที่บริษัทฯ กำลังพิจารณาหามูลค่ายุติธรรม
- มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้สกุลเงินบาท คำนวณโดยใช้ราคาซื้อขายล่าสุด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย (The Thai Bond Market Association) หรือใช้การวิเคราะห์กระแสเงินสดคิดลด อัตราคิดลดที่บริษัทฯ ใช้เท่ากับอัตราผลตอบแทนของเครื่องมือทางการเงิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีเงื่อนไข ลักษณะ และระยะเวลาที่เหลืออยู่เหมือนกับเครื่องมือทางการเงินที่บริษัทฯ กำลังพิจารณาหามูลค่ายุติธรรม
- มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ทางการเงินคำนวณโดยใช้อัตราที่กำหนดโดยตลาดโดยถือเสมือนว่าได้ยกเลิกสัญญาตราสารอนุพันธ์ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

31. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์หลักของบริษัทฯและบริษัทย่อยในการบริหารจัดการทุน คือ การจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

บริษัทฯและบริษัทย่อยบริหารจัดการสถานะของทุนโดยใช้อัตราส่วน Net Interest-Bearing Debt to EBITDA เพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 งบการเงินรวมแสดงอัตราส่วนดังกล่าวเป็น 0.93:1 (2555: 0.95:1)

โครงสร้างเงินทุนของกลุ่มบริษัทฯประกอบด้วยหนี้สินที่รวมถึงเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ตามที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 19 และ 20 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดตามที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 6 และส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯตามที่แสดงในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 บริษัทฯไม่ได้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ นโยบาย หรือกระบวนการในการบริหารจัดการทุน

32. การผูกพัน

32.1 การผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทฯและบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าอาคารสำนักงาน และการเช่าที่ดินและอาคารสำหรับติดตั้งสถานีรับส่งสัญญาณ อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 1 ถึง 3 ปี และ 12 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานดังนี้

(ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2556	2555
จ่ายชำระ		
ภายใน 1 ปี	904	818
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2,468	2,323
มากกว่า 5 ปี	1,031	1,576

ในระหว่างปี 2556 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายจ่ายตามสัญญาเช่าที่รับรู้แล้วในงบกำไรขาดทุนเป็นจำนวนเงิน 1,754 ล้านบาท (2555: 1,643 ล้านบาท)

32.2 การผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีการผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุนซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องกับการสั่งซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการโทรคมนาคมเป็นจำนวน 604 ล้านบาทและ 50 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2555: 41 ล้านบาท และ 12 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา) และเกี่ยวเนื่องกับการก่อสร้างสถานีฐานและการซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯและบริษัทย่อยจำนวน 53 ล้านบาท และ 5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2555: 33 ล้านบาท และ 8 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา)

32.3 เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน

32.3.1 การดำรงเงินฝากธนาคารขั้นต่ำสำหรับเงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า

ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง “การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเงินอิเล็กทรอนิกส์” บริษัท เพย์สบาย จำกัด (บริษัทย่อย) จะต้องฝากเงินที่ได้รับล่วงหน้าจากลูกค้าไว้เป็นเงินสดที่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งไม่ต่ำกว่ามูลค่ายอดคงค้างของเงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัท เพย์สบาย จำกัด ได้รวมเงินฝากธนาคารที่ต้องดำรงเงินฝากขั้นต่ำไว้จำนวน 1,899 ล้านบาท (2555: 54 ล้านบาท)

32.3.2 เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 เงินฝากธนาคารของบริษัทย่อยจำนวน 0.4 ล้านบาท (2555: 0.4 ล้านบาท) ได้นำไปวางเป็นหลักประกันเพื่อค้ำประกันวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคาร

32.4 หนังสือค้ำประกันของธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามบริษัทฯและบริษัทย่อยเหลืออยู่เป็นจำนวนเงิน 11,122 ล้านบาท (2555: 10,562 ล้านบาท) ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับภาระผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของบริษัทฯและบริษัทย่อย ซึ่งส่วนใหญ่ออกให้แก่ กสท. เพื่อค้ำประกันการชำระผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาสัมปทาน และออกให้แก่ กสทช. เพื่อค้ำประกันการชำระเงินมูลค่าใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ช่วงที่สองและช่วงที่สาม

32.5 สัญญาจ้างติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณและดำเนินการและบริหารเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯมีภาระผูกพันจากการว่าจ้างบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน เป็นผู้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณและออกแบบและวางแผนเชิงวิศวกรรม ติดตั้ง และบริการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณ โดยบริษัทฯต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่บริษัทดังกล่าวตามอัตราที่ระบุในสัญญา

32.6 สัญญาจัดหาอุปกรณ์และให้บริการระบบ Wi-Fi

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯและบริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีภาระผูกพันจากการว่าจ้างบริษัท ยูไนเต็ด อินฟอร์เมชัน ไฮด์เวย์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน เป็นผู้ดำเนินการจัดหาอุปกรณ์และให้บริการในโครงการระบบ Wi-Fi ของบริษัทย่อยแห่งนั้น ซึ่งจะทำให้การจัดหาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ระบบซอฟต์แวร์ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และการดำเนินการซึ่งรวมถึงการให้การสนับสนุนทางด้านเทคนิคในโครงการดังกล่าว โดยบริษัทฯและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่บริษัทดังกล่าวตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีภาระผูกพันจากการว่าจ้างบริษัทแห่งหนึ่ง เป็นผู้ดำเนินการจัดหาอุปกรณ์และให้บริการในโครงการระบบ Wi-Fi ของบริษัทย่อยแห่งนั้น ซึ่งจะทำให้การจัดหาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ระบบซอฟต์แวร์ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และการดำเนินการซึ่งรวมถึงการให้การสนับสนุนทางด้านเทคนิคในโครงการดังกล่าว โดยบริษัทย่อยมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่บริษัทดังกล่าวตามมูลค่าและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

32.7 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาระยะยาว

- ก. บริษัทฯได้ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทแห่งหนึ่งโดยบริษัทฯจะได้รับสิทธิในการจัดจำหน่ายสินค้า อุปกรณ์และบริการต่างๆ สำหรับโทรศัพท์มือถือและแท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ของบริษัทดังกล่าวในประเทศไทย โดยบริษัทฯตกลงที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา และบริษัทฯมีภาระผูกพันเกี่ยวกับการสั่งซื้อสินค้าชิ้นต่ำภายใต้สัญญาซื้อขายดังกล่าว
- ข. บริษัทฯและบริษัทย่อยได้ทำสัญญาหลัก (Frame contract) กับบริษัท 2 แห่ง เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์โครงข่ายรวมถึงบริการต่างๆ สำหรับระบบโครงข่ายวิทยุคมนาคมของบริษัทฯ โดยราคาสินค้าและค่าบริการเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา
- ค. บริษัทฯได้ทำสัญญา Local supply contract กับบริษัทแห่งหนึ่งเพื่อให้ดำเนินการจัดซื้อโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต และอุปกรณ์เสริมต่างๆ สำหรับโทรศัพท์มือถือ รวมถึงการบริหารจัดการคลังสินค้าให้กับบริษัทฯ โดยราคาสินค้าและค่าบริการเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

33. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างบริษัทฯ และบริษัท กีโอที จำกัด (มหาชน) (“กีโอที”)

- 1) ตามที่ ทีโอที กสท. และบริษัทฯ ได้ทำข้อตกลงเรื่องการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบจตตะเบียนรายเดือน (Postpaid) เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2537 และโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2544 โดยทีโอทีจะเชื่อมโยงโครงข่ายเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่บริษัทฯให้บริการให้สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ โดยจะคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราหมายเลขละ 200 บาทต่อเดือน สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบจตตะเบียนรายเดือน และในอัตราร้อยละ 18 ของราคาหน่วยบัตร (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว) สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card)

เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2549 กทข. ได้ออกประกาศ กทข. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่ายเพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมที่จะต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเข้ากับโครงข่ายโทรคมนาคมของตนเมื่อมีการร้องขอ ทั้งนี้เพื่อให้การสื่อสารข้ามโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นไปได้ด้วยดีและให้ผู้ให้เชื่อมต่อโครงข่ายมีสิทธิที่จะเรียกเก็บค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ในอัตราที่สะท้อนต้นทุน

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2549 บริษัทฯ ได้ทำหนังสือแจ้งที่โอทีเพื่อขอเจรจาเกี่ยวกับสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ของบริษัทฯ กับโครงข่ายโทรคมนาคมของ ทีโอที และเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 บริษัทฯ ได้ทำหนังสือแจ้งให้ทีโอทีและ กสท ทราบว่า บริษัทฯ จะเปลี่ยนแปลงอัตราการคำนวณค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมที่ทำกับทีโอที เนื่องจากบริษัทฯ เห็นว่าข้อตกลงดังกล่าวมีการคิดอัตราและวิธีการจัดเก็บที่มีลักษณะขัดแย้งต่อกฎหมายหลายประการ และบริษัทฯ ได้แจ้งให้ทีโอทีและ กสท ทราบว่าบริษัทฯ จะชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ให้แก่ทีโอทีในอัตราค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับกฎหมาย

เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2549 บริษัทฯ ได้รับหนังสือแจ้งจากทีโอทีโดยในหนังสือดังกล่าวทีโอทีได้แจ้งว่าบริษัทฯ ไม่มีสิทธิเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับทีโอที เนื่องจากบริษัทฯ มิได้เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กทข. และได้มีโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นของตนเองและข้อตกลงเดิมได้ขัดต่อกฎหมายแต่อย่างใด ดังนั้นการเก็บค่าตอบแทนและวิธีการจัดเก็บค่าตอบแทนการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ยังคงต้องเป็นไปตามข้อตกลงเดิม และทีโอทีได้แจ้งปฏิเสธการรับชำระเงินค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge)

ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2550 บริษัทฯ ได้มีหนังสือแจ้งต่อทีโอทีว่าบริษัทฯ ยินดีที่จะชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้แก่ทีโอทีในอัตราตามข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ("RIO") ของทีโอทีตามที่ได้รับความเห็นชอบจาก กทข.

- 2) เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2550 กทข. ได้มีคำชี้ขาดข้อพิพาทที่ 1/2550 เรื่องข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมโดยให้ทีโอทีเจรจาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมภายใน 7 วัน และต้องทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันที่เริ่มเจรจากับบริษัทฯ และต่อมาเลขาธิการ กทข. ได้มีคำสั่งให้ทีโอทีปฏิบัติตามคำชี้ขาดของ กทข. ซึ่งทีโอทีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ กทข. และเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2550 กทข. ได้มีคำวินิจฉัยเป็นเอกฉันท์ยืนตามคำสั่งของเลขาธิการ กทข. ให้ทีโอทีปฏิบัติตามคำชี้ขาดของ กทข. ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ทีโอทีได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ 1523/2550 เพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดของ กทข. และคำสั่งของเลขาธิการ กทข. ดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2553 ศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ทีโอที ซึ่งทีโอทีได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว ขณะนี้ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด
- 3) เนื่องจากทีโอทียังคงปฏิเสธไม่เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัทฯ ดังนั้นในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯ จึงได้ส่งจดหมายเรื่องการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมไปยังทีโอทีเพื่อแจ้งยกเลิกข้อเสนอของบริษัทฯ ในเรื่องที่บริษัทฯ ได้แสดงความประสงค์ที่จะชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ในอัตราที่สอดคล้องกับกฎหมายตามที่ทั้งสองฝ่ายจะได้มีการเจรจาทกลงกันโดยสุจริต และข้อเสนอที่ว่าบริษัทฯ จะนำส่งค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ให้แก่ทีโอทีในอัตราที่ทีโอทีกำหนดในข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายของทีโอที ซึ่ง กทข. ได้ให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) ดังนั้นบริษัทฯ จึงบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ในระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้ในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯ ได้หยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในงบการเงินเพราะเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมดังกล่าวได้สิ้นสุดลงจากการยกเลิกสัญญา
- 4) เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 ทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง (คดีหมายเลขดำที่ 1097/2554) และคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2554 เรียกร้องให้ กสท และบริษัทฯ ร่วมกันชำระค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) อันได้แก่ (1) ค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ตามข้อตกลง Postpaid และ Prepaid Card โดยคำนวณนับตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 (วันฟ้อง) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน และ (2) ค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ตามข้อตกลง Postpaid และ Prepaid Card ที่มีจำนวนครึ่งหนึ่งของผลประโยชน์ตอบแทนที่ กสท ได้รับจากบริษัทฯ โดยคำนวณนับตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2549 ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 (วันฟ้อง) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี รวมเป็นจำนวนที่ทีโอทีเรียกร้องให้บริษัทฯ รับผิดชอบจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 113,319 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ ได้ยื่นคำให้การต่อศาลเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555 และยื่นคำให้การเพิ่มเติมต่อศาลเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2556 ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

- 5) แม้ว่า กทช.จะมีคำชี้ขาดพิพาทที่ 1/2550 เรื่องข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้ทีโอทีเข้าเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับ บริษัทฯ และเลขานุการ กทช. ได้ออกมาตรการบังคับทางปกครอง (ค่าปรับทางปกครอง ในอัตราวันละ 20,000 บาท จนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งของเลขานุการ กทช. ครบถ้วน) บังคับให้ ทีโอที เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัทฯ ให้แล้วเสร็จ แต่ทีโอทีก็ยังมิได้เข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายกับบริษัทฯ จนถึงปัจจุบัน โดยทีโอทีได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อให้ศาลเพิกถอนคำสั่งขาดของ กทช. และมาตรการบังคับทางปกครองของเลขานุการ กทช. ดังกล่าว และเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2555 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษา (คดีหมายเลขดำเลขที่ 1033/2553, คดีหมายเลขแดงที่ 1178/2555) ให้ยกคำฟ้องของทีโอทีโดยเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ทีโอทีไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองกลางจึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ผู้บริหารของบริษัทฯ เชื่อว่า บริษัทฯ ไม่มีภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายในอัตราค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ที่ระบุไว้ในข้อตกลงเดิมทั้งสองฉบับ เนื่องจากข้อตกลงดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักกฎหมายในปัจจุบัน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่าย) และบริษัทฯ ได้มีหนังสือบอกเลิกข้อตกลงเดิมแล้ว ดังนั้นผู้บริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าผลสรุปของข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต ไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัทฯ

ผลกระทบสุทธิ (ก่อนภาษีเงินได้) จากการที่บริษัทฯ หยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายตามข้อตกลงเดิม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2556 ทำให้บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายลดลงประมาณ 64 พันล้านบาท

ถึงแม้ว่าบริษัทฯ จะหยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 แล้วก็ตาม บริษัทฯ ได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นจากผลสรุปของข้อพิพาทหรือกระบวนการพิจารณาคดีดังกล่าวข้างต้นไว้ในบัญชีจำนวนหนึ่งตามที่เห็นว่าเหมาะสม

34. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (สัญญาสัมปทาน)

บริษัทฯ มีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทหลายคดีซึ่งเกี่ยวข้องเนื่องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ภายใต้สัญญาสัมปทานที่สำคัญดังนี้

34.1 คดีฟ้องร้อง

เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2551 กสท ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลแพ่งเรียกฟ้องให้บริษัทฯ (จำเลยที่ 1) และ ดีแทค ไตรเน็ต (จำเลยที่ 2) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ ชดใช้ค่าเสียหายจำนวนประมาณ 156 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเงินเสร็จให้แก่ กสท ทั้งนี้ กสท อ้างว่าในระหว่างวันที่ 2 สิงหาคม 2550 ถึง 30 กันยายน 2550 บริษัทฯ และบริษัทย่อยร่วมกันทำละเมิดต่อกสท โดยทำการโอนย้ายทรัพย์สินการใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศของ กสท เมื่อผู้ใช้บริการกดเครื่องหมาย + หรือ “001” โดยให้ผ่านโครงข่ายของบริษัทฯ แทน

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2554 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาว่าบริษัทฯ และ ดีแทค ไตรเน็ต มิได้กระทำการละเมิดต่อกสท จึงได้มีคำพิพากษายกฟ้องของ กสท กสท ได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลแพ่ง และต่อมาเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2556 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้ยกฟ้อง

34.2 ข้อพิพาททางการค้า

- (ก) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าบริการที่ได้รับจากบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) จากการที่บริษัทฯ ได้ให้ DPC ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ

ในปี 2545 กสท ได้แจ้งให้บริษัทฯ ทราบว่า กสท จะเรียกเก็บผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าบริการที่บริษัทฯ ได้รับจาก DPC จากการที่บริษัทฯ ได้ให้ DPC ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ และได้ทำหนังสือลงวันที่ 25 สิงหาคม 2546 แจ้งให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศดังกล่าวให้แก่ กสท เป็นจำนวน 477 ล้านบาท

ต่อมาเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2547 กสท ได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ โดยเรียกให้บริษัทฯ ชำระเงินพร้อมเบี้ยปรับสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศคำนวณถึงวันที่ยื่นข้อพิพาทรวมทั้งสิ้น 692 ล้านบาท และได้เรียกให้บริษัทฯ ชำระเงินค่าปรับจนกว่าจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนครบถ้วน

ขณะนั้นข้อพิพาทอยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาอนุญาตตุลาการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวัง ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ จึงได้ตั้งสำรองผลประโยชน์ตอบแทนจำนวนหนึ่งไว้ในงบการเงินสำหรับปี 2556

- (ข) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท อันเกิดจากส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย

เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2548 และวันที่ 19 กรกฎาคม 2548 กสท ได้ทำหนังสือแจ้งให้บริษัทฯ ทราบว่า วิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนของบริษัทฯ นับตั้งแต่วันที่บริษัทฯ ได้รับอนุมัติส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจากทีโอทีนั้นไม่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทฯ ต้องนำส่งให้แก่ กสท ต่ำไปเป็นจำนวน 448 ล้านบาท (คำนวณตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2539 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2547) อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ เห็นว่าบริษัทฯ ได้ใช้วิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนตามแนวทางที่เคยได้รับแจ้งจาก กสท ดังนั้น บริษัทฯ จึงมีฉบับที่ผลประโยชน์ตอบแทนดังกล่าวจึงจ่ายดังกล่าวไว้ในงบการเงิน เนื่องจากเห็นว่ามีการชำระเงินถูกต้องแล้ว

ในปี 2550 กสท จึงได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาตตุลาการ เรียกร้องเงินผลประโยชน์ตอบแทน พร้อมเบี้ยปรับรวมเป็นเงิน 749 ล้านบาทจากบริษัทฯ และในปี 2554 กสท ได้ยื่นข้อพิพาทเพื่อเรียกให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 16 ในเรื่องเดียวกันนี้อีกเป็นจำนวน 16 ล้านบาท

ขณะนั้นข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาตตุลาการ อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าคำชี้ขาดของคณะอนุญาตตุลาการจะไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

- (ค) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับการชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม (ภาษีสรรพสามิต) ตามสัญญาสัมปทาน

เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2551 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมในปีสัมปทานที่ 12 ถึงปีสัมปทานที่ 16 จำนวน 16,887 ล้านบาท พร้อมทั้งเบี้ยปรับ รวมเป็นเงินจำนวนทั้งหมดประมาณ 23,164 ล้านบาท โดยคำร้องเสนอข้อพิพาทของ กสท ดังกล่าวมีได้อ้างถึงสาเหตุที่บริษัทฯ นำส่งผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วน (บริษัทฯ คาดว่าจำนวนเงินที่เรียกร้องดังกล่าวเป็นเรื่องของเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่บริษัทฯ ได้ชำระให้แก่กรมสรรพสามิตไปและนำมาหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่จะต้องนำส่งให้แก่ กสท ตามมติของคณะรัฐมนตรี และตามหนังสือของ กสท)

อย่างไรก็ดี คณะอนุญาตตุลาการได้มีคำชี้ขาดลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 ให้บริษัทฯ ชะระคืนและยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ทั้งหมด เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2555 กสท ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาตตุลาการดังกล่าวและบริษัทฯ ได้ยื่นคำคัดค้านต่อศาลแล้วเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2556 ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าคำพิพากษาของศาลปกครองกลางจะไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

- (ง) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทฯ ทั้งก่อนและหลังประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่ายมีผลใช้บังคับ

ในปี 2549 กสท ได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาตตุลาการเกี่ยวกับการเรียกเก็บผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 11 ถึงปีสัมปทานที่ 14 จากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทฯ ก่อนประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่ายมีผลใช้บังคับเป็นจำนวน 14 ล้านบาท

ซึ่งต่อมาในปี 2553 กสท ได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาตตุลาการเพื่อเรียกให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 15 ในเรื่องเดียวกันนี้อีกเป็นจำนวน 4 ล้านบาท ในปี 2554 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาตตุลาการ เพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC ในปีสัมปทานที่ 16 (16 กันยายน 2549 – 15 กันยายน 2550) ที่ขาดไปอีกเป็นจำนวนประมาณ 4,026 ล้านบาท พร้อมชำระเบี้ยปรับอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินที่ค้างชำระ เนื่องจากบริษัทฯ คำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท โดยการหักกลบระหว่างรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นและรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บ แต่ กสท เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งหมดโดยไม่ให้นำรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออก

ในปี 2555 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 17 เป็นจำนวน 3,860 ล้านบาท พร้อมทั้งเบี้ยปรับ และในปี 2556 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเป็นอีกคดีหนึ่งต่อสถาบันอนุญาตตุลาการโดยเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 18 เป็นจำนวน 3,340 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯมิได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมที่ กสท เรียกเก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน เนื่องจากจากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ และฝ่ายบริหารของบริษัทฯเห็นว่าบริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมให้แก่ กสท ตามที่ กสท เรียกร้อง ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯเชื่อมั่นว่าคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ไม่น่าส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

- (จ) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯและ กสท เกี่ยวกับการส่งมอบเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศ (Towers) ที่ติดตั้งและเปิดให้บริการแล้วให้แก่ กสท ตามสัญญาสัมปทาน

เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2551 กสท ได้เสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์เสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศที่ติดตั้งและเปิดให้บริการแล้วจำนวน 121 ต้นให้แก่ กสท ในปี 2552 กสท ได้เพิ่มจำนวนเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศที่เรียกร้องให้บริษัทฯส่งมอบจากจำนวน 121 ต้น เป็นจำนวน 3,873 ต้น และในปี 2555 กสท ได้เพิ่มจำนวนเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศจากจำนวน 3,873 ต้น เป็นจำนวน 4,968 ต้น หากไม่สามารถส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์ได้ให้บริษัทฯชำระค่าเสียหายแทนเป็นเงินรวมเป็นมูลค่าความเสียหายทั้งสิ้น 2,392 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2556 กสท ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เรียกร้องให้บริษัทฯส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์เสาโครงเหล็กเพิ่มเติมอีก 696 ต้น หรือรวมเป็นมูลค่าความเสียหายตามฟ้องจำนวนทั้งสิ้น 351 ล้านบาท (รวมดอกเบี้ย)

บริษัทฯเห็นว่าเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศพิพาทมิได้เป็นเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทาน แต่เป็นอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทฯ ดังนั้น บริษัทฯจึงไม่มีหน้าที่ต้องโอนกรรมสิทธิ์ในเสาอากาศและอุปกรณ์พิพาทให้แก่ กสท แต่อย่างใด ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการและศาล ฝ่ายบริหารของบริษัทฯเชื่อมั่นว่าคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการและคำพิพากษาของศาลปกครองกลางไม่น่าส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

- (ฉ) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯและ กสท เกี่ยวกับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมอันเกิดจากการหักค่าใช้จ่ายจากการให้บริการเสริม (Content) ของผู้ให้บริการเสริม (Content Providers) ออกจากรายได้

ในปี 2550 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจำนวนประมาณ 24 ล้านบาทพร้อมเบี้ยปรับ โดยอ้างว่าบริษัทฯได้ชำระผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 13 และ 14 (ระหว่าง 16 กันยายน 2546 – 15 กันยายน 2548) ไม่ครบถ้วน เนื่องจากบริษัทฯได้หักค่าใช้จ่ายจากการให้บริการเสริมของผู้ให้บริการเสริม (Content Providers) ออกจากรายได้ก่อนการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทน โดยไม่ได้รับอนุมัติจาก กสท ซึ่งตามสัญญาสัมปทานห้ามมิให้หักค่าใช้จ่าย

อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2555 คณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทฯชำระเงินจำนวนประมาณ 24 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงินดังกล่าวนับถัดจากวันยื่นเสนอข้อพิพาท (28 ธันวาคม 2550) จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2555 บริษัทฯได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการแล้วขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ในปี 2553 ถึงปี 2556 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 15 ถึงปีสัมปทานที่ 18 อีกรวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 338 ล้านบาทพร้อมทั้งเบี้ยปรับ โดยข้อพิพาทสำหรับปีสัมปทานที่ 15 ถึงปีสัมปทานที่ 18 มีลักษณะเช่นเดียวกันกับข้อพิพาทสำหรับปีสัมปทานที่ 13 และ 14 ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯมิได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่ายที่ กสท เรียกเก็บเพิ่มเติมข้างต้นเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 362 ล้านบาทไว้ในงบการเงิน เนื่องจากฝ่ายบริหารของบริษัทฯเห็นว่าผลประโยชน์ตอบแทนข้างต้นไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการให้บริการอันจะนำมาเป็นฐานในการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯเชื่อมั่นว่าผลของข้อพิพาทดังกล่าวไม่น่าส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

- (ช) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯและ กสท เกี่ยวกับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับค่าบริการที่ลูกค้าปลอมแปลงเอกสารจดทะเบียน (สำหรับการโทรศัพท์ภายในประเทศ) ซึ่งไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้

ในปี 2549 ถึงปี 2556 กสท ได้ยื่นข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจำนวนรวมกันประมาณ 52 ล้านบาทพร้อมเบี้ยปรับ โดยอ้างว่าบริษัทฯได้ชำระผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 11 ถึง ปีสัมปทานที่ 18 ไม่ครบถ้วน เนื่องจากบริษัทฯได้หักหนี้เสียกรณีลูกค้าปลอมแปลงเอกสารจดทะเบียนออกจากรายได้ก่อนการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯ ไม่ได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่ายที่ กสท เรียกเก็บเพิ่มเติมข้างต้นเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 52 ล้านบาท ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่าผลประโยชน์ตอบแทนข้างต้นไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการให้บริการอันจะนำมาเป็นฐานในการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท อีกทั้ง กสท ก็ได้เคยยกเว้นไม่เรียกเก็บผลประโยชน์ตอบแทนจากรายได้ค่าใช้บริการอันเกิดจากการปลอมแปลงดังกล่าว นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อมั่นว่าผลของข้อพิพาทดังกล่าวไม่น่าส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

(ข) ข้อพิพาทอื่น

นอกเหนือจากข้อพิพาทตามที่กล่าวข้างต้น ในระหว่างปี 2552 – 2556 กสท ยังได้ยื่นข้อเรียกร้องอีกหลายคดีต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตามสัญญาสัมปทานเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 581 ล้านบาท ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการอนุญาโตตุลาการและศาล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯ ไม่ได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่ายที่ กสท เรียกเก็บเพิ่มเติมข้างต้นเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 581 ล้านบาท ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่าผลประโยชน์ตอบแทนที่ กสท เรียกร้องมาไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการให้บริการอันจะนำมาเป็นฐานในการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท และฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อมั่นว่าผลของข้อพิพาทดังกล่าวไม่น่าส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

(ณ) หนังสือจาก กสท ให้ปฏิบัติตามข้อ 14.8 ข้อ 2.1 และข้อสัญญาอื่นๆของสัญญาสัมปทาน

เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2556 บริษัทฯ ได้รับหนังสือจาก กสท แจ้งว่าบริษัทฯ ไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวกับข้อห้ามการแข่งขันตามข้อ 14.8 ของสัญญาสัมปทาน (หนังสือ 14.8) และยังได้แจ้งให้บริษัทฯ ดำเนินการแก้ไข ต่อมา บริษัทฯ ยังได้รับหนังสือจาก กสท ลงวันที่ 24 เมษายน 2556 และ 9 สิงหาคม 2556 ว่าบริษัทฯ ไม่ปฏิบัติตามข้อ 2.1 ของสัญญาสัมปทานเกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทาน (หนังสือ 2.1) นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเนต ก็ได้รับหนังสือจาก กสท ลงวันที่ 27 สิงหาคม 2556 แจ้งว่าเนื่องจากบริษัทฯ ปฏิบัติผิดสัญญาตามข้อ 2.1 ของสัญญาสัมปทานจึงขอมิให้ดีแทค ไตรเนตติดตั้งอุปกรณ์ได้กับเครื่องและอุปกรณ์ที่ กสท เห็นว่าเป็นไปตามข้อ 2.1 ของสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ

ต่อมาเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2557 กสท ได้มีหนังสือขอให้บริษัทฯ ระงับการที่ผู้ให้บริการของบริษัทฯ โอนย้ายไปยัง ดีแทค ไตรเนต และเรียกร้องค่าเสียหายโดยหากนับค่าเสียหายเฉพาะเดือนกันยายน ถึง เดือนธันวาคม 2556 เท่ากับ 774 ล้านบาท และได้ส่งหนังสืออีกฉบับถึงบริษัทฯ อ้างว่าบริษัทฯ ผิดสัญญาสัมปทานในข้อ 14.8 และ ข้อ 2.1 ในลักษณะเดียวกับหนังสือ 14.8 และหนังสือ 2.1 ที่กล่าวข้างต้น และยังได้อ้างอีกว่าบริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วน (โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุข้อ 34.2 (ง)) อันรวมถึงผลประโยชน์ตอบแทนปีดำเนินการที่ 19 อีกจำนวน 3,537 ล้านบาท อีกทั้งยังอ้างว่าบริษัทฯ ผิดสัญญาสัมปทานในข้ออื่นๆ โดยหากบริษัทฯ ไม่แก้ไขให้ถูกต้องภายใน 90 วัน นับแต่ได้รับหนังสือ กสท จะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาต่อไป และขอสงวนสิทธิเรียกค่าเสียหายด้วย

บริษัทฯ เห็นว่า กสท และบริษัทฯ ต่างมีความเห็นในการตีความข้อสัญญาสัมปทานที่แตกต่างกันมาโดยตลอดอันนำไปสู่ข้อพิพาทที่อยู่ภายใต้กระบวนการอนุญาโตตุลาการและกระบวนการของศาลปกครอง และเมื่อพิจารณาความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ แล้ว บริษัทฯ เห็นว่า กสท ไม่อาจอ้างเหตุที่ระบุไว้ในหนังสือดังกล่าวเพื่อบอกเลิกสัญญาสัมปทานกับบริษัทฯ ได้โดยชอบด้วยกฎหมายและบริษัทฯ ย่อมมีสิทธิระงับกบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้ตามกฎหมายและสัญญาสัมปทานทุกประการ

35. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ

35.1 การปฏิรูปกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปี พ.ศ. 2550 รัฐสภาได้ตรา พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 (“พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฉบับใหม่”) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2553 ซึ่งได้ยกเลิก พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฉบับใหม่กำหนดให้จัดตั้งองค์กรอิสระองค์กรใหม่ขึ้นเรียกว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (เรียกโดยย่อว่า “กสทช.”) ซึ่งได้มีการแต่งตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2554 โดยมีอำนาจหน้าที่กำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งจัดสรรและบริหารคลื่นความถี่

ทั้งนี้ กสทช. มีอำนาจออกหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เช่น การกำหนดโครงสร้างและอัตราค่าบริการ การกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค เป็นต้น ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่าง ๆ อาจมีผลกระทบในเชิงลบต่อบริษัทฯ ในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการดำเนินการตามกฎหมายหรือการปฏิบัติตามกฎระเบียบของธุรกิจของบริษัทฯ หรือการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพตลาด

นอกจากนี้ กสทช. ได้ออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz เมื่อปลายปี 2555 ซึ่งถือเป็นการออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่แก่ภาคเอกชน เพื่อการประกอบกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นการครั้งแรกภายหลังจาก พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่มีผลใช้บังคับ ดังนั้น ที่ผ่านมาจึงมีบุคคลหลายฝ่ายออกมาโต้แย้งขั้นตอนและกระบวนการออกใบอนุญาตดังกล่าวของ กสทช. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินได้โต้แย้งกระบวนการออกใบอนุญาตของ กสทช. โดยได้ยื่นฟ้องสำนักงาน กสทช. ต่อศาลปกครองกลาง และขอให้ศาลปกครองกลางออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวขอให้มีการระงับกระบวนการออกใบอนุญาตของ กสทช. ไว้ก่อน ซึ่งศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2555 ไม่รับคำฟ้องของผู้ตรวจการแผ่นดิน อย่างไรก็ดี ผู้ตรวจการแผ่นดินได้อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองกลางที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ตรวจการแผ่นดินดังกล่าว ซึ่งมีผลทำให้คดียังไม่ยุติ โดยคำอุทธรณ์ยังอยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ซึ่งมีผลทำให้การดำเนินการของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (กล่าวคือ ดีแทค ไตรเน็ต) ตามใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ของ กสทช. นั้นอาจมีความไม่แน่นอน และขึ้นอยู่กับผลการวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดอันอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจของกลุ่มบริษัท สถานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้

35.2 การดำเนินงานของบริษัทฯ ในการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้ประกอบการบางรายยังไม่ชัดเจน

ตาม พรบ. ประกอบกิจการโทรคมนาคม ผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมและผู้ให้บริการเชื่อมต่อจะต้องทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมต่อกัน ในปัจจุบัน ผู้ประกอบการบางรายยังไม่ได้เจรจาตกลงเข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายกับบริษัทฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทีโอที ซึ่งเป็นคู่สัญญากับบริษัทฯ ตามข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายซึ่งทำขึ้นในปี 2537 และ 2544 ซึ่งภายใต้สัญญาดังกล่าว ทีโอทีกำหนดให้บริษัทฯ ต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราคงที่ต่อเลขหมายต่อเดือนและอัตราร้อยละตามราคาร้านบัตรสำหรับลูกค้าระบบเดิมเงิน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างผู้ประกอบการ รวมทั้งบริษัทฯ ต้องดำเนินโดยสอดคล้องกับ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคมและประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่าย บริษัทฯ เห็นว่าค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ซึ่งทีโอทีกำหนดขึ้นตามกฎหมายเดิมไม่มีผลใช้บังคับอีกต่อไปเนื่องจากไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตาม พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่าย

35.3 ผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาร่วมงานกับ กสท

สัญญาสัมปทานกำหนดให้บริษัทฯ มีภาระที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนจากการให้บริการให้แก่ กสท

ปัจจุบัน กสท ซึ่งเป็นคู่สัญญาของบริษัทฯ ภายใต้สัญญาสัมปทาน ได้แปรสภาพเป็นผู้ประกอบการซึ่งแข่งขันกับบริษัทในกิจการโทรคมนาคมระยะเวลากิจการดำเนินการภายใต้สัญญาร่วมงานของผู้ประกอบการรายอื่นอาจสั้นอายุก่อนระยะเวลากิจการดำเนินการของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการรายอื่นอาจสามารถประกอบกิจการต่อไปได้ในฐานะผู้รับใบอนุญาต ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่าภาระต้นทุนของผู้ประกอบการรายอื่นอาจน้อยกว่าจำนวนผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทฯ ต้องชำระให้แก่ กสท ตามสัญญาสัมปทาน และอาจทำให้บริษัทฯ อยู่ในฐานะเสียเปรียบทางการแข่งขันซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

35.4 สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3

สืบเนื่องจากความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ 292/2550) ที่ได้ให้ความเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานทั้ง 3 ครั้งของบริษัทฯ ไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (“พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ”) ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานทั้ง 3 ครั้งยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ แต่ กสท จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตาม พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ (กล่าวคือ กสท ต้องเสนอคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 พิจารณาและนำความเห็นของคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 ดังกล่าวประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี) และเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาถึงผลกระทบ และความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ

ต่อมาคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 ได้ให้ความเห็นเบื้องต้นต่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (“กระทรวงฯ”) โดยไม่รับรองเฉพาะการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3 ในประเด็นเรื่องการปรับลดผลประโยชน์ตอบแทน

เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมงานให้ถูกต้องตามแนวทางปฏิบัติของ พรบ. ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ตามที่กระทรวงฯ เสนอ ซึ่งกระทรวงฯ เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเจรจาผลประโยชน์ตอบแทนจากการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมงาน (“คณะกรรมการฯ”) เพื่อทบทวนการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3

เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2554 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ว่าคณะกรรมการฯ ไม่อาจพิจารณาข้อเสนอของบริษัทเอกชนผู้รับสัมปทานได้ เนื่องจากข้อเสนอนั้น เกินกว่าอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และเห็นควรส่งเรื่องให้ กสทช. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาหลักเกณฑ์และมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบัน พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ได้ถูกยกเลิกและมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 เพื่อบังคับใช้แทน อย่างไรก็ตาม จนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าวและบริษัทก็ไม่ทราบได้ว่ากฎหมายใหม่จะส่งผลกระทบต่อเรื่องนี้ และคณะรัฐมนตรีจะมีข้อสรุปในการดำเนินการต่อไปอย่างไร หรือจะใช้ดุลพินิจอย่างไร ในขณะที่บริษัทฯ จึงยังไม่สามารถประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ เชื่อว่าสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานทั้ง 3 ครั้งได้กระทำขึ้นโดยสุจริต และหากมีการกระทำใด ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับ พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ กรณีดังกล่าวก็ไม่ได้เกิดจากการกระทำของบริษัทฯ

35.5 ความเสี่ยงจากข้อกำหนดทางกฎหมายและนิยามสัญญาเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างด้าว

การประกอบธุรกิจของบริษัทฯ อยู่ภายใต้ข้อจำกัดการถือหุ้นของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 (“พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว”)

การฝ่าฝืนสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวอาจส่งผลให้มีการยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือบอกละสัญญาความร่วมมือร่วมทุน และส่งผลให้บริษัทฯ และ/หรือ บริษัทย่อยไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

อย่างไรก็ตาม มาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กำหนดว่าหากบริษัทใดมีหุ้นที่ถือโดยคนต่างด้าวไม่เกินร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมดของบริษัทฯ ให้ถือว่าบริษัทนั้นเป็นบริษัทไทย

จากข้อมูลบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ พบว่า บริษัทฯ มีหุ้นที่ถือโดยคนต่างด้าวไม่เกินร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมดของบริษัทฯ ดังนั้น บริษัทฯ จึงถือเป็นบริษัทไทยตามความในมาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว โดยเมื่อเดือนกรกฎาคม 2553 บริษัทฯ ได้รับหนังสือยืนยันจากกระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามพรบ.นี้ ยืนยันว่าบริษัทฯ เป็นบริษัทไทยตามมาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

นอกจากนี้ บริษัทฯ เห็นว่ายังไม่มีความชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้บริษัทฯ อาจมีความเสี่ยงดังกล่าวในการประกอบกิจการของบริษัทฯ เนื่องจาก พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว แม้จะมีการใช้บังคับมากกว่า 10 ปี แต่ยังไม่มีความชัดเจนของศาลฎีกาหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจนของกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นแทนหรือ “นอมินี” (Nominee) ตามมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อให้บริษัทฯ สามารถนำมาใช้ในการประเมินหรือคาดการณ์ผลกระทบจากการใช้บังคับ หรือการตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจมีต่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้

จากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวดังกล่าวทำให้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2554 บริษัทฯ แห่งหนึ่งได้ยื่นข้อกล่าวหาว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัทฯ (รวมทั้งกรรมการ ผู้ถือหุ้นบางรายของบริษัทฯ และกรรมการของผู้ถือหุ้นดังกล่าว) โดยกล่าวหาว่าบริษัทฯ ประกอบกิจการโทรคมนาคมฝ่าฝืน พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และวันที่ 22 กันยายน 2554 ผู้ถือหุ้นรายย่อยของบริษัทฯ รายหนึ่ง (ซึ่งถือหุ้นบริษัทฯ จำนวน 100 หุ้น) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึง กสทช. ต่อศาลปกครอง โดยกล่าวหาว่า บริษัทฯ เป็น “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งทั้งสองกรณีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและศาล

บริษัทฯ ยังคงเชื่อมั่นว่าบริษัทฯ มิได้เป็น “คนต่างด้าว” และได้ปฏิบัติตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอย่างถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หากท้ายที่สุด บริษัทฯ ถูกตัดสิน (โดยคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว) ว่าไม่มีสถานะเป็นบริษัทไทยตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และเหตุดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข อาจถือเป็นเหตุให้ กสทช. บอกละสัญญาความร่วมมือร่วมทุน หรือ กสทช. ยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามของบริษัทฯ ย่อยได้ ซึ่งจะส่งผลทำให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

35.6 ประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 (“ประกาศ ครอบงำกิจการ”) ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 ซึ่งประกาศครอบงำกิจการได้กำหนดว่า “การครอบงำกิจการ” หมายถึง “การใช้อำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมโดยคนต่างด้าวในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการ การดำเนินงาน การแต่งตั้งกรรมการ การแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง อันอาจมีผลต่อการบริหารกิจการหรือการประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้ขอรับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ โดย (ก) การถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่หนึ่งของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด (ข) การใช้อำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือ (ค) การแต่งตั้งหรือการถอดถอนกรรมการตั้งแต่หนึ่งของกรรมการทั้งหมด”

บริษัทเห็นว่า

(ก) ในกรณีของบริษัทฯ ประกาศครอบงำกิจการไม่สามารถใช้บังคับกับบริษัทที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานอยู่ก่อน และได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 305 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ประกอบกับวรรคแรกแห่งมาตรา 80 ของ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคมได้ เนื่องจากบริษัทไม่ใช่ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช. ซึ่งความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทก็สอดคล้องกับความเห็นของบริษัทดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประกาศครอบงำกิจการได้ประกาศใช้บังคับแล้ว บริษัทจึงได้กำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวตามประกาศครอบงำกิจการ และได้ยื่นต่อ กสทช. ตามที่ประกาศครอบงำกิจการกำหนดเรียบร้อยแล้ว และ

(ข) สำหรับบริษัทย่อยของบริษัทฯ (กล่าวคือ ดีแทค ไตรเนต) ในฐานะผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz และใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม ได้กำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวตามประกาศครอบงำกิจการ และได้ยื่นต่อ กสทช. ตามที่ประกาศครอบงำกิจการกำหนดแล้ว

อนึ่ง กสทช. อาจไม่เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของบริษัทตามที่ระบุข้างต้น อย่างไรก็ตาม สืบเนื่องจากแนวทางคำอธิบายที่ กสทช. ชี้แจงในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับประกาศครอบงำกิจการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ในปี 2555 นั้น บริษัทเห็นว่า บริษัทและดีแทค ไตรเนต ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทที่ถูกครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวตามคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ภายใต้ประกาศครอบงำกิจการ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทางลบต่อการประกอบธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย

36. การเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทที่มีผู้อ่านจตุตถดิสนใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 2 ส่วนงาน ดังนี้

- (1) ส่วนงานการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง
- (2) ส่วนงานจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมในงบการเงิน

ข้อมูลรายได้ กำไร และสินทรัพย์รวมของส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556		
	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	การจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	งบการเงินรวม
รายได้			
รายได้จากการขายให้ลูกค้าภายนอก	80,659,445	13,797,996	94,457,441
รวมรายได้	80,659,445	13,797,996	94,457,441
ผลการดำเนินงาน			
กำไรขั้นต้นของส่วนงาน	29,538,637	324,954	29,863,591
รายได้อื่น			261,581
ค่าใช้จ่ายในการขายและให้บริการ			(4,685,917)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร			(9,428,098)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน			(2,154,110)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			13,857,047
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			(3,290,226)
กำไรสำหรับปี			10,566,821
สินทรัพย์รวมของส่วนงาน			
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ไม่รวมเครื่องมือทางการเงิน สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	19,239,286	—	19,239,286

(หน่วย: พันบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555		
	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	การจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	งบการเงินรวม
รายได้			
รายได้จากการขายให้ลูกค้าภายนอก	78,234,562	10,997,814	89,232,376
รวมรายได้	78,234,562	10,997,814	89,232,376
ผลการดำเนินงาน			
กำไรขั้นต้นของส่วนงาน	26,358,142	567,991	26,926,133
รายได้อื่น			1,028,787
ค่าใช้จ่ายในการขายและให้บริการ			(2,971,609)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร			(9,056,290)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน			(1,118,670)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			14,808,351
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			(3,526,082)
กำไรสำหรับปี			11,282,269
สินทรัพย์รวมของส่วนงาน			
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ไม่รวมเครื่องมือทางการเงิน สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	30,545,085	—	30,545,085

สินทรัพย์ของส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

สินทรัพย์ของส่วนงาน	การให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่	การจำหน่าย		สินทรัพย์ ที่ไม่ได้ปันส่วน	งบการเงินรวม
		เครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย	รวมส่วนงาน		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	87,776,894	2,967,843	90,744,737	14,309,092	105,053,829
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555	85,903,984	1,315,609	87,219,593	13,823,513	101,043,106

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในเขตภูมิศาสตร์เดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงิน จึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2556 และ 2555 บริษัทฯ ไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

37. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ และพนักงานได้ร่วมกันจัดระเบียบจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานเลือกจ่ายสะสมในอัตราร้อยละ 3 หรือ 4 หรือ 5 และเงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบให้อัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือน ทั้งนี้เงินสะสมของพนักงาน เงินสมทบส่วนของบริษัทฯ และผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินสะสมและเงินสมทบจะจ่ายให้กับพนักงานในกรณีที่ออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนดังกล่าว กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทหารไทย จำกัด ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทฯ ได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นจำนวนประมาณ 88 ล้านบาท (2555: 86 ล้านบาท)

38. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

การโอนสำรองตามกฎหมายและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญเพื่อลดผลขาดทุนสะสม

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2557 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติเห็นชอบให้นำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2557 เพื่อพิจารณาอนุมัติการโอนสำรองตามกฎหมายจำนวน 560 ล้านบาท และส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญจำนวน 15,427 ล้านบาท เพื่อลดผลขาดทุนสะสมในงบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ

39. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2557

เอกสารแนบ 1

ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย (“TFRS”) และการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (“IFRS”)

งบการเงินรวมนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย (“TFRS”) ซึ่งมีข้อแตกต่างที่สำคัญบางประการกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (“IFRS”) ข้อแตกต่างที่สำคัญบางประการระหว่าง TFRS และ IFRS (ไม่รวมถึงข้อแตกต่างบางประการเกี่ยวกับการจัดประเภทรายการบัญชี การแสดงรายการในงบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน) ที่มีผลกระทบต่องบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 ของบริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ ข้อมูลที่สรุปไว้ที่นี่ไม่อาจถือได้ว่าเป็นการสรุปไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่อาจถือได้ว่าเป็นการแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทฯ โดยถูกต้อง เนื่องจากข้อมูลนี้มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อเป็นการให้ข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น

ข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย (“TFRS”) และการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (“IFRS”)

การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน

ปัจจุบัน TFRS ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์ทางการเงินที่บังคับใช้

ภายใต้ IFRS บริษัทฯ จะต้องรับรู้สิทธิและภาระผูกพันทุกรายการที่เกิดจากตราสารอนุพันธ์ทางการเงินเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินตามมูลค่ายุติธรรม การบันทึกการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม (กำไรหรือขาดทุน) ของตราสารอนุพันธ์ทางการเงินขึ้นอยู่กับว่าตราสารอนุพันธ์ทางการเงินดังกล่าวสามารถนำการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาใช้ได้หรือไม่และการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวจัดอยู่ในประเภทของความสัมพันธ์ในลักษณะการป้องกันความเสี่ยงแบบใด (ประเภทของการป้องกันความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การป้องกันความเสี่ยงของมูลค่ายุติธรรม การป้องกันความเสี่ยงของกระแสเงินสด)

รายการกระขยอดของกำไรรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 และส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 ตามที่แสดงในงบการเงินรวมที่จัดทำขึ้นตาม TFRS และตาม IFRS สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ รายการกระขยอดนี้ไม่อาจถือได้ว่าเป็นการสรุปไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และไม่อาจถือได้ว่าเป็นการแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทฯ โดยถูกต้องตามควร เนื่องจากข้อมูลนี้มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อเป็นการให้ข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น

(หน่วย: ล้านบาท)

	กำไรรวม		ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	
	2556	2555	2556	2555
	(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)	
ตามที่แสดงในงบการเงินรวมที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐาน				
การรายงานทางการเงินของประเทศไทย – TFRS	10,569	11,285	32,708	34,830
บวก (หัก): ผลแตกต่างระหว่าง TFRS และ IFRS				
ที่มีสาระสำคัญ (สุทธิจากภาษีเงินได้)				
การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน	3	6	(3)	(6)
จำนวนที่แสดงภายใต้การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี				
ระหว่างประเทศ – IFRS	10,572	11,291	32,705	34,824

คำนิยาม

กทข.	คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543
กสช.	คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ
กสท.	บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (เดิมคือการค้าสื่อสารแห่งประเทศไทย)
กสทช.	คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553
ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (ไอซี)	ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ชำระให้แก่ผู้ประกอบการรายอื่นเพื่อเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge)
ค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (เอซี)	ค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมที่ชำระให้แก่ทีโอทีเพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายกับโครงข่ายโทรคมนาคมของทีโอที (Access Charge)
ชุดเลขหมาย	ชุดอุปกรณ์เพื่อเริ่มใช้บริการ ซึ่งประกอบด้วย ซิมการ์ด และเลขหมายโทรศัพท์ (Starter Kit)
ซิมการ์ด	Subscriber Identity Module card
ดีพีซี	บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	Singapore Exchange Securities Trading Limited (SGX-ST)
ทรูมูฟ	บริษัท ทรู มูฟ จำกัด
ทีโอที	บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (เดิมคือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย)
เทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3	เทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3
เทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 4	เทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 4
การใช้งานโทรศัพท์โดยโทรไปยังเลขหมายของผู้ให้บริการรายเดียวกัน – เลขหมายของผู้ให้บริการรายอื่น (On net – Off net)	การใช้งานโทรศัพท์โดยโทรไปยังเลขหมายของผู้ให้บริการรายเดียวกัน – เลขหมายของผู้ให้บริการรายอื่น (On net – Off net)
บริการที่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่สามารขอให้ผู้ให้บริการโอนย้ายเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนไปใช้บริการของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นได้	บริการที่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่สามารขอให้ผู้ให้บริการโอนย้ายเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนไปใช้บริการของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นได้
บัตรเติมเงินค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบเติมเงิน	บัตรเติมเงินค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบเติมเงิน
ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง (Mobile Virtual Network Operator)	ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง (Mobile Virtual Network Operator)
พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 (รวมถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)	พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 (รวมถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)
พระราชบัญญัติการประกอบกิจการของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	พระราชบัญญัติการประกอบกิจการของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553	พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553
บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด	บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
โทรศัพท์ที่รองรับระบบปฏิบัติการต่าง ๆ ที่มีคุณสมบัติการทำงานเทียบเคียงกับคอมพิวเตอร์	โทรศัพท์ที่รองรับระบบปฏิบัติการต่าง ๆ ที่มีคุณสมบัติการทำงานเทียบเคียงกับคอมพิวเตอร์
สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับ บริษัท (รวมถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)	สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับ บริษัท (รวมถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)
บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน (Average Revenue per User)	รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน (Average Revenue per User)
ARPU	ARPU
CDP	The Central Depository (Pte) Limited
EDGE	Enhanced Data-Rates for GSM Evolution
GPRS	General Packet Radio Service
GSM	Global System for Mobile Communications
HSPA	High Speed Package Access
IMEI	International Mobile Equipment Identity
IVR	ระบบตอบรับอัตโนมัติ (Interactive Voice Response System)
MMS	บริการรับส่งข้อความมัลติมีเดีย (Multimedia Messaging Service)
MOU	ปริมาณการใช้งานนาทีต่อเลขหมายต่อเดือน (Minute of Use)
PCN 1800	ระบบการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ดิจิตอล จีเอสเอ็ม ในคลื่นความถี่ 1800
Penetration Rate	อัตราส่วนจำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อประชากรรวม
SMS	บริการรับส่งข้อความตัวอักษร (Short Message Service)
VAS	บริการเสริม (Value Added Service)
WiFi	ไวไฟ (Wireless Fidelity) เทคโนโลยีเครือข่ายแบบไร้สาย

ผู้ลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์เพิ่มเติมได้จากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี
(แบบ 56-1) ของบริษัทที่แสดงไว้ใน www.sec.or.th หรือ www.dtac.co.th

Total Access Communication PLC.

319 Chamchuri Square Building, 22nd-41st Floor,
Phayathai Road, Pathumwan, Bangkok 10330

Tel. (66 2) 202 8000

Fax (66 2) 202 8929

Website www.dtac.co.th